

رۆمان

محمد سلیم سواری

رۆمان

گوند

محمد سلیم سواری

دهرهینانا هونهری و بهرگ :

شهکار فندی

تیپ چین :

سهعید رهشید حهسهن سواری ،

مجهمهده رهشید حهسهن سواری

کومپیوتهر :

حهفتیناما " الاهالی "

ژمارا سپاردنن (356)

چاپخانا هاوار - دهوک

کوردستان 2005

ديارى

بو ھىر وكىچى

پهيقهكا فهر

ل سهرئ ههيقا تهباخا سالا 1945 بارزانيئ نهمر دگهل
لهشكهرئ خو هاتنه گوندي سوارئ (سيارئ) لناف بهرواري
ژيريا...
همي خهلكئ گوندي سئ رؤزا دمژويل و شهپرزهبون ب
خزمهت وميهقانداريئ فه.. نه رؤزا وان رؤز بو و نه شفا وان
ژي شف بو.

دهمى بارزاني خاترا خو ژ مهزنى گوندى (عبد الرحمن
سيارى) خاستى، دهستى خو دانا سهر ملئ وى و گوتى: بابو
گهلهك كهيفا من ب وه و گوندى وه هات، وه گهلهك
زهحمت وئيزا ب مهرا بر، خوزى رۆژهك هاتبا من نهف
قهنجييت وه لسهر خو راكر بانه.

هنگى و تا نوکه نهو رويدان يا ل بيرا بارا پترى ژ خهلكى
گوندى، باب و دهيك قى رويدانى بو كورو ونهفييت خو
قهديگيرن، تا بويه ديروك... گهلهك رويدانييت گوندى خو
پى دنياسن.. ههكو دبيژن: خودى نهز دابوم ههكو (مهلا مستهفا)
هاتى يه گوندى.. پشتى هاتنا (مهلا مستهفا)ى ب دو سالا من
ژن ئينا) ...

نى نهو سوحبهتيت باب و مامى من ههر پى ل بيرا من ههكو
قهسه دكرن : كا چهوا بارزاني هاته گوندى و كى دگهل
دابوو. و ل كوچكا وان چ سوحبهت دكر و كهيفا وى ب چ
دهات.

دهه سالا پتر.. رويدانا هاتنا بارزاني بو گوندى مه ل سالا
1945 بو هيلينا هزر و بيريت من.. دا هيدى هيدى ببت

ریسی راجاندنا تەقنی قی رۆمانی و نەخاسمە پشتی ل سالا 1987
هەمی گوندیت کوردستانی کافل بوین.. ئەف رویدانه پتر ب
دلئ من قە نوسیا دا ببت بەرۆک و هیقیی قی رۆمانی .. دا
ئەو رویدان ب هەمی قارەمانیت خوفە هەر دسارخ بن.. دا
گوندیت کوردستانی زی ددلیت مە هەمیا دا هەر د نأفەدان
بن..

31/ 3/ 2005

بەغدا

پیش گوئن

هندی ئەز بکەم و بیژم و هندی ئەز خوب هەلاقیژم.. نۆ
حنیڤا دانانا قۆ رۆمانۆ ..نە حنیڤا من و قەلەمۆ منە.. بەلۆ
پەلەوانی و چەلەنگی و میرخاسییا ریبهری و شیرۆی.. دلداریییا
حەلۆ و عەزۆی.. جوانییا هەمی دیمەنیۆت گوندۆ من.. ئەز
پالدام و پێشەگرم.. دا ریسۆ قۆ رۆمانۆ بریسۆم و پاشی ب
رویدان قە بنقیسۆم.

هەر دا ب هەمی هزر و بیر و مانا خوڤه بچمه نیڤا سالیۆت

چلی ژ سهدی بیستی .. دا دگهل وان پهلهوانا گاف ب گاف
بمبم و ل سهر ههر بوستهکا وی گوندی بزیم.. دا هوبنکاتییا
وی بایی فهرهشینئ و ساری و زهلائییا ئافا وان کانیا ههر چ
جارا ژ بیرا مه نه چت.. خوشی و تاما خارن و زاد و وی فیقی
ههر د دهقی مه دا بت.. بزاف و لقین و بیکوؤلا خهلکی گوندی
ههر ل بهر چاقیت مه بت.. ههکو سپیدی زوی ژ خهوی هشیار
دبون و دچونه ناف زهقی و رهز و ملک و شؤل و کاریت خو .. تا
روژ ئافا دبوو.. پاشی دا زفرن گوندی دا وان شهفا ب خوشی و
ب شهفا بییری ببنه سهر.. دا ریبهز ژ ل سهر کاروانئ خو یئ
بهردهوام بت و شیروؤ ژ ل سهر ئیک و دويا خو بت.. عهزؤ
ژ ههر ناشقی ههلا خو بت.

ئی ئهفه ههمی هندهک وینه و دیمهنن ژ گوندی من..
ئهو گوندی ههر بوستهکی ژ وی.. چ زهقی و رهز و میرگ بن
یان چ چیا و گر و شکیربن یان چ دار و بار و کانی بن..
ههمییا ناقیت خو بیئت ههین د ناف پهروازهک جوگرافی دا..
دیسا وان ههمی کهسیت گوندی ناقیت خو بیئت ههین.. وهک
ناقیت گوندییا ههکو دبیزن عهبدولعهزیزی عهزؤ و ههلیمایئ

حەلئ و هەر وهک ئامیدی دبیزنه عەبدولرحمانی دەحی و
دەقەرا ریبەری ژێ دبیزنه کچکی کیز.
هەکه ب نیاسینا خو ئەقە هەمی شون و وارێت گوندی من
بن.. کەس و مرۆف و خزمیت من بن.. نی ب نیاسینا هەر
ئیک ژو ئەف گونده هەر گوندی و بییه.. ئەو گوندی ژێ
هەر کەس و مرۆف و خزمیت وینە.
راسته ئەو قەسرو کۆچک ب پیلان و قەزمیت ناغا هاتنه
ویران کرن.. پاشی ئەو گوند ژێ ب دەقی شەفەلا و
(تی.ئین.تی) یا میری هاته کافل کرن.. بەلئ د قی رۆمانی دا
کار و کۆکی وان پەلهوانا یی کریه و هەر دساخن و نا مرن و
ئەو گوند و وار ژێ هەر دئاقەدانن.. هەمی جوانیا دیمەنیت
جیهانی و هەمی یارەمەزییا کومپیوتەر و ئەنترنیت و دجیتەل و
سیدییا.. رهوش و خەملا وان دیمەنا ل بەر چاقیت مە نا
رهفینت.. بیهن و تاما وان خوشییا ل سەر لئقیت مە نا قەتینت..
دەنگی وان پەلهوان و میرخاس و عەگی دا ل بەر گوھیت مە
نا برینت.. هزر و بیریت مە ب ریبازا وان نا لەقینت.
هندی من ل سەر رۆمانی خاندی و گوھ لیبوی.. دبیزن کو

نقیسینا رۆمانی کارهک ئاسییه و نه ب سانههییه و هندهک
ژی دبیزن کو رویدانیی رۆمانی ب پهلهوان و شونیت خوفه..
دقیی بنکهکی راستیی بۆ ههبت یان وان رویدان و پهلهوان و
شونا نقیسه ل نک خو ددانته.. باوهر بکهن رویدانیی فی
رۆمانی ب کهس و شون و دهمییت خوفه دراستن.. تشتی مه کری
ئهو دیمهن مه ئینانه پیش چاقییت هندهک ژوه و دهنگی وان
کهسا زی گههاند گوهییت وه و مه دهستی هندهکیی دی زی
گرت و برن دا ئهو ب چاقییت خو وان وارا ببینن و دگهل وان
رویدان و پهلهوانا بژین.

نی ئهفه پتری پازده سالا وهره و ههرو ئهز د گهل رویدان
و کهس و شونیت فی رۆمانی و ب ههمی هزر و بیریت خوفه
دژیم.. ههر جارهکی دا دگهل خو بیژم کا چهوا دهست ب فی
کاری بکهم و ل کیری و کهنگی ب دوماهی بینم.. ههر جارهکا
من دهست دابا قهلهمی .. کو دهست بنقیسینی بکهم.. دا
قهجنقم و قهلهمی دانم و دا بیژم.. هیش زوییه دی وهختی وی
هییت.. نهخاسمه ههکو من ئهو هزر دکر.. تا ههکه فی رۆمانی
ب دوماهی زی بینم.. ب سانههی ل ههمی شونا نا هییت چاپ

کرن و به لاف کرن.

هؤسا ئەف کاره ما و گیرۆ بو و هندهک ههفال دا پرسيارا من کهن.. کا رۆمانا ته؟ تو چیرۆک نقيسی دبت تا نوکه چ رۆمانا نه نقيسی؟ پتر ژ هه مييا ههفال و سهيدا "صلاح سعدا لله" دا پرسيارا من کهت.. کا رۆمانا مه؟ ئەزی دا بیژم.. يا ب ریقه.. ئەز نه دویرام بیژم هیش من دهست نه هافیتی.. چونکی يا راست ب ریقه بو و هؤسا رۆمانا من يا نیکی و بهراهی هنده گیرۆ بو.. نئ من نه دقیا رۆمانا من يا نیکی نه ئەفه بت و ئیکا دی بت.. پاشی پشتی دهه سالا پتر ژ پرسياریت سهيدا "صلاح" ی.. من دهست دا قهله می و ل سالا (2000) ژی ههشت پشکیت فی رۆمانی من نقيسین و دانه دهستی سهيدای.. دا بخوینت و تیبینییت خو ل سهر دانت.. ههکه يا ب دئی بت دا یی بهره و امبم و ههکه نه دا ل خو بزقرم.. ههر زوی سهيدای خاند و هندهک تیبینی دانه من و هندهک زی نقيسین. وان تیبینییا د گهل فی نقيسینا سهيدا "صلاح" ی ئەز پالدام و رشت کرم دا زوی فی کاری ب دو ماهی بینم:— ((ههره پیش، زو ته مام بکه، کارهک بهرکه تیبیه)).. ئینا ئەزی

ل سائیت (2000) ئى، (2001) ئى، (2002) ئى مامە ب نقيسینا
قى رۆمانى قە.. ھەكە ئەز بەحس نقيسینا وى بکەم.. ئەو ب
خو چىرۆكەكە.. چەوا ب دوماھى ھات؟ مەن مزگىنى دا
سەيدايى ھىزا "صلاح" ى و مەن بۆ بر.. دا خاندەقانى ئىكى يى
قى رۆمانى بت.. دا تو زى خاندەقانى ھىزا.. ھۆگرى قى
كاروانى بى.. كاروانى رىبەر و شىرۆى.. كاروانى قان ھزر و
پەيقيت ھۆ ؟!

13/7/2002

بەغدا

1

چ روژا وهك قان روژا تو پوسیده و شه پرزه نه بوی.. چ
جارا وهك نوکه بیهنا ته تنگ و نه خوش نه بویه.. تو نرانی
دی چ که ی؟ هه ر بمینیه گوندی و خو بی دهنگ که ی؟ نه شه نا
بت.. مه زبیت هه می گوندا د گهل نادر و مه حمید و میرخان و
محمدمد ناغایی به راشی چونه به راهییا رتبه ری.. باشه بو تو
ناچی؟ نه ری تو دترسی؟ هه که یا ب دلنی مییری نه بت و بو ته
نه خوشیه کی چیکه ن.. یان توژ خو نا گری؟ هه که وهسا نه بت
پا بوچ ته خو بی دهنگ و مت کریبه؟ قه د چ نه هه ما برابه کی

خود گهل سڀ چار زه لاما فريکه .. بلا دگهل ريبهري بن .. ب
خودئ توب خوژئ د قئ سهر و بهري نا گههئ .. توب خوژئ
چ ژئ نا بييه دهري .. ههر بکه و ههر بيژه .. ههر بنژينه و
بههرفينه .. نه قرو تونه شيرويي جاراني .. هه مي جارا كه سڀ
دهستي ته نه دگرت .. ته مليت خول بهر چ بارا نه د
چه ماندن .. ته خوب كه سڀ نه ددا .. چ تشت ته نا گوهورن ..
هه كو هه مي گوندي و مهزن و ناغا ژبه ر چاويش نامقي دكه تنه
داده كي و هه مي ددانه دويش خو و دبرنه قشلا ناميديي .. ته
پاشا ب سمبئلا خونه دا .. ته پين ل قئ ده رگه هئ قشلي و
بي دي ددان و هه مي ژور و هه مي ئوده ته ددانه سهر پئ خو ..
هه كو ناغاييت بهرواريا كه سڀ خوب بي دي نه ددا و ههر
ئيكي دگوت نه ز و كه سڀ دي نينه .. دا توحه يزه رانئ خو د
دهستي خو گري و دال ديوانيت وان حازر بي و ناخفتن ههر
ئه و بوي ته گوتبا .. ب ناخفتنه كي دا هه مييا رازيكي و دا
ترازيا وان راست كه ي .. خه لكي خوژي راده تيلان كو مييه كي
سهرئ ته بانه .. خه لكي خوژي راده تيلان كو خزمه تكاريت
ديوان و كوچكا ته بانه .. نه قرو بو ته هنده خو گيرؤكر و
قه هئلا و تونه چويه بهراهييا ريبهري؟ ب خودئ تونه ميئرئ
ترسيي .. ب خودئ تونه هندي چريك و قه لسي .. ني ناقي

کۆچکا ته تا زاخو و ئاکرئ و میسلئ یئ چۆی.. ههکه
کۆچکیت هندهک مهزن و ئاغا که رهکی تهحتیکئ لی نه بت و
پارییهک نانی ل میهفقانا هزرت بت.. بهلی کۆچکا ته یا
خه ملانندییه ب مهحفیریت خوربسانی و سه ماوهری ته یئ
بیست سویئ ئیروسی.. بو میهفقانا ل ههرسی دانیت رۆژی یئ
دانایه.. ههکو ماقیل و کهنکه نیت میری تین ئامان و
مه سینکیت قه هوئ ژئ دداناينه.. ئه و مه سینکیت دگهل
سه ماوهری خودئ ژئ رازیئ بابئ ته ل سالا بیستی ل مه کهه
و مه دینی ئیناین ههکو ب حیشترا قه ستا مالا خودئ کری و
چۆیه هه جئ.. ما دئ میهفقان شونه کی ژ کۆچکا ته خوشتر و
ئاقه دانتر بینن.. نئ دهنگئ رادیویئ ل کۆچکا ته ب سهر
دونیا یئ قه دجت.. ده می تا ل هه می باژیری ئامیدیئ بهس
پینچ که سا رادیو بیت هه یئ.

من باوهری یا هه ی بی دهنگییا ته نه یا ژ قه ستایه.. ههر
کاره کی تو بکه ی هه که هه می خه لک بیژن یئ خه له ته.. ئه ز
ههر دئ بیژم یئ راست و درسته.. چونکی ته بابئ خو ههر
وهک دبیژن ب بستکی قه یئ دیتی.. هزار ته لهه بو ته بیئ
هاتینه قه دان به لی تو ب چ ته لهادا نه که تی.. هزار کهس ته
بیئ برینه سهر ئاقئ هه که د هه ژئ نه بانه ته نه دهیلا تا دهقئ

خوژی تهرکهن و دهف زوها دا زقرن.. قیجا قهد من باوهری
نینه کو توئه قرو یین خهله تی؟! تو یین هریه کی ددهیه ریسین
هر خودی دزانت کا دی وی ریسی چهوا راجنی.. تا وی رژی
مامی عه مەر دگۆته مامی محی.. ب من وهره ئەف کوره یی
ب سەر یی خودا چۆی.. ئەف کوره یی غولیره بوی.. ل نک
وی وهره دونیا هەر ئەوه یا ئەو تیدا.. مه دو سی عه مریت وی
بیته تیدا ئەم هه قالیته بابی وینه هه کو هندهک جارا ئەم
هندهک ئاخفتنا بو دبیتین دی سهری خو هه ژینت و گرنت.. ژ
خالا وی وهره ئەم چ نزانین.

به لی مامی محی به رسفا وی دا و گۆتی:- ((عه مەرۆ.. وه
نه بیته.. ئەفه بابی نوریه.. سەر یی خودا نه چۆیه و قهد نه
یی غولیرهیه.. نی ل سەر دهستی وی مه خوشی و ته نایی
دیتن.. ئەری ما نه ل بیرا تهیه هه کو که سی نه هه ما
سپیندارییا پهز و گارانا خود ئاقاری گوندی مه دچه راندن..
تا زه قییت کانی چه لکی و رهزیت خاری و مناسبی شیخ
مه ندی دئینان.. به لی پشتی بابی نوری بو به مه زنی گوندی
حه ددی سپیندارییا چیه پهز و گارانا خول ئاقا سهررویی
ده ربا زکه ن.. کورۆ عه مەرۆ ما ناهیت بیرا ته هه کو ئەم دچۆن
کاروانی و ئەم دچۆنه خانا "جوت" و خانا "شکهفت هنديیا"

زوی ب زوی ئەم نه دشیان باریت خو بینه ژۆر و دهواریت خو
بشه‌لینن و هه‌که ئیک ژ گوندیپیت مه دگه‌ل خه‌لکێ گونده‌کێ
دی شه‌ر کربا ل سه‌ر جهی یان ئالفی دا هه‌می گوندیپیت دی
به‌رده‌نه گوندیپیت مه و دا تیر قوتن و ئەم دا تی‌فوکرین و ده‌ستی
مه به‌ر نه رادبو کو هاری گوندیپیت خو بکه‌ین. . به‌لی پشته
بابی نوری شونا بابی خو گرتی نه‌وی هه‌می خه‌لکێ گوندی
ته‌مبیرکرن و گوته‌ وان. . کی ژ وه‌ ل کاروانی ده‌ستیت خو
داهیلیت و هاری گوندیپیت خو نه‌ که‌ت هه‌که هات و زه‌ری
گوندی نه‌ زقی هه‌یزه‌رانی ب کێله‌کیت و یقه‌ بشکێنم. . به‌سه
و جی ژ خو بگرن. . کیر ئیک و دو وه‌رن دا خه‌لک ژ ب کیر
وه‌ به‌یت. . عه‌مه‌رۆ راست باخفن به‌را ب ده‌ستی چه‌پێ نه
هاقین. . مرۆف بو‌ خودی بیژت یا قی جامیری بو‌ قی گوندی
کری که‌سی به‌ری وی نه‌ کرییه و من باوه‌ره که‌س دو یف وی
ژی دا نا که‌ت. . مال میرات عه‌مه‌رۆ هه‌ما بو‌ خودی باخه‌. .
هه‌که پار نه‌و نه‌با دا هه‌جی قادر چ ب سه‌ری ته‌ ئینت. . ژبیرا
ته‌ چۆ هه‌جی قادری هه‌فت هه‌شت گا‌فا زه‌قییا خوب سه‌ر
زه‌قییا ته‌قه‌ ئینابو و هه‌کو تو ئاخفتی به‌رپیکه‌ک دا ته‌ و تو
ئێخسته‌ییه د جو‌با ئاقتی دا. . به‌لی هه‌کو بابی نوری زانی. .
رۆژا دو یف دا هه‌یزه‌رانی خو د ده‌ستی خو گرت و هاته‌ گفاندی

زه قییا ته ب حه یزه رانی ل ملیت حه جی قادری پاله بوت
دریژکریه عه ردی.. پاشی حه یزه رانی خو حه فت هه شت گاڤا ب
ناڤ زه قییا حه جی قادری دا بر و گوتی .. حه جی بزوت ..
توخیبی ته نه قه یه نا بت بدهی سهر و لی دهر باز بی .. نه که تو
که سی ژ خو کریت تر نا بینی .. نه ز ب خودانی عه رد و
عه سمانا هه که ل سهر خاترا وی شاشکی نه با نه وال سهری
ته و نهو بهری ته ته و اف کری .. نه ز دزانم دا چ ل ته که م .. دا
باش تالیما ته دهمه ته .. ها عه مه رو دی بیژه وه نینه .. باوهر
بکه نه ف مرۆقه مه یی بو خو دیتییه قه .. بهری دو روژا هه کو
نه ز چۆمه گوندی شلییا حالی وان حالی زه مبیل فروشی بو ..
نه وژی مه فرزا بنیامینی هات بو گوندی .. چۆنه سهر گو هیت
خه لکی و ههر ماله کا جه ندرمه ک چۆبایی هه که مریشکه ک بو
سهر ژئی نه کریا دا دهر دی نه مانی ب سهری ئینت .. به لی
عه مه رو تو ب خو یی دینی هه کو مه فرزه و زه گزه گیت میری
تین گوندی مه .. هه می دی قه ستا کوچکا بایی نوری که ن ..
دی تیر خون و دی تیر قه خون و ده واریت وان ژی دی تیر
تالیکتی خون .. هه می جارا نه م خه لکتی گوندی ژی د گه ل
می هقانیت وی تیر د خون و تیر قه دخون و قه رقه شه و به لا
مه فرزا ژ مه قه دکه ت .. عه مه رو بلا ههر ئیک ژ مه نانه کن

بخوت و سه دا ب خيرا سهري بابي نوري بدهت.. ب خودي
ميترک ميتره کوري بابي خويه.. بهلي ژ بابي خوژي يي
ستاندي.. نهفه ي وي کوچک و قهسريت خودانين خه لک و
ريثينگ قوناغيت سي چار دانا دبرن و تين.. خول چ درا نا
گرن.. دا خوب کوچکا شيروي را بگههينن و تير ناني و
خارني بخون و تير چايي ژي فهخون).

ب خودي ههمي گونديييت ته باش ته دنياسن و دزانن ته چ
دقيت و ته چ نه قيت و زوي ب زوي مايي خود ههمي شولا
نا کهن.. ههکه ريکا خوديت بانه و نهفه دو سي روژن زاني کو
ريبهري يي ل ناڤ ملله تي.. نوکه سهري ته گيترکبو.. دا ههر
کهن و ههر بيژن.. کا بو توژي وهک ههمي مهزن و ناغاييت
ملله تي نه چويه د بهراهيبي دا؟ بهلي کهس نه هاتيه و نهو
سوحبهت د گهل ته نه فهکرييه تا برايي ته عهزوي نهوي نهفه
سهري شهش ساللا و هره جهمه دانبييت خو گوهورين سهر خاترا
ريبهري.. تا نهو ژي نه ويريت قي سوحبه تي د گهل ته بکهت..
چونکي عهزوي باش ته دنياست و باوهري يا ههمي کوي يا تو
دزاني زوي ب زوي کهس نزانن و يا د دلي خودا ژي زوي ب
زوي تو بو کهسي نا بيژي.. خوژي بهس قي جاري ژي من
زانيا کا دلي ته چ دبيژت و کا چ د سهري ته دايه؟

2

- مامى محى .. سهرکهفه سهر دۆشكى و پالده قورمى
توبى .. جهى خو خوش كه .
- نه زبه نى .. خۆزى دلئ مه يى خوش با ! جهى خوش بت ؟
يى نه خوش بت ؟ گوھ ناده ينى .
- خيره .. مامى محى .. بو دلئ ته يى نه خوشه ؟ ما خو نه
تشتهك قه ومييه ؟ ئه رى دا وه بيژم ئه قرو تو يى ل مال .. پا
قهولى ته نه و نه بو .. ئه قرو د گهل كوريت خو چوبايه ئاقۆكى
دا برنجى زه قيا بابينيى ناده كهن .

- بهلئى ب خودئى قهولئى مه ئه و بو.. بهلئى من كورك ب
تنئى هنارتن.. باوهر بكه دهست و دلئى من ناچن چ شولا.
- ژبه ر چئى؟
- ب خودئى نه ز چ تشتا ل ته نا قه شيرم نه قهى نه و جامير
گه هشتييه ده قهرئى.. هه ما قه ده ما مه يا شكه ستي.. نه م نزانن
دئى چ كه ين؟ وهك نه و مرؤقئى تشته كئى خو به رزه كرى و ب
شاخا هه لاويستى.
- مامئى محئى.. قه د خو شاش و پوسيده نه كه ن.. قه د ل
به ر خو ژى به رزه نه كه ن.. حالئى مه ژى ب حالئى قئى عالهمئى
هه ميئى.. مانئى هه ر مه زن دبئژن ب تباى عامئى هه رنه شامئى.
- راسته نه زبه ني.. حالئى مه ژى ب حالئى هه مي
عالهمئى.. بهلئى نه و ا عالهم دكه ت نه م نا كه ين.
- بو؟ ما عالهمئى چ كرىه و مه نه ئيىك نه كرىه؟
- هه ما ته گؤت.. ما نه هه مي ئاغايئت ملله تي..
موختاريت هه مي گوندا بيئت چؤينه به راهييا رييه رى و بيئت د
گه ل.. بهلئى مه بيى خو بيى دهنك كرى.. نيى گوهئى مه هه مييا
بيى ل ته.. بهلئى ته ژى بيى خومت كرى و كه س يا دلئى ته
نزانن.. ديسا كه س نزانن كا چ د سه رئى ته دايه؟
- باشه.. مامئى محئى.. ما تو چ دبئژئى؟

- ئەز چ دبیژم .. ما تو گوھن خو ددەییە ئیکی؟

- نه .. نه .. قنی جاری ئەز دئ گوھن خو دەمە تە .. تو زەلامی بابی من بوی .. بابی من خودی ژئی رازی بت .. گەلەک جارا ب تە دکر و گوھن خو ددا تە .. قنی جاری ئەژی دئ گوھن خو دەمە تە .. بەس تو بیژە .

- ئەز دئ یا د دلئ خۆدا بیژم .. تو گوھن خو بدەییە من .. نه دەییە من .. ب کەیفە تەییە و ھەر تو دزانی .

- ھەما بستە بیژە .. گوھن من یی ل تە .

- ھەمی خەلک دزانن نه ب مییر و زەلامیت خۆ، نه ب کۆچک و دیوانیت خۆ، نه ب تیگەهشتن و میرخاسییا خو ، ل ناڤ مللەتی مە کەس دەستی تە نا گرت و کەس وەک تە نییە و تو خوب کەسی نا دەی .. مانئ ئەو ئاغا و موختاریت بەروارییا ئەویت چۆینە بەراھییا ریبەری .. تو خوب کەس ژ وان نا دەی .. قیجا کولا من ئەو .. ھەمی بچن بەراھییی و ھەر ئیک بیژت ئەز و کەسی دی نه و تو خوب دەنگ کەی .. ب خودی مانئ عاجزی ھەر ھندە .. ھەر وەختە د کەربادا دئ پەقم .

- مامی محی .. نه پەقە و نه ھندە .. تە ژئی دقیت وەک وان ھەمی ئاغا و گرگرا بچمە بەراھییا ریبەری و بیژمی ئەزم و

که سئی دی نینه و دهستی خول سینگی خو بدهم.. مامی محی
ریبه ری جامیر نه یی پیتقی ویرییه.. ب سه ری ته که مه.. نه و
مه همییا باش دنیاست و دزانت کا هر ئیک ژ مه چند
عانه یه؟.. ئیک ئیکه مه همییا دنیاست و کا هر ئیک
چندی دئیت.

- نه زبه نی.. بزانت؟ نه زانت؟ مه بنیاست؟ نه نیاست؟ کا
هر ئیک چند عانه یه؟ توژی وهک همییا هره به راهییی.
- مامی محی.. ما نه به ری چند ناخفته کا ته گوت من..
تو وهک که سئی نینی و تو خوب که سئی نا دهی.. مانی هه که
نهژی وهک همییا چوم.. دیاره نهژی وهک وانم.. قیجا هه که
ته دقیت وهک وان بم.. قهیدی نینه هه ما نوکه دی رابم چم..
توچ دبیژی مامی محی؟ یان توژ ناخفتنا خو قه بوی.
- قی جاری نه زژ وی ناخفتنا خو قه بوم.. قهیدی چیییه..
هه ما بهس قی جاری وهک وان به.

- نه خیر مامی محی.. یان هه می جارا دی وهک وان بم
یان چ جارا وهک وان نا بم.. نه ری پا بوچ هه کو وی روژی
ئاغایی گران نه وی کرمانجی خو یی خولی ب سه رکوری سؤفی
جهرگیسی کوشتی و ژنا وی ل خولامی خو مارکری.. وی
روژی ته ب خو گوت.. مه ژ خودی منه ته نه وهک وانین

ههکه ئاغاتی کوشتن و تهعدای بت ئەو بهههشتا ئەوژی بچنی
خودی مه نه بتی.. مامی محی باوهر بکه.. ئەو عەردی ئەو
ژی لی مه نه قییت تا ههکه بهههشت ژی بت.

- ب قی ئیکتی ئەزی د گهل ته.. باشه تو نه چه.. ههما
برایی خوعهزوی د گهل سی چار زهلاما بنیره.. تو دزانی
حه جما وی ل چ عهردا نا هیت و ل چ درا نا حه و بییت ئەقهی کو
زانی ریبهری رابویه سهر خو.. ریییا خول نک ته نا بییت نه که
ژ میتر وهر بو دا هیت نک ته.. دا چۆیا ب ریبهری را
گههشتبا ههکه دترسیت تهدا نه با.. بهری ههمی بهروارییا دا
چت.

- مامی محی.. من دقیت تو بزانی و بیتره برایی من و
ههمی خهلکی گوندی.. نه ئەز دچم و نه برایی خوژی دنیرم..
ههکه هات و بییی من چۆ.. نه ئەو برایی منه و نه ئەز برایی
وی مه و پاشی بلا گازندا ل خو بکهت.

3

ئەزب خودى مەزن و ب چەند چاك و ئەولياكەمە مامى
مىحى راست دىيىرت.. تووەك كەسى نىنى و توخوب كەسى
ژى نا دەى و تو بەر كەسى ژى نا دانى.. ھەكە تە بەر ئىكى
دانا با تونە دگەھشتىيە قى ئىكى.. ئەوا تونۆكە تىدا.. ھەكە
تە بەر ئىكى دانا با وى رۇژا گوھىنى ل تىرمەھا 1937 ھەكو
دوژمن ھاتىنە بەراھىيا تە.. ھەكە تە ل بەر ئىكى دانا با وى
رۇژى دا ل بەر وان دانى.. تو و دو زەلامىت خول سەرسنگى
دزقربىن بۇ گوندى.. بەر بەركى ئىقارى بو ھەكو تو گەھشتىيە

دوماهییا شیفشکی سپیندارییا ته خهسی و خهزیری خوب
ریشه دیتن .. کوری وان یی بچوک د بانی دا کهت بو .. داخازژ
ته کر دا دگهل وان بزقریبهٔه .. دا دسهرسنگی را کوری وان یی
بریندار بینه نک شه ماسی ئه رهدنا دا دهرمان بکهت .. ئیکسه ر
ته گوته ههر دو زهلامیت خو کو بچنه گوندی و بیژنه مال کو تو
د گهل خهسی و خهزیری خو چونه ئه رهدنا .. دا دلئی وان ل نک
ته نه مینت .. هندی زهلامیت ته د بهر ته را کرن و گوتن کو د
گهل ته مینت .. بهلئی ته نه هیلا و توقه د ژ ناخفتنا خو
قه نه بوی .. دا ههر دو زهلامیت ته قهستا گوندی بکهن و توژی
سه ری هه سپی خو بادهی و بکهقی بهری هیسترا خهسییا ته ل
سه ر و کوری وئی یی بریندار ل بهر و خهزیری ته و پسمامی خو
ب پییا د دویف و هرا دهاتن .. دو سی جارا ته پیت خول بن
زکی هه سپی دان و هه فسار سست کر دا زوی بگه هن و ب
ریشه گیرو نه بن .. چونکی کورکی برینداره و نیزه نیزا وییه
دلئی کافرا پی دسوژت .. هه کو هون گه هشتین توربی شیخ
جوندی و ل سه ری شیفشکی سپیندارییا ل وی نشیقی ته
هه فساری هه سپی خو گورچ کر .. بهری بگه هی دوماهییا
نشیقی .. دهنگه کی ل ته هه ییتاند:
- زه لام .. تفه نگا خو دانه .

ٲافهرين بوٲ ته .. ته قهه خو شاش و ٲالوز نه كر .. هه ل وي
ههنگي ته پي خو پي راستي ل بهر خو كيٲشا بوٲ سه زيني ..
پشتي ته ل ركيٲي كيٲشايه هري و ته پي خو پي چه پي
روكماندي و ب دهستي راستي تهنگا نه لمان ته بلنكري و خو
هاقيٲتي ه شيٲي دا و ته ل وان كربه هوار:

- ما نهٲ تهنگه ب ملي ژنا ته قهيه دا دانم.

ٲافهرين و سهه ٲافهرين بوٲ ته .. ژ قهستا بابي ته ناٲي ته
نه كربه شيٲو.

بوٲ شريقه پريقا تهنگا .. ته ژي خو هاقيٲت پشت بهرهكي
ه شيٲي دا .. نهو جهي ههنگي تهنگا و زهلامي لي هاتي ..
ته ٲاكيٲه كا فيشه كا پيٲه پهقاند .. پشتي بهري ته ٲي كه تي
كو وان ل سهه بهرهكي مهزن هنداٲ شيٲي چه بهري خو هري
كر بو .. ههكو ته نهو تهنگ پيٲه پهقاندن .. بهرهكي چه بهري
ل بهر سينيگي وان پرت پرت بو .. هه ل ههني ٲيٲك ژ وان ل
ههقاليٲت خو ههٲانده و كره هوار:

- هه ي .. وي ه ماك و ژنيٲ وه (.....) ما وه خول

ههٲيٲا چه كرتيٲه ؟

ته ههست دا پي ب دهستي راستي ل بهري رهختي خو
ٲاكيٲهك فيشه كا ژي ٲينا هري و پشتي ته سورمي تهنگي

کیشای ئیکسه ر ئه و پاکيته ته کره د عومبارا تفهنگی دا و
 سورمه ته بره سلال.. پتر باوهرییا ته ب ته هات چونکی وهسا
 تو تیگه هشتی کو ته ئیک ژ وان بریندارکر.. تو مای د
 خه زبری خو فوکری ل پشتا ریکئی یی راوهستیای بو.. دهستیت
 خودانا بونه سهر ئیک.. دقیت تشته کی بکته به لی چ ژئی نا
 هیت چونکی ئه و و پسمامی خود بی چهک بون.. ب له ز ته
 دهستی خول جه لاکا تفهنگی گفاشت.. بهری تو بزانی کا ئه و
 فیشهک ب چه پهری فه په قی یان نه.. شیلکه کا تفهنگا هات
 ته.. دهف و دهف توب وی بهری که تی ئه وی تول پشت..
 دونیا رون ل ته تاری بو ته چ نه دیت.. به لی تو پی حه سیای
 کو بهر سینگ و پشتا ته تشته کی گهرم قیدا هات.. ته زانی
 ئه فه خوینا برینیت ته یه و برینیت ته ل ستوی و سهرینه ژبه ر
 هندئ چاقیت ته تاری بون.. ژنوی ته زانی کو دو بیسه ل بهر
 ته دقه داینه.. نه یا ل بهر سینگ ته ب تنییه.. به لی بیسهک
 یا د شیقی دا و ل پشت ته.. دهمی وان گوهد ل هه واریت
 هه فالیت خو بوبین ل چه پهرئ بهر سینگ ته.. وان ئه ف دوربا
 مرنئ دانا ته.. ته زانی ئه فه نه برینیت تفهنگه کیینه.. به لی
 برینیت شیلکه کا تفهنگانه.. هه کو خه سییا ته توب وی سهر
 و بهری دیتی ل بنی پتیا کره قیری و هه وار و گازیکر.. خودئ

مالا وه میرات کهت ما شیرۆ میړی کوشتنییه.. هه کو دهنگی
خه سییا ته هاتییه گوھیت ته.. تو پې حه سیای کو خود ته
وهرکر و خو هاقیت سهر که له خی ته.. ته ملی خول وی دا و
راهاقیت و گوټی.. خو قه ده.. دی هین سهر که له خی من.. دی
هین دا من ته مام کهن.. بهس کا دهر سوکهک من بگه هینه من.
هه کو دهر سوک گه هشتییه دهستی ته.. هسک ته د
ستوی خو ئالاند و گرییهک لیدا.. هه کو ته چاقیت خو
پهر خاندین.. دونیا ل بهر چاقیت ته زه لال بو.. بهری ته ب
خه زیری ته کهت.. ته دیت کو دو تبلیت خو بیت دهستی
راستی یی دلینت.. ته زانی کو یی تشته کی دبیژت.. هه کو
ته هو بهری خو دایه شیقی.. بهری ته ب دو زه لاما کهت کو
تفه نگیت وان بیت د دهستادا و قهستا ته دکرن دا تفهنگا ته
بن و هه که روح د گیانی ته دا مابت دا ته ته مام بکهن.. به لی
ته ژی نه کره نه مهردی.. ته لویلییا تفهنگی دا بهری..
چونکی هیزیت ته لاواز بون.. بی ستیرک و نیشان.. ته نه و
پاکیتا فیشه کا ب وان قه په قاند.. دا دویف پی خو بزقرن..
دا چونا وان بیت نه و چون.

- ئافه رین و سه د ئافه رین بو ته .

- ته سه ری خو و سه ری هه می عه شیره تا خو بلندکر.. ته

تفهنگا خو نه دانا و ته شهريء خوب وان بريناقه كر.. تويي
 بريندار ژي بوي.. به لي ته نه هيتلا كهس نيژيكي ته بيت.. نه
 بهس نهفه به لي تو رابوي و چويه دويروي ري و ته ههسپي خول
 سهر ري گريدا و تو چويه پشت بهره كي ل هنداف ري.. هه كه
 هات نه و نه يار ل دويش ته هاتن دا ههسپي ته بيين دا تو تولا
 خو فه كه ي.. ني پشتي خه سي و خه زيروي ته هه وار گه هاندين
 گوندي سواري و سپينداري.. ل مالا خه سييا ته ل گوندي
 سپينداري نوژداري به تلي تننريوكي ب برينيته ته داكري..
 مامي خه زالي گوته نوژداري كو برينا ته نه كه ويا دا هيشتا
 تننريوكي پيدا كهت.. هه كو ته پرسيارا مامي خه زالي كرى بو
 وه دبيثت.. ئينا خه زالي به رسقا ته دا.. كو نه و دزانت نه
 كه ويا يه چونكي ته خو نه گوته ئوف ژي.. ئينا جارهك دي ته
 گوته مام خه زالي.. كو برينا ته باش يا كه ويا ي و هه كه بيژي
 ئوف يان نه ما چ دئينت؟

- ئافه رين و سه د جارا ئافه رين بو ته.

نه و جوته كي تفهنگا نه وي ل گه ها ستويي ته كه تي و هه مي
 ددانيت به ري ده قي ته بزكاندين د گه ل شه قشه قا چه پي.. ته
 خو نه گوته ئوف ژي.. نهفه نوژداري نيث به تلي تننريوكي كره
 برينا ته و ته هه ر نه گوته ئوف ژي.. ني زه لاميت وهك ته نه

ئەقرو و نه سوباهى و نه چ جارانا بت بيشن ئۆف.. ههمى
كه فچكه كى خويناىيه.. نه فهىته سهرا كه فچكه كى خويناى
مروڤ بيشن ئوخ و ئۆف؟

4

پشتی عهزۆی نقیژا خو یا سپیدی کری رابو جلکیت خو
کرنه بهر خو بهلی شویتک نه گریدا.. رهختی تهنهنگا خو یا
برنو هاقیته پشته خو و دهرسۆکهک هاقیت سهری خو و قهستا
زهقیییت کانیا مالا کر.

بهری خو دایی کو خه لکی گوندی کت و مت ییت ژ
گوندی دهردکهفن و قهستا سهر شۆلیت خو دکهن و هندهک
ژنک ژی ییت بهر مال و بهربانکا دمالن و پاقر دکهن و
هندهکیت دی ژی ل بهر بانک و بهرسفا ییت ههقییری دکهن..

دا زوی نانی بپیژن و کاری تیشتی بکهن.

پشتی عه زوی خانیییت گوندی هیلاین و رییکا کانییی
گرتی دا بچت زه قییا کانیا مالا ئاقدت هندهک ژنک دیتن..
ئیکی کونک ل پشتی بو.. یا دی که دینه دانابو سهر ملی خو..
یا دیتر مه نجه لوک ل دهسته کی و مه سینئ سفری ل دهستی دی
گرت بو.. گه هشته نک برکی دهست دایی مه جرفه ل دهحلی ب
رهخ برکی فه ئینا ده ری و هییدی به ری ل بهر چیقی برکی سی
چار تبه له کا فه دا دا تیرا ده رافکه کی ئاڤ ژ بهر برکی بهییت..
هه رب له ز قه ستا ئاڤ زه قییی کر.. دا دهست ب ئاقدانی
که ت.

عه زوی زانی کو دوهی عه لوئی خولام گه ها ئیکی یا برکی
بهردابو و ئه فه برکا دوییه دا ئاقدانا زه قییی خلاس بت و
ئو ئاڤا مایی بهرده ته سهر میویت ته یفی و هناریت گفاندی
زه قییی.. چونکی نوکه گه له ک دتیهینه.

پشتی زه قی ئاقدای چاقی روژی ل چیاپی نزاری ئاڤوکی
هنداڤ مناسبی پیر ئوسمانی هه لات ئه وی ژی به ری ئاڤی دا
سهر میویت ته یفی و هنارا پشتی تولسه کی تری خاری دا
له خریا خو بشکینت.. چو گفاندهی، ئه و عه ردی تغه نگ و
کیسکی وی لی.. روینشته سهر که له کا ب رهخ په رجانیقه و

هیدی هیدی جگارا خو پیچا و تیکر و ناگر بهردایی.. ما د
 هزرت خودا.. کا چهوا ئه قرو هلئ ببینت.. ئه قه سه ری دو
 سالانه چهژ هلئ دکهت.. دهیکا وی و برای وی بی مهزن
 شیرۆ دزانن کو وی تشتهک د گهل هلئ بی هه ی.. بهلئ خو
 پی نا ئینه ده ری.. ئه و وه سا هزردهن کو جه حیله.. بو دلئ خو
 هه یامه کی دئ چهژ هلئ کهت.. پاشی دئ هیلته.. ئه و نزانن
 ئه قه سه ری دو سالانه ئه و و هلئ چهژ ئیک و دو دکهن و
 ئاخفتن یا دایه ئیک و خه لات و دیاری ل ئیک و دو بیته
 گوهورین.. هه کو جارا دو ماهی بی عه زۆ ل میسلئ زقری دو سی
 به ریسک و خودیکه کا بچوک بو هلئ ئینا بون.. گه له ک که یفا
 وئ هات.. ل نک هه ردو هه قالیته خو خانئ و فاتئ خو پی
 مه زن دکر و دگوته وان:- (نه مخابن عه زۆ بی ده زگری من
 وه ک ده زگریته وه بت.. به ری خو بده نی دئ چهوا ژ بییرا
 عه زۆ ی چم.. ئه قه یه دیارییا ژ میسلئ بو من ئینای) پاشی
 دا سه ری خو بادته دا هه ردو هه قالیته وئ توق و به ریسکیته
 وئ ببینن ئه ویت عه زۆ ی بو ئیناین.

هه کو عه زۆ ی به ری خو دایه وهرزی سه ری دیت هیش ئاقا
 تیت و ئاقا برکی خلاس نه بویه.. جارهک دی ب ناف هزرت
 خو قه چۆ (ئه قرو روژا ئه یینییه.. نوکه دی چم مال و دی

سه‌رتیشستی خۆم.. دئی سه‌ر و ره‌یت خو تراشم و دئی بیژم
 ده‌یکا خو بلا بۆ من هنده‌ک ئاقی گه‌رم که‌ت دا له‌شی خو
 بشۆم.. پشتی نقیژا خوتبی ب هه‌جه‌تا شیف کارکی دئی چمه
 نزاری سیرستا.. رۆژا ئه‌ینیه‌ی زوی ب زوی که‌س نا هیت
 وارا.. دئی بیژم فاتا هه‌قالا هه‌لی.. دا هه‌ردو به‌ین ب هه‌جه‌تا
 شیف ده‌واری.. هه‌ر باشه‌ فاتا هه‌قالا هه‌لی ژ ئیجاغا مه‌یه..
 هه‌که وه‌سا نه‌ با من و هه‌لی چه‌وا دا های ژ ئیک و دو بت..
 چه‌وا دا ئاخفتیت مه‌ گه‌هن ئیک؟ چه‌وا دا ئیک و دو بینین؟
 ب خودی یا فاتی بۆ مه‌ هه‌ردو کا دکه‌ت تشته‌ک مه‌زنه‌ و که‌س
 زوی ب زوی قی تشتی بۆ مرۆقی نا که‌ت.. هه‌که خودی مه‌زن
 چه‌زکر و ب هه‌لالییا خودی هه‌لی بۆ بارا من سۆز و په‌یمان بت
 هه‌که خودی کچه‌ک دا مه‌ ئاقی وی بکه‌مه‌ فاتی.. دا قه‌نجییا
 وی هه‌ر ل بیرا مه‌ بمینت).

هه‌که وه‌زۆ ل گشاندی زه‌قییی چۆی.. ده‌نگه‌ک هاته
 گوها.. ل سه‌ر ملی خو بی چه‌پی زقیری.. دیت مامی عه‌مه‌ره
 بی دبیژتی:

- خودی قه‌وه‌تا ته‌ عه‌زۆ.. ئاقدانا زه‌قییی خلاس بو؟
- ئینا عه‌زۆی ب که‌یف و ب دلکه‌ خوش به‌رسقا وی دا:
- ره‌حه‌تیت خودی ل ده‌ییاییت ته‌ بن.. خودی ژ ته‌ رازی

بت.. مامی عه مه ر.. ما چ ئاقدانا زه قییبی خلاس نه بت..
دوهی عه لۆبێ خولام هات بو و ئه قه ی سه ری سحاری وهره
ئه زی پێقه .. باش بو خلاس بو.. به لی ئه قه ته خیره .. تو
هاتی .. چ جارال ئه ینییا نه عه ده تی ته یه ل سحاری به ییه
ناف زه قییبی.

- تو راست دبیژی .. به لی مامۆ عه زۆ هه که بهس تو ببینی
کا ئاگروکی چ ب سه ری توتنا مه یا ئینای دی حیبه تی بی و
قه د نا ئاخقی .. تا به لگه کی ب تنی ژی نه مایه ئاگروگی نه
هاقییتی .. قیجا ئه زی هاتیم دا هنده ک خۆلیبی پێوه رکه م ..
دا ئه ف ئاگروکه راوه ستت.

- ده رامه تی ئه ف ساله چ نینه و نه بی خیرییه .. هه ما چ
ساله باران دکیم بن وی سالی هزار عله ت و خلت دی ل
ده رامه تی په یدا بن .. گورگا توتن و باجان سۆرکا .. د گه ل
ئاگروگی .. شوپا تری .. بی خه ملییا دار و باری .. هه ر خودی
خیرکه ت.

- عه زۆ .. دی بو ته تشته کی بیژم .. به لی چ ده نگا ژی نه
ئینی.

هه کو مامی عه مه ر وه گو تی جلفه ک ب عه زۆی که ت .. وی
وه سا دانا کو مامی عه مه ر دی به حسی وی و حه لی که ت و دی

د به را که ت و بیژت .. کو خه لکی به حسنی وی و هلی دکهن و
هنده خو نه که ت به نیشتی ده قی خه لکی گوندی .. ئیکسه ر
هشیت عه زوی هاتنه سه ری دا مامی عه مه ر ب ئالوزی و
شه پلییا وی نه حه سییت و گوت:

- که ره م که .. بیژه .. مامی عه مه ر نه ز گه له ک هه ژ ته دکه م
و گوهی من هه ر یی ل ته .. ما قه د جا را من ئاخفتنییت ته
قه سه کرینه .

- ب خودی .. عه زو تو راست دبیژی .

- دی گوهی من یی ل ته .. بیژه .

- ما چ بیژم .. بلا نه بت فه سادی .

- حاشای ته .. مامی عه مه ر .. فه سادی نه کاری ته یه و ژ

ته چی نا بت .. هه ما بسته باخقه .

- برایی ته شیرویی .. تو نزاری چ ئینیه ته ؟

- ژ به ر چ ؟

- ئه ری تو نزاری ؟ یان تو خوب سه رقه های نا دهی ؟

- نه ز نزانم مه ره ما ته چیه .. تو به حسنی چی دکه ی .. دا

نه ز خوب سه رقه های نه ده م .

- کورۆ عه زو .. مه ره ما من ریبه ره .. ریبه ره .

- بوچ ریبه ره ؟

- ما تو نزانى ريبه ر ل ناڤ ملله تى يى دگه ريبت و ههمى
گرگه و مه زيبت ملله تى ييت چؤينه به راهيبيى .. به لى ههما
كه كى ته شيرؤى .. يى خو بى دهنگ كرى و يا د دلى خودا بو
كه سى نا بيثت.

- مامى عه مەر .. مانى هنديكه ئەزم .. ئەز بچوكم و تو پتر
ژ من شيرؤى دنيا سى .. ما گوھى خو دده ته ئىكى .. ل ننگ
دلى وى وەرە .. يا ئەو دزانت هەر هنده و كهس نزانن.

- راسته ئەو گه له كى دزانت و سەر بو ريت وى گه له كن و نه
ترانه يه .. گه له ك دنيا ژى يا ديتى .. به لى بهرى ههمى تشتا
ئەو ب برا و پسمام و مروقيت خو بى هاتيبه نياسين .. هەر
ژبه ر وان .. خه لك هزره كى بو دكه ن .. ئەم ب وى د ماقيلين ..
ئەو ژى ب مه يى ماقيله .

- ئاخفتنا ته راسته .. بهس ما ئەم دشين وى بگوهورين .
- نه مامۆ نه .. تو برا بى وى يى بچوكى .. گه له ك قه درى
ته دگرت .. تو نو كه قى دەرگه هى د گه ل قه نه كه .. دا خو
بگرين .. كا دى چ كه ت ؟

- ئەرى هەرى مامى عه مەر بلا دلى ته ب ويڤه نه بت ..
ئەو دزانت دى چ كه ت ؟

5

هه‌یقا بیست شه‌قی ب دره‌نگی قه هه‌لات.. دا شیرۆ
ئه‌نیشکا خول سه‌ر بالیفکی راکه‌ت و گازی ئینسی خولام
بکه‌ت کو بچت هنده‌ک فیقی بینت دا بخۆن.. هه‌ر زوی ئینس
چۆ دا فیقی بینت.. شیرۆ ما د گوندی فوگری.. زانی کو هیش
گوند بی ده‌نگ نه‌ بویه.. گریبی هنده‌ک زارۆکا ده‌ات.. د به‌را
زیمارا ده‌یکیت وان ده‌ات دا هاویش بن.. ده‌نگی هنده‌ک
زارۆکیت بسپۆر ده‌ات کو یارییا قه‌شیرکانی دکر.. د به‌را
شه‌هییا هنده‌ک ده‌وارا ده‌ات و زرینا هنده‌ک که‌را.. شیرۆ

كه ته د هزر و بيراډا و د گهل خو گوت: - ((نهف شهفه پتري
 ههمي شهفا ديوان يا تزي زهلامه.. ههمي شهفا زوي ديوان
 شه درهفي.. بهلي فان سي چار شهفا فان مال ميراتا هاي ژ
 خوي ژي نينه.. سپيډي تا ئيقاري بيت ل ناف رز و ناقار و
 ئادي برنجي و ب شهف ژي بيت ل ديوانن.. ههر سوجهت و
 تاخفتنا وانه.. ههر نزانن خه و ژي چييه.. نزا وان چي
 بيستيه؟ هيش زوييه بو بهردانا مازييا.. نوکه دهمي چ
 بهردانا نينه.. دا هنده نهف مال ويرانه خو گيروکهن.. دياره
 تشتهكي د سهرئ وان دا.. دياره گوهي وان ژي بي ل سهر
 رتبهري.. کا گه هشتيه کيرئ؟ کا دي هيت گوندي مه يان نه؟
 کا دي نه ز چم بهراهيبي يان نه؟ نه شهيه.. هه مانک وان
 بهردان ههر نه شهيه.. ما ته نه ديت ههر ئيكي تاخفتنهک
 دگوت.. بهلي کهسي خوب ويړئ هاي نه دا.. کهسي يا د دلي
 خودا دهر نه کر.. هيفه دئينا و ويغه دبر.. وان دقيا نه ز باختم
 و تشتهكي بيژم.. دا يا د دلي من دا بزنانن.. بهلي ههر وهکي
 خودئ ژي رازيبي بابي من گوتئ ((مير نه و مير نه زوي ب زوي
 يا د دلي خودا بو کهسي نه بيژت و هه کو دموت هندهک سرپت
 وي د گهل بهينه شه شارتن و کهس نه زانت)).
 ما سهرئ خو بلندکر ل بهر تاقا هه يقي بهري وي ب

شکیتی عه ره ب که ت.. سه ری خو بادا چاقی وی ب مناسبی
گولی بهردای و که زانیت دارله قهن و مناسبی پیرئوسمانی و
سه ری هوسیبی و که لا قاقانی و گهویا مامنی و که ندالیت
پشت گوندی که ت.. د گهل هندی ئینسی سی ئامان ئینان..
دو ته به کیت رهش میوی و فخره سینیه کا ل ره خه کی رهش میو
و ل ره خی دی سیقه شه کر و حویک.. ته به که ک دانا بنی
دیوانی.. یا دوی دانا نیشا دیوانی.. فخره سینی ژی دانا
سه ری دیوانی بهر سینگی شیروی.. شیروی ناخی خودی ئینا و
گوتی ((وهرن بابو فیقی بخون)) هوسا هه می دیوان ل وان
ههرسی ئامانیت فیقی پاله بون.. پشتی هه می خلاس بوین
شیرو رابوقه و گوته زه لامیت دیوانی ((سوحبه تا خو بکه ن..
ئه ز دی چم سه ره جهی خو ئه قه ی ئیقاری وهره سه ری من بی لی
بو به ئیش و ژان)).

شیرو ل بانئ کوچکی دهر باز بو سه ر بانئ قه سری.. هه ردو
بان ل کوژیی ژیری د نیزیکی ئیک بون.. چونکی هه کو به ری
شه ش سالا شیروی کوچکا خو یا نوی ئا قاری وه سا مرادی
دهراقی بی به نا و هوستا تیگه هاند کو کوژیی کوچکی ل قاما
ژیری نیزیکی کوژیی قه سری بی ژوری بت.. دا ل هاقینا
هاتن و چون د ناف به را وان دا یا ب سانه هی بت.. نه ژ ئیک

د دوير بن دا ل بانئ قهسرى بهين خار و ب پيستركئ
سهركهفن بانئ كوچكئ .. يان ژى ل بانئ كوچكئ بهينه خار و
ب پيستركا كهوئ بچنه سهريانى قهسرى .. ديسا ههر دو بان نه
پيكفه بن نهوژى دا ديوان ل سهريانى كوچكئ و ميتهقان .. ل
خيژان و مالى د دوير و جودا بن .. ههكو دو سئ گاڤا شيرؤ ل
سهريانى قهسرى چؤى ديت كو دهيكاي وى ب رهخ جهئ خوفه
شهملكا خو يا داناي و يا دوعا و نقيژا دكهت .. ههكو بهرئ
وئ ب شيرؤى كه تى سهلهوات قه دان و ئيكسهر گوئئ:

- كورئ من .. نهفه ته خيره .. هيش ديوان نه قه ره قيبه ..
ته ديوان هيتلا .. چ جارا ته هو نه كربه ..
- نهفهئ ئيشارى وهره .. سهري من يئ دئيشت .. نوكه
ژانا وى زنده تر ليها.

- بو ته نه دگوت؟ بو كهس نه دئاخفت؟ دا بو ته هندهك
گيايئ خال مه مئ بكه لينم و دا فهخؤى .. دا سهري ته ته نا بت
و دا ئيشا وى به تال بت .. هه ره سهر جهئ خو .. نهفه نه ز دئ
چم بو ته ئاڤا خال مه مئ ئينم.

دهمئ شيرؤ گه هشتى نك جهئ خو ليڤا كوله ي بلندكر و
سهركهت سهر ته ختئ دارى .. ئيكسهر كابانيبا وى سهري خو
ل سهر باليفكئ راكر و ل ناڤ جها روينشت .. شيرؤى دڤيا

کابانییا خو ئاگه هدارکته دا دویش دهیکا وی را بچته خاری
 دا بۆ هندهک ئاڤا خال مه می بینت چونکی دهیکا وی پیره ژنه
 هه که د دهه جکیت که وی دا بکه فت.. به لی هه کو هاتییه بی ری
 کو کابانییا وی یا گرانه و یا ل سهر رۆژیت خو.. خو بی
 دهنگ کر.. هی دی ده رسۆکا خول سهری خو کر و خوشه لاند..
 شویتک و شهل و شه بکیت خو دانانه سهر ره خی ته ختی و لیڤا
 کوله ی شه دا.. دهیکا وی پهرداغه ک ئاڤا خال مه می کره د
 دهستی دا.. هه کو هی دی هی دی شیرۆی هه می ئاڤا خال مه می
 د پهرداخی دا شه خاری.. دهیکا وی ل سهر لیڤا ته ختی
 روینشت و دهست هاقیتی سهری شیرۆی پهرخاند و گفاشت و
 گۆت:

- کوری من.. سه رباری دهیکا خو.. دونیا ل بهر هندی نا
- که فت.. ما هه که مرۆڤ نه ما بلا دونیا هه می یا مرۆڤی بت
- ما بۆ چیه.. قیجا هنده خه ما نه خو.
- دادی.. ما مرۆڤ د شیت خه ما نه خۆت؟.
- کوری من.. تو گه نجی.. هه که هه ر نوکه تو هنده خه ما
- بخۆی دی که قی و دی زوی پیر بی.. پاشی چ نا ئینت.
- دادی.. مانی خودی مه زن هه ر خه م بیته کرینه بارا مه.
- تو راست دبیژی.. خودی مالا وان ویران که ت ئه ویت

بابی ته کوشتین.. خودی مالا وان میرات کهت و بی نیر لی
هزرت بت.. هه که بابی ته بی ساخ با.. دا سه ری وی ل بهر
خه میت کۆچک و دیوان و میه هقان و ئالۆزیت گوندی و قی
دونیا بی بت.. توژی دا بی رحهت بی.. به لی پا دیاره خودی
بو مه نه فه یا هه زکری..

هه کو دهیکا شیرویی نهف ئاخفتنه کرین.. گریبی خول
گه ور بی دا و رابو قه ستا سه ر جهی خو کر.. وی کر و شه قی
کر.. به لی خه و ژ چا فا قه ره قی.. دو سی جا را هاته سه ر جهی
خو و چۆ سه ر شه ملکئی، نفیژ و دو عا دکرن.. به لی قه د خه وا
وی نه دهات.. ما د هزرت کوری خودا نه وی تا نوکه چ خوشی
نه دیتین: - ((هیش حوکه میتر نه بیو.. هه کو بابی وی نهف
ژنه بو ئینای.. چونکی شیخ عه بلای گوت بو بی.. نی هنده
کوری ته بی بالغ بوی هه که توژنی بو نه ئینی و بچییه
حه جی.. خودی هه جا ته قه بیل نا کهت.. ئینا رابو ب لهز و
بهز نهف ژنه لیکره به لا.. ساله کی نه ما د گه ل ژنا خو.. پاشی
ئینا وان مال میراتا نه و ئیک کر یا کری و بابی وی کوشتن و
سه ری شیرویی کهت بهر شهق و دیقیت قی دونیا بی.. هه ر وان
نه یارا دقیان نه و ئیکا ب سه ری بابی وی ئینای ب سه ری وی
ژی بین.. به لی خودی هه ز نه کر و شیرویی ده ست هه لاند ده می

ل شیفشکی سپیندارییا هاتینه بهراهییبی و شهری خو کری و نه هیلای دوزمن بهین سهر کهلهخی وی . دی بلا نه و روژ بچت و نه زفرت . نه زل سهر نقیژا مه غره بوم هه کو هه وار ب گوندی را گه هشتی کو شیرو هاته کوشتن . شلق ب گوندی که تن . هه ر ئیک دویف سهری خو چو و قهستا گاری و شیفشکی و قاما گوندی سپینداری کرن . نهژی د گه ل دو خولاما پیخاس ل گوندی ده رکه تم و ل نک رهزیت قاما خاری ئینسی خولام پیلافا من بو من ئینا و ماهینا زه ر ب من را گه هاند دا رییا شکیری عه ره ب بگرم . هه کو نه ز د بهر شکیری عه ره ب را چویم . دلج من خو هه لاقیت هه کو نافی عه ره بی هاتییه بیرا من . خه لکی گوندی دهسته کی بو دهسته کی قه دگپرا و قه سه دکر کو عه ره ب مرؤقه ک کوچهر بو هات بو بیت شقانی گوندی ئینا ل نیفا شه قه کا هاقینی دز هاتن دا پهزی گوندی بن . به لی عه ره بی ل وان کره حه وار و خه بهر ب ماک و ژن گوته و ان . ئینا وان دز و قه چاغا شیلکه کا تفهنگا لیکر و د جهدا کوشت . ژبه ر هندی دبیتزنی شکیری عه ره ب . نه وا بهری هنده سالا ب سهری عه ره بی هاتی نه قرو نه و ئیک ب سهری شیروزی ژی هات . قیجا کا ل کیری هاتییه کوشتن خه لک دی نافی وی دانه سهر وی دری .

ل بنی شیفشکی سواربیا ئەم ب شیخ عەبلای را گەهشتین..
هەکو من زانی کو ئەقە شیخ عەبلایە ئیکسەر ئەز ژ ماہینی
ہاتمە خاری و من خود دەست و پیت شیخ عەبلای وەکر و من
گۆتی.. شیخ ئەز خدام.. بو خاترا خودی ل بەر قبیلی راوەستە
و ژ پیت من قە مەولیدەکی و دو سەریت سی بری بکە خیر د
ریبا خودی مەزن دا.. دا قی جاری ژی شیرۆ یی ب سلامەت
بت و چ ب سەری نە ہات بت و بەس چاقیت وی بو مە دزل
بن.. ئینا ئیکسەر شیخ عەبلا بەر قبیلی راوەستییا و کہتە
سەر چۆکییت خو و ہەردو دەستیت خو بو عەسمانی بلندکرن و
دو عاکرن.. بەری شیخ عەبلا ژ دو عاییت خو خلاس بیت..
دەنگی خەزالی ژ دویرقە ہاتە گوہیت مە کو یی دکەتە حەوار و
دبیتژت.. کہلی سواری و سپینداریبا بزقنە مالیت خو..
مزگینییا من ل وە.. ژ کہرەما خودی شیرۆ یی بریندارە و نە
ہاتیہ کوشتن.. بزقنە مالیت خو.. شیرۆ ژی برنە سپینداری..
ہەکو ئەو دەنگ ہاتیہ گوہیت من د خوشییادا ئەز کہتم
عەردی.. وەک لالا ئەزمانی من شکەست و ئاخفتن ژ من نە
ہات و بەری من ما ب شیخ عەبلای قە..

ہی ہی دونیایی دەم و دەرفەتیت نە خوش و بەرتەنگ
چەند د دریتژ و گرانن.. نی ئەو شەف ل مە بو ہزار شەف..

ئەقە ئەف شەقە ژى ل من گران و دريژ بو .. دلئى من بى ب
شيرۆى قە .. سەر ئيشا وى ئەف شەقە نە يا ژ قەستايە ..
ديارە عاجزيبەك يا گەهشتيبيى .. ئەقە عەدەتئى وبيە .. چ گاڤا
عاجز ببت ئيكسەر دئ جينيكييت وى ليبنە ئيش .. ژان دئ خو
هاقييت سەرى وى .. ئەز باوەر نا كەم زوى ب زوى كەسى
گوندى د خورا ببينت وى عاجزكەت .. بەلئى ب من وەرە قان
روژا هزريت شيرۆى دىلەلاقن ژبەر هاتنا ريپەرى بو نافت مللەتى
و چەوا بەرى شيرۆى .. هەمى ئاغا و مەزنييت مللەتى يييت
چۆينە بەراهيبيى .. قئيجا عاجزيبا شيرۆى ژى هەر ئەقەيە ..
ئەوى نە قئيت د دويڤ مەزن و ئاغايييت مللەتى را بچتە
بەراهييا ريپەرى .. چونكى ئەو خوب وان هەمى مەزن و ئاغا
نا دەت .. ئەو باش وان دنياست كا چنە ؟ هەر وەسا هەكە
شيرۆى نە قئيت دويڤ وان را بچت نا بت ل مال ژى روينتە
خار و خوبئ دەنگ كەت و خود چ نە گەهينت .. هەكە ريپەر
ژئ عاجز ببت و دلئى وى ژئ بمينت .. ب خودئ سەر ئيش و
عاجزيبا وى هەر ئەقەيە و چ دى بو نينه) .

6

- دا بو ته بېژم هلی .. باش گوهی خو بده من .. نوکه وېقه من نه قیت چ جاریت دی درهوا د گهل من بکهی.
- من درهوا د گهل ته نه کرینه و من ژی دقیت .. تو باش بزانی عهزو .. من درهوا د گهل ته نه کرینه و چ جارا نهز درهوا د گهل ته نا کهم.
- باشه ما من نه گوته بو فاتې .. دا ته تیبگه هینت و پشته نقیژا خوتبې ل نزاری سیرستا بگههن ئیک.
- عهزو دا بو ته بېژم .. توزه لامی ههر وهخته کی ته

بقیت و چ عهردی تو حهزکھی بی ههجهت و مهجهت دی ریکا
خوگری و دی چیبی.. بهلی نهز کچهکا حور و دور ب چ
ههجهت و چهوا دی ل مال دهرکهقم.
- ههکه ته حهزکریا و دلی ته ل سه ر با دا دهرکهقی و دا
هیی.

- خوشاش نه که و راست بیژه و بهرا ب دهستی چهپی نه
هاقیژه.. ههجهتا من نهو بو بچم شیف دهواری.. بهلی برای
من یی مهزن د گهل کابانییا خو چونه شیف دهواری.. قیجا ل
ئیقارییا رۆژا نهینی چ ههجهتا دی.. نهز بگرم دا ل مال
دهرکهقم و بگه همه ته.. ها.. دی بیژه.
- ما دی چ بیژم؟

- پا نه بیژه درهوا د گهل من نه که.. بزانه مالا دهواتی ل
کیرییه پاشی کهفچکا بجهمینه.. باوهر بکه و نهقه سهری دو
سالا وهره من چ درهوا د گهل ته نه کرینه و تا دبتنه خرینا تهقر
و بیرال سهرسینگی من نهز درهوا د گهل ته نا کهم.. نهز کچم
تا ههکه نهز درهوا ژی بکه م خه لک دی ههجهتا پیش من فه
گرن.. بهلی تو زهلامی.. تو درهوا د گهل من بکهی؟ نا بت
زهلام درهوا بکهن.

- کچی حهلی وه نه بیژه.. نهز درهوا د گهل ته نا کهم..

ههکه من دره و د گهل ته کربانه ئەز نه دهاتم قییره .
- هاتنا ته تشته که و یا ئەز دبیژم تشته ک دییه .
- ههکه تشته ک دی بت من تیبگه هینه .
- تو باش تیدگه هی .. بهلی دیاره تو خوب سه رقه های نا
دهی .

د گهل وان ئاخفتنا کز گریبی خول گه وریا ههلی دا و
روندکییت وی هاتنه خاری .. ئینا عه زوی خو تیوه رکر و کیشا
بو لای خۆقه .. بهلی ههلی نه کره نه مهردی و ب ههردو
دهستا عه زۆ راهاقییت و گۆتی :
- خوژ من دویرکه .. نیزیکی من نه به .. ئەز ژ ئاخفتن و
دره ویت ته تیر بوم .

عه زۆ ما دحهلی فوکری و حیبه تی بو .. چ جارا وهسا ههلی
نه دیتییه .. د عاجزییادا .. دا بیژی چریسکییت ئاگری بیته ژ
چاقا دپه شن .. هه ر عه زۆ دچۆ بو قاما ههلی .. بهلی هه ر ئەو
پشت و پشت دچۆ .. تا هه قالای وی فاتی هاتی و گۆته وان :
- ئەفه وه چ بیستییه .. دهنگی وه ب سه ر ئاقاریقه یی
دچت .. دهنگی خو نزم که ن .. نه که ئیک ب سه ر مه هه لبت ..
دی روییت مه رهش بن .. دی شه رمزار بین .
- ئینا عه زۆی به رسقا فاتی دا و گۆتی :

- پرسیارا خانما ههڤالا خو بکه.. ئەڤرو یا هاتییه شهری..
 دئ بیژی شیرئ د بیشی دایه.
- ئەز نه شیرئ د بیشی دا مه.. بلا شیراتی هەر بو ته
 بت.. دیسا ئەز نه هاتیمه چ شهرا ژئ.
- پا ئەڤه چ ئیکه .. من دڤیت بزائم؟
- دا بو ته بیژم ئەڤه دو ساله ئەم ب دو یڤ ئیک و دوڤه و
 حهژ ئیک و دو دکهین.. ههکه عهدهت با و ژنکا زهلام بو خو
 خازت بانه تا نوکه دهه جارا دا باب و دهیکیت خو نیرم دا تو
 بو من خازت بای.. بهلی ئەو تشت نه بویه و قهه نا بت و
 کهسی ژئ وه نه کربه دا ئەز وه بکهم.. ڤیجا ههکه تو راست
 دبیزی و تو حهژ من دکهی و ته ئەز دڤیم.. مانئ تو زهلامی..
 ههره بیژه دهیکا خو و برایی خو شیرۆی بلا بهین من بخازن..
 ئەڤهیه زهلامینی و ههه ئەڤهیه ریکا زهلاما.. بهلی ههکه تو
 درهوا د گهل من دکهی.. درهه بهسن. نی ئەڤه سهری دو
 سالانه ئەز ژ درهویت ته تیر بوم.
- کی دبیزت من نه گوئییه دهیک و برایت خو.
- پا کا ؟
- ئینا ب کهنی ڤه.. عهزۆی بهرسڤا وی دا:
- پا کا؟ ما له په کئی میو بیژانه.. دا نوکه بیژمه ته هانی.

- ئەڤه نه نۆكهيه و من نه گۆتییه ته له پهك مئوپژا بده
من.. ئەڤه سۆز و پهیمانە.. ئەڤه سهری دو سالانە.. ههكه ته
ئەز دڤیم.. دهیک و برایی خورازی كه دا بهین من بخازن..
ههكه ئەو دنه رازینه و توب وان دكهی و نا دهیه سهر ئاخفتنا
وان و ئەم نه دههژی وهنه.. ئەم بییت ل مالا خو.. بلا دهیکا ته
ژی بچت چل كه زیهكی بو ته بخازت.. ئەم ژی دئ چن سهر
نان و رزقی خو.. ئەڤه دو ساله باب و دهیک و براییت من د
بهر من را دكهن و دبیتژن دا شوی ب پسمامی خو بكمم.. بهلی
ئەزال سهر ئیكا خو و من گوه نه دایی.. بهلی ههكه تو ئەڤ
لاوهی و هۆلی هاته هه.. بلا گوهی ته ل دهیک و براییت ته
بت.. ئەژی دئ گوه دهمه مالا خو.. قیجا كا دئ کی ژ مه
پیشه مان بت؟

پشتی شیخ عبلای نقیثرا نیقرو ل بهراهییا حه جی و
 سوڤییا کری و سهلهوات فه داین.. ههمی وهسا تیگه هاندن کو
 پشتی نقیثیت سونهت دی چن سهرا شیرووی دهن.

دهمی شیخ عبلاد گهل هندهک حه جی و سوڤییا
 گه هشتین بن توبی.. شیرووی پالدا بو بالیفکی.. چهوا چاچی
 وی ب شیخی کهت.. ئیکسهه نه نیشکا خول سهه بالیفکی
 راکر دا رابت سهه داری پینیا.. بهلی هه زوی شیخ عبلای
 خو تیوه رکر و ههردو دهستیت خو دانانه سهه ملیت وی و پیقه

ماچیکر.. شیرۆی ژێ دهستێ شیخی ل سه رملێ خورا کر و
پیتسه ماچیکر و گۆت:

- ئەزبه نی ئەفه چ زهحمهت بو؟

- چ زهحمهت نینه.. کوفاره تا گونه ها بت.. شقییدی ب
درهنگی فه من زانی کو ژانی یی هاقیتییه سه ری ته.. درهنگ
بو نه که هه ر شقییدی دا هیم سه حا ته که م.

- ئەزبه نی.. ته ته خسیر نه کر.. ئەو ژانه سه را، ته بو من
بری.. باوه ر بکه هه کو هه شتییه من.. ئیکسه ر ژانا سه ری
من سفک بو.

ئینا هه جی سه لیم ی ژێ خود به را کر و گۆت:

- ژانه برینا شیخی ئیک و ئیکه.. توبه رک و به ره که ته..
ما ئەم بی شیخی بو چنه.

- بابو هه جی سه لیم وه نه بیژه.. ئەم هه می به نیییت
خودییه.. یا خودی حه زکری دی هه ر ئەو بت و کهس نه شییت
بگوهۆرت.

ئینا شیرۆی گۆت:

- شیخ ئەم هه می وی چه ندی دزانین.. به لی پا هون ژێ
سه به بن.. هه ندیکه هون مرۆقییت چاک و ئەولیانه هون
خۆشتقیییت خودییه.. داخاز و دو عاییت وه زوی تییه قه بیل

کرن.

- دى بابو خودى مەزن گوھل تە بت و مە ھەمىيا ژ
خۆشئىقيىت خو حسيب كەت.

پشتى قى سوحبەتى.. ئىنسى خولام ھات و شىرۆ
تىگەھاند كو فراقين يا حازرە.. كا دى ل كيرى خۆن.. ئينا
شىرۆى گۆتى:

- ھەرە سفرى دانە ئەيوانكى.

شىخ ەبلا و شىرۆ ل دوماھىيا ھەمىيا ل سەر سفرا خارنى
رابون.. چونكى ەدەتى شىرۆى ئەو بو بەرى ھەمىيا دا چت
سەر سفرى و دا گازی كەت:- ((كەرەم كەن وەرن بخۆن))..
ھەر وەسا دا خول دوماھىيا ھەمىيا ھىلت دا كەس ب تنى نە
ھىلابا سەر خارنى و د شەرما دا بەس كرىا..

شىخ ەبلای ھەردو دەستىت خول بەر سىنگى خو بلندكرن
و ھندەك دوعاكرن و ل دوماھىيى گۆت:- ((يا رەبى يا خودى
مەزن مە كىم كر تو ھەر و ھەر زىدەكەى.. يا خودى ھەر
پارىەكى مە خارى تو بكەيە سەدەقا سەرى خودانى قى مالى و
ەيالى وى.. ئامىن)).

ھەكو ئىنسى خولام ب ھەلگرتنا ئامانىت سفرى قە بى
مژويل.. شىرۆى پرسىارا شىخى كر كا ئەو بو قى دونيايى و

سەر و بەرئ وئ چ دببئرت ؟

ئبنا شئخئ گوتئ:

- بابؤ ..دونبئا شئف و رؤژئ و هئر دئ وهسا مئنت تا رؤژئا
قئامئتئ .. بهلئ هئر ئئم مرؤف قئ سئر و بهرئ پئدادكئئئ ..
ما بهرئ هئقئئ كئئ بئان سالئ كئئ بئان دئئ ساللا ما دونبئا هئر
ئئقئئ نئ بورؤژ و شئف و رؤناھئ و تارئائئ .. مانئ چ تئئت
نا هئئئ گوهؤرئئ هئمئ وهك خوئبئئ مائئ .. چئئا هئر ئئف
چئابئئئئ .. روبرائئ بهدرئ دئئئئ .. ئئو ژئ وهك خؤبئئ .. ئاقئا
كانئبئا مالا ئئو ژئ وهك خؤبئئ .. بهلئ دئمئ رئبئر رابوبئ سئر
خو و ل باژئئرئ سلئئمانئبئئ دئر كئئئئ و جلكئئئ مئلا كرنئئ بهر
خو و چؤبئئ ئئرئئئ و پاشئ هاتئبئئئ نائف مللئئئ و دئست ب
گئرئبئانئا خو كئرئ .. ئئف عالئمئ بو عالئمئك دئ و هئمئ ب
وئئرئ قئ دئمؤئبئلئ و گوهئئ وان بئئ ل سئر .. كا رئبئر كئئقئئ
هات و كئئقئئ چؤ و گئهئشئئ كئئرئ و چ كر و چ گؤت؟؟؟

ئبنا شئرؤئ گؤتئ شئخ عئبلائ:

- باشئ شئخ .. ئئزبئئئئ .. تونا بئئژئئ ئئم چ بكئئئئ؟
- بابؤ ئئز دئ بئئژئئئ وه .. نئقئئژئا بكئئئئ .. رؤژئبئئا بگرن و
هئرئئئ هئجئئ .. زئكئاتا مالئئ خو بدئئ و دئستئئ فئقئر و ژارا
بگرن .. بهرئ وه ل هئئئئئئ و سئئوبئئا بئئ.

- ئەزبەنى ئەم ھەمى قى ئىكى دزانىن.. بەلى بۆ ھاتنا
 رىبەرى توچ دىبىرى؟

- بۆ قى ئىكى ما ئەز دى چ بىئىم.

- ئەزبەنى.. شىخ.. ما دى بۆ مە قە تىت.. ھە مال
 مالىت خورونىن و خوبى دەنگ كەين.. تا ھەكە ئەم ل
 مالىت خورونىشتن.. ما رىبەرى دى ب وىرى قایل بت.. تا
 ھەكە ئەو قایل ژى بىت.. مانى مىر ھەر دى تىشتەكى كەت.

- ب خودى بابو ما ئەز دى چ بىئىم.. دونىا يا بويە بەلا..
 ۋەك دەۋارەك شەمبۆزە ل بەراھىبى ھەرە دى لەقا ھاقتىت تە..
 د دىف را ھەرە دى پىنا دانت تە.. ھەر خودى ھارى كار بت.

ئىنا ھەجى سەلىمى ب كەنى قە گۆتە شىخى:

- ئەزبەنى.. تە نە ھەلال كر.. نە تە مراركر.. تە ھىلا
 ۋەسا.. تىشتەكى دى بىئە.

- ھەجى سەلىم.. يا ئەز دزانم من گۆت.. بەلى توچ
 دىبىرى.. تە بەرى رەشى تەۋاف كرى.

- شىخى من.. ئەز دىبىئىم.. ھالى مە ژى ب ھالى قى
 ھەمى عالەمى.. بلا بابى نورى ژى بچت نك رىبەرى.. ھەكو
 عالەم ھەمى خراب بو.. بلا ئەم ژى بچن فى (القيرو تحت
 العەرد) ئىنا شىخ ما و د بابى نورى فوكرى و گۆتى:

- مه هه ميبيا يا خو گۆت .. به لى هه ر ته يا خو نه گوت.
- نه ز به نى .. نه ز ديبى ژم مه ز نا يا گۆتى .. خودانى سه برى
ميرى مسرتيه .. قىجا نه م دى بيهنا خو فره كه ين و يا دى ب
هيفييا خودى فه .
ئينا شىخى به رسقا شيرۆى دا و گۆت:
- يا راست و درست هه ر نه وه .. يا دى هه مى ژ خۆبه .. ته
نه و ئاقل پيرۆز بت .. بلا گوهى ته هه ر ل ته بت.

8

هه‌که‌وه‌زۆی زانی کو وئ سپیدی ده‌یکا وی د‌گه‌ل به‌سا
خدا‌م بی‌ت چۆینه زه‌قیییت کانیا مالا دا هنده‌ک باجان سو‌رکا
بو‌فراقین و شیقی بکه‌ن.. ئیکسه‌ر نه‌وی ژێ قه‌ستا کانیا
مالا کر.

هه‌که‌گه‌هشتی دیت به‌سا خدا‌م یا ل‌ناش زه‌قییا به‌برکی و
ده‌یکا وی ل‌بنی هژی‌ری یا مژویه.. هیدی چۆ‌گشان‌دی
زه‌قییی نه‌وا به‌ری دو روژا ناقدای بی کو ده‌یکا وی ببینت و
پی‌ب‌حه‌سییت.. ما د‌هزیت ویری دا کا چه‌وا د‌گه‌ل ده‌یکا خو

باخفت.. چهوا دهیکا خو رازیکهت دا برایی وی یی مهزن
 شیروی تیبگه هینت و قایل بکهت دا هلی بۆبخازن.. نی نهو
 گهلهک قه درئ دهیکا خو دگرت.. دهیکا وی ژی گهلهک هه ژئ
 دکهت.. نی ههر ژ بچویکاتی یی نازاندی.. هه کو بابی وی د
 مزگهفتی قه هاتییه کوشتن.. عه زۆ یی بچویک بو و ژنوی
 رابو پییا و ههمییا هه ژئ دکر.. دهیکا وی گهلهک جارا بۆ
 قهسه دکر و قه دگیرا کو دنیا پایزهکا درهنگ بو.. دا بابی وی
 بهری زستان بهیت بچته باژیرئ میسلئ وهک ههر سال.. دا
 ههمی پیتقییا بۆ مال بکرت و بینت بهری دنیا بیت بهفر و
 باران و ری بهینه گرتن و ئاسئ بن.. بهری سالهکی بابی وی
 سوپهکا ئاسنی بۆ کوچکی کری بو ناڤ و دهنگیت وی سوپئ ل
 ههمی گوندا چۆبون و ههمی خه لکی گوندی وان دهاتنه پیش
 قه.. هه کول وی زستانا بهری کوشتنا خو بابی وی هه جی
 حسین چۆیه مزگهفتی دیت چهوا ل شهقی چاقییت هه جی و
 سوپییا ژ بهر کادی و دویکیلا کوچکی تزی رۆندک بون و بو
 ئۆح ئوچا وان.. ههر ل وی شهقی بابی وی ئاخفتن دا شیخ
 عه بلای و ههمی هه جی و سوپیییت ل مزگهفتی هه که خودی
 نهو هیلا ساخ ل پایزا بهیت هه کو چۆ میسلئ.. بۆ مزگهفتی ب
 خیرا دهیبا بیت خو سوپهکی بکرت.. قیجا هه کو پایز هاتی

قهول هات دا بابی وی چؤبا میسلی.. دهیکا عهزؤی گهلهک
 جارا ئەف سوحبه ته بؤ دکر.. کول وی شهقا پایزی دونهیا
 گهلهکا سار بو و هندهک باران باری بو و عهرد تهرکر بو ههکو
 بابی وی چؤبه مزگهفتی.. دونهیا گهلهکا تاری بو.. تبیل چاقانی
 بو.. پشتی شیخ عهبلای ل بهراهییا وان نقیژکری و سونهت و
 سهلهوات و زکر خلاس بوین.. ههگی حسینی گۆته شیخ
 عهبلای کو ههکه خودی ههزکته ئینهتا ویهه سوهاهی بچت
 میسلی و ژ بیرا وی نه چؤبه کو بؤ مزگهفتی سؤپهکی بکرت..
 ما بهری خو دا کوچکی و بیخیرییی و بلندییا کاریتا.. کا دی
 سؤیی دانن کیری و کا چهند بؤری دی تیرا کهن.. د گهل
 بلندکرنا ههگی حسینی بؤدهستی خوی راستی بؤ کاریتا..
 ئیکسهه دهنگی دو تهنهگا هات و ههگی حسین کهت و ههردو
 تهنهگ ل پشتا وی کهتن.. ئیک ل بهر چچکی چهپی دهرکهت
 و یا دی ل عوبرکی وی دهرکهت.. شیخ عهبلای خو تیوهرکر و
 کره ههوار و گۆت:- ((الله اکبر.. الله اکبر.. ما ل مالا
 خودی مروقییت وهک ههگی حسینی بیت کوشتنینه؟.. ههی
 خودی مالا وه میرات کهت)).

ههکو شیخ عهبلای سهری ههگی بلندکری تهمام ببو.. دیت
 کو خوین و خولییا کوچکی د گهل ساقارا ژ عوبرکی ههگی

دهرکه تی تیکهل بیون.

ل گفاندی زهقییی عهزۆهر ما دهزریت دهیکا خودا
ههروهک خه لک دبیرن کا چهوا ل ئیقارییا وی رۆژا بابی وی
هاتییه قهشارتن.. دهیکا وی رهختی شهقه بهندی بی تهنهنگا
کچکچاپا میتری خودانا سه ملی خو و تهنهنگ د دهستی خو
گرت و چۆسه ربانی قهسری و کره ههوار و گۆت: - ((گهلی
خه لکی گوندی.. گهلی سوارییا.. نهز باش دزانم کی میتری من
بی کوشتی و ب ته عریکا کی بی هاتییه کوشتن.. نی هه که
ئیکی ژ گوندی دهست کاتی نه کربا هۆسا ب سانه هی چه جی
نه دهات کوشتن.. مخابن مرۆف دهستکاتییی بکهت بو
مرۆقت بیانی و گوندیه کی خو بی وهک چه جی بدهته کوشتن
.. بهلی هون هه می باش بزائن چه جی بی خودان کور و پسمام
و مرۆقه و نۆکه تا سه د سالیته دی خوینا وی نا چت.. تولا
وی دی هه ره که یین.. ل شونا هه رتبله کا چه جی دی میره کی
هاقیینه ناخی)).

دهیکا من قهسه دکر کو بهری ژ ئاخفتنیته خو خلاس بیت
مامی چه جی سالح چۆسه ربانی و دهیکا من ئینا خاری..
دهمی دهیکا من هاتییه خاری.. چۆد ئۆدا خو یا قهسری قه و
نارته دویف هه می مهزن و رهسپیییت بنه مالا وان و

پسمامیت حه جی حسینی.. مامی حه جی صالح.. مامی
 عه مه ر.. مه لا حه جی.. ئەحمه دی عه بلای.. ئینسی حه لی..
 محمه دی حاجی.. که ریجی حه مرئ.. ئوسمانی حه مرئ..
 مستوی حه لی.. ره شیدی خوخی.. مامی سه عدو.. عه لوی
 شه کری.. مامی محی.. ئەحمه دی عه بلای.. نه بیی
 شیخوی.. مستوی زهینه بی.. پشتی هه می هاتینه د ئودا
 وئقه.. گوته وان:- ((دا بو وه بیژم.. بهرئ خو بدنه من و
 باش گوھی خو بدنه من.. چ تازی و به هییا بو حه جی نه
 دانن.. مرۆقی کوشتی شه کرنا خوینا وی هه ر تازی و به هییا
 و بییه.. نی کوریت من بهس شیرو بی مه زنه و هه ر ئیک ژوه
 ته مبوخی وی ته مه ت کتا ئاشه کییه.. میری من سه را وه
 هه مییا هاته کوشتن.. حه جی مالی که سی نه خار بو و ژنا
 که سی ژی نه ره قاند بو.. هون باش دزانن ئاغا دقیا کاریت وه
 بییت به را ژوه بستینن و بو خو بیهن.. دا رزقی عه یالی وه
 هه مییا بیرن.. به لی حه جی نه هیلا و ل بهر سینگی وان
 راهه ستییا.. ئینا دا کوشتن.. نوکه تا عیده و مهیت من
 خلاس دبن.. هه که وه تولا میری من شه کر و وه دلئ من هون
 کرخوش شوله.. به لی هه که وه تولا نه ستاند و خوینا وی نه
 شه کر هنگی چ گازندا نه کهن هه که ئەز چۆم و من شوی ب وی

کر ئه وئى حه جى دايه كوشتن.. باش بزانن و بلا ئەف ئاخفتنه
ل گوھيٽ وه هه ميبادا گوهار بت)) .

هۆسا ل گفاندى زه قيبى عه زۆ ما د وان هزارادا كا دهيك
وى چهند نه خوشى ديتينه و برايبى وى شيرۆ به رهنگارى چهند
ته لها بويه تال سهر پيٽ خورا وه ستيايه و ئەف جهه ل ناف
خه لكى گوندى و ملله تى بو خو چيكريبه و بويه خودان قه سر و
قوسير و كوچك و ديوان و ناف و دهنگيت وى چوينه هه مى
درا و ئەو حسيبا خه لك بو شيرۆى دكه ن بو هه مى ئاغاييت
ملله تى نا كه ن.. ژ به ر هندى هه ر ئەو ئاغاييت بابى وى د
مزگه فتى قه داينه كوشتن دقيان شيرۆى ژى ل شيفشكى
سپينداريبا بكوژن به لى خودى حه ز نه كر.. وان بارا خو كوش
و خودى بارا خو هپلا و كه س ژ خودى مه زنتر نينه.. ئەرى
حه لى ژى گازندا ژ من دكه ت.. باشه ما چه وا ئەز دى ده مه
سهر ئاخفتنا دهيك و برايبى خو.. دهيك من نه وه ك دهيكيت
كه سييه.. هه ر وه سا برايبى من شيرۆ ژى نه وه ك چ برانه.. نى
بو من بابه به رى كو برا بت.. هه كو بابى من هاتيبه كوشتن ئەز
ژ نوى رابيومه سهر پيتيا.. وى ئەز خودان كرم.. به رى وى ل
من بو پتر كو به رى بابى مرۆقى ل مرۆقى بت.. تال هه مى
گونديت به رواريبا و بنه مالىت ئاغا ژى كه سى ژى نه دهات و

پې چي نه دبو کوريت خو فريکهن مه کته با .. به لي براي من
شپړوي دو ساله نه ز ناردم ناميديي مالا سه عيديي سمايل
ئاغاي .. پاشي ساله ک دی ژي نه ز فريکر مه باژيري مي سل ل
مالا دوست و نياسي مه نه حيا چه له بي دا بچم مه کته بي و دا
خاندنا من ژمن نه چت .. و هر ساله کي ژوان ساله کوشه کا
پارال من خه رچ دکر و بارخانه کا مالي بو من دنارت .. به لي
هر خه تاييت من بون .. مه کته به من نه بره سهر و چ من ژي
چي نه کر .. قيجا هه که هنده دهیک و براي من بو من د باش
بن پا چه و دي ژ ناخفتنا وان ده رکه قم؟ تا نوکه هه می تولاز و
جه حيليت گوندي مه خوژييا رادهيلن کو وهک من بانه ..
خوژييا وان نه وه دهیکه کا وهک دهیکا من هه با يان برايک
وهک شپړوي براي وان با .. ماني باشي هر هنده هه کو براي
من محه مه دی ژن ئيناي و قياي جودا بيت هه می مال و ملکی
مه ل سهر چار برا هاته ژتيک شه کرن .. مال و ملکی مه کر نه
چار پشک .. بارا هر خوشکه کي ژ چار خوشکيت مه دا د گهل
برايه کي .. بارا خوشکا مه يا مه زن ئاسوي دا د گهل براي
مه زن شپړوي .. بارا خوشکا مه هه يبه تي دا د گهل محه مه دی ..
و بارا هه ردو خوشکيت من بيت ژن بابي بارا فاتوي دانا د
گهل براي مه مه حميدي و بارا خوشکا مه يا دی يا ژن بابي

ئەمىرىخاننى دا د گەل من .. دەيكا من قەسەدكەت كو شىخ
عەبلا يى حازر بو و ل سەر دەستى وى مالى مە هاتە ژئىك
قەكرن و دەيكا من ژى هەمى ماره و هەشتىكەت خوب مە
هیلان و گۆتە هەمىيا .. عەزۆ هیش بالغ نە بويه .. هەر وەك
شىخى كەرەم كرى ئەز وەكيلا وى مە و هەكە شىخ بزانت و
گۆنەھ نە بت ئەز حەزەكەم پشكا زەقئىيەت قەسىل و باينىيى
بو عەزۆى دانن .. ئينا شىخ عەبلای گۆت .. هەكە هەرسى
برايت وى درازى بن .. يا درسته .. هەكو برايت من شىرۆى
گۆتى .. ئەم درازىنە .. هەردو برايت من يىت دى ژى بى
دەنگ بون .. ئينا پشكا ژ هەمىيا چىتر بو بارا من .. قىجا
حەلى بىت نە بىت دى گۆھى من ل دەيكا من بت و ئىكجار
نا دەمە سەر ئاخفتنا برايت خو ژى .

پشتى دەيكا وى د گەل بەسا خدام ژ ھندەك كارا خلاس
بوین .. هاتنە ناڤ زەقئىيا خارى دا ھندەك باجانا بکەن ..
چاقى دەيكا وى قىكەت .. تەزكەك ب سەر لەشى دا چۆ
خارى .. ب حىبەتى قە گۆت:

- عەزۆ ئەقە تول قىرەى و ئەم نزانن؟
- ما پا دى چ كەم؟
- من گۆت خودى دزانت كا تو نوکە ل كىرىن ل ئاقۆكى ..

کانیبا خەلایینی.. نزاری سیرستا.. یان چەلۆکی؟
- دەیکێ ئەز نە چۆمێ چە درا.. ئەزێ هاتیمە فێره.. من
سوحبەتەکا د گەل تە هەمی.
هەکو دەیکا وی زانی کو کورێ وی عەزوی دقیت د گەل
باخت.. ئیکسەر گۆتە بەسا خدام دا سەلکا باجانا بیت و
بچتە مال.. تا ئەو سوحبەتە خود گەل عەزوی بکەت.

9

پشتی شیروئی ل ئه یوانکا قهسری شیف خاری و ل کهوی
سهرکه تییه بانئ قهسری دا بچت دیوانئ ل سهر بانئ
کوچکی.. ل بهر سهیده لییا کهوی دهیکا وی یا راوهستیایی
بو.. هه کو بهری وی ب دهیکا وی که تی گوتئ:
- دادئ ئه شه تو یا ل سهر بانئ.. من هزرکر نوکه تو یا د
گه ل ژنکا شیقئ دخوی.
- کوری من شیرو.. تشته کی هه ی ژشیقئ فهرتره .. من
دقیت بیژمه ته.

هه کو شیرۆی گوھل وی ئاخفتنا دهیکا خو بوی که ته د هزر
و بیرادا ((ئهفه دهیکا من چ شولا هنده فه ر ب من ههیه دا
شیقی بهیلت و بهیت بهریکا من .. دا ب تنی د گهل من
باخت .. تو بیژی رهسپییت ئوجاغا مه چۆنه نک و گازنده
بوکرین دا د گهل من باخت ل سهر هاتنا ریبهری بو ناڤ
عهشیره تا مه .. باوهر نا کهم بو قیره بت پا ههکه بو قیره نه بت
تو بیژی بوچییه .. دبت ئیکی دلنی وی هیلا بت .. نه بابونه ..
حه دی کئی ههیه دلنی وی بهیلت .. ما ئیک ههیه دلنی وی
بهیلت .. نهو عهیشا ههجه حسینییه بوک و خدامیت خوب
گوپالی دقوتت ههکه ژ ئاخفتنا وی دهرکهفن)).

د گهل هندی دهیکا وی گوئی:

- کورئ من شیرۆ .. دیاره هزرتت ته گهلهک د بهلاقن .. ته

چ نه گوئی؟

ئینا شیرۆی بهرسفا دهیکا خودا:

- دهیکئی ته چ ههیه بیژه .. قهد خو قه نه گره .

- ب خودئ نهز یا دو دلم .. بیژم؟ نه بیژم؟

- قهد خودو دل نه که .. تشتتی ته دقیت بیژه و قهد خو

قه نه گره .. ما ههکه ته تشتهک ب من ههبت و نه بیژی من ..

پا دی بیژییه کئی .. ههکه خه لک جار هکئی بیژن تو سه د جارا

بيٽه.. ههڪه ٺهڙي جارهڪي گوهي خو بدمهه خه لڪي سهد جارا
دي گوهي من ل ته بت.. دياره ته ڙي دقيت به حسي ريبهري
بكهي.. فان روڙا به حس ههر به حسي ريبهريه.
- نه كوري من نه.. من به حسي ريبهري نينه.. بهلي من
به حسي براي ته عه زوييه.

- براي من عه زوي.. خيره.. ديسا عه زو.. ب خودي
دهيڪي راسته عه زو كوري ته يي بچوڪه و وهڪي ته ٺهه همي
حهڙي دڪهين.. بهلي ته هند عه زو يي نازاندي يي غوليهره
بوي.. دي بيٽه ڪا عه زوي چ ههيه؟

- كوري من ههڪه ديسا دي خو عاجزڪه ي ٺهه دي خو يي
دهنگ ڪه م.. بهلي ههڪه سوباهي تشتهڪ بو دا نه بيٽي دهيڪا
من نه گوته من.

- دهيڪي چ تشتي ته هه ي بيٽه و خو ٺهه نه گره.. باوهر بڪه
ٺهه زقهه عاجز نايم.

- كوري من.. ٺهه ٺهه سپيڊي ههڪو ٺهه ز د گهل به سا خدام
چوٽيه زهڻييت ڪانييا مالا.. عه زو د دويٺ من را هاته ويڙي
و شولهڪ هه بو گوته من قيچا من دقيت توڙي بزاني.

- بيٽه چ شوله.. ما ٺهه شول نا هيت گوتن؟

- نه گوري من نه.. بو نا هيت گوتن؟ ٺهه ي بو من يا

قهسه كرى دا نهژى بيژم ته .. كا دى توچ بيژى .. بى ل هيقييا
ئاخفتنا ته .

- دى باشه خودى خيبركهت .

- كورى من .. عهزوى دقيت ژنه كى بو بخازين .

- خوش شوله .. تشته كى جوانه .. ژ ميژ وهره من گوټييه
ته .. دا بو عهزوى ژنه كى بين و به لا وى ژ كچكا فه كه ين ..
ههرو بى ب دويث ئيكي فه .. ژ خالا عهزوى وهره زه لاميني
بهس نه وه مرؤف هه ژ قى كچكى و يا هه بكهت .. بهلى نزان
زه لاميني نه وه مرؤف هه ژ كچه كى بكهت خودان تور و عهسل
بت دا بت كابانييا مرؤقى يان ژى هه كه وهسا نه بت ل مالا
خورينت و هه ژ كه سى نه كهت .. دى .. دى دوماهيكي عهزو
هاته سه رى ژنه ك دقيت .. دياره كه ره كى مرى و هشييت وى
بيت هاتينه سه رى .

- ب خودى تو راست ديژى نه فه سه رى سى سالايه نه م
پيټه دا بو ژنه كى بينين .. بهلى قه د رازى نه دبو .. دياره نوكه
هاته سه رى .

- خوش شوله .. هه ما كا ئاقلين ته ل كيش كچكى دبرت دا
بو بخازين و بينين .. ده يكي نه فه دكه قهت به رى ته .

- راسته بلا ل به رى من بت .. بهس .

- بهس چ؟ دهیکئی زوی بۆ کورئ خو پرسیارا ژنکه کئی بکه
هیش لیقه نه بوی.. مانئ تو دزانی دئ کئی بۆ خازی.. نوکه
ههر ئیک د سهرئ ته دایه.

- کورئ من نه ز باش دزانم و نهو تشستی د سهرئ من دا
ههر یئ د سهرئ ته ژئ دا.. بهلئ وی نهو نه قییت.

- پا وی کی دقیت؟

- نهوی گوته من.. نهقه سهرئ دو سالانه نهو ههژ ههلی
دکته.

- ههلی.. کیش ههلی؟

- ههلا ههلی مرادی!

- کئی ههلی مرادی؟ نهقه مابو.. من دگوت عهزو دئ بهرئ
مه دهته مالیت شیخ و ئاغا و مالیت مهزن و خانه دانا.. نهرئ
ههرئ.. ههلی مرادی؟

- نهقه یا کریه د سهرئ خودا.

- پا ته چ گوته؟

- کورئ من.. باوهر بکه من گهلهک خو د گهل عاجز کر..
من گوته.. نهقه کچا شیخ ههلی.. نهقه کچا شیخ ههلی..
نهقه کچا پسمامئ ته مامئ ههلی.. بهلئ گوته من.. نهقه
ههمئ من نه قییت.. نهقه سهرئ دو سالانه نهو ههژ ههلی

دکهم.. دڦیت بۆمن بخازن بهری بابئی وی بده ته پسمامی وی
بهنگینی.

- دادی بلا قهه عهزۆل سه ر وی گوھی نه نقت.. نه ز کچا
مرادی بۆنا خازم.. ڦیجا بابئی وی بده ته پسمامی وی نه
ده تی؟.. نه و نه ل بهری منه.

- کوری من بۆخاترا خودی.. چاره کئی بۆڦی خلمه تی ببینه
نه هیله وهک گایی ب شاخاڦه هه لایستی.

- باشه دادی.. ما یا ب دلئی ته یه کچا مرادی ببت بویکا
ته.. هه که یا ب دلئی ته یه.. ل نک من ئیک و دهه.

- ب خودی نه جار هکئی به لئی هزار جار یا ب دلئی من
بینه.. به لئی عهزۆیی ل که ری عیناتی سواریی.. دبیژت یان
حه لئی یان من کهس نه ڦیت.

- دادی نه و ئیکا وی کری مانه بهسه هه کو نه وی ل
ئیسفنی و بهری چار ساله کارئی خو کری دا وی کچکئی
بره ڦینت.. مانئی تو دزانی هه که نه ز نه بامه ب دهها میردا
هینه کوشتن.. نه و ئیک بهس نه بو.. ڦیجا بلا نۆکه کچا
مرادی بت.. نه وی تا دوهی گزیری مه بو..

- ڦیجا چاره چیه؟

- دادی د بهرا بکه و بیژه.. بیژی ڦان رۆژا برایی ته شیرو

ب هاتنا ریبهری فه یی مژویله .. بلا خو بگرت .. پاشی خودی
که ریمه .. به لکی به لا خو ژ ه لئ فه که ت و کچه ک دی بکه فت
دلی .. مانی عه زویه مالی مه یه و ئەم مالی خو دنیاسین .
- خودی بکه ت فئ ئیکئ د سهرئ خودا پاڤیت .
- پاڤیت ؟ نه هاقیت ؟ گه له کا دویره ئەز بچم کچا مرادی
بو بخازم ! کئ مرادی ؟ دهستی خو بکه مه د دهستی کئ دا ؟ د
دهستی مرادی دا ؟

10

هەلێ شالۆک کره د بنێ پارزینکی دا.. گیفک و ریشیکیت
پارزینکی درست کرن.. پارزینک هاڤیتە پشتا خو و هەردو
لفکیت وی ل سەر ملی خو یێ چەپی گریدان و قەستا میترگا
قومتی کر.. دا شیف دەواری بکەت و بینت مال.. ب ری قە
هزرا وی چۆنک عەزۆی.. زانی هەکو جارا دوماهییی عەزۆ
دیتی گەلەک عاجزکر و ئاخفتنیت رهق گۆتنی.. هەکە ئەو نه با
زوی ب زوی عەزۆ ئان ئاخفتنا ژ کەسێ دی قەبییل نا کەت..
وەسا هەلێ بۆچۆکو دەمی عەزۆ ئان هەمی ئاخفتنا ژ وی
قەبییل دکەت.. ئەقە نیشانه کو عەزۆ ژ دل هەژوی دکەت..

به لئی ئالۆزی نه ئه وه کو عه زۆ چه ژ وی بکه ت یان چه ژ وی نه
 که ت؟ ما و د گهل خو گو ت:- ((ئەز باش دزانم کو عه زۆ چه ژ
 من دکه ت.. به لئی ما دو سی ساللا ئەم هه ر چه ژ ئیک و دو
 بکه یین.. ما هه ر ئە فه یه و به س.. ما خو نه چه ژ ئیکرن ژى شۆ له
 دا مرۆ ف هه ر چه ژ ئیک و دو بکه ت و به س.. نى ده یک ژى
 گه له ک چه ژ کورئى خو یى زارۆ ک و سا فا دکه ت و دى شى برى
 ده تی و خودان که ت.. تا ب وی چه ژ ئیکرنئى مه زن دکه ت.. هه ر
 وه سا کچک و کورک ژى چه ژ ئیک و دو دکه ن.. دى ئاخفتن و
 په یمانا دهنه ئیک و دو ئە و ژى دا هه ر بارا ئیک بن و شوى ب
 ئیک و دو بکه ن.. ئە ز باوه ر نا که م چ کچک چه ژ چ کورکا
 بکه ن.. به س بۆ چه ژ ئیکرنئى.. نى ئە و هه مى ئاخفتنیت وی
 ئىقار یى ل نزارئ سیرستا من گو تینه عه زۆ ی گه له ک د جه ئ
 خو دانه.. چونکى به رى من و هه ر دو یف خه لک دبیرن..
 عه زۆ ی یى چه ژ گه له ک کچکا کرى و یى دو یف که تی.. قیجا
 ئە و هه مى ئاخفتنیت من گو تینه عه زۆ ی بۆ وى گه له ک د
 پیتقینه.. دا باش بزانت کو هه مى تبلیت ده ستا نه وه ک ئیکن
 و هه مى کچک ژى نه ییت ویرینه.. چه ژى بکه ت و
 سو حبه تیت خو د گهل بکه ت و پاشى پى بکه ته که نى.. باش
 بو.. من ئە و ئاخفتن گو تینى.. دا بزانت کا چ ریک ریکا ویه

و کا دی بهری خوژی کیشفه دت.. ههکه راسته و ههژ من
دکته دقیت هه ب ریکه کی دهیک و برایی خوشیروی قایل
بکته.. ههکه ژ خو ههژ من ژی نه کته.. بلال مالا خو
روینت و بو خو پرسیارا ریکه کا دی بکته)).
ههکو هللی گه هشتییه فان هزر و بیرا هند پیحه سیا کوفاتی
پشت فه.. دهستی خول ملی دا و گوئی:
- دیاره تو یا گیژ بوی و ته های ژ عه مری دونیایی نینه..
ئه فه بیتهنه که نه ز دویش ته را تیم.
- ب خودی نه ز نه یا که رم.. بهس دیاره.. توب دزی فه و
ل سهر تبلیثت خو یا تیی.
- هه ب باشه.. نه قرو نه م گه له ک دویر نا چن.. هه مال
مییرگا قومتی.. دی شیف دهواری کهین.. دا زوی بزقرین..
ئه فه من جه و دکئی ئافی ژی د گه ل خو یی ئینای.. دال کانیکا
دودی و ل سهر ریکا خو تژی ئاف کهین.. هه که تیتهنی بین و
ههوجه بینئ.
- ب ئانه هییا خودی.. دی زوی شیف دهواری کهین و هه
زوی ژی دی زقرین.
- ب خودی هندی زوی بزقرین هه ب باشه.. هه مال هاقبنا
ئیکجار شؤل د زورن و هه ر خلاس ژی نا بن.. هه ما مرؤف خو

نا گههت سهري خوژی بخورينت.

پاشی فاتمی بهردا کهنی و ب سوحبهت فه دهستی خول
پشتا هلی دا و گوت:

- بهلی پا خودی هاری کاری وان بت.. نهویت ههژ
کهسهکی دکهن.. ژ خو نه و شول پتر هه می تشتا مروقی مژویل
دکهن.

هلی زانی ب فی ناخفتنی فاتمی یا سوحبهتی د گهل دکهن
و دقیت بهحسی عهزوی ژی د گهل فه کهن .. نهوی ژی هشک
دهستی فاتمی گرت و گوت:

- کچی فاتمی تو ههر نه شتییه ب خو.. مروف ههز نا کهن
باخت.. بهلی ههر تو دی مروقی دهیه ناخفتنی.. ههکه جارا
دی.. من عهزوسل و عاجز کربت.. دیاره فی جاری گهرا تهیه
و دی کولکیت خول ته ده رکهن.

- دا بوته بیژم.. باوهر نه که عهزوژ ناخفتنییت ته سل و
عاجز بیت.. عهزوژ دبیزت هه می ناخفتنییت هلی وهک
کولیلکانه.. نهز بهر سهري خورا دکهن.

- مانی دی وه بیژت.. چونکی نهو دزانت نهز یا ههقم.

پاشی هلی بهردا کهنی و ب ترانهفه گوته فاتمی:

- بهلی تونا بیژییه من.. ته چیییه.. توفان تانا د من

وهردكهى؟

- تانيت چ كچن حهلى.. ئەم ئىك و ئىك نه شينه ته ..
- گهرا ئىك و دو.. ب خودى ئەم بيت خوژ ته دكرين.
- ههى ههى .. كچا دهيكه خو .. ژ خالا ته وهره .. ئەز
- تيناگههم.. باوهر بكه هيش تو نه ئاخفتى.. ئەز دزانم ته چ
- دقپت و كا دى چ بيتى؟
- مانى من چ نه گوتيه.
- ئەرى تو شان زره كهفرا گريل دكهى و د سهر وبرى را
- دبىشى.. من چ نه گوتيه.. ههما وهره (...) ل نك وى
- ئاخفتنى حهلى خو فهگرت.. بهلى فاتى بهرسقا وى دا و گوت:
- يا من گوتى نوكه زى دى بيتم.. خودى هاريكارى وان
- بت.. ئەويت ههژ كهسهكى دكهن.. ژ خو ئەو شول پترى هه مى
- تشتا مروقى مژويل دكهت.
- ب خودى فاتى .. ههكه تو دبىشى ههژيكرنا من و
- عهزوى.. بو من شوله.. باوهر بكه.. ئەو بو من چ شول نينه دا
- من مژويل كهت و چ جارا زى بو من نا بت چ شول .. بهلى يا
- تو راست دبىشى ئىكى وهك عهزوى.. كورى دايجوريكانه..
- كورى قهسر و كوچكانه.. بى بى شول و كاره.. لاوى دلنى
- خويه.. قيجا ههكه وى ههژيكرن بو خو كر بت شول و خو پى

مژویل کهت.. من چ ژ ویری نینه.

- مانئ یا باش نه وه .. توژی دزانی کو عهزوی چهژیکرن
بوخو یا کره شؤل و خو پی مژویل دکهت.. مخابن ناغئ
عهزوی ب قیره بی چۆی و ب خهله تی.. نی عهزۆ مروغئ منه
و ژ بنه مالا منه ژی.. نه ز باش وی دنیا سم.. ههمی دبیتن..
کو نهغه عهزوی چهژ سئ چار کچکا کر و هیلان و ترانیت خو
ب وان دکهت.. نهو ب خونه وه سایه.. بهری ههمی تشتا
عهزوی دهست و پیت چ ژ وان کچکا ماچی نه کرینه.. دا چهژ
وی بکهن.. ههما ئیک نهغه تو.. تو ب خودئ ما بهری دو
ساله قهده عهزوی دهست و پیت ته ماچیکرن یان زۆری ل ته
کر.. دا چهژ بکهی.. ب ریزا دلئ خو ته یا چهژیکری.. وهیه
یان نه.. خاتینا گران؟

- مانئ من ژی دهست و پیت وی ماچی نه کرینه و چ
زۆری ژی من لی نه کرینه دا چهژ من بکهت و دویش من
بکهفت.

- قیجا دا بهین سهر سوجه تا خو.. عهزوی ههر کچکهکا
چهژیکری.. ب ههمی دلئ خو و ب مجدی یا قیای.. قیجا
ههکه برایی وی و دهیکا وی زوی بو نه خازن و نه ئین و ل
که ری عینادئ سوار بن.. دیسا دهیباییت وان کچکا ژی ژ خو

نه گرن بې دهيك و برايې عهزۆي كچا خو بدهنې و بپهنا خو
فرهه نه كهن و ههر ئيكي هات كچا خو بدهنې و كچك ژي
رازي بت.. ئهري ماني ئهقه نه عهزۆي ئه و هيتلا.. بهلي ئهقه
وي كچكي عهزۆ هيتلا.. ماني ههمي كچكيت عهزۆي ههژ وان
كري.. وان عهزۆ هيتلا و چوډ شويكرن.. ماني دهيك من
ههشت سالا ههژ بابي من كر و چهند هاتني شوي ب كهسي ژي
نه كر.. تا بويه بارا بابي من.

- دهيك ته .. مهجور بو .. كهسي دي مهجور نينه.

- دهيك من مهجور بو .. چونكي وي ههژ بابي من دكر..

قيجا ههكه تو ههژ عهزۆي دكهي.. توژي مهجوري خولي
بگري و بپهنا خو فرهه كهي.. ما ههكه ته بپهنا خو كورت
كر.. ما دي عهزۆچ كهت.. ب خودي عهزۆب ههمي دلي خو
ههژ ته دكهت و شوډ و كاري وي ههر توي و ههر هزريت وي
ب تهقه دمژويلن.. باشه ههكه زوي دهيك و برايې وي بهر نه
هاتن و رازي نه بون كو ته بو بخازن.. يان ههكه عهزۆب خو
هات بې دهيك و برايې خو ته بخازت.. دي شوي پي كهي؟
يان دهيبايت ته.. دي ته دهنې.. ها دي بيژه؟

- نه من نا دهنې.. ما چهوا چي دبت ؟

- دقيت ته بدهنې.. يان خو بگرن تا دوماهيسي كا دي

عه زوچ كهت؟ نه ههر گاف بيژيبي.. نه زل مالا خو و توژي ل
مالا خو.. هه كه من نه خازي.. دي من دهنه پسمامي من.
هه لي زاني كو گه له گ ژ فان ناخفتنيبت فاتي د جهي خو
دانه.. به لي پا ههر چه نده وي ب فان ناخفتنا نه خوش بو..
وي وهسا ددانا كو كچك نه وهك كوركييه.. دا سه ري خو بو
سپي كهت و هه تا هه تايي خو ل هيقيبي بگرت و بته
به نيشتي ده قي خه لكي.. هيدي دهستي خو دانا سه ر ملي
فاتي و راهستييا.. فاتي ژي د گه ل هندي راهستييا.. پاشي
هه لي د ناف چاقيت فاتي نيري و گو تي:

- نه ري فاتي.. توچ دكه ي و توچ دبيژي.. ب كه يفا خو
تو يا كه ردكه ي و دوري.. نه قرو ته خو يا كريبه بهر ده قكي
عه زوي.. دياره نه قرو گه را ته يه.. كا چه وا بهري سي روژا من
بالا قا عه زوي كر.. نه قرو دلي ته يي دچتي دا بالا قا ته زي
بكه م.

هيدي فاتي دهستي هه لي گرت و دي ف خو را بر و گو تي:
- بو خاترا خودي هه لي.. من يا ته يي چي نا بت.. ئيدي
نه ز نا ناخقم.. چيز.. من بهر ته دانا.
- ته چ نك خو نه هيتا.. چ تشتي ته قياي ته گو ت..
قيجا ژنوي چيز.. نه خير من نه قيت ل بهر من داني.. به لي

من دڦيٽ راستيبي بيڙي و بهرا ب دهستي چه پي نه هافيڙي.
- هه كه ته راستي دڦيٽ ب خودي من راستي گوت ..
هه كه ته راستي ڙي نه ڦيٽ .. ما نه زا خولي ب سهر .. من
شوله پييه .. من هه ڙ كه سي نه كربه .. دا باري من يي گران
بت و بو من يا نه خوش بت .. بابي من نه ز يا دايمه كورئ مه تا
خو .. نه ز يا رازيمه و من نه گوتيبه نه .. به لي ته و عه زوي هه ڙ
ئيڪ و دو يا كري .. دڦيٽ بيهنا خو دريڙكه ي و خول بهر
هه مي نه خوشييا بگري .. ماني مه زنا يي گوتي .. يي بچته
بهر ماسييا دي جلكيت وي ته ر بن.

هه لي كره كه ني و بهر سفا فاتي دا:

- بهس جلكيت وي؟ ب خودي فاتي .. ته نه ف ئيڪه
راست گوت.

د گهل وان ناخفتنا .. هه لي و فاتي گه هشتنه سهر كانيكه
دودي .. ل به راهيبي هه لي چه مييا و دو سي مستيت ئافي
هافيتنه چافيت خو .. پاشي سي مستيت ئافي فه خارن و
رابوڦه .. هه ر ئيڪسه ر فاتي ڙي چه مييا .. ب له ز دو مستيت
ئافي هافيتنه چافيت خو و دو مست ڙي فه خارن .. پاشي
دهست دا جهودكي ئافي ل بني پارزينكي ل پستا خو فه كيشا
و دانا د ناف ئافا كانيكه دا .. تا هه مي ته ر بوي .. پاشي

ٺاڻهڪ ڏو ٽيڙوهرڊان و تڙي ٺاڻ ڪر و ڀاتي وي ڪره د بليڪي را
و د زهمدڪا خو دانا و رابوڻه و ٺهو و حهلي دويڻ ٽيڪ و دو
ڪه تن و قهستا ميڙگا قومتي ڪرن.

بهري حهلي و فاتي همي شيف دهواري بدرين و خلاس
ڪهن.. دهنگي فيتڪهڪي ها ته گوھيت هردوڪا.. دهمي
هردوڪا پيڪڙه سهريت خو بلندڪرين.. دا بزائن ڪا دهنگي وي
فيتڪي ڙڪيڻه هات.. هند ديتن ڪو عهزو بي ل هنداث وان ل
سهر بهرهڪي.. حهلي ب عاجزي ڦه گوته فاتي:

- ته ٺهڻه دڦيا .. دا بهينه شيف دهواري و بيڙيه عهزوي
ڙي.. دا دويڻ مهرا بهيت.

فاتي ڦيا باخفت .. بهلي دهڦي وي ٽيڪ ٺاليبا.. ههر هند
گههشت و گوٽ:

- ب خودي من هاي ڙي نينه و من عهزو نه ديتيه دا بيڙم
وي دويڻ مهرا بهيت.

چهوا عهزوي گوھل وي ٺاخفتنا حهلي و فاتي بو.. زاني
ڪو حهلي ب هاتنا وي نه خوشه و عاجز بو.. ٽيڪسهه بهري
خو دا حهلي و گوٽ:

- حهلي خو ڙفاتي عاجز نه ڪه .. ٺهوي هاي ڙي نينه..
بهلي ٺهز چومه مالا وان و ههڪو من پرسيارا خو يشڪا فاتي يا

بچوبک کری .. گۆته من .. فاتتی و حەلئ چۆنه میترگا قومتی دا
شیف دەواری بینن .. قیجا ئەژی هاتم .. ما تشتەک تیدا
هەیه ؟

حەلئ شالۆکا خو بلندکر و گۆته عەزۆی:

- لاوی دلئ خو .. هەکه ل نک ته چ نه بت .. بهلئ ل نک
من گەله که .. ما خو نه تو زیره قانی مه بی .. هەر عەرده کئی ئەز
بچمی .. دی دویف مەرا هیی .. دا ئیک ب سەر مه هەل بت و
بینه به نیشتی دهقی هەمی گوندی.

- ما دی بوچی بنه به نیشتی دهقی گوندی .. هەما ئیک
ژی ب سەر مه هەل بو .. ما مه قەد تشتیت کریت کرینه ؟
- عەزۆ خەلک وه نا بیژت .. هەکه تو هو بکه یه هه و هەر
سەر ئیک و دويا خوبی .. نوکه و یقه دی توبه کهم و د گەل
فاتتی ژئی نا چمه حەتا سەر کانییی ژئی .. هەما هەر ل مال نا
دەرکه قم .. ل سەر خاترا ته .. دی دەرکه فتنی ژئی ل خو حەرام
که م.

فاتتی جارەک دی دهقی خو تیک ئالاند دا باخفت .. بهلئ
ب رهقی قه حەلئ گۆتی:

- هەکه عالەم هەمی باخفت .. تو هەر نه ئاخقه .. یا باش
ئەو .. تو خو بی دەنگ که .. دیاره جارا دی ژ بیرا عەزۆی

چۆ.. به لئی قئی جاری ههمی تشتا باش دئی ئینمه بیرا وی.

دهمن عه زۆی گوهل ل وی ئاخفتنی بوی.. گه له ک عاجز بو و
تیک چۆ و ب زقری فه گوته هه لئ:

- دا بو ته بیژم هه لئ .. چ تشت ژ بیرا من نه چۆینه و هه ر ژ
بیرا من نا چن.. توژی داری د بنی را نه بره .. نی هه می
تشت ب خوی.. خوی ژی ب قایده.

- به لئی ژ بیر نه که .. نه و تشتی نه ز دبیژم .. هه ر بی
پیتقی چ خوییا نینه .. راسته گه له ک خارن دپیتقی خوینه ..
به لئی ته دیتییه ئیک خوی بکه ته شیر ی و فه خۆت یان هه کو
شیری گه رم دکه ت و بۆ مه سنی خوی بکه تی.

- وه سا دیاره ئاخفتن د گه ل ته ژ خۆیه .

- نه فه سه ری دو سالا پتره تو دئاخقی و ژ نوی تو دبیژی
ئاخفتن د گه ل ته ژ خۆیه .

- هه لئ من هیقییه .. بهیله مروّف باخفت .. به ری دو
سالا تشته ک بو و نوکه تشته ک دییه .

هه کو عه زۆی .. نه و ئاخفتن کرین .. هیدی هه لئ گو تی:

- کا دئ تو بو من بیژه .. کا نه و تشتی دی چییه ؟

- هه لئ ترانا ب ئاخفتنی من نه که .. نه ز هنده دو یف ته
نه هاتیمه .. دا باختم و ترانا ب ئاخفتنی من بکه ی .. به لئ ..

- بهلئى چ .. كا دئ بئزه .. ؟

- ههلى .. ههكو جارا دى من تو ديتى .. ته دگوت من
 درهوا د گهل من نه كه و زهلام به .

- نوكه ژى نه زههروه دبئزم .

- ما خو ئهقى چهندي ژى زهلامىنى پئ نه قئت .. ما
 شهره .. دئ ب دار و بهر و تفهنگا چنه ئىك و دو .. يا نه ز
 دزانم كوي درست من كر .. توژى دزانى يا درستنه .
 ب سارى فه هلى بهرسقا وى دا .

- نهو چ تشتئ درستنه نه ز دزانم و ته كر ؟

- من نه ف خلمه ته گوته دهىكا خو .. من تئگه هاند كو من
 دقئت ژنه كئ بئم .. ههكو گوئىبه من .. نهو كئىبه دا بو ته
 بخازن .. من ژى گوئى ههلا كچا مرادئبه .. نه زل ته نا
 فه شئرم .. ل بهراهئى يا ب دلئ وئ نه بو و د بهر چ را نه
 چو .. بهلئ ههكو زانى نه زئ مجدم و پشتئ من گوئىبه .. ههكه
 هلى نه بت .. من كهسئ دئ نه قئت .. ئئنا نه چاره بو و گوته
 من .. قئ خلمه تئ دئ بئزم برائى ته شئروئى .

چهوا هلى گوهل وان ناخفتئت عهزؤى بو .. نهوئى ژى
 هئدى و ل سهه خو گوته عهزؤى :

- عهزؤ .. ما من نه گوته ته شهه .. قئجا نه فه ژنوى

شهری دست پیکر.. بهلی نه ههر وهک ته گوتی شهری دار و
 بهر و تهنهنگانه.. بهلی شهری ناخفتن و هیقی و نارمانجانه..
 نهف باره ژی دکهفته سهر ملیت ته.. چونکی نهز نه زهلامم..
 نهز کچه کا حور و دورم.. خوژی نهزل جهی ته زهلام بامه..
 نهز دزانم دا چ کهم و دا چهوا فی شهری کهم.
 عهزۆ ما و هزریت خو کرن.. دقیا بیژته هلی کا نهو چ
 بکهت.. بهلی خوقه گرت.. وهسا زانی ههکه نهو فی داخازی ژ
 هلی بکهت.. ل بهر چاقیت وی سار بیت و ژی عاجز بیت و
 وهسا بزانت.. کوچ ژوی نا هیت و چ پی چی نا بت.
 ههکو هلی دیتی کو عهزۆ بی دهنگ بو.. ل سهر ناخفتنا
 خو چۆ و گۆت:

- عهزۆ.. یا ل سهر من نهوه.. دی بوته بیژم و بلا فاتنی
 ژی گوھی خوبدهتی.. عهزۆ من نه قیت و نهز ههز نا کهم نوکه
 ویقه دویف من را بهییه چ عهردا.. بهسه نهفه دو سالن نه م ب
 دویف ئیک و دوغه.. باوهر بکه عهزۆ هندی بیژه نهز ههژ ته
 دکهم و هندی دونیا ههیه.. تا ههکه نهز و تونه بنه بارا ئیک
 و دو ژی و نهز هفت مال و میرا بکهم.. ههر توژ بیرا من نا
 چی.. بهلی دا بوته بیژم.. مهه و زینی ژی گهلهک ههژ ئیک و
 دو دکرن.. بهلی پا نه بونه بارا ئیک و دو.

عهزۆ ژووی ئاخفتنا ههلی قه جنقی و گوهشی .. هند
گه هشت و ئیکسه ر گۆته ههلی:
- پا دیاره ئه و نه بونه بارا ئیک و دو .. وان ژدل ههژ
ئیک نه دکر .. یان مه مۆ نه ئه و زه لام بو.
ئینا ههلی هه می ئاخفتن قه برین و گۆت:
- نه خیر .. باوهر بکه که سی وهک مه م و زینی هه ژ ئیک
و دو نه کر به و که س وهک وان ژی هه ژ ئیک و دو ناکه ت و
مه مۆژی کته زه لام بو .. تو د تبلا وی هه ل نا هیی و ده هیت
وهک ته نا گه هن توزا وی .. به لی پا هه ر نه بون بارا ئیک و
دو .. ژبه ر چ .. دقیت هه ر تو بزانی ژبه ر چ و به سه !

۱۱

وان رۆژا هزر و بیریت شیرووی ژی گهلهک دبه لاف بون..
حهویا وی ل چ عهردا نه دهات.. ههکو سپیدا پشتی تیش
دخار نه دزانی کا کهنگی دی ل سهر سفری رابت دا بچت بن
توبی و ل سهر دۆشکیت دروست کرین بو دیوانی روینت و د
گهل مرۆقیت روینستی باخت.. ههکول ئیقارییا ژی ئینسی
خولام سه ماوهر دبره کانیا مالا.. دا شیروۆد گهل هندهک
رهسپی و مهزنیته گوندی ل گفاندی زه فییا بهر برکی روینت و
دا چایی قه خون.. شیرووی نه دزانی کا کهنگی دی ژ قه خارنا

چایی خلاس بن دا بزقرت گوندی.. پاشی دا چت سهربانی
حهوسیپین ل پهری گوندی دا بهری خو دهتی هه کو گاران دهاته
گوندی و خه لک ژ شۆلی دزقرین و بییری ژ بییری دهاتنه فه..
پاشی دا زقرت مال دا زوی شیف خاربا و چۆبا سهر بانی
کوچکی .. دا وهک ههمی شه فا دیوانا وی هات با گریدان..
بهری دیوانا وی قهرهقی با هه زدکر بچته سهر جهی خودا
بنقت.. به لی هه کو دهات سهر جهی.. خه و دا ژ چاچا رهقت..
ههر شه فهک دا لی بته هزار شهف و نه دزانی کا کهنگی دی
لی بت سپیده.

هۆسا ل وان رۆژا هه کو ریبهر هاتییه ناٹ ملله تی.. نه رۆژا
وی رۆژ بو.. نه شه فا وی ژی شهف بو.. به لی ئه و ههمی تشت
ل خو دیار نه دکرن.. نه دهیلا تا دهیک و کابانییا وی ژی پی
بحه سیپین کو هنده بی مژویل و شه پلییه و هزر و بیریت وی
دبه لاقن.. بۆ هه مییا.. تا ئه ویت دهینه دیوانی ژی وهسا
دیاردکر کو سهر و بهری وی وهک خو به و قه د نه گوهوریه و
هند خو دهاتنا ریبهری بۆ ناٹ ملله ی نه دگه هاند.. چونکی ل
وان رۆژا و ل ههمی جهها سوحبهت ههر ئه و بو.. کو ریبهری
هاتی و دی تشتکه مه زن کهت.. نا هیلت ئاغا و مه زنییت چ
هۆز و عه شیرا ژ ئیک و دو دعا جز و سل بن.. دی هه مییا ب

زمانهک خوش پیک ئینت و بته نک ئیک.. خه لکی وهسا هزر
 ذکر کو شیرۆ و ئاغاییت بهروارییا نه ئیکن و شیرۆی قه د نه
 قییت ئیک ل سهر دانت.. نه ئه و بچته نک ئاغا و نه ئاغا
 بهین نک وی.. تا هه که ئه و ئیک ریبهر ژی بت.. چونکی
 ئه قه ی بابی وی ب ته حریکا ئاغا هاتییه کوشتن و ئه و ژی ل
 سهر دهستیت وان هاتییه بریندار کرن هنگی و تا نۆکه ئه و و
 ئاغا نه ئیکن.. ههر ئیکی سهری یی دی نه قییت و ب
 دهرزیکئی بیرى بۆ ئیک و دو دکۆلن.. گه له ک جارا شیرۆ د
 دیوانی دا دا بیژت.. ئه ز و ئاغا چ جارا نا بن ئیک.. ئه و
 بهه شتا ئه و ژی بچنی من نه قییت و ئه ز ناچمی.. دیسا
 گه له ک جارا ئاغاییت بهروارییا ژى د کۆچک و دیوانیت خودا
 دبێژن.. ئه قه ی ل سهر دهمی باب و باپیریت مه و تا نۆکه مه
 گوهر لی نه بویه کو ئیک ژ ملله تی ل بهر سینگی مه رابت و
 بیژت مه نه.. بهس شیرۆ نه بت.. ئه وی یی خوب مه ئینایه
 ده ری.. تا هه که شه یتان ژى بهییت شهرى مه، شیرۆ دى ملی
 خوب ملی وی قه نت.. تا هه می گوندیت ملله تی بیت وه لی
 کرین دا بۆ مه سوخرا ژى نه کهن و کهس گوهری خو نه ده ت
 مه.. ههر ژبه ر هندی کۆچک و دیوانیت وی ژ کۆچک و
 دیوانیت مه ئاقه دان ترن و پتر خه لک به ری خو دده تی.. ههر

ئىككى ئالۋىزىيەك ھەبت دى قەستى ۋى كەت.. تا گەلەك گوندى
گرفتارى و ئالۋىزىيەت خو نا بنە بەرى ھوكمەت و مىرى.. بەلى
ھەمى تىشتا دىنە بەرى ۋى.. ھەمى دەما مالا ۋى يا تىرى
مىھقان و مەۋقەت موحتاجە.. ئەقى كچەك يا رەقاندى و
ئىنايە مالا ۋى.. دا سولھا مىركى د گەل بابى كچكى بكتە و
نەختى كچكى قەبەرت يان بكتە پىگۆھۆركانى.. يان ئەقى
ژىكى دلى ۋى ژ مىرى ۋى يى مای يا سل بوى و يا ھاتىيە
مالا شىرۋى.. يان ئىكى دى جەلبىت ۋى يىت ھاتىن و نە
ۋىرت ب تىنى بچت ئامىدىيى.. يان ئەقى زەلامى كەسەكى
كوشتى و يى قەچاغ بوى تا شىرۋ بۆرىكەكى دىنت..

ھۆسا ھەمى گاڤا كۆچك و مالا شىرۋى يىت پىر بون ب
دەھا ژ زەلام و ژىكا نە بەس ژ گوندى ۋان بەلى ل ھەمى
گوندىت بەروارىيا.. كولا ئاغا ژى ھەر ئەو بو ھەكو ۋەك قان
شۆل و گرفتارىيا دەھاتن بەرى ۋان گەلەك پارە و بەرتىل و
دىارى دگەھشتى.. بەلى نۆكە بەرى ھەمىيا يى كەتسىيە
شىرۋى.. شىرۋى دكەربىت ئاڤادا چ بەرتىل و پارا نا
خۆت.. بەلى ھەمى جارا ژ بەرىكا خو ددانته سەر.. ھەر ژبەر
ھندى ژى ئاغا ئىكجار سەرى ۋى نە قىتەن و دىپىژن ئىك و
دو.. ئەف مال خرابە.. شىرۋ ۋەك سنكىيە د بن سەد ئاشادا

دچت و وهک خودمینت.. هه نا کهفت چ ته لها.. ب هه می
تشتا یا ژمه بری.

نه بهس ئەفه بهلی هه می خه لک باش دزانن گه لهک جارا
ئاغا ب خوژی خودهائین نک وی دا هاریکارییا ئیک ژوان
کریا ل سهر یی دی.. یان ل سهر خه لکی دی.. نی بهری سی
سالاهه کو بهراشییا و کۆره مارکییا کرینه شهر.. موحه مه ده
ئاغایی بهراشی قاسدی خونه ناردنه گوندی سواری ل نک
شیرۆی و قاسدی گوتی: - ((شیرۆ.. موحه مه ده ئاغا گه لهک
سلاقل ته دکهت و دبیتت بوخو و دگه ل ئیک تا هه که ئەم
لیک که تین که سی چ شۆل ب مه نین.. بهلی ئەقرو
ملله تینییه.. ئەم و عه شیره تهک دی بیته لیک که تین.. قیجا
داخزی دکه م دا هون د تانا مه بهین)).

هه ر ل وی ئیقاری شیرۆی چله زه لامیت ب چهک لیکدان و
چۆسه ر توخییی بهرواری و دۆسکییا ل هنداف سواره توکا و تا
گه لییی قه نتارا و جاب نارت بو دۆسکییا.. هه که شهر د ناف
بهرا بهراشی و کۆره مارکییا بت.. دا کهس نه ژ بهروارییا و نه
ژ دۆسکییا مایی خو تی نه کهت.. بلا هه ر دو گوند ئیک و دو
بقه لین.. بهلی هه که ئیک دۆسکی مایی خود قی شه ریکر
بلا حسیتا هه می بهروارییا بکه ن.. ئەفه هه که بهری وان ل

خرابییی بت.. و ههکه ههمییا قهنجی دقیت.. بلا ئافهکی ب
قی ئاگری داکهن.. ههر خودی قهبییل نا کهت ئەم ئیک و دو
بکوژین.. ما ئەم کینه و هون کینه.. توخیب و ریباریت ههر دو
عهشیرهتیت مه بییت د گهل ئیک و مفایی کهسی تیدا نینه ئەم
بهر بین ئیک و دو.

ههکوئه و جابا شیرۆی گههشتییه ئاغا و مهزنییت
دۆسکییا.. داخزکرن کو شیرۆ د گهل دو سی ئاغا و مهزنییت
بهروارییا بچنه گهلییی قهنتارا دا ل دۆر وی پرسی باخفن..
ههکو مهزنییت بهروارییا شیرۆ شهقیگری دا بچت گهلییی
قهنتارا و د گهل مهزنییت دۆسکییا باخفت.. چهوا شیرۆ
گههشت.. د گهل مهزنییت دۆسکییا گهلهک ئاخفت.. دان و
ستاندنا کیشا.. ئەو دئاخفتن و تهنهنگیت وان ل سهر چۆکییت
وان بون و ئەو زهلامیت د گهل شیرۆی و مهزنییت دۆسکییا
هاتین ل دهرقه گوهی وان ل دهنگی تهنهنگهکی بو.. ههکه هات
با وهک میرییا دا کهلهخیت زهلاما کهفن.. گههشته و ییری دا
بهراشی خوبنا وی مروۆقی کۆرهمارکی بدن ئەوی هاتییه
کوشتن.. بهلی شیرۆ قهه رازی نه بو و گوته مهزنییت
دۆسکییا.. هوبن باش دزانن رههزانی بهراشی.. خالدی
کۆرهمارکی کوشت چونکی خالدی.. سهیی رههزانی یی بهر

پهزی کوشت بو.. ههکه هون داخازا خوینا کوشتی دکهن..
هندی وه دقیت بخازن ژ دینارهکی تا هزار دینارا.. بهلی
بهراشی ژی خوینا سهیی خو نا هیلن.. وان خوینا سهیی خو
دقیت.. چ دینارهک بت تا هزار دینارا.. ئەقه ئیک یا دوینی
ههکه کۆره مارکی خوینا زهلامی خو وه رگرن و بیژن ئەم خوینا
سهیی نا دهن ئەوژی هه نا بت.. یا سییی ل سهه خاترا
ملله تی و کودا ئاقه کی ب قی ئاگری داکهین.. بلا خوینا
خالدی کۆره مارکی سهه دینار بن.. بلا خوینا سهیی بهراشییا
ژی سهه دینار بن.. ل سهه خاترا قه نجیی.. وان دو سهه
دینارا ژ بهریکا خو ئەز دئ دەم.. نه بهراشییا و نه
کۆره مارکییا.. نه ئاغاییت بهروارییا و نه بییت دۆسکییا شۆل
پیی نینه.

دهمی مهزنییت دۆسکییا گوهل وی ئاخفتنا شیرووی بوی
ئیکسهه گۆتنه شیرووی.. وه ره دهستی مه.. هندی هند تو
مرۆقهک خیرخازی و حهژ قه نجیی دکهی مه خوینا زهلامی خو
ب وه هیتلا و رابن بۆ فرائینی هه می بهرواری میتهقانن ل سهه
سفر دۆسکییا.. دا ئەم هه می پیکقه خارنی بخوین دا عاجزی
و نه یاری و تۆل ستانندن نه مینت..
ل سهه سفر مهزنی دۆسکییا.. باش تیت بیرا شیرووی..

کا چہوا مہزنی دۆسکییا گازندہک سفک ژ شیرۆی کرو
 تانہک ہاقیتتی.. ہہکو دیارکری کو شیرۆژ عہسلی خو یی
 دۆسکییہ و دقیا ہاری دۆسکییا کربا.. نہ ہندہ ہاری
 بہرواریبا کربا.. ئینا شیرۆی.. مہزنی دۆسکییا و ہہمی
 دیوان تیگہہاندن.. راستییا ویرۆ کو ئہو ژ عہسلی خو یی
 دۆسکییہ و ژ دۆسکییا ژی پس ئاغایہ و عہمہر ئاغایئ
 بیسری و فہرحان ئاغایئ شاخکی و فہرحۆبی عوزیر ئاغایئ
 گہقہری پسمامیت وینہ و بہری چہند بابہکا ژ ناف دۆسکییا
 چۆنہ گہقہری و چہند بابہکا ل ویرۆ مان و تا نۆکہ ژی ملک و
 گوندی وان ییت ل ویرۆ.. پاشی ہاتنہ گوندی سوارۆ ل ناف
 بہرواری ژیریا و ئہقہ سۆ بابن ل ویرۆ.. ہہر و ہسا شیرۆی
 ئہو ہہمی ناگہ ہدارکرن کوچ جارا ئہو نہ خو ژ بہرواریبا ددانت
 و نہ ژ دۆسکییا ژی.. نہ خاسمہ بۆ خرابییئ.. بہلی ئہو خو
 ددانت ئیک ژ فی مللہتی و دہمی ئہف بہلایہ د ناف بہرا قان
 ہہردو گوندیت بہرواری و دۆسکییا قہومی ئہوی نہ خو دانا ژ
 فی گوندی و نہ ژ گوندی دی.. دیسا نہ خو دانا ژ بہرواریبا
 ئہویت کو ئہقہ ہندہ سالہ ل سہر نان و ئاقیت وان و نہ خو
 دانا ژ دۆسکییا ژی کو ئہو ئیک ژ پس ئاغاییت وانہ.. بہلی
 خو دانا ژ ہہردو لا و ئیک ژ فی مللہتی و و ہسا بۆ خو دانا کو

دقیقت ئیكا هند بکەت و ب هاریکارییا همییا دا ئاقه کئی ب
قی ئاگری دا کهین و خودی ئانه ه دا ئه و ئاگر هات قه مراندن ..
هه کو دیوانی گوهل وان ئاخفتنییت شیروزی بوی .. پتر د
چاقییت همییا دا مهزن بو و بهر دلیت وان خوشه قی بو .

هه کو بهرواری و دۆسکی هه ر ئیک زقری مالا خو .. ب ئاقل
و ریبه رییا شیروزی ئاقه ک ب وی ئاگری داکری .. ئاغایه ک
دۆسکییا ل کوچکا خو گوته رهسپی و مهزنییت بهلیکا خو ..
خوزی ل ئاٹ دۆسکییا دو مروقییت وهک شیروزی هه بانه .. ب
خودی دو مروقییت وهک شیروزی ل ئاٹ مه هه بانه مه پویته ب
چ نه دکر و مه منه تا کهسی ژی هه ل نه دگرت و چ جارا بارئ
مه نه دکهت .. سه د ئافه رین بووی .. وی روییت خو و بییت
بابی خوشپی بن .. ئه و لاندکا ئه و تیدا هاتییه خودانکرن یا
زیرین بت .. چهند مروقه ک خودان زمانه و رابر و
تیگه هشتییه .. دی بیژی موхамییه .. چهند مروقه ک هه ژی و
دارسقه دی بیژی پاشا و میره .

ل وی دهمی و تا نوکه .. کهسی نه دۆسکییا و نه بهروارییا
ئه و خلمهت ژبیر نه کرینه .. کا چه و شیروزی ئیكا هند کر دا نه
بهرواری بیژن ئه م شیانه دۆسکییا و دا نه دۆسکی ژی بیژن
سه را خوینه کئی بهروارییا ژبه ر مه دانا .. بهلی هه ر شیروزی

ترازيبيا ههردو لا راست كر و هنگي و تا نوكة هه ر خه لك دوعا
بو شيروي دكه ن و دببزن . . ل دونيا و ناخره تي خودي شيروي
سه ر فرازكه ت و ترازيبيا وي راست كه ت .

هه ر ل وي ده مي و تا نوكة زي نه و زه لاميت دگه ل شيروي
چوينه گه لبيي قه ن تارا دئينه بيرا خو . . هه كه ل وي روژي شيروي
نه با دبت تا سه د سالي ت تيت به ر واري و دوسكي ببا نه
نه ياريت ئيك . . هه ر وه سا قه سه دكه ن كو پشتي شيروي ئافه ك
ب وي ئاگري داكري دا ئه ف هه ر دو عه شيره تيت مه زن نه به رينه
ئيك و دو . . ئيكسه ر زه لاميت خو دانه دوي ف خو و قه ستا
گوندي خو كر . . هندي موحه مه د ئاغايي به راشي د به را كر و
گوت كو شه قه كي بچته به راشي و بيه نا خو قه كت . . به لي
شيروي خو شه پرزه كر و چو گوندي خو و هه كو پشتي پيك
هاتني ئاغاييت به ر واري بيا ل كوچكا به راشي خري نه سه ر ئيك
نادر ئاغاي سمبيليت خو دانه نا ف ددانيت خو و گوت . . نه قه
يا ژ مه كي م بو . . مه به س ناقي ئاغاتيبي مابو . . نه و زي
شيروي ژ مه ستاند . . هه ر نه قه مابو . . سه ر ب سه ر كه س نه
دشيا شيروي و كه س نه دشيا د گه ل باخفت نوكة بو ئيك و
دو . . قيجا كي دي شيته شيروي و سمببلا وي چه مينت . . ؟
به لي موحه مه د ئاغايي به راشي به رسقا نادر ئاغاي دا و

گوتی.. نادر ئاغا بهرا ب دهستی چه پی نه هاقی.. شیرو چ
خرابی نه کرینه.. بهری ههمی ملله تی بهروارییا نه و
زهلامیت خود ههوارا مه هاتن.. هه ر بۆقه نجیبی نه و ئیکا وی
کری کهسی نه کر.. دیسا بۆقه نجیبی ل نک ههمی مهزیت
دۆسکییا دهستی خول سینگی خودا.. دا خوینا زهلامی
کۆره مارکی بدهت.. قیجا چ خرابی د قیره رایه.. هه که ئیکی
دی ل جاری وی با خود ههوارا مه ژی نه دهات.. چونکی نه م
و نه و نه ئیکن.. قیجا بلا بهس بت.. مانئ نادر ئاغا تو باش
دزانی شیرو چ بی من نینه.. تو پسمامی منی.. تو خزمن
منی.. بهلی یا د دلی ته دا د دلی شیرو دا نینه.. نه فه و بلا
بهس بت.. باوهر بکه هه ر ته شیرو کره شیرو.. چهند تو و
هندهک ئاغاییت دی ییت بهروارییا د گهل ملله تی د خراب
بن.. بهری ههمی ملله تی دی ل شیرو بت.. هه که نه ز و توژ
شیرو باشتر و مهردتر و زهلام تر بانه.. کهسی بهری خو نه
ددا شیرو و کهسی شیرو ب چ نه ددانا.. هه ر وهسا موجه مه د
ئاغایی بهراشی گوته نادر ئاغای.. کو هه کو شیرو د ههوارا
بهراش یا هاتی ل نک خو.. هه ر زهلامه کتی خود و پاکیتی
فیشه کا دانی.. بهلی پا کا ته نادر ئاغا قه د فیشه ک دانه
زهلامیت خو؟ تا خولامی د گهل ته بهس دو پاکیتی فیشه کا

د رهختی ویرا بون.. رهختی خولامی ته قایش بو.. نه بهس
ئهفه.. بهلی ههکو شیرۆ د ههوارا مه هاتی هیش ئه و
زهلامیت خو نه گه هشتین شهش هیستریت بارگری ژنانی و
خارنی دویف را هاتن.. وی و زهلامیت خو نه نانهکا مه خارن
و نه فرهکا چایا مه ژی فه خارن.. تا نان و خارن بو وان
زهلامیت مه ژی نارتن ئه ویت چه په ریت وان ل نک چه په ریت
شیرۆی.. شیرۆی وه کر.. بهلی ئه ویت دیتر.. هاتن و خوب
سهر گوهیت مه دادا و ئه و ئه رزاقی مه هه ی ژی دان بای و
خارن..

ههکو موحه مه د ئاغای به راشی وه گوتی.. ئیکسه ر نادر
ئاغا سل بو و به ریکا زهلامیت خو که ت و به راشی هیلان و
چون سپینداری دا رۆژا دی بچته گوندی خو.. چه مانکی.
شیرۆ باش وان هه می ئاغای دنیاست.. تا هه کو جاره کی ئه و
و ئیک ژوان ئاغای قشلا ئامیدی ب جه ده له چوین.. بی
هیرقه و و یقه ئه وی ئاغای گوت:- ((بو و جا خو ئه م دهستی
خو ده اقیته رهیت شهیتانی ژی..)) ئینا شیرۆی گوتی:-
((هه که زهلامینییا مرۆفی گه هشته هندئ ئه و زهلامینی نه
لازمه)).. ئینا ب عاجزی فه ئه وی ئاغای گوته شیرۆی:-
((بلا زهلامینی بهس بو ته بت.. بارا خوژی مه دا ته))..

ئەفرو ژى نى ھەر وان ئاغايىت بەرواريا ماليت خو يىت
ھىلاين و چۆينە بەراھىيا رىبەرى.. ھەر ئىنيەتا وان ئەوہ دا
رى ل بەر شىرۆى بىرن.. دا شىرۆ نہ چت د گەل رىبەرى.. دا
رىبەرى ژى عاجز بت و ب سەرڤە نہ ھىت.. چونكى ئەو باش
دزانن بۆھمى شۆلا و بۆھمى درا.. شىرۆل بەراھىيا وان
دچت.. چ جارا ژ خو ناگرت د دويڤ وان را بچت.. شىرۆ باش
دزانت كو ئەفرو ئاغايىت بەرواريا يىت چۆينە نك رىبەرى..
دا شىرۆ نہ چت.. چونكى ب چ تشتا شىرۆ خوب وان نا
دەت.. شىرۆ باش دزانت ئەو يىت چۆينە نك رىبەرى.. نہ
ھندى ئەو ھەژى دكەن.. چونكى بەرى ھەقت سالا ھەكو
عەزۆيى براى شىرۆى ل سەر خاترا رىبەرى دەرسۆكيت خو
گوھۆرىن ئاغا ژى عاجزبون و گۆتنە خەلكى.. بەرى خو بدەنى
براى شىرۆى يى بويە ئىزىدى وەك ئىزىدىا دەرسۆكيت سۆر
يىت گرىداين..

بەلى ئەفرو ئاغايى گران ھەمى ھزر و بىرىت خو يىت
گوھۆرىن و يى چۆيە بەراھىيا رىبەرى.
شىرۆ باش دزانت ھندىكە ئاغايىت بەرواريا ھەس بەس خو
دڤين و چەوا با ھات وەسا دى بىدەرا خو دەنە باى.

حەلێ ژێ وەك هەمی ژنكا گەلەكا سر قایمە .. زوی ب
 زوی نه قییت كەس سریت وئ بزانت .. تا نه قییت دەيكا وئ
 ژێ بزانت كو ئه و و عەزۆ ئييك و دو دبیین و ئاخفتنا د گەل
 ئييك هەمی .. ئه وئ هند دەيكا خو پیتحه ساند كو عەزۆ حەژ وئ
 دكەت و د گەل هە قالا وئ فاتئ ئاخفتنا بو دنیرت و هەر وەسا
 بو دەيكا خو دیاركر كو تاما وئ نا چت پسمامئ وئ و هەكە
 عەزۆ وئ بخازت .. ئاخفتن هەر یا دەیباییت وئیه كا بدەنئ یان
 نه ؟

حەلەئى ژى ھەمى جارىت عەزۆ ددیت ئىكا ھند دکر .. دا
كەس پىن نە حەسىيەت و دگۆتە عەزۆى ژى .. دا كەس ب قى
چەندى نە زانت كوئەو حەژ حەلەئى دكەت و حەلەئى ژى حەژ وى
دكەت .. ھەر وەسا عەزۆ تىگەھاند تا ھەكە بىژت دەيكا خو
ژى كو وى بۆبخازن .. نا بت دەيكا وى وەسا بزانت كو عەزۆ
وى دبىنت و حەژى دكەت .. چونكى حەلەئى دزانت ب قى
چەندى ئەوى دى پتر قەدرى خو ھەبت و دى پتر مالا عەزۆى
ژى قەدرى وى گرن .. نە خاسمە دەيكا عەزۆى .. عەيشا
حەجى حەسىنى ئەوا ھەرسى بويكيت خو بۆ ھەرسى كوريت خو
خازتین و فەگۆھازتین پىن كو كوريت وى حەژ وان بکەن يان ئەو
حەژ كوريت وى بکەن .. حەلەئى ھەر ژ دەيكا خو زانى .. دەمى
ژنا شىرۆى بۆئىناى .. ئەوى و شىرۆى ل بن دارى پەريپى
ئىك و دو دىتن .. بەلەئى براى شىرۆى پىن دوپى محەمەدى ..
ژن ئىنا وى چىرۆكەكە ھەمى خەلكى گوندى دزانن و چ جارا
ژ بىرا وان نا چت .. ئەوژى ھەكول گوندى وان بەرى دەھ سالا
بويە دەوتا كورى برەھىمى ئوسمان .. عەدەت ئەو بوژن و مپرا
پىكفە گۆفەند دكرن .. نە خاسمە ھەكە دەواتىت نافخوى و
بچوك بانە و خازتیبىت چ گوندىت دى ل سەر نە بانە .. ھەكو
دەواتا شارباى ئىكسەر سەليقا دەواتى ھاتە گۆھۆرىن ئەوژى ل

مل ملانئ بۆ شىخانىيئ .. ھندەكئت نە شارازا دەوات بەردان
و يئت ب دەواتا شىخانىيئ شارازا خوب سەرو بەرکرن .. وەسا
چئبو غوربە تا رەزوکى چۆ دەستئ محەمەدى برايئ شىرۆئ ..
دەمئ چاقئ پسمامئ وئ سمايلئ تئلى ئىكە تئ گەلەك
تنگرئ .. چونكى غوربەت خازتسيا وى بو .. بەلئ ھئش نە
دابويئ .. ژبەر ھندئ سمايل د بن خو چۆ .. ھەكو دەوات بەتال
بوي .. سمايلئ تئلى ب نك محەمەدى قە چۆ و دەستئ خو
ھاقيت بەرسينگئ وى و گوتئ :- ((ما ئەزئ ساخ و ئىك
ھەيە بچت دەستئ دۆتاما من)) .. محەمەدى دقيا سمايلئ
تئبگەھينت كو وى چ د گەل دۆتاما وى غوربە تئ نينە و وئ
ژئ چ د گەل وى نينە و ئەو نە چۆبە دەستئ دۆتاما وى .. بەلئ
ھەكو ئاوازئ گۆقەندئ ژ پشت قەدانئ ھا تئبە گۆھۆر بن بۆ
شىخانىيئ و ھندەك كەسا دەوات بەرداين وەسا چئبو و ھات
كو ئەو و غوربەت بچنە دەستئ ئىك و دو .. ل سەر وان
ئاخفتنئ محەمەدى سمايلئ تئلى ھەر قايل نە بو و دبن
كەفشئت محەمەدى چۆ .. ھندەك زەلام بەزبنە ھەردوكا دا ژ
ئىك قەكەن .. بەلئ ل سەر سيفاندئ بانئ حەجبيئ ھيلانئ
شىرۆ رابوقە و حەيزەرانئ خود دەستئ خو گرت و کرە حەوار دا
كەس نە چت بەرەقانىيئ و برايئ وى و سمايلئ تئلى ژ ئىك

ڦه نه کهن.. چونکی شیرۆ باش دزانت تا نوکه کهسی خه لکن
گوندی خول بهر سینگی وان و بنه مالا وان نه دایه و نهو باش
برایی خو محهمه دی دنیا ست کو نه بی شویمه و بی خرابیی ژی
نینه.. به لی پا سمایلی تیلی ڦان روژا خوب زرته کییی بی
ئینایه ده ری و تا به ری دو روژا سهر ده راقی ئاقی سهری
عندویی ره قی شکاند بو و هه که شیرۆی سهر خاترا مامی
سمایلی.. بره هیمی ئوسمان نه با.. دا ته نبیرکه ت و تالیما
وی ده تی.. به لی پا هه کو نه و ئیک بو سمایلی مای و هسا
پیه سیاه کو نه و زرته که یه و کهس نه شیتی.. ژبه ر هندی
شیرۆ ژ دل هه ز دکه ت کو نه ڦرو برایی وی تالیما سمایلی
بده تی و ئیکی ب سهری وی بینت دا چ جارا ژبیر نه که ت و
گاقیت خو ته مه تی خو پا قیت.. هه کو محهمه دی و زه لاما گو ه
ل ده نگی شیرۆی بوی.. به ره ڦانی که را خو دا پاش و محهمه د
و سمایل هیلان ل بهر سینگی ئیک و دو.. محهمه دی زانی
نه ڦه نه و تیکه ت و چ بادان و هیرڦه و ویرڦه نین و یا ل سهر
وی نه وه ده ست هه لینت و سمایلی تیلی ل عهردی بده ت و
بیخته بن ده ست و پیت خو.. یان ژی سمایل دی وی ل
عهردی ده ت.. نه هه که سمایلی نه و ل عهردی دا.. دی چ
بیژت برایی خو شیرۆی و هندی دنیا هه یه نه و ئیدی نه شیت

سهريء خول بهر خه لکي بلند کهت و ههمي خه لکي گوندي د
 دلپت خودا ديء ترانا پيکه ن.. چونکي ل گوندي ناقئ وى يئ
 چؤي کويي ب هيئز و شيانه و ئه و باگورداني ل سهر بانئ
 ئه حمه ديء سه ديء.. ههمي جه حيلپت گوندي ل بهارا دهاتن و
 خوليء دجه رياندن.. کا کي ژ قون قه ديء ههر دهسته کي خو
 هاقت قوقلکه کا سه ريء باگورداني و ديء ژ عهردي بلند کهت تا
 بهر سينگي خو.. کهس نه دشي يا.. بهس محه مه د و عه لؤيي
 شه کريء نه بن.. قيچا محه مه دي وه سا هزر کر هه که ئه و
 ئه قروکه سمايليء تيليء نه ئيخت و ل عهردي نه ده ت.. ههمي
 خه لکي گوندي ديء بيژن عه مريء وى نه مينت.. بهس بو
 بلند کرنا باگورداني زه لامه.. پا ديء بلا شيا با سمايليء تيلي..
 محه مه ديء زاني ئه قرو باريء وى گه له کي گرانه.. ئه ويء بهران
 بهري سمايلي و ههر وه ک ديبيژن.. ههر سفوره ک و بهر ملکيت
 خو.. دقيت حسيبه کي بو سمايلي بکه ت.. نيء هيئز و باسک و
 زه بله کيت وى بو ئه قرونه.. نه که ما بو چينه؟ خو نه بهس بو
 ويره نه دا ب تبلا شه هديء و بهراني گوھيت تفهنگا برنؤيا شازي
 بگرت و ژ عهردي بلند کهت بيء کو خو بچه مينت و دهستيء خو
 خار که ت.. ل عهردي بلند کهت تا قونتاخا ويء ب سهر سه ريء
 وى دکه قت.. ئه ف رويدانه هاته بي ريء ئه وژي هه کو برايي وى ژ

سه‌ره‌دانه‌کئی بو گوندی بربفکا زقریبه‌قه.. ل کوچکی گوته
 ههمی جه‌حیلیت گوندی.. کا کی ژوان دشیت تفته‌نگا برنویا
 سازی ژه‌ردو گوها ب تبالا شه‌هدی و به‌رانی ژعه‌ردی
 بلندکته و راوه‌ستیای.. بی خو بچه‌مینت و ده‌ستی خو
 خارکته.. هه‌ر ئیکئی شییا.. ئەو تفته‌نگا برنوه‌ژی و بییه..
 نیتزیکئی پازده جه‌حیل و تولازیت گوندی خو جه‌ریاندن.. به‌لین
 ب که‌سی قه نه‌هات.. ئینا شیرۆی گازی محمه‌دی کر و
 گوتی:- ((محو وهره توژی خو بجه‌ریینه)).. ئینا ئیکسه‌ر
 محمه‌دی تفته‌نگا برنوب هه‌ردو گوها گرت و ژعه‌ردی راکر و
 دو باره کره‌قه.. ئینا شیرۆی گوتی:- ((ئافه‌رین.. ته سازی
 برنویا پیرۆز بت هه‌را هه‌ژی ته‌یه)).. هه‌ر وه‌سا هاته بییرا
 محمه‌دی چه‌وا به‌ری دو سالا هه‌کوژ کابانی زقیری بی برسی
 بو و گه‌له‌کئی ب له‌ز بو خول هیقییا فراقینتی نه‌گرت..
 ئیکسه‌ر چۆسه‌ر ته‌به‌کا نانی و ده‌ست دایه‌ هنده‌ک دۆرک
 قه‌دکرن و کرنه‌ بالۆلک و دانه به‌ر له‌قا.. هه‌کو ده‌یکا وی چۆبه
 سه‌ر ته‌به‌کا نانی.. هژمارتن کو محمه‌دی کوری وی بیست و
 شه‌ش دۆرکیت نانی بیته‌ برین و ب قه‌دیت لیقا هژمارتن..
 وه‌سا محمه‌دی دانا هه‌که ئەو نه‌شییا سمایلی.. ده‌یکا وی
 دی دکه‌ربادا مرت و هه‌ر دی کت و بیژرت کو محو به‌س

زهلامى دۆركىت نانييه.. ههكو ئەف هه مى هزر و رويدانه
هاتينه بيرا محهمه دى.. سمايلى تىلى ل بهر سينگى بو..
سمايلى ژى زانى ئەف ئىكه وى كر و ئەف ئاگره ژى ههر وى
هه لكر و خو ئىخسته د فى دهراقى تەنگ دا و بهرى هه مى
خه لكى گوندى يى ل وان.. ديسا هه مى ئەو كچكىت.. ئەفرو
خو خه ملاندين بهرى وان ژى يى لى كا كى ژوان دى يى دى ل
عهردى دت و تا دۆتماما سمايلى غوربهت ژى هنده دلنى وى ل
سهر سمايلى نينه و نه خاسمه هه كه محهمه دى ئەو ئىخست پتر
دى ل پيش چاقيت دۆتماما خورهش بت و دى دلنى وى لى سار
بت.. قىجا يا ل سهر وى ئەوه ئەفرو ته خسير نه كهت دا
محهمه دى ل عهردى بدهت دا ناقى وى بچت و دا غوربهت
دۆتماما وى ژى بىژت:- ((ب خودى پسمامى من خوش
زهلامه)).. هه كه ئەو نه شييا محهمه دى هه مى خه لك دى
بىژن:- ((عه مرى وى نه مينت بهس بو عندۆيى رهقى زهلامه
و هه كه يى زيرهك با بلا دهستى وى ژبهر محهمه دى حه جى
حسيتنى بلند بيا)).

ههكو محهمه دى و سمايلى تىلى د وان هزر و بيرا وهريوين..
جارهك دى شىروى دهنگى خو بلندكر:- ((كورۆ سمايلى تىلى
دا بو ته بىژم باش گوھيت خو قه كه.. هه كه ته محهمه دى براىيى

من ئیخست.. ئەف شەفە ئەز ب خو بچم و نەختی بو تە بدەم
و سوباهی غوربە تا دو تەما تە بو تە فە گوھیزین.. بە لی هە کە
محەمەدی تو ئیخستی و شییا تە.. ئەز دزانم ئەف شەفە دی
غوربە تی بو کی خازم)).

دەنگی شیرۆی د گوھیت هەردوکا دا دەنگ فە دا.. هەردو د
بن کە فشیت ئیک و دو چۆن.. هەر ئیک و ئیک محەمەدی
بەر پیکە ک دا سمایی تیلی و ئیکسەر راکر و دانا عەردی و
هەر زوی هەردو دەستیت خو هاقتین بەر سینگی وی و راکرە فە
و گو تی:- ((نە بیژە.. من های ژ خو نە بو و بەر پیکە ک دا
من.. ئەفە ئەز و ئەفە تو یی ل بەر سینگی من.. فیجا زە لام
بە و کارئ خو بکە)).. هەکو سمایی دەستیت خو بلند کرین
دا د نا ف تە نگا محەمەدی وەرینت و بیخت.. محەمەدی نە
کرە نە مەردی.. هەردو دەستیت خول بن کە فشیت وی دان و
هەلگرت و دانا عەردی و کە تە سەر سینگی وی و دو مست
دویف ئیک و ب دەستی راستی ل دەف و لیقتی وی دان و
تژی خوبن کرن و گو تی:- ((تە ئەف ئیکە دقیا.. دەرمانی تە
هەر ئەفە یە.. تو یی هەژی فیڕە یی.. ئەفە چەند رۆژە کن تە یی
ب زرتە کییی خو ئینایە دەری.. بە لی هەر ئەفە یە دو ماھییا
هەمی زرتە کا.. هندی خودئ ژ من بینت هەمی زرتە ک و

ره شه کیت وهک ته دفنا وان بشکینم)) .. هیدی محمه د ل
سه ر سینگی سمایلن تیلی رابو و دهر سوکا خو هاقیت سه ری
خو و رتیا مال گرت.. هه ر ل وئ شه قئ شبروی نارت ه دو یف
شیخ عه بلای و ئینسی هلن و نه حمه دئ عه بلای دا بچن
غوربه تی بو محمه دئ براین وی بخازن.

هه کو هلن نه و سوجه ت.. سوجه تا محمه دئ و غوربه تی
ژدهیکا خو بیستی.. ژنوی زانی کو عه یشا هه جی حسینی چ
بیکیت خول سه ر نه قین و دلدار بیی بو کوریت خو نه
خازتینه.. قیجا نه وی زانی کو دهیکا عه زوی وی کچکی بو
کوری خو عه زوی نا ئینت یا بزانت کو یا هه ژ کوری وی دکه ت
و یا دو یف که تی.. هه ر وه سا هلن زانی کو نه فه سه ری دو
سالانه و نه فه ی عه زوی هه ژ وی کری.. که سی به حسنی عه زوی
نه کریه کو هه ژ کچکه کا دی دکه ت ژبلی هلن.. یان کو دلن
وی بی ل سه ر ئیکا دی.. هه ر هلن یا شیای عه زوی ژ
خرابییا دو برکه ت و به ری وی بده ته باشییا و هشی ت وی بینته
سه ری و عه زوی بکه ت عه زو.

پشتی جارا دوماھییے عہزوی حہلی دیتی دلی وی ہزار
 ئاواز گوتن.. ئہو ب خوژی نزانن گوهی خو بدہتہ چ ژ وان
 ئاوازا.. ئاخفتنییت حہلی دقہ بریبون، وەک وی کپرا خوش ئہوا
 پرتہ کا پهنیری پی دبرن.. جارا دوماھییے حہلی یا دلی خو بو
 عہزوی دەرکر.. کو ہندی بیژہ ئہو حہژ وی دکہت و ہندی
 دونیا ہہیہ تا ہہکہ ئہو حہفت میړ و مالا بکہت.. بہلی ہەر
 دی دلی وی دویف عہزوی را بت.. دی د ہزرا وی دا بت و
 کہس نہ شیت ژ بیرا وی بیہت و عہزوی ل سہری وی بینتہ

دهري.. چ جارائو ئو ئاخفتنا هلئى ژبيرا عهزوى نا چت ههكو
 گوټيبيى:- ((عهزو تو باش دزاني ئهز كچه كا حور و دورم.. ما
 دى چ كه م و چ بيژم.. هه كورى دهيكاهو.. هه كه وهك ته ئهز
 زهلام بامه.. هه ر ئهز دزانم دا چ كه م؟)).. ب شهف و روژا
 ئهقى ئاخفتنى د گوهيت عهزوى دا زرنگينه.. ههكو دخوت و
 فه دخوت.. ههكو دهيت و دچت.. ههكو رادبت و دروينت.. تا
 ههكو يئى نفسى و هسيار.. هه ر ئهف ئاخفتنه يا د گوهيت
 ويدا دهنگ فه ددهت.. ئهقى ئاخفتنى عهزو ژگه لهك تشتا يئى
 دوير ئىخستى.. تا وي روژى دهيكاهو وي ژى دگوټى:-
 ((كورى من عهزو ئهفه ته چييه؟ تو هه مى گاڤا وهك
 مروقه كى دخهوى.. تو وهك عهزو يئى جارانا هيه پيش
 چاڤيت من.. جارانا تو يئى ب زين و چست بوى.. ئاخفتنا
 مروقى جاره كى گوت با ته.. ئيك و ئيك بو.. نوكه دو سى
 جارا مروف دى ئاخفتنى بيژت و بيژته فه.. دى به رسفا مروقى
 دهى و بيژى ها.. هه ر وهك چ نه؟)).
 عهزو باش دزانت كو ئاخفتنا دهيكاهو وي راسته.. هلئى ئهو
 يئى كرىه عهزو يه كى دى.. ئهقهى ئهو بويه جهيل ل گوندى يئى
 هه ژ چار كچكا كرى و ل باژيړى ئيسفنى ژى هه ژ دو كچكا
 كرىو.. بهلى هه ژيكرنا وي د گهل هلئى نه وهك چ ژوان

حه ژيكرنانه .. ب ئاخفتن و راگرتنا خو حه لئى نه وئى گوهورى و
 بين كريبه عه زويه ك دى! نهو ب خو ژى نزانن كا نهف عه زويه
 چيتره يان عه زويين جارا .. دهيكه وي دهمن .. نهو ئاخفتن
 گوټييين .. بووى ديار بو .. كول نك دهيكه وي هه لبهت
 عه زويين جارا چيتر بو .. بهلئى نهو ب خو چ دبيژت؟
 ل نك عه زوى .. دلئى مرؤقى خو ديكا مرؤقييه .. گه لهك
 تشتا مرؤف تييدا دبينت .. هه كه هه مى جيهان ژ مرؤقى يا
 رازى بت .. بهلئى هه كه مرؤف ژ خو يئى رازى نه بت .. ما چ
 دبينت؟ يان هه كه مرؤقى باوهرى ب خو هه بت و ژ خو يئى رازى
 بت .. نئى خوشى هه رهنده .. ما حه قئى مرؤقى ب خه لكى
 چييه .. درازى بن .. يان هه كه درازى نه بن؟ نه خاسمه ل دور
 ژن ئينانئى .. مرؤف ژنئى بو خو دبينت نه بو كه سئى دى و نو كه
 پتر هه مى جارا عه زويين ژ خو رازييه .. جارا وه سا خو دديت ..
 كو د ژيانا خودا هه رى دزفرت .. وهك نهو زارويين ل جه نجه رئى
 سوار دكه ن و شفكه كئى دكه نه د ده سئى دا .. دا دانته وان
 هه ر دو ده واريت جه نجه ر ب دو يقه هه كو درا وه ستن .. دا هه ر
 بزقرن و جه نجه رئى بكيشن و دانئى ژ پيشى فه كه ن چ جه ه بت ..
 يان گه نم بت .. جارا عه زوى وهك وي زاروى خو دديت .. بهلئى
 ل شان روژا عه زويين خو دبينت كو مرؤقه ك دييه .. وهك

خودانی وی بیدهرییه ئەوا هاتییه جه نجه ركرن و گهنم و كا د
گهل ئيك هاتییه خرغه كرن.. دا ئەوژی ملهتبا خود دەستی خو
بگرت و ل هیقییا وی بای بت.. ئەوی ئەو حەز دكەت بهیت
دا بیدهرا خو بدەته بای.. دا دانی ژكایی و قەسەلێ
جوداكەت.. ئەقرو هەر عەزۆ خودانی وی بیدهرییه.. یێ كو خو
ل هیقییا بایه کی دگرت.. ئەوژی نه بایێ رۆژ هەلاتی بت بۆ
رۆژ ئاقایی و نه بایێ رۆژ ئاقایی بت بۆ رۆژ هەلاتی و نه بایێ
قاما ژیری بت بۆ قاما ژۆری و نه بایێ ئالی ژۆری بت بۆ ئالی
ژیری.. نا بت بهر هەر بایه کی عەزۆ وی بیدهری بدەته بای..
قیجا ئەقرو هەر ئەو خودانی وی بیدهرییه.. دی ل بن كه پرا
بیدهری روینت خاری.. ل هیقییا ئەو باکی هوبن.. هەكو تیت
دا دەست بدەته ملهتبا خو و بیدهرا خو بدەته بای و هەر حەلێ
ئەو باکی هوبنه.. هەكو دبینت هەمی ژيانا وی تیت گوهورین
دا هشییت وی بهینه سەری وی.. دا هزریت خو بجه مینت كا چ
بکەت.. هەر وهک حەلێ گۆتییی.. کو ئەو کچه کا حور و دوره
نه شیت چ بکەت.. بەلێ هەکه وهک عەزۆی زهلام با.. ئەو
دزانت دا چ کەت؟ هەر عەزۆ ما د گهل وی ئاخفتنی و هەر ئەو
ئاخفتن ژي ما د گهل عەزۆی.. خۆزییا وی ئەوه.. بشیت وی
تشتی بکەت ئەوی د دلی حەلێ دا.. دا حەلێ رازی بت و

بیژت: - ((ئافهرین بو ته عهزوؤ..ب خودی ئی جاری ته تشتهک باش کر.. نی ههر ئهوا د دلی من دا ته کر)).. گهلهک جارا عهزوؤی وهسا هزر دکر.. کا دبت ئه و ب خو بچت و بیژته حهلی ته چ دقیت؟ دا وی ئیکتی بکه م! یان ژی بیژته ههقالا وی فاتتی.. دا بزانت کا حهلی چ د دلی دایه و کا چ ژ وی دقیت؟ نی وی ئاخفتنا حهلی.. ئهوی گپژگری و سه ریت ریا بیت ل بهر بهرزه کرین؟ ئهوی دبت ئه هه ته لههک بت حهلی بو قه دای؟ یان گریکهک بت ئهوی بو دانای؟ هه که پیداکهت یان نه قه کر.. دی دلی وی ژی مینت و دی ده ستیت خو ژی شو ت و دی هیلت.. نزانت کا چ ل دو یف وی ئاخفتنا حهلی هه یه؟ ئهوی دبت هزرا حهلی ئه و بت دا عهزوؤ بچت و داخازی ژ حهلی بکهت دا بره قینت و بته مالا ناغایه کی یان مالا شیخی بریفکا یان بته مالا وان یا ل ئیسفنی.. جارهک دی دا عهزوؤ زقرت و هزرا خو کهت دا بو دیار بت کو حهلی ب خو ژی ب قی ئیکتی رازی نا بت و هه کو وی ئه و ئاخفتن کری دبت نه ژ بهر هندیییه.. عهزوؤ هه ر ما د هزریت ویری دا.. کا چ بکهت؟.. هه ما ئه و ب خو بچت و حهلی بخازت و بیته بن خانییی عه مهری شه ریف.. ئهوی بارا وی که تی.. هه کو مال و ملکی بابینییی پشک کرین.. باشه هه که وی وه کر کی

دبیرت.. دئی بابیِ حەلئ رازی بت.. کو عەزۆ بیِ براییِ خو
شیرۆی کچا وی بخازت.. ئەو دزانت بابیِ حەلئ ب قئ
چەندئ رازی نا بت و کچا خو نا دەتی.. تا هەکە بابیِ حەلئ
ژی ب قئ ئیکئ رازی بو.. کی دبیرت دئ حەلئ رازی بت و
دئ یا ب دلئ وئ بت.. حەلئ ب قان هەمی تشتا رازی نا بت
و وئ ژئ دقئیت وەک هەمی کچکئیت گوندی بهیته خازتن و
شرینییی وئ بهیته گیران و نهختی وئ ژئ بهیته فهبرین و
عەیشا حەجی حسینی دەیکا عەزۆی ب خو بچته میسلئ
دەزگر و کوزۆت و چەکئیت زبیری بۆ بکرت.. پاشی هەمی
خەلکئ گوندی دەواتەکی بۆ بکەن.. ناف و دەنگئیت وئ
بچن.. وەک دەواتا محەمەدی و غوربەتی.. ئەو دەواتا تا نوکە
هەمی گوند و مللەتی بەروارییا بەحسئ وئ دکەن.. کا چەوا
شیرۆی خەلاتئیت دەواتئ بۆ هەمی گرگرە و مەزنییت بەروارییا
نارتن و ل پایزەکا درەنگ دەوات هاتەکرن و هەر وەک چیرۆک
دبیرن حەفت شەف و حەفت رۆژا سئ دەستئیت دەهۆل و زورنا
گوندئ سواری ئینا بو ئیشته ئیشتی.. نه شەفا خەلکی شەف
بو و نه رۆژا وان ژئ رۆژ بو.. ل رۆژا دوماهییی هەر ل سپیدی
ل مەیدانکا پشت قەسری گۆڤەندا زەلاما هاتە گریدان..
میزەکا میزەر ل سەر د ناف گۆڤەندی دا هاتە دانان و

فەرخەسەینیه کە مەزن ل سەر هاتە دانان و ئاوازیت دەواتا
 تەلێ .. گۆلشینییی هاتنە لێدان و ل ناڤ دەواتی حەیدەری گزیر
 دەنگی خو بلند دکر و شاباش ژ خەلکی وەرگرتن بۆ قان
 زورنابیژ و دەهۆل قوتا و باش تیتە بێرا عەزۆی کویا ب دلی
 برایی وی شیروۆی نە بو کو شاباشا کوم کەن .. بەلێ مەزنیت
 بەروارییا قایل نە بون و گۆتن دقیت ئەم هەر شاباشیت خو
 بدەین .. قیجا دەمی شاباش هاتینە کۆم کرن ئیکی ژبەر بی
 دی زیدەتر پارە ددان تا وەلێ هات محەمەد ئاغایی بەراشی
 پینج دینار دان .. هەکو شاباش هژمارتین گەهشتنە پینجی
 دینار .. مەزنیت گوندی و دەیکا شیروۆی وەسا دانا کونا بت
 قان هەمی پارا بدەنە زورنابیژ و دەهۆل قوتا .. چونکی بۆ هەر
 زورنابیژەکی چار دینار و بۆ هەر دەهۆل قوتەکی سی دینار
 بەسن و دەیکا شیروۆی گۆتی: - (کورێ من دەزگر و کوزۆت و
 نەخت و زێر و خەلات .. هەمی سەر مە بونە چل دینار قیجا
 چەوا بەس پینجی دینارا بدەنە موتربا هەما خودی ژێ قایل نا
 بت) .. ئینا شیروۆی هەمی تیگەهانەن کو شاباش حەقی
 موتربانە و ئەو د برسادا نە مرینە دا شاباشیت موتربا بخۆن و
 هۆسا ئەو هەمی پارە دانە موتربا و هەکو موتربا ئەو هەمی پارە
 وەرگرتین .. کەیفە کە مەزن گرتن و تا نوکە ژێ حەسەن رەشمالا

قهسه دکهت کوئه قهه ی ئهوی پف کره زورنایه و تا نوکه ل چ دهواتا ته مهت دهواتا محهمه دی براینه شیروی ل گوندی سواری پاره نه گه هشتینیه .. هه وهسا هاته ههرا عه زوی کا چهوا ل شهفا دوماهییه یا دهواتی ل کوچکی و ئه یوانکا قهسری شیفا دهواتی دانان و وهسا خه لک هاتن .. دهیکا شیروی ترسییا ههکه ژبه مرؤقا کاریتیت کوچکی و قهسری بقریتن ئینا گوته خولما هندهک سفری دانن سهه دؤشکی بهه دهری قهسری ژیه .. دا مرؤقیته ل کوچک و قهسری سقک بهن .. پاشی پشتی ههمییا شیف خارین .. ههسهن رهشمالا ب زورنایه و بهه دههول مقام ژهنین .. پاشی رهقاس کهریت گوندی رابونهفه و کهتنه رهقاس و چهپا ل بهه دهنگی دههول و زورنایه و هندهک جارا ژکه یفادا و ژشارهزایا رهقاس کهرا .. دا چنه سهه رهخیت دههولی و ههه سقک دا خو هاقینه خاری .. پاشی ل دوماهییه زارقه کهرا و سوحبهت چییت گوندی سوحبهتیت خو کرن .. پاشی ساحی رهشوی دهست پیکر و گارانکا گهلهک مرؤقیته حازر هاژوت .. پاشی هندهک زارقه کهرا میتش برین .. ئه و ژیه سوحبهتهک زارقه کرنیه .. زهلامهک خو دکهت دارهک کو میتشا تیدا و ئیک ژیه خو دکهته خودان و هندهکیت دی ژیه بهه خودانی و ب د زیشه میتشا وی دبرن .. کهیفا ههمی میتشانیت

گوندى گهلهك ب وان سوحبه تا هات و گوتنه ئيك و دو..
خوزى مروث هه هات با سه دهواتيت خهلكى سواري و
ئهقهى نه وهين و هندي دهواتيت وان ديتين چ دهوات وهك
قى د خوش نه بون.. دهواتا محمهدهدى و غوربهتى ل ناف
مللهتى دهنگ قه دا و حه تا نوكه ژى خهلك ههري بهحسنى وئ
دهواتى دكهن.. ههكوئه وهه مى سهه و بهريت دهواتا
محمهدهدى هاتينه بيرا عهزوى باش زانى كو ههلى ژى دقيت
كارهك وهسا بو دهواتا وئ و عهزوى ژى بهيته كرن.. ههه
عهزوى ژى نهو خوزى د دلى خودا راهيلان.. دا براين وى
شيرو رازى بت و ههلى بو بخازت.. بهلى عهزوى باش دزاني
كو نه تشتهك ب سانههيه دهيك وى و براين وى شيرور رازى
بن و بچن ههلى بو بخازن.. ههه ترسا عهزوى ژى نهوه ههكه
زوى ههلى بو نه خازن دبت ژدهستا بچت و بابى وئ بدهته
پسمامى وئ.. ههكه نهو ئيك قهومى.. ما ئيدى دى نهو چ
كهت.. نهقه سى چار روژه دهيك وى گوتيه.. براين وى
شيرورى.. بهلى تا نوكه شيرورى چ نه گوتيه عهزوى.. ديسا
دهيك عهزوى ژى بهرسفا شيرورى بو عهزوى نه ئينايه.. دبت
شيرورى تشتهك گوت بت دهيك خو.. نهوى نه قيت وئ
ئاخفتنى بگههينت عهزوى.. يان ژى دبت شيرور قى خلمهتى

پشت گوھئی خوڤه پاڤییت.. چونکی عهزۆ دزانت ههکه
تشتهک نه ب دلئ شیرهوین برایی وی بت دی پشت گوھئی خو
ڤه هاڤییت و خوب سهرفه های نادهت و عهزۆ دزانت ئەڤ
خلمهته نه یا ب دلئ برایی و بییه.. نه بهحسی وی دکهت و
زوی ب زوی ناهیلت کسهسی دی ژئ ل دۆر ویری د گهل
باخفت.. ڤیجا ما دی عهزۆچ کهت.. ههه ئهوی خوژی
راهیلان دا وی تشتی بزانت ئەو تشتی د دلئ ههلی دا.. ههکو
گوئی.. ههکه ئەز ل شونا ته زهلام بامه ههه ئەز دزانم دا چ
کهم.. خوژییا وی ئەوه.. ئەوی تشتی بزانت.. یان ژئ ئەو ب
خو بچته نک ههلی و داخازی ژئ بکهت کا ئەو تشتی د
سهری ویدا چیه؟

ل شان رۆژا هزر و بیریت عه زوی دبه لاقن هه ویا وی ل چ
 عهردا نا هیت.. ب لایه کی شه ئه وژی وهک هه می خه لکی
 گوندی و ملله تی یی مژویله ب گه ریا نا رتیه ری شه.. کا دئ
 هیت گوندئ وان یان نه؟ ب لایه کی دیشه عه زۆ گه له کی نه
 رحه ته دئ بیژی یی ل سه ر سیله کا ناگری د سوژت.. نی نه
 قیت وی چه ندئ ل خو دیارکه ت.. نی ئه شه ی جارا دو ماهییی د
 گه ل حه لئ ناخفتنی حه جما وی ل چ عهردا نا هیت.. تا به ری

هنگی هەلێ خو نیشا ددا.. ئەو ژێ هەکو عەزۆ ددیت دا هیتە
سەر بەریانکی دا چاڤێ عەزۆی ڤیکەتبا و دا وئ ژێ عەزۆ
دیتبا.. یان ژێ دا کونکی ئاڤێ هەلگرت و چتە سەر کانییێ..
دا وئ و عەزۆی ئیک و دو دیت بانە.. بەلێ ئەڤە ی وئ روژێ
وەرە هەلێ تا هاتنیت خو بو سەر کانییێ بیت کیم کرین.. تا
هەکو تیتە سەر بەریانکی و پئ دحەسییت کو چاڤێ عەزۆی
پئ لئ.. هەر زوی دچتە ژۆرفە.. هەر هەندە دئ عەزۆ هار و دین
بت.. نئ ئەو باش دزانت کو هەلێ ب هەمی دلێ خو حەژئ
دکەت و دڤیت ب حەلالییا خودئ و پئغەمبەری ببت بارا
وی.. ئەو باش ڤئ ئیک دزانت.. بەلێ کولا وی ئەو نزانت
کا ژبەر چ هەلێ خو ژئ سل کرێه؟ دو سئ جارا ئەو ب خو چۆ
مالا فاتا هەڤالا هەلێ.. بەلکی ژ وئ بزانت.. کا هەلێ چییە؟
فاتئ ژێ دا چت نک هەلێ.. بەلێ ئیکجار هەلێ خود وی
تشتی نە دگەهانند.. نە دویر و نە نئزیک.. هەر وەک ئەو
عەزۆی نا نیاست.. هەر جاره کا فاتئ بەحسئ عەزۆی کرنا دا
هەلێ وئ ئاخفتنئ قولپینت بو ئاخفتنە کا دی.. هەر وەک نە
ئەو سیکە و نە ئەو بازارە.. جارا دوماهییی بیئنا فاتئ تەنگ
بو و نە شییا ب خو و گۆتە هەلێ:- ((هەلێ ئەڤە تو یا
هاتییه گوهورین.. ئەڤە تە چییە.. وەسا زوی تە عەزۆژ

بیرکر.. دیاره تو یا پیشه‌مان بوی و ژقیانا خو یا قه‌بوی)..
 ده‌می‌ه‌لی گوه‌ل وی ئاخفتنی بوی.. گه‌له‌ک پوسیده و
 مه‌لیل بو و رو‌ندکیت وی وه‌ک تاقیت بارانا هاتنه خاری و
 به‌رسفا فاتتی دا: - ((فاتتی ل گوندی پتره‌می کچکا تو
 هه‌قالا منی.. ئه‌و تشتی توژ من دزانی.. تا ده‌یکا من ژی
 نزانت.. فاتتی تو باش دزانی ژیلی عه‌زۆی من هه‌ژ که‌سی نه
 کریه و هه‌که خودی ل نه‌نییا من نقیسی بت بیمه بارا عه‌زۆی
 یان نه.. نی هه‌ر ژیلی وی ئه‌ز هه‌ژ که‌سی دی نا که‌م و هه‌ر ژ
 به‌ر هندی ژی ئه‌فه سه‌ری دو سالانه من ده‌بیابیت خو گیتژ کرن..
 دا من نه دهنه پسمامی من.. ئه‌و هه‌می ل سه‌ر خاترا
 عه‌زۆیه.. به‌لی دا بوته بیژم و بلا باش ل بیرا ته بت فاتتی..
 هه‌ره بیژه عه‌زۆی ژی.. ئه‌ز نه وه‌ک چ ژ وان کچانم ئه‌ویت
 عه‌زۆی هه‌ژی دکر و ئه‌ویت وان ژی هه‌ژ عه‌زۆی دکر و پاشی
 دا ئیک و دو هیلن.. باوه‌ر بکه من هه‌ژ وی نه کریه دا
 پیشه‌مان بیم و به‌یلم.. به‌لی هه‌که وی هه‌ژ من کریه دا لیقه
 بیت و من به‌یلت بلا بچت.. ئه‌و ب ریکا خو و ئه‌ژی ب ریکا
 خو.. به‌لی هه‌که وی وه‌ک زه‌لاما هه‌ژ من کریه دا ئه‌ژی ب
 هه‌می دلی خو بووی بم.. هه‌ره جاره‌کا دی ژی بیژی بلا عه‌زۆ
 زه‌لام بت.. نی هه‌ر زه‌لام په‌لاقی دخۆن)).

هه ڪو عه زوی نه و هه می ناخفتنیٽ هه لی ئینانه بپرا خو..
گه له ڪ تنگژی و تیک چو.. وهسا زانی ڪو سهرا فان ناخفتنا
زه لام خه نجهرا خو هه لدکیشٽ و تفهنگی ب سه ر ملی خودا
دئینت خار دا خودانی وان ناخفتنا بقه لینت دا له قال بهرا
بدهت.. به لی ما دی چ ڪهت خودانا فان ناخفتنا هه لا
خوشتقیبا و بیه.. هنده ڪ کارا هنده ڪ ژنک پڙ رادبن.. زه لام
ب خوژی نه شین ب وان کارا رابن یان هنده ڪ ناخفتنا دڪه
ب چ زه لاما ژي چي نا بت وه ڪ وان ناخفتنا بڪهن.. وهسا
هاته بپرا عه زوی ڪو هه لی ژي وه ڪ ده ڪا وی عه يشا هه جی
حسینییه.. یا دهق و دهقه و ناخفتنیٽ خو ئیکسه ر دبیزت و
چ هزرا بو ڪه سی نا ڪهت هه ڪه ناخفتنیٽ وی د جهی خودا
بن.. هاته بپرا عه زوی ڪا چه وال پایزا سالا 1941 و ب
ته حریڪا ئاغا.. شقانیٽ خه لڪی به ری گاری ڪه ریت په زی خو
ل چیا بی گاره ی ده ربا زڪرن و ئینانه ئاقاری سوارییا ل ره خیت
ئاقو ڪی دا چهروانی بڪهن.. هنگی شیروی بی برایی عه زوی ل
گوندی نه بو.. چو بو باژی ری میسلی.. ئینا عه زو و برایت خو
محه مه دی و مه حمیدی بیست زه لامیت ب چه ڪ برن و چونه
ئاقو ڪی.. هه ڪو نیتزبکی ڪه ریت په زی گاره یا بوین.. محه مه دی
داخاز ژنه حمه دی ئوسمانی ڪر دا گازی شقانا بڪهت.. ئینا

ئەحمەدیی ئوسمانی ب دەنگە ک بلند گازیکر و ئەو تینگە هاندن
کو سواری و خەلکی گارەیا خال و خارزاییت ئیکن و دەیکا
شیرۆی ب خوژی عەیشی یا گارەییە .. قیجا نا بت خال و
خارزا ئیک و دو بکوژن .. بەلێ ژبلی شفانا .. گارەیا گەلە ک
زەلامییت دی ژی ییت چە کدار د گەل پەزی ئینا بون و
تە کبیرکری بون و ئاغا هنگلیت وان پقدا بون .. قیجا گوھ نه
دان ئاخفتنییت سوارییا و بەری تفتەنگییت خو دان سوارییا و لی
پالە بون .. تەق و های تەق .. هەکو محەمەدی وەسا دیتی
گەلە ک تیک چۆ .. نه زانی دی چ کەت .. چونکی برایی وی
شیرۆ نه ل مالە .. هەکە دەستورییا زەلاما بدەت و بچنە گارەیا
و سێ چار زەلام ژ هەردو لا بەینە کوشتن .. خەلک دی بیژن ..
کوریت حەجی حسینی نه شییانە ئاغا ، ئینا چۆن کرمانجییت
گارەیا بکوژن .. محەمەدی وەسا زانی کو دبت دەیکا وی ژی
گەلە ک عاجز بیت هەکە ئەو شەری گارەیا بکەن .. چونکی
هەمی برا و برازا و خزمییت وینە .. هەکو محەمەدی پرسیارا
برایی خو عەزۆی کری .. کا چ بکەن ؟ عەزۆی گوتی :- (ب
خویدی هەکە ب من بت .. ئەم ژی دی دانین وان چ لی تیت بلا
وہلی بەییت .. رۆژەکی مەرۆقی بوی و هەر رۆژەکی ژی دی
مرت .. ما ئەقە چی دبت کرمانجییت گارەیی ئاقاری گوندی مه

بچهرینن و مه ب دهنه بهر تهننگا؟)) بهلئ محهمه دی گوه
 نه دا ئاخفتنیت عهزۆی و زهلام ئاگه هدارکرن دا هندهک
 تهننگیت نه کوشتنئ ب سه رگاره یارا پاڤین و بزقرن گوندی.
 باش هاته بیره عهزۆی ههکول ئیشاریهکا درهنگ ..ئهو و
 ههردو برایتت خو و زهلام زقرینه گوندی و چۆنه بهر ده رگههئ
 قهسری.. دهیکا وی عهیشئ ل سه ر دۆشکئ ئه یوانکئ یا
 راوهستیای بو.. چهوا بهرئ وئ ب کوریت وئ و زهلاما
 کهت.. ئیکسه ر پرسیارا محهمه دی کر.. کا وان و گاره یا چ ژ
 ئیک چیکرن.. ههکو محهمه دی سه ر و بهر بۆ دیارکری..
 هنگی عهیشئ چ ل بهر چاقیتت خو نه دیت.. دونیا روهن ل
 پیش چاڤا تاری بو.. چاقیتت خو نه قانندن و دهڤئ خوڤه کر و چ
 تشتئ هاتییه بهر دهڤئ گۆت.. دهمی محهمه دی گۆتییه دهیکا
 خو کو گاره ی خالیته وانن و تا ههکه بهر خالیته خو دانن و ب
 رهڤن ما چ بۆههیه.. ئینا دهیکا وی پتر ئازریا و گۆتی:-
 ((وهک زهلاما هون نه شییان چ بکهن.. ڤیجا ڤئ ئیکئ دئ
 دهنه بهر رویتت خو..ههکه هون ئهڤرو نه شییانه کرمانجیت
 بهرئ گارئ و ژبه ر بهڤن.. پا چهوا سویاهی دئ ل بهر سینگئ
 ناغا و عه شیره تیت گران راوهستن.. ما هه ما شیرۆ نه ل ماله..
 دئ وهک ژنکا دهستیتت خو دانن سه ر ئیک.. ما دئ هه ر شیرۆ

بۆ وە بىي ساخ بت.. نى تەمبوختى ھەر ئىك ژ وە تەمەتى كتى
 ئاشەكيبە.. ئەز ب خودى مەزن كەمە ئەوى ئەم ھەمى داين و
 ئەز ب گۆرا بابى وە كەمە و ب سەرى شېرۆى.. ئەف شەقە يان
 ئەز دى ل گوندى بىم يان ھون.. ئەرى بەر كرمانجىت گارەى
 بيت رەقبن و ھاتىنە گوندى دا د بەر ژنىت خوڤە بنقن.. ھەر
 ئەقەبە ھەمى مېراتىيا وە.. ھەكە ھون نۆكە نە چن و ل گوندى
 دەر نە كەقن بۆ گارەيا.. ئەقە ئەز دى رابم دا د گەل زەلاما
 بچم.. ديارە ھون نە زەلامن.. ئەرى ئەقە وە دايبە ب كىقە؟)
 ئەو شەف باش ھاتە بېرا عەزۆى.. كا چەوا ب عاجزى قە و
 بى شىف خارن.. ئەو و ھەردو برايت خو و زەلام چۆنە سەر
 دەرىي ئاقوكتى ل چىايى گارەى و ھنداڤ گوندى گارەيا..
 ھەمى ب شەقى مانە وىرى.. ھەكو بوبە سپىدە محەمەدى گۆتە
 ھەمى زەلاما دا تىقەنگىت خو دانن نك وى و ھەكو زەلامىت
 گارەيا د گەل پەزى ل چىاي سەردكەقن دا ب دەستا بچنى و
 بگرن.. بەلى عەزۆى.. محەمەد تىگەھاند كو ئەقە شەرە نە
 سوحبەتە و تىقەنگ يارىيا نزانن و گارەى ژى زەلامن و وەك
 وان تىقەنگىت ب مىلى قە.. ھۆسا چىبو ھەكو زەلامىت گارەيا
 ب پەزقە سەركەتەن سوارىيا لىكرە ھەوار و شىلكىت تىقەنگا د
 سەرا ھاقىتەن.. ھندەك ژ گارەيا رەقبن و بيت ماين د گەل

شقان و کهریت پهزی ئینانه گوندی سوارى.. ده می بهری
دهیکا عه زوی قییکه تی.. گه له ک که یفا وی هات و گوته
کوریت خو: - ((راسته دو ژقان برازییت من.. به لی وان ژى د
گه ل په زى وان بکه نه د کولی قه و دو روژا چ نه دنى.. دا باش
خو بنیاسن.. پاشی وان و په زى وان ژى به رده ن.. دا چ جاریت
دی وه نه که ن و گو هی خو نه دهنه ئاغا)).

هه کو عه زوی ئه و رویدان و ئاخفتنییت دهیکا خو ئیناينه بيرا
خو.. و داینه بهر ئاخفتنییت هه لی.. باش زانی کو هه لی ب
هنده ک رهوشتیت خو قه یا دایه ب دهیکا وی قه.. کی نا بیژت
هه که هه لی بته کابانییا وی شونا دهیکا وی عه یشا هه جی
حسینی نا گرت؟ ئاخفتنا هه لی کو ئه و ژى زه لام بت.. نی
زه لام په لاقی دخون.. ئه وی ئاخفتنی هه ر د گو هیت عه زوی دا
دهنگ قه ددا.. نی وی زانی کو ئه و ژى تیرا خو زه لامه و هه ر
وه ک مه زنا گو تی: - ((چ تشت خول بهر سینگی زه لامه نا
گرن)). به لی ما زه لامینی ئه وه شه ری برایی خو و دهیکا خو
بکه ت، هه که هه لی بو نه خازن.. ل هه می گوندا هه که
جه حیله کی هه ژ کچکه کی کر و کچکی ژى هه ژیکر.. هه که
دهیابیت کورکی بهر نه هاتن کو وی کچکی بو کوری خو
بخازن.. دبت د که ربیت مالا خودا و ب هه زکرنا کچکی،

کورک وی بره‌قینت.. یان ژئی هه‌که ئه‌و کچک ب لایئ
ده‌بیابیت کورکی هاته خازتن و ده‌بیابیت کچکی بهر نه هاتن
و کچک نه دا کورکی.. هنگی ب هه‌زکرا کچکی کورک دی
ره‌قینت و بته ناڤ مالا مرۆقه‌ک مه‌زن و پێچیبی.. دا
هه‌ردوکا ل ئیک مار کهت و پاشی سولحا وان بکهت و نه‌ختی
بده‌نه مالا کچکی.. عه‌زۆی ئه‌ڤ تشته ئینانه بیرا خو و زانی
کو ئه‌ڤ تشته بووی نا بت.. هه‌ر نا بت هه‌زا و پیری ژئی
بکهت.. چونکی چ جارا کوریت مالیت مه‌زن و خانه‌دان و
ده‌وله‌مه‌ند ژن نه ره‌قاندینه.. باشه پا هه‌که برایی وی هه‌لی بو
نه خازت و ئه‌و ژئی هه‌لی نه ره‌قینت.. باشه پا چ بکهت..
هه‌ما وه‌سا ب سانه‌هی ده‌ستا ژئی به‌رده‌ت و خومت کهت..
ئه‌ری پاشی ئه‌و دی ئیکا وه‌ک هه‌لی ژکیفه بینت.. عه‌زۆ
باش دزانت کو هه‌می کچکیت دی ئه‌ویت وی دیتین و
هه‌ژیکرین نا گه‌هن.. خو تبلا هه‌لی ژئی.. نه ب توره و ئاقلی
خو و نه ب جوانی و هه‌ژاتییا خو.. هه‌لی ب جوانییا خو یا
په‌گۆتییه.. ئه‌و که‌ره‌ما خودی مه‌زن د گه‌ل وی کری د گه‌ل کیم
که‌سا یا کری.. دی بیژی بو‌دلی خو یا درست کری.. جوان و
ژیهاتی.. خودان پرچه‌کا ره‌ش مار وه‌ک شه‌قا تاری و درپژ
وه‌ک بیتشه‌نگ و دار سپیندارا.. ئه‌نی که‌قه‌ر وه‌ک روژی.. برۆ

کشان وهک هه یقی.. چاف به لهک و ژیهاتی وهک چاقیت خه زال
و مامزا.. رو هناری.. لیف و دهف مقهس کری.. ددان
مراری.. دفن قهسپ و دیم خر.. رو خوش دی بیژی شه کرا لی
دبارت.. بهژن زراف و شوخ و شهنگ و نم نم.. زهند و باسک
بادای و تبل وهک خیاریت سوبحانی.. گهردهن زراف و زهلال
وهک شویشه ی.. نه زمان شیرین و قهسه خوش وهک
هنگینی.. مه مک خر وهک فنجانا.. سینگ کوتر وهک
فه رش مه رمه ری.. کماخ لیک هاتی وهک بیت کیرویشکا..
نه بهس نه قه.. عه زوی دزانی کو گه لهک کچکیت دی ژی وی
بیت نیاسین وهک هلی دجوانن.. بهلی نه وهک هلی ب ئاقل
و توره و تیگه هشتینه.. ب قی چهندی ژی هلی سه ری ژ
همه می کچکا ستاندی.. قیجا دقیت نه و همه می تشتا بکته
بهس دا هلی ژ دهستا نه چت.. هه که وی هلی ژ دهستی خو
کر دیاره نه و چ بزانت.. هه که هات و دهیکا وی و شیرۆ قایل
نه بون و هلی بونه خازن.. دقیت نه و ریکه کی ببینت و تانا
خوبهت نک مرۆقه ک وهسا کو شیرۆ ب ئاخفتنا وی بکته و
وی ئاخفتنی ل عه ردی نه دته و بزانت هه ر عه زۆ یی هه ژی
هلییه و هلی ژی هه را هه ژی ویه.. بهلی هندی عه زۆ یی
هزیت خو دکته.. دا بزانت کا نه و مرۆف کییه؟

ل فان روژا هزر و بیریت عهزوی گهلهک د ئالۆز بون.. چ
 جارال هزرا وی نه بو کو بچت سهر دۆشکئی مه تا "مه لیحا".
 چونکی دۆشکئی مه تا مه لیحا یئ پی گۆتیییه.. ههر پشتی
 جه حیلت گوندی شیقی دخۆن ئیکسه ر هه می به ری خو دده نه
 دۆشکئی مه لیحا یئ.. دۆشکئی مه لیحا یئ وه ک چایخانا
 خه لکئی باژێرایه.. هه می سوحبه ت ل ویری تینه کرن.. کال
 گوندی چ هه یه؟ کی هه ژکئی دکه ت؟ کا کی بوکئی خازتییه؟ ل
 سهر دۆشکئی مه لیحا یئ هه می ئاخفتن دهاتنه کرن.. گه لهک
 جارا مه لیحا دا ده رگه هئ خو گرت.. به لی جه حیلت ههر دمانه
 سهر دۆشکئی.. دهسته ک دا هیت و دهسته ک دا چت.. هنده ک
 جه حیلت گوندی دا چن تا نیقا شه قئ ل مالیت گوندی
 گهریتن و شه ف بیریا خو که ن.. پاشی به ری بچه مال.. بیه نا
 وان نه دهات هه که سه ره ک ل دۆشکئی مه لیحا یئ نه دابان..
 ههر شه فه کا ئیکی قیابا جه حیله کی بیینت.. دا چت سهر
 دۆشکئی مه لیحا یئ.. هه که ئه و که س ل ویری ژئ نه با.. دا ژ
 مروقتیت سهر دۆشکئی زانت کا ئه و که س ل کیرییه.. هه کول
 نیقا شه فا و نه خاسمه ل هاقینا.. ژ دویرغه یان ل سهر بانا
 مروقتی به ری خو ددا دوشکئی مه تا مه لیحا دا بینت چریسکیت
 ئاگری ب جگاریت جه حیلاقه وه ک ستیریت ئاسمانا دگه شن..

ل سهری ههمی هاقینا و ههر سال مه تا مه لیحا دگهل ههمی
خانی.. دا دوشکی خوژی عهسلی هونیت و ههمی ئیشارا نه و
ب خودا چت بهری خوده تی کا بویکا وی که دینهی ئاخی تژی
کریه یان نه؟ هه که ژ بیرا بویکا وی چویا دا خود گهل
عاجزکته و پاشی نه و ب خودا چت و که دینهی تژی ئاخی
کته.. گهلک شهقا هه که ئاخی د که دینهی دا نه مابا..
جه حیل دال مه تا مه لیحا و ب سوحبهت شه که نه هه وار کو
ئاخی نه ما.. دا مه لیحا ب خول سهر بانی.. کونکی ئاخی
ئینته خاری و که ته د که دینهی دا.. دا جه حیل تیهنی ل مالا
وی دهر نه که ت بانه.. هندهک جارا ژی هه که ئاخی د که دینهی
دا نه مابا.. هیدی جه حیلک دا چت سهر بهر بانیکی مالا
مامی عه مهر و ب دزی شه کونکی وان یی ئاخی دا ئینت و
کته د که دینهی دا و ههر زوی دا کونکی زقرینت سهر
بهر بانیکی مالا مامی عه مهر دا کهس پی نه هه سییابا و هه کو
سپیدا ژرماما "بهس" کابانییا مامی عه مهر کونک ئالا
ددیت.. وهسا ددانا کوئیکی ئاخی شه خاری و پاشی باش
دهرینی کونکی نه گریدایه.. ئیجا ههمی ئاخی وی یا ل بهر
چوی.

عه زۆ ئیک ژ وان جه حیل بو.. زوی ب زوی نه دچۆ سهر

دۆشكى مەتا مەليحا.. ھەكە جارەكى چۆبا.. ھەر زوى دا
 زفرت و چتە ديوانى ل كوچكى.. چونكى وى وەسا دزانى كو
 براينى وى شيرۆ و دەيكا وى ژى ھەز نا كەن بچت و شەقپت
 خول سەر دۆشكى مەليحايى ببتە سەر.. وان وەسا دزانى كو
 جەحيليت تەمبەل و بى كار دچنە سەر دۆشكى مەليحايى..
 ديسا يى ل سوحبە تپت كچكا دگەريپت دچتە وپرى.. دەيكا
 ەزۆى ھەز دكەت ھەر شەف ەزۆ بچتە ديوانا شيرۆى دا ل
 وپرى فيرى ئاخفتن و رەوشتا بيت.. كا دى چەوا روپنت؟ كا
 دى چەوا رابت؟ كا دى چەوا ئاخفت؟ كا دى كەنگى ئاخفت؟
 دا بزانت كا دونيا كيشە تپت و كيشە دچت؟

نى ئەقەى جارا دوماھيىيى ەزۆ د گەل ھەلى ئاخفتى و
 ھەلى د گەل فاتى، ئاخفتن بۆ ەزۆى نارتين.. سى چار جارا
 سەر ئىك ەزۆ يى چۆبە دۆشكى مەليحايى.. ھەكو جەحيتلا
 ەزۆ ل وپرى ديتى.. كەيفا وان گەلەك ھات و ئىكى دگۆتە
 بى دى.. ب خودى يان گورگەكى مرى يان ژى ەزۆ يى ھاتىبە
 سەر رىكى.. گەلەكا ژى وەسا ددانا كو ەزۆ يى تپت دا ئەو
 ژى ھندەك تشتا ژ سەر و بەرى جەحيل و كچكا بزانت.. بەلى
 ھەكو ەزۆ ل وپرى و جەحيتلا بەحسە كچكىت گوندى دكرن..
 كا ھەر ئىكا چەوايە و دلنى چ جەحيل ل سەرە..؟ ەزۆى زانى

كهس ژوان د خورا نا بينت.. به حسىٰ حهلىٰ بكهت.. عه زوىٰ وهسا هزركر كوئو ژبه روىٰ به حسىٰ وىٰ نا كه ن.. به لىٰ به رىٰ دو شه فا.. چهوا به حسىٰ بابىٰ حهلىٰ هاته كرن.. نه حمه دىٰ سه دىٰ دياركر:- ((كو بابىٰ حهلىٰ هندی بيژه مروقه كه دار گرانه و قه لسه و هه ر ژبه ر هندی شيروىٰ نه هيتلا بمينت گزيرىٰ گوندى.. به لىٰ بلا نانه كىٰ بخوت و هزارا ب خيرا سه رىٰ كابانييا خو و كچكا خو حهلىٰ بدهت.. حهلىٰ بووىٰ وهك باب و برا و كوريبه ! هه كه حهلىٰ و دهيكه خونه بن تا ئيك ل مالا وان فره كا ئاقىٰ ژىٰ نا قه خوت.. هه كه مروقىٰ كچه كه وهك حهلىٰ هه بت.. ما كوريت ته مسار و له وچه مروقىٰ هه بن يان د كانيكه قيرىٰ دا؟ بابيت مه ژىٰ دبيتن ئه م خودان كورين؟ هه كه بابىٰ هه ر ئيك ژ مه بيژت مه هه ره به ره كىٰ بينه دال سه رىٰ خو بدهم.. ئه م نا چين.. به لىٰ نو كه مه تا مه ليحا بيژت هه ر ئيك ژ مه هه ره بو من به زىٰ مييريبا بينه دىٰ كه ته غار و چت.. ئه م پتر كوريت مه ليحا بينه نه!)).

هه كوئو حمه دىٰ سه دىٰ ئه و ئاخفتن كرين.. هه مىٰ جه حيتلا به ردا كه نىٰ و گوته نه حمه دىٰ.. كوئو ئه و ئاخفتن ژ هه مييا نا گرت و دويق دا عه لىٰ سو رىٰ به رىٰ خودا عه زوىٰ و گوته نه حمه دىٰ سه دىٰ:

- وه نه بيٽه .. بهري روڙي عهڙه .

ٽينا ٽيڪسهر عهڙي بهرسفا وي دا:-

- ٽهحمهڙي سهڙي چ تشتيت خهلهت نه گوٽينه .. ٽهو
راست دبيتڙت .. من باوهره .. هون ههمي ههڙ حهلي دڪهن و
هندهڪ ڙ وه پتري من ههڙي دڪهن .. ههڪه ٽهز بوٽرم و بيتڙم من
حهلي دقتيت .. بهلي هون تا نه وٽين وه ڙي بيتڙن .
ٽينا ٽهحمهڙي سهڙي بهرسفا وي دا و گوٽ:-

- ب خودي راسته .. ٽهم ههمي د دلي خودا ههڙ حهلي
دڪهن و ههر ٽيڪ ڙمه ڙ دل ههڙ دڪهت ڪو حهلي ب حهلاليا
خودي و پيغهمبهري بيته ڪابانيا وي .. بهلي نه ٽاخفتن
دهرمانه .
ٽينا عهلي سوڙي ٽيڪسهر ٽاخفتن ڙ دهڙي ٽهحمهڙي سهڙي
بري و گوٽي:-

- دي بيٽه ٽهحمهڙي .. شهڪرهڪي بخو .. پونه ٽاخفتن دهرمانه ؟
- بابي من .. عهلي سوڙي .. سهر باري خالي خو .. ٽاخفتن
ههڙ ٽاخفتن حهليبه .. ڪا دلي وي ل دهڙ ڪيٽيه ؟

ههڪو ٽهحمهڙي سهڙي وهسا ب ڪهني ڦه بهرسفا عهلي
سوڙي دا .. ههمي جههٽيلا بهردان ڪهني .. عهڙوڙي ههر ما د
هزر و بيريت حهلي دا و پتر حهلي ب دليقه نوسيا و زاني ڪو

هه‌لێ مه‌ره‌ما هه‌می جه‌حیلایه و نا بت هنده خو شه‌هیلت و
گیروکته و دقیت هه‌ر چاره‌کێ بکته .. جار هکێ ئه‌وی یا
گۆتیه ده‌یکا خو و ده‌یکا وی ئه‌و سوچه‌ت د گه‌ل برایی وی
شیرۆی یا کری .. دقیت جار هک دی ژێ د گه‌ل ده‌یکا خو
باخفت .. هه‌که ئێ جارێ ژێ چ نه‌ دا دده‌ستی دا .. ما چ
قه‌یدییه ئه‌و ب خو بچت و د گه‌ل شیرۆی برایی خو باخفت و
چ دبت بلا ببت . ما خۆنه دی سه‌ری وی برت؟ به‌لێ هه‌زا وی
بۆ ویری چۆکو تانا خو ببت نک شیخ عه‌بلای دا ریکه‌کێ بۆ
ببینت.

15

باری شیرۆی گهلهکی گرانه .. هندی بیژه یی شه پرزه به ..
هزر و بیریت وی د مژویل و به لاقن پشتی دهیکا وی سوحبه تا
برایی وی عه زۆی بوکری کو چه ژکچا مرادی، حه لئ دکه ت و
دقیقت بو بخازن .. شیرۆ ههر ما د وی هزری دا .. یا ب دلئ وی
نینه بچت و حه لئ بو برایی خو بخازت و هندی ژ وی بهییت
وی ئیکی نا که ت .. هزرا وی بو ویری چۆ .. هه که حه لئ بو

عهزۆی نه خازت دئ دلئ عهزۆی ژ وی مینت و وی پئ نه
 خوشه کو دلئ عهزۆی ژ وی بمینت.. چونکی چ جارا دلئ
 عهزۆی ژ وی نه مایه و وی دلئ عهزۆی نه هیلایه.. نئ شیرۆ
 و دهیکا خو و هه می خوشک و برایت خو گه لهک ههژ عهزۆی
 دکهن و قه درئ وی دگرن.. چونکی براین بچوکه و هه ر جاره کا
 بچته سه رئ شیرۆی کو دلئ عهزۆی بهیلت.. دئ هیته بیرا
 وی.. هه کو بابئ وی هاتییه کوشتن.. چه وال وی شهقئ
 تهرمی بابئ وی ل مزگه فتا گوندی ئینایه قه سرئ و دانایه
 ئه یوانکئ.. د ناف قیژی و هه واریت ژنکا و قولیزینا زارۆکا
 .. تا ئه و زهلامیت ب هه می عه مرئ خو نه کرینه گری.. گریبی
 وان هات و بونه هه واریت وان و د خریک چۆن و ده ستیت خو
 ل رانیت خودان و بو ته هم ته حه ما وان.. د ناف وان هه می
 ده نگادا ده نگئ شیخ عه بلای بلند دبو و دگوت:- ((بابؤ ناقئ
 خودئ بین.. ئه شه شۆلا خودئ یه.. خودئ وه سا یا
 حه زکری)).. به لئ ده یکا شیرۆی بی حه مدی خول شیخ
 عه بلای دکره هه وار:- ((نه خیر ئه فه نه شۆلا خودییه.. شۆلا
 خودئ نه ئه وه مرۆقیت چاک بکوژت)).. ده می ده نگئ ده یکا
 شیرۆی.. ده نگئ عه یشا حه جی حسینی دچو گو هیت شیخ
 عه بلای.. دا شیخ عه بلا ژئ به رده ته گریبی و دا ژ بنئ پییا

كه ته ههوار و بئيرت: - ((لا ئيلا هه ئيلا الله)) .. چ جارائه و
 شهف ژ بيرا شيرۆي و هه مي خه لکي گوندي وان نا چت .. چ
 شهف ئيت وهک وي شهف ئي نه خوش و گران ب سهر وان دا نه
 چۆينه و نا هين .. نهو شهف ب گرانييا خوڤه ب هزار شهفا
 بو .. تال هه مييا بويه سپيده .. سهرى وي سپيدى سه ماوه رى
 کۆچکي نه هاته دانان و چا نه هاته گيران و زاد و سفره وهک
 خومان .. پهز و گاران نه هاتن بهردان .. کهس ژ خه لکي
 گوندي ب چ عهرداقه نه چۆ .. هه مييا قهستا قهسرى کر ..
 شيرۆل کۆچکي هاته خارى و ل سهر دۆشکي بن تويى
 راوهستييا .. ديت کو دار تويى هه مي بهلگيت خوييت
 وهراندين و تاکيت وي د رویتن و باکي سپيدى يى ليددهت و
 دلقينت هه وهک نهف توبه ژي د گهل خه لکي گوندي يا
 که تيبه زيمار و تازيبي ژبه رقى روپا مهزن و گران نه وال
 دو ماهييا قى پايزى ب سهر گوندي دا هاتى .. هه کو شيرۆل
 سهر پيت خويى راوهستيياى .. پسمامى بابى وي نه حمه دى
 عه بلای خو نيزيک کر و گوته: ((مامۆ شيرۆ .. دا بو ته بئيرم ..
 راسته حه جى حسين بابى ته به .. به لى نهو بابى مه هه مييا بو
 و ژ مه هه مييا يى چۆي .. من خو هاقيت بهختى ته و بهختى
 خودى مهزن .. خو بهر ئيک شه نه به و که يفا دوژمن و نه يارا

ب مه نه ئينه .. حه جى حسين ئيك بو .. نه و ئيكاني مالا
 بابي خو بو .. نوکه نه و چوسه و دهغه را خو .. ژکه ره ما خودي
 هون چار برا بيت ل شونا وي .. نوکه وي قه تويي ل شونا
 بابي خو .. تو بابي مه همياني .. بلا بهري همي تشتي
 بهري ته ل دهيك و خوشک و براييت ته بت .. بلا بهري ته ل
 مه همييا بت .. نوکه وي قه نه هم همي بيت ب هيقييا خودي
 و ته قه .. قيچا هر ل نه قرو شونا بابي خو بگره .. دا دوژمن و
 نه يار د که رادا بيه قن .. ني دوژمن بابي ته کوشتن چونكي ل
 بهر بيت وان دئالييا .. قيچا توژي قه د بهر بيت وان خوش نه
 که و نه بهس د بهر بيت وان بئاليي .. به لي ل بهر سينگي وان
 راوهسته و نه هم همي بيت د گه ل ته .. نه دئ عيالي خو بو ته
 سه ر ژي که ين) .. بهري پسمامي بابي شيروي قان ناخفتنا ب
 دو ماهي بينت .. شيروي ديت کوسه زه لام ژگورستاني
 گه هشتن .. زاني نه و بيت هاتين و نه قه ژي نيشانه کو توريي
 بابي وي يي درست کرين و بيت هاتين دا همي پيکفه جنازي
 بابي وي بيهن گورستاني .. هه رسي زه لام ئيکسه ر د گه ل شيخ
 عه بلای ناخفتن .. پاشي شيخ عه بلا ل به راهييا وان و هنده ک
 زه لاميت دي که ت و ل دهره چکيت قه سري سه رکه تن بو
 نه يواني .. هه کوژنکا ديتين کو شيخ عه بلا د گه ل وان زه لاما

هاتن.. زانين ئەڤه هاتن دا داربهستا حه جى حسيني راکهن و
بينه گۆرستانى.. ئيکسه ر بو گرى و فيکه فيکا ژنکا و قيژى
و قوليزينا زاروکا و دهنگه دهنگا زهلاما.. شيرۆى زانى کو
ئەڤه ئەو ژشان هات دا جنازى بابى وى ببهن و داربهستا وى
راکهن.. دا خاترا خو ژهه مييا بخازت.. دا خاترا خو ژڤه سر و
کوچک و ديوانا بخازت.. ئەو پت ب وى ب رهوش و ئاقا بون
و دى چت و جارهک دى نا زڤرت و نا بينتهڤه.. شيرۆى زانى
کوژنک زوى ب زوى دهستيريبيى نا دهن کو داربهستى
راکهن.. هيدى شيرۆى گاڤيت خو بيت گران سڤک و ب لهز
هاڤيتن و ل دهچکا سه رکهت بو ئەيوانکى.. شيرۆى ديت..
ژنک هه مى بيت رابونهڤه.. به لى هيش دهيك و خوشکيت
وى ل رهڤيت جنازى بابى وى بون.. يى ميژه رهکا رهش و سۆر
ب سه ر داداى و براى وى عه زۆى ژى دکره گرى و دهستيت خو
ل جنازى بابى خو ددان و د گهل و ب ئەزمانى زاروکا غوله
غوله ک دکر.. هه کو دهیکا شيرۆى و خوشک و مه تيت وى
شيرۆ ديتين.. هه مى رابونهڤه و خو د شيرۆى وه رکن و بهردان
گريبيى و دهیکا وى ههردو دهستيت خو د ستويى وى ئالاندن و
سه رى وى دانا سه ر ملخى خو يى چه پى و گۆتى:- (کورى من
شيرۆ.. تو و برايتت خو بو من د ساخ بن به سه.. حه جى حسين

نه مریه و چ جارا نا مرت تویی ل شونا وی..)) د گهل هندی
شیخ عه بلای دهستی خو دریژ کره زه لاما و گوت:- ((یا
خودی)).. زه لاما دهست دا جنازه وی و دانا سهر داریهستی و
جاکمه که کا که سکا ب زه ری رهنگ کری ب سهر میزه رکا دی
دادا و داریهست ل نه یوانکی سی جارا بلندکر و دانا عه ردی و
ل دو ماهیکی راکر.. د گهل هندی دلی دهیکا شیروی و
خویشکه کا وی و مه تا وی یا مه زن هاتنه گرتن و هنگی پترژ
همی دهما چه واری و گری بلند بون.. ههر خودی دزانت.. کا
نه یوانک چ لیتهات.. هه کو داریهست برینه سهر دهره جکا و ل
قه سری برینه خاری.. ئیکسه ر شیروی دهستی خول زه لاما
بلندکر دا داریهستی دانن سهر دوشکی بن دار تویی.. شیروی
دهستی داریهستی یی راستی ل نک سهری گرت.. ئو سهری
خول ههر دو براییت خو محه مه دی و مه حمیدی هه ژاند دا
ههر دو دهستی داریهستی ل قاما پییا بگرن و شیخ عه بلا
ژی تیگه هاند کو نه و ژی وهک مامی وانه.. دا بهیت دهستی
قاما چه پی ب رهخ سهری شه بگرت.. شیخ عه بلای ژی
دهستی داریهستی گرت و نه دا و نه ستاند.. چونکی وی
زانی نه شه داخازا شیروی و نه شه یا د سهری وی دا و نه
وهختی ویرییه ل سهر فییره باخفن.. ژ دل که یفا وی هات کو

شیرۆی ئەو ل ههژی مامی خو گرت.. د گهل هندی شیرۆی
گوت:- ((یا خودی تو هاری کار بی)).. هوسا شیرۆی و
شیخ عهبلای و محهمه دی و مهحمیدی داربهست ل سهر
دۆشکی بلندکرن و دانانه سهر ملیت خو.. چهوا داربهست
نیزیکی گۆرستانی بو.. هه می زهلامیت ل ویری پیش قه هاتن
دا هه لگرن.. بهلی هه کو وان دیتی کو بهس شیرۆ و ههردو
براییت خو و شیخ عهبلای داربهست یا دانایه سهر ملیت خو و
زهلامیت دی هه می بیته دویت را تین.. وان زهلاما ژی خو
دانه لایه کی.. ههتا داربهست ژی دهرباز بوی.. پاشی هه می
پیکشه که تن دویت داربهستی را.. چهوا گه هشتن نک توربی
کۆلای.. هیدی داربهست دانان عهردی ول بهر قیبلای و
نیزیکی سهر لیقا توربی کۆلای.. پاشی شیخ عهبلای داخاز ژ
هه می زهلامیت ب دهست نقیژکر کو بهین دا دویت ویرا نقیژا
مری بکهن.. ده می نقیژب دو ماهی هاتی.. شیرۆ چه مییا
جاجمک و میزه رک ل سهر قاما سهری جنازه ی راکر و ب
چاقی بابی خو قه ماچیکر و پاشی داخاز ژ ههردو براییت خو
ژی کر دا بهین ب چاقی بابی خو قه ماچیکه ن.. دا بابی وان
چ جارا ژ بیرۆ نه چت.. پاشی زهلاما جنازه ل سهر داربهستی
راکر و ب شویتکا داهیلا د توربی دا و زهلامه کی ل قاما

سه‌ری و یی دی ژى ل قاما پتیا جنازه دانان جهی وی د ناڤ
 بیرازی دا و فهرشیت بهرا دانانه سهر بیرازی و ده‌ست پی کرن
 بو خر خرا تاقر و مهر و بیرا.. هات بیرا شیرویی چه‌وا هه‌کو
 زه‌لام ژقه‌شارتتا جنازه‌یی بابی وی خلاس بوین و شیخ
 عه‌بلای ژى تلقین خاندی.. شیروئی‌کسه‌ر رابوڤه و ب
 ده‌نگه‌ک بلند گوت:- ((ئه‌زه‌نی شیخ خودی خیرا وه هه‌مییا
 مه‌زن کهت.. وه هه‌مییا بو‌حه‌جی ته‌خسیر نه کر.. وه چ ل نک
 خو نه هیلا.. وه گه‌له‌ک زه‌حه‌مت ب حه‌جی را بر.. هیقییا من
 ئه‌وه ژ دل هون هه‌می گه‌رده‌نا وی نازاکه‌ن)).. هه‌ر چه‌وا به‌ری
 شیرویی قیکه‌ت کو شیخ عه‌بلا هات بو‌قاما وی.. شیرویی
 زانی.. شیخ هات دا بچت ده‌ستت وی و ب چاشی و یقه
 ماچیکه‌ت.. ئینا شیرو هه‌ر ل سهر ئاخفتتا خو چۆ و گوت:-
 ((پشتی وه هه‌مییا گه‌ردانا حه‌جی نازاکری.. من ژى
 داخزه‌ک ژ وه هه‌مییا هه‌یه.. من دقیت بیژم وه.. مه‌ چ به‌هی
 و تازی نین.. به‌هی و تازییا مرۆقی کوشتی ئه‌وه.. هه‌کو تولا
 وی تیتته فه‌کرن.. قیتجا من هیقی ژ وه‌یه قی ئاخفتتا من
 بگه‌هین هه‌می گوندیییت مه‌ و خه‌لکی هه‌می گوندیت دی
 ژى.. دا که‌س چ زه‌حه‌متی نه کیشت.. بلا هه‌می بزائن.. مه
 چ به‌هی و تازی نین)).. هیش ئاخفتتا خوب دو‌ماهی نه

ئىناى و بەرى شىخ عەبلا بگەھت نك وى.. ئەو ب خو بو
 قاما شىخ عەبلای چۆ و دەستى خو دانا سەر ملی شىخى و
 گۆتى: - ((دى كەرەم كە ئەزىنەنى.. ل بەراھىيا مە بگەھ))..
 ب قى چەندى شىرۆى دەرەھت نە دا شىخ عەبلای ژى كو
 بەھىت دەستى وى.. ھەكو ھەمى گەھشتىن گوندى و شىرۆ و
 شىخ عەبلا و ھندەك زەلام چۆنە كۆچكى.. شىرۆى دىت كو
 براىى وى يى بچوك عەزۆى ل ملی مرادى گزىر د كەتە گرى
 و ھەوارىت وىنە و تەنا نا بت و ھەرى گازی دكەت:-
 ((بابو.. بابو)) چەوا مرادى عەزۆ ئىنا دەرگەھى كۆچكى..
 عەزۆى خوژ ملی مرادى ھاقتى و ئىكسەر قەستا شىرۆى كر و
 خود ملی وى وەركر و گۆت:- ((كا بابو.. بابو پەپو))..
 دگەل ھندى دلئ شىرۆى كوزرى و ھەمى زەلاما دگەل شىخ
 عەبلای رۆندك ژ چاقتى خو زوھا كرن و لفكىت لەو ھندى و
 دەر سوكتى خو دانانە بەر چاقتى خو.. رۆندكىت شىرۆى ژى
 ھاتنە خارى و نە دقيا زەلامىت ل كۆچكى رۆندكىت وى
 بىين.. ژبەر ھندى ب چاقتى عەزۆى قە ماچىكر و رۆندكىت
 خوب روىت عەزۆى قە زوھاكرن و ل ملی خو گفاشت و
 گۆتى:- ((بەرخى من نە كە گرى.. ئەز بابى تە مە)) ھەكو
 زەلاما ئەف دىمەنە دىتىن.. ھندەك نە شىيانە خو.. قەستا

دهرفه کرن و ههر د گوتن: - ((يا له حه د.. يا له حه د)).
 ههر ژوی رۆژی و تا نۆکه.. چهند جار هکچ چاڤنی شیرۆی
 ب عه زۆی دکهت.. نه و رویدان تیتته پیش چاڤیت وی.. ههر
 وهک عه زۆی بی بچوک و بی ل ملی وی دکه ته گری و گازی
 بابی خو دکهت و چهند نه فه ل بیرا شیرۆی بت.. زوی ب زوی
 نه شیت دلنی عه زۆی بهیتل یان عاجزکته.. شیرۆی ب چاڤنی
 باب و برا بهرنی خوددا عه زۆی.. قیجا ده می دهیکا وی
 داخازا عه زۆی گه هاندییی.. کو نه و ههژ هه لا مرادی دکهت و
 دڤیت بۆ بخازن.. نهف داخازه یا ب دلنی شیرۆی نه بو.. نی
 شیرۆ هه ز نا کهت کچا مرادی بۆ براینی خو بخازت.. هه می
 ده ما داخازا وی و دهیکا وی ههر نه وه کچا مروقه ک مه زن بۆ
 عه زۆی بخازن.. قیجا ل فان رۆژا نهف خلمه ته باره ک گرانه ل
 سه ر ملیت شیرۆی.. چ بکهت؟ دلنی عه زۆی بهیتل و کچا
 مرادی بۆ نه خازت؟ نهف ئیکه هندی یا نه خوش بت.. به لنی
 ههر ل ویری خوش تره کو بچت دهستی خو بکه ته د دهستی
 مرادی دا و کچا وی هه لنی بۆ عه زۆی براینی خو بخازت.. ئینا
 شیرۆ ما و د گه ل خو گوت: - ((نه ز دنی پی خول عه ردی
 ده م.. هه لنی بۆ نا خازم.. نه و چ دکهت.. بلا وه بکهت.. دڤیت
 عه زۆ بزانت یی گریی مروقی بینت هه ژ مروقی دکهت و یی

که نیبی مروقی بینت مروث نه فیت.. تا نوکه چ جارا عه زوی
پین ل دلین خو نه دانایه و که سینی ژی پین ل دلین عه زوی نه
دانایه.. هه می ده ما چ تشتی وی دقتیت.. هه ر نه وه و نا بت
دو.. بلا قی جاری یا ب دلین وی نه بت.. ئه ری ما چ هند جارا
ل سه ر خاترا قی نا قی و بنه مالا خو.. مه یی پین ل دلین خو
دانای.. ما دبت روژه ک بهیت و نه ز به لقیسی ژ بیر که م؟ چ
جارا نه ز به لقیسی ژ بیر نا که م و چ جارا ژی ژ به ر دلین من نا
چت.. به لین ل سه ر خاترا قی نا قی و قی مالن و ده یکا خو من
پین ل دلین خو دانان)).

راسته شیرۆ .. کەس تە نە حەق نا کەت کو بەلقیسی ژ بێر
 نە کە ی .. نێ بەلقیسی دەرزه کا مەزن د دلێ تە دا یا چێکری ..
 چ جارا ئەو دەرزن نا هێت هونین .. بەلقیس هەمی خوشیا تە یە
 شیرۆ .. بەلقیس سەرپۆرا ژیا نا تە یە ئەوا بویە پرەک ژ نە خوشیا
 تە دبت خوشیا و ژ خوشیا تە دەرپاز دکە تە نە خوشیا ..
 سەرپۆرا بەلقیسی بۆ تە یا بویە تامەک هەمی تامییت خوش ل
 بەر دەقی تە تە عل و نە خوش دکە ت و هەمی تامییت نە خوش
 بەر دەقی تە شیرین و خوش دکە ت .. بەلقیس بۆ تە یا بویە

ئاوازی سترانه کی هه می ده ما د گه ل خو دبیژی و د سترینی ..
 ئه ری شیرو کسه سی ته مه ت ته سه ریور ب سه ری نه هاتینه و
 کسه سی ژی ته مه ت ته رویپ نه دیتینه .. ئه و ئاسته نگیت
 که تینه د رییا ته دا نه که تینه د رییا که سییدا .. ئه و ته لهه و
 بیسیت بو ته هاتینه فه دان بو که سی نه هاتینه فه دان .. ل سه ر
 هندئ را گه له ک جارا ته بی پی ل دلئ خو دانای و ته گو ه نه
 دایه وی دلئ و ته د گه ل خو بی گوتی :- ((دلوره به نو .. خو
 مت و بی دهنگ که .. نو که نه وه ختی ته یه)) .. چ جارا ژ بیرا
 ته نا چت .. هه کو ته جارا ئیکئ پی ل دلئ خو دانای .. ئه و
 ژی هه کو تول ئامیدی پی ل بهر خاندنی .. ته هه ژ به هیجایی
 کر .. وی ژی هه ژ ته کر .. به لی ته د خورا نه دیت بیژی
 دهیابیت خودا به هیجایی بو ته بخازن .. هوسا ته پی ل دلئ
 خونا و ته به هیجا ژ دهستی خو کر .. جارا دوی ته پی ل دلئ
 خونا ئه و ژی هه کو بابئ ته بو ته ژن خازتی .. ته گو ته دهیکا
 خو کو دلئ ته ل سه ر قئ ژنی نینه و ته نه دیتییه و نه بینایه
 و تونزانی کا یا چه وایه .. یا کورته یان یا دریتزه ؟ یا ستوره
 یان یا زرافه ؟ یا جوانه یان یا کریتته ؟ یا پیره یان یا ساقایه ؟
 ئینا دهیکا ته تو تیگه هاندی .. کو ته چ شؤل ب قیره نینه ..
 بهسه بابئ ته یا دیتی و یا که تییه دلئ وی و وی خرابی بو ته

نه ڦيټ و خو تو چيټري وي نراني .. ههر نا بت تو دهڦي خول
سهر ټيک راکهي و بابي خوشه رميزارکهي .. چونکي کورپټ
مالپټ مهزن و خانه دان و دهوله مه ند چ جار ا ب دلپټ خو ژنا نا
ټينن .. بهلي ژن ټينانا وان يا ل بهري دهيبا بپټ وان .. پاشي بو
جارا سيټي .. هه کو ته پي ل دلني خوداناي .. نه وڙي بهري
شهش سالا هه کو تو چوڙه باڙيري ميسلي دا دهرامه تي وي
سالي بفروشي و پشتي کاروانيا نه و دهرامه ت گه هانديه خانا
"جوت" و هه مي تشت ب دلني خو ته فروتین و بهايه کي باش
ته پي وهگرتي .. ته د گه ل خو گوټ کو ڦي پايڙي پتر پايڙيټ
هه مي سالا دي مينيه باڙيري ميسلي .. روژا چاري ژ گه هشتنا
ته بو باڙيري و ده مي دنيا تيشته گه ه تو چوڙه دوکانا حه جي
سه فيراي .. ته سهر و رهيت خو تراشي بون و کار و کوکي خو
ڙي باش کربو .. ده مي تول دوکاني يي روينشتي .. ته ديت
ژنکه کا ب خوڦه و بلند و ب که له خ هاته بهر دهري دوکاني
پشتي پيچا رهش ل سهر چاڦيټ خو هاقيتي و پرسيارا
چيته کي ژ حه جي سه فيراي کري .. چاڦيټ ته ب ناڦ چاڦيټ
وي که تن .. ټيکسه ر ته خو ژ بيرڦه کري .. ته نه زاني نه ڦه
خه ونه يان راستيه .. نه ڦ ژنه به شه ره يان په ريه .. چاڦيټ
وي وهک گه لاقيترا بون .. روپټ وي مروڦي خو تيرا دديت ..

گهر دانا وئ یا دريژ و زراف بو دا بيژي ليلاقا جه مه ديهه ..
چهوا سهري خو بلندكر چاقيت وئ ب ناف چاقيت ته كه تن ..
ئه و ژي ما رك و رك د ته فوكري .. ههر وهك ئيكي گوتيه ته
كال دوكانئ دهر كه شه .. تو دهر كه تي و چويه وي شه تر و ته
زيره فانييا وئ كر .. ده مي ئه و ژي ژ دوكانئ دهر كه تي .. هيدى
هيدى تو دويش را چؤي .. دو سي جارال سهر ملي خو زقري ..
زاني تويي دويش را دچي .. تو پيحه سيياي كو پيت خو سشك
كرن .. ته زاني چؤد چ كؤلاني دا .. ل سهري كؤلاني ته زاني
كا چؤد كيش خاني شه .. ئيكسه ر تو زقري و هاتيه دوكانا
حه جي سه فيراي و ته پرسيارا وي كر .. كا ئه و چ ژنك بو بهري
بيهنه كي هاتيه دوكانا وي .. به لي حه جي سه فيراي چ نه دا
ده ستئ ته .. چونكي وي ژي وه سا دانا گو ئه ف ژنكه تازه يا
هاتيه ئي رنده كي و نا نياست.

رؤژا دويي و ههر ب وي كار و كوكي تو چويه بازاری
بهرام بهري كؤلانا مالا وئ ژنكي لي .. ته ديت ديسا ههر ل
تيشته گه هي .. دو ژنك ل وي خاني دهر كه تن .. ته زاني ئيك
ژوان ئه و ژنكا دوهي بو و يا دويي ژي ژنكه كا پير بو .. هه كو
ل كؤلاني دهر كه تين هيدى و پي پي تو دويش را چؤي .. بهس
ته دثيا ژنكا دوهي ته بينت .. پشتي ته مسوگه ركري كو تو

دیتی.. ل دوماهییا بازاری ئه و ژنکا د گهل دال عه ره بانه کا
 ب دویف دو هه سپارا سوار بون.. ته ژمی عه ره بانه کا ب دویف
 دو هه سپارا گرت و که تیبه دویف وان.. ده ما ته خته ره وانا وان
 ل پری دهر باز بوی پاشی گه هشتییه ده قه را ئینس پیغه مبه ری..
 چه و ته دیت ته خته ره وانا وان را وهستییا و ژمی په یا بون..
 ئیکسه ر توژی ژ ته خته ره وانی په یا بوی.. هه کو ئه و ژنکا ته ل
 دوهی دیتی پشت خو ژفیری و تو دیتی.. سه ری خو بره بن
 گوھی پیره ژنی و ناخفتنه ک گوئی.. ته هند دیت هه ردو ژنک
 ب نک ته قه هاتن.. ته نه زانی دی چ که ی؟ بره قی؟ بچی؟
 خود وان نه گه هینی؟ ئه و ئیک نه یا د جهی خو دایه.. تول
 جهی خو نه لقی تا ئه و تین نک ته.. باشه هه که قه سه کا نه
 خوش بیژن ته.. چ جارا چ ژنکا چ ناخفتنیت کریت و نه
 شرین نه گوئینه ته.. وهک هه می جارا هه کو تو پی ل جرعه تا
 خودنی.. قی جاری ژی ته پی ل جرعه تا خو نا و مایه ل جهی
 خو و نه لقی.. به ری بگه هن نک ته.. ژنکا پیر پرسیارا ته کر
 و گوئ:

- ئه ری کوری من تو مه دنیاسی؟

د گهل ناخفتنا وی ته زنکه ک ب سه ر گیانی ته دا چۆ و هه ر
 هند بو ده قی ته تیک بالییت و لال بی.. ئینا ته د گهل خو

گۆت: - ((ئەز شىرۆيىيى ھزار تەلھە شەقاندین و ھزرا بیسە
رەقاندین.. عەمرى من نە مینت ھەكە ژبەر دو ژنكا بی ئەزمان
و لال بیم)) تە پى ل شەرما خونا و گۆت:
- ب خودى خالەت.. ئەز وه نا نیاسم.. بەلى خۆزى من
ھون نیاسى بانە.

ئینا پیرە ژنى ب زقرى قە گۆتە تە:
- ھەكە تو مە نە نیاسى.. پا چەوا تو دویف مە كەتى؟
پیرى راوەستىیا و بی دەنگ بو.. پاشى دا سەر ئاخفتنا خو
و گۆت:

- ئەرى ژبەر چ تو دبىژى.. خۆزى من ھون نیاسى بانە..
دیارە تىشتەكى خراب یى د دلى تەدا؟
بەرى پیرە ژن ئاخفتنا خوب دوماھی بینت.. ئیکسەر
ژنكا د گەل دا.. ئەوا بەرى رۆژەكى تە دیتی پیچە ل سەر
چاقیت خوراکر و ما د تە فوکرى.. تو جارەك دی ئالۆز بوی و
چ ئاخفتن نە ھاتنە بیرا تە.. دەمى پیرى تو وەسا دیتی..
دەستى وى ژنكى گرت و گۆتى:

- وەرە دا بچن ھەكە كەسەك نیاس مە بیینت.
بەرى ھەردو ژنك ژتە دویركەفن.. تە ب ئەزمانەك خوش
گۆتە پیرە ژنى:

- ب خودی خالهت من چ خرابییا وه د دلی دا نینه.. هه که
بزانه دئ خرابیهک ژ من گههت وه دئ خو تیبهم.. ما بییت
وهک وه کهسهک ههیه د خورا ببینت و خرابییی بگههینتی.
نی هه کو پیری گوهل وی ئاخفتنا ته بوی.. بهرسفا ته دا و
گوټ:

- کوری من .. خودی عهمری ته دریتژکهت.. دیاره تو
خوش مروقی و چ د دلی ته دا نینه.
هه کو پیری گوټیییه ته کوری من.. گهلهک ته پی خوش بو و
ب دلهک ته نا ته گوټه پیری:

- دا بو ته بیژم خالهت .. کورت و کرمانج.. دوهی ئهف
ژنکا د گهل ته دال بهر دوکانه کی من دیت.. ما شا الله..
چائی خودی لیبت.. چ ژنکیت وهسا تا نوکه من نه دیتینه..
هه که بویکا ته یه یان کچا ته یه و یا شویکرییه.. خودانی پیروز
بت و هزار خیرا ژی ببینت و هه که کچه ب خودی هه که مروټ
بو وی کراسی د بهر خودا ژی بفروشت هه ر کیمه.
دهمی پیری گوهل وی ئاخفتنا ته بوی.. ب نهرم و
هه لیمی.. بهرسفا ته دا و گوټ:

- کوری من .. نهټه بویکا منه نه کچه.. هه ره بو خو بهری
خو بده ئیکا دی.

بهري پيرى ژ ناخفتنا خوب دوماهى بهيت.. نهوى ژنكى
ب چاڅا تو تيگه هاندې.. كو ناخفتنا پيرى نه راسته و ههر
نيكسهر دلې ته گوته ته نهغه كچه هيش شوى نه كريبه و ته
زاني دلې وى ژى كه ته ته.. هند كه يفا ته هات تو پيحه سيباي
كو ههمى ميسل يا ته يه..

روژا سى و چارى.. ههر تو مايه زيره فاني وى كولانا مالا
كچكى لى و بى كه سهك ب ته بحه سييت.. بهلى نهو كچك ژ
مال نه دهركهت.. روژا پينجى.. هه كو تو بهرامبهر كولانى..
ته ديت كچك ب تنى ژ مال دهركهت.. هه كو هاتى و نيزيكى
ته بوى ما د ته نيرى و د بهر ته را بوړى و سهري خو بادا.. ته
زاني يا دبيرت ته ل دويش من را ودره.. چهوا ژ وى رندهكى
دوير كهت و توقيرا گه هشتى.. پيچه ل سهر چاقيت خو
هاقيت و گوته ته:

- دياره تويى دين و هار بوى !

- ما نيك ههيه ته ببينت و دين و هار نه بت.. بى بوته

دين و هار نه بت.. نى ههر نهوى دين و هاره.

- گه له كا نهزا ديتيم و دين و هار نه بوينه.. بهلى يا دياره

تول مالا خودانى بى دين و هارى.

- ب خودى ما نه زچ ل ته شه شيرم.. من ژى تيرا خو دونيا

يا ديتى و ههكه تو من بنياسى و بزانى ئەز كيمه ژنوى دى
زانى ئەز نه ئەو ميترم كو وهسا ب سانههى بو كچكه كى دىن
بىم.. بهلى باوهر بكه.. ههكه مروفت بو ته دىن و هار ژى
بىت.. ههر كيمه..

- ئەرى كى گۆته ته ئەز كچم؟

- مانى دوھى ئەو پيره ژنا د گهل ته.. ههكو گۆتى كو تو
بويكا وىيى.. ته سهرى خولى بادا.. من زانى تو نه بويكا
وىيى.

- راسته ئەز نه بويكا وى مه.. بهلى پا ئەز نه كچم ژى ..
نزا دى چ بىژم ته.

- چ تشتى ته دقتى بىژه.. بهس نه بىژه تو يا خودان
مىرى.

- خودان مىر ؟ ههكه ئەز يا خودان مىر بامه .. گهلهك ب
سانههيتتر بو ژفى سهر و بهرى ئەز تيدا.. بهلى.

- بهلى چ دى بىژه؟

- براى من .. ژ كهيس و كوكتى ته دياره تو مروفتهك
ماقيل و مهزنى.. من هيقى ژ ته ههيه.. سهرى خوب من قه
گيژ نه كه.. ته قنى من ته قنهك ئالوزه.. قه كرنا وى يا ناسييه.
هوسا ته هه مى چيروكا بهلقيسى زانى.. كو وى خود گهل

جه حیله کئی گوندی خودابو ره فان و ب ری شه .. نه چ دیتی و
 نه چ بینای ده زگری وئ هاته کوشتن .. نهو ژی دونیا شه ف بو
 هه کو برا و پسمام و مرؤقییت وئ ب دویف وان را هاتین و فیرا
 گه هشتین .. چه و نهو ب کوشتنا زهلامی شه د مرؤیل بون ..
 بهلقیسی خوژ دهستیت وان قورتال کر و گه لهک نه خوشی
 دیتن و گه لهک عهردا چؤ و ناقی خول سهر خورا کر .. تا
 هه یامه کئی و گه هشتییه میسلی .. نوکه نهو ب خوژی نزان
 دی چ کهت .. چونکی نوکه مرؤقییت وی بونه خویندار د گهل
 مرؤقییت ده زگری وئ یی کوشتی .. هه که مرؤقییت میرکی نهو
 دیت .. دقییت هه شوی ب برابه کئی ده زگری خو یی کوشتی
 بکهت و هه که مرؤقییت وئ نهو دیت .. ئیکسه ر و هه ر دهمل
 دست دی وئ کوژن .. نهو ژی تا نوکه کچه و ناگه ه نه ل
 مرؤقییت خوبه و نه ل مرؤقییت ده زگری خو یی کوشتی و نهو
 ژنکا دوهی ته د گهل دیتی چ یا وئ نینه و نه شه دو سی هه یفن
 یا ل نک .. هنده شو لیت دهستی و نه خشا یا دکهت دا خو
 خودان کهت و وئ هنده باوهری ب فئی پیره ژنی نینه کو دی
 شیت بو تشته کی کهت!

شیرؤ .. هه کو ته نهو هه می ناخفتن ژ وئ کچکی بیستین و
 چیرؤکا وئ ته زانی .. پتر تو سرت بوی کو هاری کارییا وئ

بکھی.. نہ بہس ژبہر ہندی کو دلئی تہ یی کہ تیہ سہر.. بہلی
 ل سہر دہمی بابئی تہ و تا نوکھ ب دہا زہلاما ژنک بیٹ
 رہقاندين و ئیناینہ ناٹ مالا وہ. گہلہک جارا بابئی تہ و تہ ژ
 بہریکا خو پارہ بیٹ داین دا وان ئالوزیبا شہکن.. گہلہک
 جارا نہ یاری ب ہندہکا یا کہ تی و خو یا ہاٹی تیہ پست
 لاندکیت مالا وہ و تہ تہ خسیر نہ کریہ و ئو ئالوزی ژئی تہ
 بیٹ شہکرین.. قیجا ئہ قرو کچہکا و ہک بہلقیسی چہوا دی
 دہستا ژئی بہردہی.. نی ہہک تہ سہری خو و ہمی مالی خو د
 بہردا بدورینی ہہر کیمہ و دہستا ژئی بہر نا دہی.. ہہکو تود
 دشان ہزرا و ہر بوی.. کا چ بکھی و چ نہ کہی؟ ہہر ہند تہ
 دہستی خو یی راستی دانا سہر ہہردو دہستیت بہلقیسی و تہ
 گوت:

- بہلقیس راستہ ئہزی خودان ژن و مالم .. بہلی ہہکو
 جارا ئیکئی و دویی من تودیتی و تا بہری ئہز چیروکا تہ
 بزائم.. ژدل من تو بو دلئی خو قیای.. من و ہسا دانا بو.. بو
 ویری تہ خسیر نہ کہم و چ بیت بلا ہہر ئو بت.

ئینا بہلقیسی ئاخفتنا تہ قہبری و گوت:

- ئہری و نوکھ ؟

- نوکھ و پشتی من چیروکا تہ زانی .. سوز و پیمان بت..

ئەز وی تشستی بو ته بکه م بی کهسی بو کهسی نه کری و پشتی
هنگی تو یا ب نیفا دلن خوی.. هه که خودی چه زکر و تو بویه
بارا من.. ئەو هیفیییا منه و سه ری ژۆریه و هه که ئەو ژنی نه
بو.. توژی بیه کچا مالن و باوهر بکه ب دهها کچ چه زدکه ن
بهس بینه کچیت مالا مه..

- دئی کهس ژ خودی مه زنتر نینه.. بهنی دکهن ته دبیرا و
خودی دکهن ته قدیرا.. هه می ترسا من ئەوه.. تو ئەف ماقیل
و خوش مرۆقه.. سه ری ته ب من قه بیشت.
- وه نه بیژه.

- یا خودی من.. جار هکتی ته ئەز شه رمزار کرم تو بو خاترا
هه می چاک و ئەولییاییت خو کهی قئی جاری د گهل قئی
جامیری مه روسپیکه ی و شه رمزار نه کهی.
- نوکه بزقره مالا خول نک پیره ژنی و تا سو باهی کهس ژ
خودی مه زنتر نینه.

رۆژا د دویف دا هه ر ل سپیدی.. بی ترس و له ز..
ئیکسه ر تو چۆیه بهر ده رگه هی.. هه کو پیره ژنی ده رگه ه بو ته
قه کری.. جلفه ک قئی کهت.. بی کو پیره ژن ده ستیرییا ته
بدهت تو چۆیه ژۆر و ته گوته به لقیسسی دا کاری خو بکهت..
هندی پیره ژنی خو هه لاقیت.. به لی تو ب ئە زمانن ترسی د

گهل ئاخفتى.. ته ئه و تىگه هاند كو مانا به لقيسى ل نك وئ
 ئالوزيه ك مه زنه و بى قه كرنه.. نه ئه و نه ده هيت وهك وئ
 نه شين قئ ئالوزيبي قه كهن.. پشتى به لقيسى خاترا خوژ پيره
 ژنى خازتى و ههر دوک چۆينه سهر و ستۆيت ئىك.. بوخچا خو
 دبن عه باى قه د ده ستى خو گرت و كه ته دويىف ته و ل
 دو ماهييا بازارى هون ههر دو ل ته خته ره وانه كئ سوار بون و
 چۆنه مالا مرۆقه ك ته بى باوه ريبي ل ئينس پيغه مبه رى..
 پشتى چار رۆژيت دى تو مايه ميسلى و ههرؤ تو د چۆيه مالا
 وى مرۆقى وه دا به لقيسى ببينى.. پشتى ته هه مى تشت ژ
 وئ زانين.. وئ ژى زانى كو تو شيرۆى كورئ حه جى حسيتى
 سوارى.. چه وا ته هه مى شۆليت خوب سهر و بهر كرن..
 سپيده كا زوى ته تومبيله ك گرت بوئه تربيشى و چۆيه بهر ده رى
 مالا مرۆقى خو.. دا ئه و و كابانييا وى ژى د گهل به لقيسى
 بهين گوندى وه.. چونكى ته زانى نه يا جوانه توب تنى
 به لقيسى بده يه دويىف خو و ببيه گوندى.. هه كو هون گه هشتين
 گوندى و پشتى پايزا وئ سالى پترى پايزيت هه مى سالا تول
 باژيرى ميسلى گيرؤ بوى.. ده يكا ته و گه له ك خه لكئ گوندى
 وه سا دانا كو هاتنا قئ كچكا هنده جوان د گهل ته ههر
 تشته كئ تيدا.. به لى هه كو ته چيروكا به لقيسى بو ده يكا خو

گوټی.. دیارکر کوټو څلمه ته ک باش بو ته کری و څه ما خو
 دیارکر کا دئی چهوا څئی نالوژییې څه که ی.. ساله کی پتر تو مایه
 ب مروټیت وی و بیټ ده زگری وی بی کوشتی څه ل ده څه را
 نه هله ی.. ته خوینا میړکی کوشتی ژی دا و ته نه ختی کچکی
 ژی دا بابی وی.. دا ټو هه ردو لا پیک بهین و دا چ تشت ب
 دویف کچکی ژی څه نه مین.. نی هه که تو نه بایه.. که س نه
 دشییا و هسا څئی نالوژییې څه که ت.. به لی هه کو هاتییه سهر
 ویری دا به لقیسی ل خو مارکه ی.. دهیکا ته جاره ک دی پی خو
 ل عه ردی دا و گوټه ته :- ((ټه څه وه لی هات.. ژنکا ره څاندی
 و میړ سهر هاتینه کوشتن ب سهر دهیکا نوری را مار که ی..
 وئینی شیړو ټو شیری ته ل بهر څان مه مکا خاری ل ته حه رام
 بت.. هه که تو وه بکه ی.. دایو شیړو.. هه که ته وه کر نه ټه ز و
 نه تو)).. هه کو ته دهیکا خو تیگه هاندی کو دو جارا ته یا پی
 ل دلی خو نای سهر خاترا وان.. ما دبت څئی جاری ژی تو پی ل
 دلی خو دانی.. ته به لقیس دڅیت و دئی ل خو مارکه ی.. چهوا
 دهیکا ته زانی تو یی مجردی و چ ریک نین و هه ر دئ
 به لقیسی ئینی.. ئینا دهیکا ته سل بو و چو نک برایت خول
 گوندی گاره یا.. بو ته گه له کا ب زه حمه ت و نه خوش بو کو
 دهیکا ته عه یشا حه جی حسینی ب سلیني ژمال ده رکه څت..

هەر زوی ته شهش زهلام د گهل خو برن و تو چۆبه دوپف را.. ل
ویری دهیکا ته گۆته ته:- (کورت و کرمانج یان ته ئەز یان
بهلقیس)) هۆسا جارەک دی ته پێ ل دلێ خو نا و ته دهیکا
خو زفراند.. ههکو تو گه هشتییه گوندی.. ئیکسهه ته براین
خو محمهه د د گهل سین زهلاما دانه د گهل بهلقیس و ته
قریکره مالا ئیسفنی.. دهست و دلێ ته نه چۆنی کو بدیهه چ
مرۆقیته نیزیکی خو.. دا گه لهک نه بینی و هزریته وی نه
کهی.. پشتهی سالهکی ته بهلقیس دا مرۆقهک ماقیل و ژئی
هاتی ل دهقهه را ناڤکوری و تا نۆکه ههه سال جارەکی بهلقیس
تیت مالا وه وهک مال بابینی.

ئه ری شیرۆ.. ژيانا ته هه می ناستهنگ و نه خوشی بون..
ته چ خوشی ب خو نه برن.. نی ههه ئەقهیه بهایی ناڤی
گران.. ل سهخمه راتی وی ناڤی دڤیت مرۆف گه لهک قوربانیا
بدهت و گه لهک جارا مرۆف پێ ل دلێ خو دانت.. بهلی بهس
عه زۆیی براین ته هه می تشت ب سانه هی دڤین و نه قیت چ
جارا بهیت شیرقه کرن و چ جارا که سی نه گۆتییی.. نه.. ب
ناز و خوشی یی هاتییه خودان کرن.. قیجا نه یا ب
سانه هییه.. ئەڤرو تو بی دلیا وی بکهی و حه لی بو نه

خازی.. بهلئ دثیت دیسا فئ جاری ژئ ههر توپئ ل دلئ خو
دانی و براین خویئ بچوک ژ خو سل کهئ.. بهلئ دثیت تو
عهزؤی ژئ فئیری هندهک سه ربؤرا بکهئ.. دا بزانت نه ههمئ
دهما دئ دؤرکا مرؤقی یا ب رون بت.. هؤسا دا ب کئیر خو
بهیت و دا بزانت نه بهس هه لئ د فئ جیهانئ دایه و هه که
هه لئ نه ئینت خو نه دئ دونیا کافل بت.

17

- کچا من حه لئ .. توچ دببئری .. دئ چ کھی ؟
هه کو حه لئ گوھ ل فئ پرسیارا دهیکا خو بوی .. ل سه ر خو
به رسفا دهیکا خو دا و گوٹ:
- دادئ ما دئ چ کهم ؟
- کچا من .. چه وا دئ چ کھی .. دقئت هه ر تشته کی
بکه ی .. کورئ مامئ ته .. نه فھ هنده ساله بی ل هیقییا ته ..
به ری دو روژا ژئ مامئ ته هات بو نک بابئ ته .. مه ژئ

دڦٽت تشته ڪي ڙ ته بزائين.

بهري هلي بهرسفا دهڪا خو بدت.. ڙ ٽاڦتنا وي زاني
ڪو ڙ دويرڦه يا دبٽرٽ وي.. ڪا دلي وي سهر ٽيڪي ههيه يان
نه؟ ههڪه دلي وي ل سهر ٽيڪي بت.. ٽه و ٽيڪ ڙي دهڪا وي
دزانت ڪو عهزويه و ههڪه دلي وي ل سهر عهزوي بت و دلي
وي ڙي ل سهر بت بلا بهٽ بخازت و ههڪه ٽه ٽشته نه بت
پا بلا شوي ب پسمامي خو بڪت.. هلي زاني دهڪا وي
دڦٽت وي پي بهسینت ڪا عهزوي سرت و مجده سهر
ٽاڦتنا خويان نه؟ بهلي ههر چهنده هلي خود وان ههمي
هزريت دهڪا خو نه گههاند و هيدي گوتي:

- دادئ پسمامي من .. گوشت و خويانا منه و ههر مهزنا
يا گوتي.. چ جارا نينوڪ ڙ گوشتي ڦهنا بن و خوين ڙي نا بت
ٽاڦ.. بهلي پا ههر تامايا من نا چت پسمامي من.

هلي راستييا دلي خو گوته دهڪا خو.. چونڪي چ جارا
تامايا وي نه چويه پسمامي وي.. هلي ههر دبٽرٽ ڪو
پسمامي وي وهڪ براي وييه.. ههر دو پيڪڦه بيت مهزن
بوين.. تا بهري دلي وي بڪهفت عهزوي ڙي.. چ جارا ل بيرو
وي نه بو ڪو شوي ب پسمامي خو بڪت.. ني ٽه ڦه سهري دو
سالو وهره و پشتي ههڙ عهزوي ڪري.. وهسا دبينت ڪو ههمي

تۆلۆز و جه حیللیت گوندی وهک براییت وی ییت دهیابینه..
ههکو هنده جارا جه حیللهک بهریی خو ددهتی.. حهلیی باش دزانت
کوئه و جه حیلل ههز دکهت حهلیی ژی بهریی خو بدهتی و پویته
پیی بکهت و خۆزییا رادهیلت کو حهلیی حهژی بکهت و رۆژهک
بهییت بته کابانییا وی و ههر دو سه رییت خودانن سه ر
بالیفکهکی.. هه ر جه حیللهک ژی ههز دکهت کو حهلیی بته
دهزگرا وی.. پتر حهلیی بۆمه رهقا دللیت هه می جه حیللیت
گوندی.. پشتی هه مییا زانی کو عه زۆ حه ژ حهلیی دکهت و
نزانن کا چ د دلیی حهلیی دایه.. وان وه سا ددانا کو حه ژیکرنا
عه زۆی بۆ وی وهک که لا نیسکییه.. بهلیی پشتی دو سالا.. بۆ
وان دیار بو کو عه زۆ یی مایه سه ر ئاخفتنا خو و حهلیی یا
شییای چاقییت وی پرکهت و هنده کییت دی ژ خه لکی گوندی
دگۆتن.. کو دبت حهلیی و دهیکا خو.. ستییر و نقشتی بۆ
عه زۆی ییت چییکرین.. بهلیی هه می کچک و تۆلۆزیت گوندی
هه ر ئیک د گهل خودا دبیرت.. خۆزی سه د خۆزیکییت عه زۆی
کو حهلیی حه ژی دکهت و دا زقرن و بیژنه شه.. خۆزی سه د
خۆزیکییت حهلیی ژی کو هنده عه زۆ ژ دل حه ژیدکهت.. بهلیی
تشتی هه می گاقا ل بیرا وان ئه و بو.. کا چه وا دیی برایی
عه زۆی شیرو رازی بت کو کچا مرادی بۆ برایی خو بخازت..

تا ههکه شيرۆژى رازى ببت.. دهیکا عهزۆى عهيشا ههجى
حسىنى چهند دونيا بهييت نا چت و کچا مرادى بۆ عهزۆى نا
خازت.. چونكى گهلهک جارا شيرۆى و دهیکا خو يييت
قهسه کرين.. کوئه و دى کچا مروقهک مهزن بۆ عهزۆى خازن..
تا وى رۆژى ههکو عهيشا ههجى حسىنى ل سه ر فه ر شى کانىيا
مالا نقيژا ئيقارى ب دو ماهى ئيناي د گه ل سبحايى کابانىيا
شيخ عه بلای که ته سوحبه تى و دهیکا هه لى ب خو گوهل
سوحبه تا وان بو.. هه کو سبحايى به حسى بويکا خو کرى و
عهيشى به رسقا وى دای و گو تىيى:

- دا بۆ ته بيژم.. من نوکه سى بويک يييت ههين.. کهسى
ژ هه ر سى کوريت من ژنا خوب دلئى خو نه ئينايه.. ديسا کهس
ژ وان هه ر سى بويکا ژى من ب دلئى خو نه ئينايه.. مانئى تو
ژى چيرۆکا هه ر ئيک ژ وان دزاني.. به لئى هه که خودئ
هه ز که ت ئه ز دى بۆ عه زۆى کچکه کى ئينم يا ب دلئى من بت و
هه ر ئه ز ژى رازى بم.

- به لئى هه ر سى بويکيت ته.. مروف بۆ خودئ بيژت د بى
قوسيرينه و گه لهک د باشن.

هه کو سبحا شيخى وه گو تى.. عهيشى به رسقا وى دا:

- سبحا.. ئه ز ا باشم.. کوريت من د باشن.. چ هه دئ

وان ههيه د باش نه بن.

- بهلئ ته نه گۆت .. بۆعهزۆی .. کی دئ یا ب دلئ ته

بت؟

- تو دزانی بوبکیت من ئیکا سواربییه .. ئیکا سپیندارییه .. یا دی ژی یا شلییه .. بهلئ کهس ژ وان .. کچا چ شیخ و ئاغا و مرۆقیت مهزن نینه .. ههکه خودئ ههزکهت .. ئەز دئ بۆعهزۆی کچا مرۆقهک مهزن ئینم .. دا مالا من بهیت راگرتن .. نئ مهزنا یا گۆتی .. ئاخی بینن ژ کانیا .. ژنا بینن ژ عهسلیا ژنوی دئ بینن عهجیبیا .

- دهیکا شیرووی .. ب قئ ئیکئ ئەز د گهل ته نینم .. بلا مرۆف کچا خو بدهته یئ ژ خو پیههل تر .. بهلئ نا بت مرۆف کچا ژ یئ خو پیههل تر بینت .. راسته هون ژی بهرامبهری ههر ئاغایه کینه .. ههکه پتر ژی نه بن و کچا ههر ئاغایه کی تو بۆ کورئ خو بخازی من باوهره نا بیژت نه .. بهلئ ئەو خو ژ وه پیههل تر دکرن و مهزنتر دبینن .. قئجا مفایئ وه نا دهن .

چهوا عهیشا هه جی حسینی گوهل وان ئاخفتنا بو ئیک و ئیک .. بی دهنگ بو و چ نه گۆت .. بهلئ ههر سبحا شیخی ل سهر ئاخفتنیئ خو چۆ و گۆت:

- قئجا بلا بویکا ته یا چارئ مرۆقا وه بت ژنوی دئ تو

خوش یا ل سەر بینی.. مانی هەر مهزنا یا گۆتی.. مرۆقی
مرۆقی دئ گوشتی مرۆقی خۆت.. به لئ دئ ههستییا
قه شیرت.. دهیکا شیرۆی دقیت نهز قهسا خیری بیژم.. دا
رۆژهکی ئاخفتنا من بهیت بیرا ته و بیژی ب خودی کابانییا
شیخ عه بلای فلان رۆژی ل سەر کانیا مالا قهسه کا خیری
گۆت.

هه کو دهیکا هه لئ گوھ ل وان ئاخفتنا بوی گه له ک که یفا
وئ پیهات.. ژ دل هه زکر بچت ب دهست و پیته سبحایی قه
ماچیکهت.. به لئ پشتا خودا وان.. ل بهر سرکا کانییی خو
ب کونکی ئاقی قه مژویل کر.. هه ر وه ک های ژ وان نینه..
جاره ک دی سبحایی گۆته عه یشا حه جی حسینی:

- دهیکا شیرۆی.. قیجا خو ئیک دلکه و هه ر مرۆقه کا خو
بو عه زۆیی خو بینه.. ب من وه ره دئ گه له ک چیتربت ژ
کچیت هه می شیخ و ئاغا.. مانی نه قه کچا من زه مریده ژئ..
به لئ باوهر بکه.. هون مرۆقه ک خو بو عه زۆی بینن.. گه له ک
دئ بووه باشتر بت تا ژ کچا من زه مریدی ژئ.

دهیکا هه لئ نه ف سوحبه تا سبحا شیخی د گه ل عه یشا
حه جه حسینی بو حه لا کچا خو قه سه کر و زانی تا هه که نه ف
سوحبه ت و ئاخفتنیته سبحایی ب دلی عه یشی ژئ نه بن..

به لئی وی زانی کو ئەف ئاخفتنه دراستن و د جهی خودانه ژبه ر
هندی عهیشی خو بی دهنگ کر و بهرسقا سبحایی نه دا و ئەو
گه له ک دی هزریت خود وان ئاخفتن دادا کهت .. چونکی عهیشی
گه له کا ب سبحا شیخییه و قه درئ وی دگرت و بو گه له ک
خلمه تا دچته نک وی .. دا ههردو پییکه د گه ل شیخی باخفن
ل دۆر هه ر خلمه ته کی .. نی دهیکا عه زۆی گه له ک باوه ری ب
شیخی یا هه ی .. تا هه کو دقیت خیره کی ژی بکه ت یان
سه ره کی بده ت .. دی چت نک سبحا شیخی و دی داخازی ژ
شیخی که ت کو سه ره کی پیش فه بده ت یان داخاز و دو عا بو
بکه ت .. چونکی ئەو یا د وی باوه ری دا .. هه می دو عا و
داخازیت شیخی ئیک و ئیکن .

چ جارا ژبیرا عهیشی نا چت .. هه کو نه قییا وی یا
بچوک .. سپیده کا زوی ژئالی مالا شیخی فه هاتی و رهنگی
وی د ترسادا زه ر بیسو .. هات خود دهیکا خو وه رکر .. ئینا
عهیشی ب نک نه قییا خو فه چۆ و د دهستیت دهیکا وی دا
ئینا ده ری و دا بهر سینگی خو و بهر ئه یوانکی و تیگه هاند کو
نه که ته گری دا شه کرۆکا بده تی و هه ر زوی د گه ل خو بهر د
ئودا خو فه و هنده ک شه کرۆک کر نه د دهستیت وی دا .. پاشی
گۆتی :

- کچا من .. کئی تو قوتای و هنده ترساندی .. بیژہ من ..
 دئی چم چاقیت وی ئینمه دهری.
 بهلی نه قیبا وی پتر کره حه وار و گوت:
 - نه داپیر تو نه شی چاقیت وی بینیه دهری .. مالا
 شیخی خوبنه .. ب کیرکا مه زن .. دئی مه هه مییا کوژن.
 هه کو عهیشی گوھ ل وی ئاخفتنی بوی .. ما حیبه تی کا
 ژبه ر چ ئەف سه بحه دکه ته گری و کا ئەفه به حسنی چ خوبنییه ل
 مالا شیخی دکه ت .. پتر نه قیبا وی کره حه وار .. دهمی داپیرا
 وی گوتییی .. بی تو ترساندی .. دئی چم چاقیت وی ئینمه
 دهری . هندیکه عهیشا حه جی حسینییه ژنکه کا
 تیگه هشتییه .. زانی ئەف گریبه و حه وار بیت نه قیبا وی هه ر
 تشته کئی بو هه ی و پتر هزریت خو کرن .. هه کو خوبن ب
 جلکیت نه قیبا خوقه دیتی .. هیدی دهستی خوب سه ری
 نه قیبا خودا ئینا خاری و گوتی:
 - نه ترسه .. مالا شیخی حه ژ ته دکه ن .. نوکه تو
 شه کروکیت خو بخو .. ئەژی دئی چم مالا شیخی دا وی خوبنی
 بشوم و دئی بو ته ژ ویری ژی شه کروکا ئینم .. بهلی فان ئاخفتنا
 نه بیژیبه که سی .. نه که دئی شیخ ژ ته سل بت.
 هوسا ل وی سپیدی عهیشی نه قیبا خو هاویش و بی دهنگ

کر.. هیلا ب خارنا شه کرؤکافه مژویل بیت و هیدی قهستا
مالا شیخ عه بلای کر.. ل سهر به ربانکی مالا شیخی سبحا
دیت.. دهستی وی گرت و ب که نی قه گوتی:

- ب خودی نه ز دی نه خته کی ژوه ستینم.. وه نه قییا من
یا بزدهاندی.. نه زمانی د دهقی دا هاتی.

هه کو سبحایی گوھ ل وان ئاخفتنیٔ عه یشی بوی.. هند
خوب سهرقه های نه دا و داخازئی کر دا روینت خار.. به لئ
عه یشی سبحا تیگه هاند کو نه قییا وی تا نوکه زی یا دکه ته
حه وار و گری و ههر یا به حسنی خوینی و کیره کا مه زن ل مالا
وه دکه ت و هنده ک خوین یا ب بهرسینگی وی قه مای.. به لئ
من نه هیلا تا دهیکا وی زی گوھ ل ئاخفتنیٔ وی بت.. دیاره
ل سهری قی سپیدی وه گیسکه ک بی سهر ژیکری..

دهمی سبحایی گوھ ل وان ئاخفتنا بوی.. خو هاقیته د
به ختی عه یشی دا.. دا که س ب قی سوحبه تی نه حه سییت..
نه که پاشی دی شیخ خود گهل وی عاجزکه ت و دبت مالا خو
ژی ژگوندی ببت.. قیجا بلا بو خاترا خودی بت.. نه قی
خلمه تی نه هه لینه و نه دهینه و ههر به حس زی زی نه که.. نی
هه کو عه یشی گوھ ل وی ئاخفتنا سبحا شیخی بوی.. پتر دلئ
وی ئالوز بو و پتر حه زکر بزانت.. کا نه قه چ سهر و به ره کو

بگههت ویرئ شیخ مالا خوژ گوندی ببت.. پاشی عهیشی
گوته سبحایین:

- ئەو ئاخفتن بت یا پیغه مبهری دایه خودی مهزن .. بهس
تو قی خلمه تی بو من بیژه .. دا نه مینت که سه ر د دلی من دا
و هندی دونیا ههبت ل بن ئەزمانی من دهر نه کهفت.
پاشی سبحا نه چاره بو و بو عهیشی قهسه کر.. کو هندیکه
شیخه گهلهک جاراب شهقی شیرئ خول بهر خو دادنت و تا
نا هیلت ئەو ژئ پی بزانت و دچت تا بهر بهرکی سپیدی نا
زقرت و من ژئ ئەف خلمه ته نه دزانی.. بهلی جارەکی ئەز سه ر
هه ل بوم.. ئەو ژئ هه کو سپیده کی زقری و پالا شیرئ خو دایه
دیواری ئودا مهقه و چۆ سه ر شوکی دا دهست نقیژا خو بگرت..
هه کو ئەز رابویم من شیرئ وی ب خوبن قه دیت.. ئەز بههتیم
و مام راوهستیای.. هه کو شیخ هاتی و ئەز دیتیم سار بو و
گوته من:- ((دهیکا ئەحمه دی.. ئەف تشته ل بن دهقی ته نه
دهرکهفت.. ئەفه خلمه ته که یا د نافت بهرا من و خودی دا)).
ژ وی روژی پیغه چهند شیخ ل بهرئ سپیدا دزقری دا گازی من
کهت.. دا من شیرئ وی ژ خوینی پاقرکریا.. بهلی بو قی
به لای.. ئەقرو سپیدی ژ بیرا من چۆ شیرئ پاقرکه م.. پشتی
نقیژا سپیدی ئەز کهتمه خهوی و شیخ ژئ د مزگهفتی را چۆ

سه‌جا زه‌قییا کانی چه‌لکئی بکه‌ت دا کاتا ژ توتنی بکه‌ت و نه‌قییا ته‌ژی گه‌له‌کا پی‌ی درپژه و یا ب‌ده‌ست و شوله‌.. هات و نه‌و شیرب‌خوین‌فه دیت و ده‌ستی خو‌هاقی‌ت شیری و کره‌چه‌وار .. ژ‌چه‌واربی‌یت وی‌ نه‌ز ژ‌خه‌و ه‌شیار بوم‌.. هه‌ر من‌گازی کرئ و دوپف‌را نه‌ز ده‌رکه‌تم‌دا ه‌اویش‌که‌م‌.. به‌لی‌وه‌ک به‌رکئی بریسییی‌په‌شی و قه‌ستا‌وه‌کر و نه‌ز قئ‌را نه‌گه‌ه‌شتم‌.. نه‌فه‌من‌ژی بو‌ته‌گوت‌.. نی‌تو‌جه‌ئی با‌وه‌ریبا‌منی‌.. قئ‌جا‌تو‌ژی نه‌هه‌لینه‌و نه‌ده‌ینه‌.. هه‌ر‌ل‌وی‌روژئ‌قه‌درئ‌شیخی‌و کابانییا‌وی‌د‌دلی‌عه‌یشی‌دا‌مه‌زن‌بو‌.. روژ‌بو‌روژئ‌زیده‌دبو‌و هه‌می‌گافا‌دا‌کوری‌خو‌شیرۆی‌تی‌گه‌هینت‌کو‌شیخ‌عه‌بلا‌خیر‌و به‌ره‌که‌تا‌گوندئ‌وانه‌.. دبت‌خودی‌ل‌سه‌ر‌خاترا‌وی‌گه‌له‌ک‌به‌لا‌و نه‌خوشییا‌ل‌سه‌ر‌وان‌و گوندئ‌وان‌دا‌دبه‌ت‌.

نی‌هه‌کول‌سه‌ر‌کانییا‌مالا‌سب‌حا‌شیخی‌نه‌و هه‌می‌ئاخفتن‌د‌گه‌ل‌عه‌یشا‌حه‌جی‌حسینی‌کرین‌.. نه‌وی‌ژی‌گه‌له‌ک‌گو‌هئ‌خو‌دایئ‌.. نی‌عه‌یشی‌دزانی‌کو‌گه‌له‌ک‌ژ‌وان‌ئاخفتنا‌.. ئاخفتنی‌ت‌شیخ‌عه‌بالینه‌.. چونکی‌هه‌که‌شیخی‌حه‌ز‌نه‌کریا‌.. ئیکسه‌ر‌هنده‌ک‌ئاخفتنا‌بگه‌هینت‌عه‌یشی‌و‌هنده‌ک‌ژنکیت‌گوندی‌.. دا‌وان‌سوحبه‌تا‌بو‌کابانییا‌خو

كەت.. ئەو ژى پىن دىھسىيا كا شىخى چ دىت و چ نە قىت..
دا ئەو ژى ب رىيا خو و دوىف زانىنا خو گەھىنت.
دەيكا حەلى ژى ھەكو ئەو سوحبەت د گەل كچا خو كرى
دقيا ژوى بزانت.. كا عەزۆ ھەر ل سەر ئاخفتنا خوبە و كا
گۆتییە دەيك و براپىن خو شىرۆى يان نە ؟ ھەكە گەھاند بت كا
بەرسفا وان چىيە ؟

دەيكا حەلى وەسا بۆ چۆ.. كو تا ھەكە دەيكا عەزۆى و
براپىن وى شىرۆ خو د گەل عەزۆى عاجز ژى كەن .. ئىكسەر
عەزۆ وى چەندى نا بىژت حەلى دا دلې وى نە مېنت .. راستە
دەيكا حەلى گەلەك حەز دكەت كو كچا وى شوى ب عەزۆى
بكەت.. چونكى زوى ب زوى ئەو كەسى وەك عەزۆى بۆ كچا
خو نا بېن بەلى پا ھەكە وەلى ھات ب دلې دەيك و براپىن
عەزۆى نە بت.. ئەو ب خو نە ھېن وەك ھەمى عالەمى بۆ
بخازن.. خو نە كچا وى يا ھاقتىيە و خو نە سەر كەك
پىقازتییە.. دەھىت وەك عەزۆى يىت ھەين و سەد ھىقىيا دى
ژ كچا وى كەن و دى دەست و پىت وان ماچىكەن بەس دا كچا
خو بدەنى.. چونكى كچا وى يا جوان و بەركەفتىيە.. يا ب
ئەقل و تۆرەيە.. ناف و دەنگىت وى ل ھەمى گوندىت
بەرارىيا يىت چۆن.. بەرى ھەمى جەحیل و تۆلازىت گوندى

یئ لی ..ههر ئیک ژوان د دلی خودا هزدکته کو هللی شوی
پیبکته .. به لی کهس ژوان د خورا نا بینت فی ئاخفتنی
بیژت هللی .. چونکی هللی نه وهک وان کچکانه .. کو هیش
ئیکی چاف نه کریبی ههما باوهر نا کهت و دی دویف کهفت ..
هللی نه ژوان کچکانه .. تا بو عه زوی ژی هللی ئیکا هند نه
کریه کو بیت به نیشتی دهقی خه لکی و ب ساری خه لک به ری
خو بدنهئی .. کهسی چ ئاخفتنی خه لهت و خراب پیقه نه
گوئیینه .. تا بو عه زوی ژی خه لک وهسا دزانن کو عه زوب
همی دلی خو هه ژ هللی دکته و یئ گوئییه دهیک و برایی
خو دا بو بخازن .. به لی کهسی هللی د گه ل عه زوی نه دیتییه ..
وهسا دزانن کو هللی ههر های ژ عه زوی ژی نینه و هه که
تشتهک ل نک هه بت ژی، بو رییا راسته و ب هه لالییا
خودییه .. نهقی ئیکی پتر هللی د چاقیت جه حیلیت گوندی دا
شرین کر .. دا ههر بمینت گران و خودان بها .. چونکی هه که
هللی یا سار و سقگ با هنده عه زول دویف نه دبه زی و هه ژئی
نه دکرو نه دگوته دهیکا خودا بچن بو بخازن .. به لی ههر
گرانی و ئاقلی هللی ئیکا هند ل عه زوی کر دا بهیت سهر
ریکی و دا بزانت همی کچک نه بیت ویرینه کو مرؤف
ترانیت خو پی بکهت و پی بکه ته کهنی و سهردا ببت .. ههر

حەلئە یا شییای عەزۆی بادهت و خود چاقیت وی دا قایم و
روکم کەت.. دەیکا حەلئە هەکو ئەف دەرگە هە د گەل حەلئە
قەکری ئەوئ ژێ گەلەک تشت دزانبن.. بەلئە حەلئە هەر نه
گۆتئە کو وی دلی عەزۆی یئە هیلائی و ئاخفتنهکا مەزن یا
گۆتییە عەزۆی چ جارا ژبیرا وی نا چت.. هەر وی ئاخفتنی
عەزۆ یئە گێژ و دین کری.. هەمی هیقییا وی ئەوه جارەک دی
حەلئە خو نیشا بدهت و بیژت وی کا رامانا وی ژوی ئاخفتنی
چییه.. هەکو گۆتییە هەکه ئەزل شونا ته زهلام بامه ئەز دزانم
دا چ کەم.. عەزۆی باش باوەری ب خویا هەی کوزەلامه..
بەلئە دیاره ئەو ئیکا حەلئە دزانت کوچ بکەت.. ئەو وی ئیکئ
نزانت؟

تیشته گه هی دو زهلام گه هشتنه نک کانیا مالا.. دیتن
 ژنکهک ژکانییی دهرکهت.. کونکی ئاخی دا بو پشتا خو..
 دهستی راستی دابو بنی کونکی و دهستی چه پی دانابو سهر
 دهری کونکی ئه وی هسک ب دهرینه کی هاتییه گریدان و
 زهمدکرن و شه پکه کی که فن دابو بهر پشتا خو دا ئاڤ فیدا نه
 هیت و جلکیت وی تهر نه بن.. ههر دو زهلاما د گهل ئیک
 گوته ژنکی:

- خودی قه و هتا ته خوشکی.

بی کوژنک سه ری خول ری بلندکته .. بهرسقا وان دا:
- رهحمه تیت خودی ل ده بیابیت وه بن و خودی ژوه رازی
بت.

ئینا زه لامی به راهی بی گوته ژنکی:

- خوشکی نزا شیرۆ ل ماله و قه سرا وی ل کیریته؟
- به لی برا .. شیرۆ بی ل مال و هه کوئه ز بهری بیهنه کی د
ویریرا هاتیم .. نه و برای خو عه زۆ و هندهک زه لام ل سه ر
دۆشکی بن تو با قه سری د روینشتی بون .. بو دهستی راستی
هه رن هه ما دی چنه بن تویی.

هه ردو زه لام ب ره خ ریقه چۆن هتا ژنکی ده ربا ز بوین ..
ده می هه ردو زه لام که تینه به راهی بی ژنکی .. ما به ری خودا
هه ردو زه لاما دیت کوئه ث هه ردو زه لامه دیبانه .. کار و
کۆک و رایچیچانا وان نه یا به روا ریبانه .. شه لیت وان د ده لنگ
فره و پیسیر گورجن و تهنگیت وان د دهستی دا بون .. هه ر
ئیکی چهنکا وی ب نا ث ملاقه بو .. هه ر ئیکی مه تاره ک
ناقی د به ردا بو.

هه کو هه ردو زه لام بو قاما دهستی راستی چۆین .. گه هشتنه
قه سری .. هه کو دیتین هه ر وه ک ژنکا ئا قیشان قه سه کری کو

هندەك زەلام ل سەر دۆشكى بن تويى د روينشتينه.. وان
نه زانى كا كى ژييت روينشتى شيرويه.. بهلى ههكو سلاف
كرين.. زهلاما سلاف ژى وهرگرتن و چوينه دهستيت ئيك و
دو.. پاشى ئيك ژوان نه نيشكا خول سەر باليفكى راكر و
گوته وان:

- هون گهلهك ب خيپر هاتن.. كه رهه كهن روين.

ژنوى وان ههردو زهلاما زانى.. كويى ب خيپر هاتنا وان
كرى ئه و ب خو شيرويه.. مرؤقهك رو سوڤ و سپى و چاڤ رهش
و سمبيل قهيتانه.. دفن داس و دريژ و نهنى زراف و ناف چاڤ
گرييه.. دهستهكى بهرگيزيت به كره گى د بهر بون و هيش
شويتك نه گريدا بو.. ههكو ههردو زهلاما جهى خول سەر
دۆشكى كرين.. شيروى گازی ئينسى خولام كر.. دا بو قان
ههردو زهلاما تيشتى بينت.. ئيكسهه ئينسى چۆل قهسرى
قهرخه سينييه كا خارنى ئينا و دانا بهر ههردو زهلاما و دو
په ياليت چايى ژ سه ماوه رى بو تيكرن ئه وى هيش ل بن تويى
داناي.

پشتى ههردو زهلاما تيشت خارين.. داخاز ژ شيروى كرن
دا ب تنى بينن و قه خوين.. ئيكسهه شيرو رابوقه و پيلاقا
خو دا سەر پى خو و بهرى ههردو زهلاما ل دهره چكىت كوچكى

سه ركهت.. هه كو شيرۆ د گهل ههردو زهلاما چۆينه د كوچكى
قه.. نيزيكى جگاره كيشانه كى مانه د گهل ئيك.. پاشى
ههردو زهلام د گهل شيرۆى ژ كوچكى خاركه تن و ل بن
دهرچكا.. ههردو زهلام چۆنه دهستى شيرۆى و خاترا خوژى
خازتن و ههكو هاتين ب رهخ دۆشكى قه هه مى زهلاميت
روينشتى پيش شيرۆى قه رابون و ههردو زهلاما خاترا خوژ
زهلاميت دى ژى خازتن و جارهك دى هه ر د ريبا خورا زقرين..
ئه و ژى ريبا كانيبا مالا بو ميژى.

ل به راهيبى كه سى نه دزانى كا ئهف ههردو زهلامه چ كه سن
و ژ كيشه هاتينه.. به لى ل سه ر كانيبى ژنكا قه سه كرن.. كو
ئهف ههردو زهلامه ژ ريبا ميژى و كه ندالا گه هشتن رهخى
گوندى و ل بهر كانيبا مالا د گهل خه جا خدروى ئاخفتن و
پرسيارا شيرۆى ژى كرن.. كال ماله يان نه؟ ده مى گه هشتين
قه سرى تيشت خارن و ئه قه ژى نيشانا و يرييه كو ئه و ژ
قوناغهك دوير ييت هاتين.. پاشى ب تنى د گهل شيرۆى
ئاخفتن.. تا شيرۆى نه هيتلا عه زۆيى براين وى ژى د گهل وان
بچت كوچكى قه و گوهى خو بده ته ئاخفتنيت وان.. پشتى
وان ئاخفتنا.. ههردو زهلام ژ گوندى ده ركه تن و هه كو گه هشتين
نك كانيبا مالا ههردو مه تارييت خو دانه دهست كچكه كى دا

بۆوان تىرى ئاڭ كەت و ھەر ب رىيا خو بۆكەندالا بزفرنەقە..
ئەف ھەردو زەلامە نە رىقىنگن.. بەلى قاسدن.. نى ھەكە
رىقىنگ بانە دا د رىيەكا دىرا چن.. بەلى ئەو قاسدن.. ژبەر
ھندى ھەر د رىيا خورا زفرىن.. نى گەلەك رى ژ گوندى
سواری دەرەكەقن.. رىيا ب رەخ كانىيا مالا بۆقاما رۆژھەلاتا
ژىرى دچت بۆكەندالا و سەر خەلى و كانىكا كەرا پاشى بۆ
مىسكى و بۆگوندى مىزى ل وىرى دورىانە.. رىيەك دچت بۆ
ملكى باكبكى و چەلۆكى ھەر ئەو رى دچت بۆسەرى نسر و
رەتكى و پاشى ژ وان ھەردو گوندا بۆبىلكىيى و ئەترىشى و
ئىسفىنى.. رىيا دى ئەوا ژ مىزى دچت بۆبانىيى ل وىرى ژى
دبە دورىان.. رىيەك بۆچەمانكى پاشى ئاتوشى و سىدەرا و
سەقرى و ئەرگنى و سىيانى و دزگىرا و گەلىيى شويكى و بۆ
دەقەرا زىبارىيا.. رىيا دوىى ژبانىيى دچت بۆبارەمىنكى و
كانى مازى و كارەقا و بىبادى و شكەفتى و بلمباسا و
مسەلەكا و چەم رەتتى و بۆباكورمان.. ھەر ژ بارەمىنكى
رىكەك دى دچت بۆگەقەركى و كانىكا و ملبرىكى و شكىران و
بىركىياتى و مسەلەكا.. دىسا ژ ملبرىكى رىكەك دچت بۆشلىيا
و ئەترىشى و رىكەك ژ گەقەركى دچت بۆرەتكى و ئەترىشى
و ئىسفىنى و پاشى مىسلى.. دىسا ژ گوندى سواری رىكەكا دى

دەردكەشت بۇقاما رۆژھەلاتى و بۆمىرگا جەرگىسى پاشى بۇ
سەر خويىدانا و مەيدانكى و كانى سالكى و كانىكىت پەلگا و
ناڧ زىنى و خويىنا عەبى و كانىيا خەلايى بۆدەرى گەلىيى خار
پاشى بۇملكى ئاقوكى و ل وپىرى رىكەك ژ گەلىيى ئاقوكى
سەر دكەشت بۆدەرىيى ئاقوكى پاشى بۇقاما بەرى گارى..
بگرە ژ گارەيا و بەلىتى و سپىندارا بەرى گارى.. ئەڧ دەڧەرە
ب چاندنا توتنى يا پىڭگوتىيە.. ما ئىك ھەيە ھەر و ھەر ھەز
نە كەت كول ھەمى دەما كىسكى وى يى تۇتى توتنا بەرى
گارى بت نە خاسمە توتنا زەڧىيا مزگەڧتى ل گارەيا و توتنا
زەڧىيا ھىتوبى بەلىتى.. دىسا ھەر ئەو رىيا ئاقوكى دچت بۇ
روبارى بەدرە دىنى و مەرانى و ل دەستى راستى ژ گەلىيى
ئاشى دەرباز دبت بۇچەمانكى.. ھەر وەسا رىيا سىيى ئەوا ژ
سواری دەردكەشت بۇقاما ژورى دچت برکا دودى و پوبشىدى و
رەزىت گىرا ڧەلەى و كوزىت مالا ھەجى ھسىنى پاشى بۇ
گارەى و كورى مزگەڧتا ل ھنداڧ سەرسنگى و بۆدەرى چچكى
و بۆدەڧەرا بەرى گارى و گەلىيى سى پرا و بۇ باژىرى
ئامىدىيى.. ھەر وەسا رىيا چارى ژ سواری دەردكەشت بۇ
رەزىت خارى ل قاما رۆژئاقايى پاشى بۇقاما ژورى و شكىرى
عەرەب و شىڧشكى سواری و سپىنداريا پاشى بۆسەر و كانىيا

سه‌رسنگی و بو سه‌رسنگی ب خو و هه‌ر ژدهشتا خاری
 ریکه‌ک دچت بۆقاما روژئاقایی و بۆگه‌لیکا و ملکی سه‌روی
 و ئاشی سوارییا و ئاشی سپیندارییا پاشی بۆمناسبی گوله
 زه‌ری و گوندی سپینداری و سنجا سپینداری و سنجا به‌راشی
 و سواره‌توکا.. دیسا رییا پینجی ژ گوندی سواری ده‌ردکه‌فت
 بۆمناسبی گولی به‌ردایی و کانی ته‌شیکتی و به‌ری ناتورا و
 باکباکی و ل وه‌ختی خو گوندی باکباکی بی ئاقه‌دان بو..
 شیرۆی هه‌می جارا د گهل خو دگۆت و هه‌زدکر کو رییا
 تومبیتلا و جادا قیری به‌یتته گوندی وان.. به‌لی مخابن تا نوکه
 و ل سه‌ر خه‌مخوریا شیرۆی و گزندیت هه‌می به‌رواریا نی چ
 رییت تومبیتلا و جادیت قیری نه‌هاتینه چ گوندیت
 به‌رواریا.. بی بقیت ب تومبیلی بچت ده‌وکی یان میسل
 دقیت بچت سه‌ر جادا قیری ژ سه‌رسنگی یان سواره‌توکا یان
 ژی ژقاما دی بچت سه‌ر جادا قیری ل ته‌تریشی..
 هۆسا گه‌له‌ک ژنک ل سه‌ر کانییی زقرینه‌فه .. هه‌ر ئیکی
 بۆمالا خوقه‌سه‌کر.. کو دو زه‌لامیت ب چه‌ک هات بونه
 گوندی و ل قه‌سری تیشته خا‌رن و هند ب له‌ز بون فرا‌قین نه
 خا‌رن و پشتی ب تنی د گهل شیرۆی ئاخفتین.. هه‌ر ل نه‌و
 رییا تیرا هاتین زقرینه‌فه.. هیش نه‌بویه نی‌قرو هه‌می خه‌لکی

گوندى ب هاتنا وان ههردو زهلاما زانى.. ئينسى حەلى بەرى
بچتە مزگەفتى بۆ نقيژا نيشرو ريبا خود كۆچكى ئىخست.. دا
شېرۆل دور هاتنا وان ههردو زهلاما تشتهكى بۆ بېژت.. بەلى
ههكو زانى كو شېرۆ د گەل براىى خو عەزۆى و ئينسى خولام ل
ئەيوانا قەسرئ ب شۆلن و يىت دئاخفن ئىكسەر ريبا خو بادا
و چۆ مزگەفتى.

ل ئەيوانى شېرۆى براىى خو عەزۆ و ئينسى خولام
تىگەھاندن كول رۆژت تين ريبەر دى ھىتە گوندى وان د گەل
نيزىكى پېنج سەد زهلاما.. قىجا دقېت ئەو كارى خو بگەن و
خولىكدن و چ كىماسىيا نە ھىلن.. ئيسفى سمايلى.. دو
دەوارا د گەل خو بىت و بچتە سوارەتوكا.. ئەو ژى دا ههردو
باترىيەت رادىويى داگرت و سندوقەكا توف چاى و ھندەك
پەياللا و پەرداغا و خور و مرا بگرت.. ديسا ھندەك بارىت
گەمى بنىرنە تاشى بارەمىنكى و ههردو تاشىت سەر رويى..
عەلىكى سمايلى شەش زهلاما و شەش دەوارا د گەل خو بىت و
بچتە مالا ئيسفنى و ل نك كرىقى شىخ حەسو و حەجىيى
كۆتى، دا پېنج بارىت گەمى بىنن د گەل دو فەردىت شەكرى..
هەكو شېرۆى ناقى كرىقى شىخ حەسو ئىناى.. ھەر ئىك و
ئىك ھاتە بىرا وى كا چەوا ئەو و كرىقى شىخ حەسو بونە

کریقیٔ خوینی.. ئەو ژنی بەری حەفت سالایە کول سەری
هافینی ژ باژییری میسلی گەهشتییە ئیسفنی و چار زەلام د
گەل.. چۆ مالای دوستی خو شیخ حەسۆی.. دا بزانت کاسەر و
بەری وان چیبە.. بەلی کریقی شیخ حەسۆ ما ب شیرۆی قە..
دا قان دو رۆژا بمینت ئیسفنی و تیگەھاند کو سوباهی سپیدی
دی کوری وی بی مەزن شقانی سونەت کەن و دقیت شیرۆ بی
حازر بت.. نی شیرۆ و کریقی شیخ حەسۆ گەلەک دوستیت
ئیک بون.. گەلەک جارا شیخ حەسۆ دا بیژت شیرۆی.. هەکە
من کوری خو سونەت کر.. دقیت تو ببیە کریقی خوینی.. دا
ئەم ب درستی بین برایت ئیک.. قیجا هەکول وی ئیقاری
شیخ حەسۆی داخاز ژ شیرۆی کری کو بمینت ژبەر سونەت کرنا
کوری وی.. ئیکسەر شیرۆی گۆتە شیخ حەسۆی.. کو ئەو دی
مینت هەکە شقانی د کوشا وی دا سونت کەن دا هەردو بن
کریقیٔ خوینی.. هەکو کریقی شیخ حەسۆ گۆھ ل وی ئاخفتنا
شیرۆی بوی گەلەک کەیفای وی هات و شیرۆ تیگەھاند کو ئەقە
داخازا وی ژیبە.. باش تیت بیرا شیرۆی.. ل رۆژا دویش دا
هەر سپیدی شیخ حەسۆی داخازا هەمی مەزن و کەنکەنیت
ئیزدیا و ئیسفنی کر.. دا بهین و ل سەر سونەت کوری وی
حازربن و نە خاسمە پشتی هەمییا زانی کو شیرۆ دی بت

کربقئى وى يىئ خوينى.. ههر سپيئدى زوى شيرۆى گۆته دو
 زهلاميت خودا بچنه مهيدانكا پهزى چار كاقرا بكرن.. دا بو
 سونه تى سه رزئيكهن.. ديسا شيرۆى شيخ ههسو تىگه هاند كو
 هندى ژئ بهيت زادهكى تازه و مشه حازركهن و چ قوسيربيا نه
 هيلن.. چونكى ئيك ژ پيئتقييت كربقئى خوينى نه وه.. هه مى
 خه رچ كرنيت سونه ت كرنى ل سه ر شيرۆى بن.. قبيجا شيرۆى
 هه ز نه دكر چ قوسيرى هه بن و سونه ت كرنا شقانى شيخ
 هه سو ل هه مى ئيسفنى و د ناڤ ئيزديادا دهنگ فه ده ت.. چ
 جارا ژ بير شيرۆى نا چت هه كو شقان د كوشا وى دا سونه ت
 كرى و هنده ك چيكييت خوينى ژ دويلكى كوركى هاتين..
 ئيخستنه سه ر له وهندييى وى.. پاشى بو دهنگه دهنگا ژنكا و
 ستران گۆتن و دههؤل و زورنا هاتنه ليدان و هنده ك تفهنگ
 هاقيتن و دهيك شقانى ل سه ر ده شويى له وهندييى شيرۆى ژ
 خوينى شوشت.. پاشى پشتى شيرۆى ب شقانى فه
 ماچيكرى.. چۆدهستى شيخ هه سو ل.. پاشى هه ردو پيئكه
 راهه ستييان و هه مى زه لام هاتنه دهستى وان.. هه كو بويه
 به ربه ركى نيڤرو هه مى چۆنه سه ر سفرا خارنى.. پشتى هه مييا
 زاد خارين و چا ژئ فه خارين و فيقى ژئ خارين.. شيرۆ و
 كربقئى شيخ هه سو هاتنه بنى ديوانى و ئيك ئيكه جاره ك دى

هه می هاتنه دهستی وان و پیروژییا ههردوکا کرن ل سهه
سونهت کرنا شقانی و کریشاتییا خوینی د ناف بههرا شیرووی و
شیخ ههسووی.

ههکو شیروو د قان هزر و بیرا وهه بوی .. ههه زوی عهزوو و
ئینسی خولام ل ئه یوانا قهسری خارکه تن دا ههه ئیک شولی خو
بزانت.

شیرۆی هه‌می ده‌ما هه‌ر ژ بچووکاتی و تا بویه شه‌ش و
 هه‌فت سالی و تا مه‌زن بوی و بابی وی ژن بوئینای، وه‌سا
 دزانی کوژیانا وی وه‌ک ژبانا چ هه‌قال و براده‌ریت وی نینه..
 چونکی شیرۆی دزانی کو بابی وی هه‌جی حسین ئیکانه بو..
 هه‌که هه‌جی حسینی ژنا ئیکتی ئینای.. ئه‌و ژی سورما
 مه‌رانی.. خودی به‌س دو کچک دانی.. دو سی سالا هه‌جی
 حسینی خو لئ گرت پاشی گه‌له‌ک ترسییا هه‌که سورمی چ کور

نه بن و دئ مینت بی زوریهت و مال میرات.. ئینا رابوژنه کا
 دی ئینا.. ئەو ژئی عه‌یشا محی پهری خه‌لکا گوندی گاره‌یا..
 عه‌یشی ژئی دو کچ دویف ئیک بون.. دیسا ترسی خو هاقیت
 دلئ حه‌جی حسینی کوئه‌فه دو ژن ئینان و خودی چار کچ ژئی
 دانئ و ما بی زوریهت و مال میرات.. به‌لئ هه‌کو پشتی بونا
 دو کچا ب دو ساله عه‌یشی کوره‌ک بوی.. گه‌له‌ک که‌یفه
 حه‌جی حسینی هات و کورئ خو شیرۆ ب ناز و دویف دلئ خو
 خودان کر.. پویته‌کی مه‌زن پیکر.. دو دادوک بو گرتن.. "نازا
 سه‌دی" و "هیلانا قه‌لی" دیسا هیش ژیبی شیرۆی چار سال..
 بابئ وی دانا به‌ر ئەلیف بیتکا ل نک شیخ عه‌بلای.. پاشی
 نارده خاندنگه‌هی ل ئامیدیئی و میسلئ.. دا فیری قه‌له‌می
 بیت و ب کیر خو به‌یت و شونا وی بگرت.. نئ ل وی ده‌می و
 هه‌کو شیرۆ چۆبه خاندنگه‌هی ل ئامیدیئی و میسلئ.. ژبلی
 مالا شیخیت بریفکا و مالا شیخیت بامه‌رنئ.. ل وی ده‌قه‌ری ژ
 که‌سی نه ده‌ات زوی ب زوی کوریت خو دانن به‌ر خاندنئ ل
 باژیرا.. پشتی هنگی ژئی هه‌کو خودی که‌ره‌م کری و عه‌یشا
 حه‌جی حسینی سئ کوریت دی بوین.. هه‌ر به‌ری وان مال
 شیرۆی.. وه‌سا دانا کو پئ وی پئ خیری بو و ژ دل حه‌جی
 حسینی هه‌زکر کو ناف و ده‌نگیت شیرۆی بچن و ژوی چیتتر

بت و سهري ژوي بستينت و جهی وی بگرت.. ژبهړ هندی
 شیرۆ د گهل خو دگیراند و دبره گوندا و مالیت مروقیئت مهزن و
 دبره باژیرا و هندهک جارال شونا خو قری دکره نامیدی ل
 دستگه هیئت میری و هندهک جارازی ل شونا خودنارته
 خازگینی و سهر شاهیانان.. هه کوئه ژهزه دهاتن بیرا شیرۆی
 که یفا وی گهلهک دهات.. کو کوری حه جی حسینییه و وی
 ئه ژ بابه هه بو.. دا وهسا خودان کهت و فییری گهلهک سهر و
 بهر و ره وشتا بکهت.. به لی جارک دی دال هزریت خو زقرت
 کا چه واهه ژ بچوبکاتی هه می هه قالیت وی ب که یفا خو
 دهاتن و دچۆن و هه کو بوینه جه حیل حه ژ کچکا دکرن و کهس
 نه د سهر اهه بو و نه دبه را.. به لی هه ژ بچوبکاتی به ری
 هه مییال وی بو.. کا چ دخۆت و چ هه دخۆت؟ کا چ دکهت و
 چ دکهته بهر خو؟ کا کهنگی دنقت و کهنگی رادبت؟ چ عهردی
 چۆبایی زهلامهک ب دویقه بو.. تا هه کو هندهک جارا دچۆ ناڤ
 هه قالیت خو بو یارییا ژي.. ژبهړ هندی گهلهک جارا وهسا
 دزانی کو هه می گاقیئت وی تینه هژمارتن.. هه ژ بچوبکاتی
 و پشتی مهزن ژي بوی و تا نوکه.. هه گاقه کا دهاقیئت ئیک
 و ئیک ناسته نگهک دکهقت دری دا و تا بزاقی دکهت دا خو ژ
 وی ناسته نگی قورتال کهت یان وی ئالوزییی هه کهت.. هیش

ب دوماهی نه هاتی ئیکسه ر ئاستهنگهک ئاسیتر دکهقت دری
 دا و ئالۆزیهک مهزنتر بۆ دهیت.. ژيانا وی وهسا دهست پیکر
 و ئه و ب خوژی نزانته کا تا کهنگی دی ههر وهسا مینت..
 بهلی پا رۆژ بۆ رۆژی باری وی گران تر بی لی تیت.. گهلهک
 جارا ژی وهسا پین دحهسییت کو ئهف ژيانه ب فی سه ر و بهری
 ئه و تی دا گهلهکا ب تام و خوشه.. چونکی ب فی سه ر و
 بهری.. بهری ههمی مرۆقیته وی و خه لکی بی لی.. دا گوهی
 خو بدهنی و ئه و تشتی ئه و دبیترته دا ههر ئه و بت.. نی چ
 تشتی ئه و دکهت و دبیترته.. ههمی مرۆقیته وی گوهی خو
 ددهنی و پین خوشه.. تا ههکه هندهک ژ وان تشتا ب دلته وان
 ژی نه بن.. بهلی قه د ژ وی دل مای نا بن و ههجه تا پینش قه
 دگرن.. چونکی وان باوهریهک بی توخیب ب شیرۆی یا ههی..
 کو ههر وی باشییا وان دقیت و هندی چاقیت وی دزل بن..
 ئه وان های ژی چ نینه و چ خه ما ژی نا خۆن و ژ چ ژی نا
 ترسن.. ئهف باوهرییا وان ب وی.. نه یا رۆژهک و دویانه..
 بهلی ئهف باوهرییه دلته وان دا یا هاتییه چاندن.. ئه و ژی
 پشتی گهلهک رویدان و سه ریۆرا.. نی ههر ل دهمی بابی وی
 بی ساخ.. دا بهری شیرۆی دهته شۆلا و دا شیره تا لی کهت..
 دا بزانت کا دی چهوا بهری پین خو بینت و کا دی چهوا گاقیت

خوژی هاڻيٽ؟

چ جارا ژ بيرا شيرۆي نا چت.. هه ڪو شيخن ربه تڪي ڦيياي
بويڪا خو ڦه گوهيٽت.. نه و ب خو هاته گوندي سواري ل نک
بابن شيرۆي.. ل ڪوچڪي حه جي حسين ڪره وه ڪيلي خو دا د
گهل هه مي گوندييٽ ملله تي بچنه ناميديي و عريفه خاني
ڪچا عه بدول عه زيزي بو ڪوري شيخن ربه تڪي سه يد جه عفه ري
ڦه گوهيٽن.. دونيا پايزه ڪ درهنگ بو.. پشتي ژ هه ر گونده ڪي
بهرواريا پينچ تا دهه زه لاما هاتين.. حه جي حسيني مرادي
گزر د گهل سي زه لاما نارتن گونديت سيريچڪ و دوقاتال
ناڻ ٿيڙديا.. دا د گهل حه سهن ره شمالا دو دهستيت دي ژي
بيت دهول و زورنا بيان.. حه جي حسيني ته خسير نه ڪر نه و
ژي دا بهرواري بو ڪوري شيخ محمه دي ربه تڪي دهواته ڪي
بڪن.. هندي دونيا هه بت.. به حسي وي بهيٽه ڪرن و ناڻ و
دهنگيت وي بچن.. يا ٿيڪي چونڪي شيخن ربه تڪي باوهرييا
خوب وان يا ٿيناي و رٿيا خول دهڻ وان يا ديتي.. ڦيڄا
دڦيٽ نه و خودانيت وي باوهريي بن.. يا دويي گوندي ربه تڪي
يي ل سهر توخيبي عه شيره تا بهرواري و مزورييا.. هنديڪه
بهروارينه دبيٽن ربه تڪي يا ب سهر بهرواريياڦه.. ديسا مزوري
ژي دبيٽن.. ربه تڪي يا ب سهر مزوريياڦه.. بهلي ڦي جاري و

ههڪو شيخي ربه تڪي ب خواهاتي و داخاز ژحه جي حسيني
ڪري.. ڪو ٺه و هڪيلن وييه و د گهل بهرواريا بچت باڙيري
ٿاميديني دا بويڪا وي ٺه گوهين.. ٺه ٺه ڙي نيشانه ڪو شيخي
ربه تڪي خوڙ بهرواريا ددانت.

باش تيته بيرا شيروي.. ههڪو هه مي دهواتييت بهرواريا
ل گوندي سوارن و نيزيڪي مه غره ب.. سي دهستيت دهول و
زورنا د گهل مرادئ گزير گه هشتنه گوندي.. دا دهوات و كهيف
و خوشي دهست پي بڪهن.. ب شهف حه جي حسين د گهل
هه مي رهسپي و مهزيت سوارن و گونديت بهرواريا ٿاخذت و
هه مي تيگه هاندن ڪو بويڪا شيخي يا ٿاميديه و ژ ماله ڪ
مهزن و خانه دان و ب ناڻ و دهنگه و عدهت و رهوشتيت
باڙيريا نه وهڪ خه لڪي گوندا نه.. ٺيجا دقت بهري وان ل
هه مي تشتا بت دا شهرمزار نه بن.. ٺينا زڪريي شلي گوته
حه جي حسيني:- ((ههڪه تو حه زڪه ي.. تا ٺه دي نان و
ٺاقت خوڙي د گهل خو بين.. دا نانه ڪا ٿاميديا ڙي نه خو بين
و فرهڪا ٺاڻا وان ڙي نه ٺه خو بين.. دا ٿاميدى و مال بابا
بويڪي هنده ب مه ٺه نه وهستن)).. ٺينا حه جي حسيني زڪري
تيگه هاند.. ڪو ٿاميدى هندي بيڙي دمهر دن و د دونيا ديتينه
و بهري وان ل خارن و شه خارني نينه.. بهلي عدهتيت

نامیدییا .. نه وهک عهده تیت وانن .. ئینا جارک دی زکریبی
شلی گۆته هه جی حسینی: - (ب خودی هه جی، زاقا ژ مه یه
و بویک ژ وانه .. ئەم دی دویف عهده تیت خو چین .. نه دویف
عهده تیت وان .. هه که خودی ژ مه بینت .. ئەم نامیدییا حیج
کهین و تا پیریت وان ژی راکهینه سهر پییا).

سپیدی زوی نیزیکی سهد زهلامیت کارکری و دهه ژنکیت
خه ملاندی ژ گوندی سواری دهرکه تن د گهل هه جی حسینی و
دهنگی دههۆل و زورنا ب سهر دونیایی قه دچۆ .. هه کوب
شهف هه جی حسینی گۆتییه کوری خو شیرۆی .. دا خو درست
کهت و کاری خو بکهت .. یا ب دلێ دهیکا شیرۆی نه بو و
بایی وی ئاگه هدارکر کوریا دویره و بلا قی وهغهری نه دهت
بهر شیرۆی و بایی ساری تیت ب نیشانا دی بته نخته و
سهرما .. به لێ هه جی حسین مال سهر ئاخفتنا خو و کابانییا
خو عهیشی تیگه هاند .. کو دقیت شیرۆ د گهل وان بچت .. دا
دونیا ب بینت و بزانت کا ئەف دونیا به کیفه تیت و کیفه
دچت و هه که ل سهر خاترا شیخ محهمه دی نه با ئەو ب خوژی
نه دچۆ .. دا شیرۆی ل شونا خو نیرت .. ههر وهسا هه جی
حسینی ئاخفتنا کابانییا خو بری و شیرۆ ژی د گهل دهواتییا
ب ری کهت .. ل وی قوناغی هندی بیژی هه می گه له ک

وهستیان و ئیزا کیشان و نه خوشی دیتن.. به لئی ل نک وان خوشی هه ر هند بو و هه ر گاقه ک ژ وان گاقیت چونا وان بو ئامیدییی و زفرینا وان ژ ئامیدییی .. چ جار ژ بیرا شیرۆی نا چن.. هه کو ئه و و هه می دهواتی.. هنده ک ل دهوارا سوار و هنده ک ژ ی په یا و د گه ل به ریکیت خه ملاندی.. د گه ل ئیقاره کا زوی ل ده رگه هی میسلئ سهرکه تینه که لا ئامیدییی.. زه لام ژ دهوارا په یا بون و هنده کا ژ ی هه فساریت ده واریت به ر بیکا کیشان.. دا دهوار وان نه هاقین ژ ترسیت شیلکیت تقه نگا.. هه کول که لئ سهرکه تین هه سه ن ره شمالا و هه ردو زورنا بیژیت دی و دههۆل قوتا بیکیت زورنا شاراندن و داریت دههۆلا ژ به ر لیدانی تیک کرن و لاو و تولا زیت به رواریا هه مییا پیکفه له وه ندییت خو دده ستیت خو گرتن.. د گه ل ده ست مالیت هه ریر و ئارمیشی ره نگ کری و ده ستیت خو تیک گرتن و که تنه سه ما و چه پا و ل سویکا ئامیدییی سهر ئه قراز چۆن بو ره نده کا سهر ده بکی.. ل نک مزگه فتا مه زن، هه جی حسینی داخاز ژ زورنا بیژ و دههۆل قوتا کر.. کو ژ به ر پیروزییا مه زگه فتی به س که ن.. تا ژ مزگه فتی ده رباز دین و چ تقه نگا نه هاقین.. چه وا ژ مزگه فتی ده رباز بون و بورین.. جاره ک دی و پتری به ری.. زورنا و دههۆل هاتنه شاراندن و

ئیشیکیت زهلا ما که تنه چه پا .. تا هه می گه هشتین بهر ده ری
 مالا عه بدول عه زیزی بابی بویکی .. ل ویری بهریک ل ده وارا
 پهیا بون و سه رکه فتن قه سرئ دا ب سه ر سپییی را بگه هن ..
 نه واهری رۆژه کی هاتی دا بویکی ب خسه ملینت و ب
 سه روبه رکه ت .. ل بهر ده ری قه سرئ .. بابی بویکی و گه له ک
 مه زنیته نامیدییا ل هیقییا دهواتییا بون دا ب خیره اتنا وان
 بکه ن و چۆنه دهستی حه جی حسینی و مه زنیته بهروارییا ..
 جاره ک دی جه حیل و گه نجیته دهواتی د گهل زورنا بیژ و دههؤل
 قوتا خشیانه مهیدانا نامیدییی .. تا ژ بیرا وان چۆکا ل کیری
 بخۆن و قه خۆن و بنفن و تا بویه سپیده خه و نه چۆ چاقیته وان
 و نه هیلان خه لکی نامیدییی ژی بنفن .. د گهل سپیده کا زوی
 بویکا خه ملاندی .. پیچه و هیزار ب سه ر دادان پشتی ل
 هیستره کی سوار کرین .. جاجمک و ره شمال و ریشیک و
 کیفک ل بهر پشتی کر بون ..

مه زنیته نامیدییا ل خاتر خازییا دهواتییا بون .. ئینا دهحن
 چایچی گوته حه جی حسینی: - ((مامی حه جی نه قه وه چ ب
 سه ری مه ئینا .. خو وه نه هیلا مرییته مه ژی بنفن)) .. ئینا
 حه جی حسینی گوته: - ((هه ر گاف هون خه لکی باژیرا بو خو
 سوحبهت و ترانا ب گوندییا دکهن .. بلا قی جاری ژی گه را مه

بت)) بهری حه جی حسین بگه هت ده رکه هی میسلنی دال
 نامیدییی خار که فن.. مرادی گزیر هات و حه جی حسین
 تیگه هاند کو هنده ک جه حیلتیت نامیدییا رییا ده رکه هی یا
 گرتین و گیسکی خو دقین.. ئینا حه جی حسین دت دست دا
 بهریکا خو و گوت:- ((مرادو.. سی زیریت زهر مه پشته ده ر
 دان.. هال شونا دینارا دو زیریت دی ژی.. گیسکی وان
 بده.. نهو ژی دهه فن)) هوسا دهواتی کار بون ریکی ب
 بهندیت مقام و نارینکا بهریکا و شیلکیت تفهنگا و دهنگی
 دههول و زورنا و حوپ حویا زه لاما و حیکه حیکا دهوارا.. ل
 ده رکه هی نامیدییی خار که تن بو برهیم زلا و باوه رکی.. دا رییا
 خو بیرن بو سه رسنگی و سواری و ل دو ماهییی بو ره تکی.
 چ جارا ژ بیرا شیروی نا چت.. کو مرۆقیت مه زن هه می
 ده ما چ تشت ژ هزرا وان نا چن و حسیتا هه می تشتا ده که ن..
 نهو ژی هه کول وی سپیدی بهری نهو ژ نامیدییی خار که فن
 بابی وی مرادی گزیر نارت دا چار منیت قه سپا و سی کیلوییت
 حه لاوی و حیسیلکه کا خورمی د گهل دو سه د سه و کیت نانی
 بکرت بو ریکی.. هه که ب خیرا وی نانی و قه سپا و حه لاوی نه
 با.. هه ر خودی دزانت.. دا چ ب سه ری وان هیت.. چونکی
 هه ر ل نهو گاڤا ژ ده رکه هی نامیدییی خار که تن.. دونیا تیک

چۆ و بۆ باو و بارۆڤه .. تا ئه و گه ههشتین سه رسنگی .. به فری
 عه رد سپیگر و مرۆقی باش ریبار نه ددیتن .. ل سه روکانییا
 سه رسنگی مه زنیته به روارییا هه جی حسین تیگه هاند .. کو
 زه لام قوت بر بون و ده وار وه ستیان و قه رمین .. دثیته چاره کی
 بکه ن و ریبه کی بیین .. چونکی ل سه رقی سه ر و به ری که س
 ب ساخ و سلامه تی نا گه هت .. ئینا هه جی حسین به رسفا
 وان دا و گوته :- ((خو شاش نه که ن و خو دو دل زی نه
 که ن .. ئه م نه ئیک و دونه دا بمین سه رسنگی یان بزقرنه
 نامیدی بی و هه که مه وه کر .. کی نا بیژته تا بهاری ئه ف به فره
 نامینت .. نی تیرا مه خارن یا د گه ل مه .. قیجا گه لی مرۆقا
 یا درست هه ر ئه وه .. ئه م خو گیرو نه که یین .. ناخی خودی بیین
 و خو نه ترسین .. ریبیا مای .. ئاقاری مه یه و ئه م لی
 دشارازانه .. ئه م سه د زه لامن .. ما سه د زه لام ل تشته کی ئاسی
 دبن .. نوکه چل جه حیل و گه نج خو بده نه به راهی بی .. هه ر
 جگاره کیشانه کی بلا ده ه ژوان ل به راهی بی ، ری ئه که ن و هه ر
 وه سا ده ه دو یف ده ها)) .. پاشی گوته کوری خو شیرو ی زی ..
 دا روتکیته خول سه ر به رگیزا بکه ته به ر خو و د گه ل وان چل
 تو لزا بت .. دا به ری وی ل ئه کرنا ری بت و وان بکه ته چار
 ده ستک .. هه ر ده ه ده ستکه ک بن .. هوسا ده واتی له

سهروکانییا سهرسنگی سهر ئهفراز بون بو گاره‌ی و شیفشکی.. بهفری کر و وان کر.. ههتا ل شیفشکی سپیندارییا ده‌ریاز بوین بو شیفشکی سواریا بو ده‌می نقیژا عه‌یشا.. گه‌له‌ک زه‌لام ل ده‌واریت خوهاتنه خاری دا گوروج نه بن.. دا خوین ژی د گیانی وان دا بهیت و بچت و د سر و سه‌رمادا نه قه‌رممن.. هنده‌ک جارا ژی هنده‌ک به‌رییک ژی دا ژ ده‌واریت خوپه‌یا بن.. دا گوروج نه بن.. هنده‌ک جارا ژی ئه‌حمه‌دی ئوسمانی دا قییرکه‌ت به‌نده‌کا مقاما و دا بیژت به‌رییکا:- ((هون نه خوش به‌رییکن.. دقیت به‌رییک مقام و نارینکی بیژن)).. پاشی هه‌ر ئه‌حمه‌دی ئوسمانی دا زقرت و بیژت هه‌سه‌ن ره‌شمالا:- ((ئه‌قه‌ ته‌ چیه.. مال میرات.. شقییدی ته‌ منه‌کا په‌لاڤ و گوشتی یا خاری.. دی پوڤ که زورنایی.. یان بیکا زورنا ته‌ ژی د سه‌رمادا قه‌رسییه و گوروج بویه)).. پاشی هه‌ر د گه‌ل خو دا قییرکه‌ت مقاما و ده‌نگی خو خوش که‌ت.. دا دلێ هه‌مییا خوش بیا و سه‌رما ژ بییری چۆبا.

دیسا تیت بیرا شیری.. چه‌وا بابی وی و تاهری غالی.. جار دا چنه‌ به‌راهییا ده‌واتییا و دا خو گیرۆکه‌ن تا هه‌می ده‌واتی ده‌ریاز بانه و دا مینن دو‌ماهییی و پاشی دا چنه‌ به‌راهییی و جار ژی هه‌جی حسین ب خودا پرسیارا

سه‌رسپییی کت.. کا سه‌ر و به‌ری بویکا وان چیییه.. دا
 سه‌رسپی ژی دلخ‌ه‌جی حسینی خوش‌کت و بیژتی: - ((ب
 خودی‌ه‌جی.. بویک ژ مه‌ه‌مییا چیتره و ب‌هیزژی تره..
 هه‌یده هه‌یده یا کادا و بالولکیت‌ه‌لاوی دختوت.. دگه‌ل
 فسته‌ق و بنده‌ق و کاکلیت‌گوبزا و به‌هیفا)).. پاشی‌هیدی
 تاهری‌غالی‌دا بیژته‌ه‌جی حسینی: - ((تویی‌پرسیارا
 بویکی‌دکه‌ی.. ب‌خودی‌چ بقه‌ومت دقت‌ئه و خو‌بی‌ده‌نگ
 کت.. چونکی‌ئه‌قه‌ه‌می سه‌را ویییه)).. پاشی‌ه‌جی
 حسین‌دا به‌رسقا‌وی ده‌ت: - ((تاهرو‌وه نه‌بیژه.. ب‌خودی
 بویکا‌مه یا هه‌ژی و پیگوتیییه و ژ‌ماله‌کا مه‌زن و خانه‌دان و
 ده‌وله‌مه‌نده و دی‌بت بویکا‌ماله‌کا مه‌زن و شیخ‌و هیژا..
 قیجا‌بلا‌ئه‌وا باش‌بت.. یا دی‌ه‌می‌چ‌نینه)).. چه‌وا
 ده‌واتی‌گه‌هشتن‌دوماهیکا‌شیفشکی‌سوارییا.. هنده‌ک
 جه‌حیلا‌خودانه‌به‌ر‌که‌قره‌کی‌دا‌ئاگره‌کی‌هه‌ل‌که‌ن.. به‌لخ
 هه‌کو‌ه‌جی‌حسینی‌دیتین.. ل‌وان‌کره‌ه‌وار و تیگه‌هانندن..
 کو‌نوکه‌ده‌می‌چ‌ئاگرا‌نینه و چ‌ئاگرا‌هه‌ل‌نه‌که‌ن و هه‌که
 ئیکسه‌ر‌خو‌بدنه‌ی‌دی‌سه‌قه‌ت‌بن و دلخ‌وان‌دی‌هیته‌گرتن..
 داخاز‌ژ‌وان‌کر‌رییا‌خو‌بگرن و بچن.. چونکی‌هنده‌چ‌نه‌مایه
 و گه‌هشتن‌شکیتری‌عه‌ره‌ب و هنده‌دی‌گه‌هن‌گوندی‌و

تیگه هاندن ههکه جه حیل و تۆلاز وهک فان رۆژا ل ئاگرا بگهرن
پا پیره میتر چ بکهن و گۆتی: - ((گهلی جه حیلا تا نوکه وه
ته خسیر نه کریه.. وه رویتت مه سپیکرن.. ههکه هون نه بانه
ب خودی ئاف و ئاف ئهم دا چین.. ئافهرین و سه د باری که لا
بۆ وه)) ههکه جه حیل و ههمی دهواتییا گوهل وئی ئاخفتنا
حه جی حسینی بوی.. پتر سرت بون و هیز هاته دهست و
پتیا.. چهوا دهه جه حیلت به راهیبت ژ شکیرت عه ره ب بورین
و دونیا نیقا شهقی بو.. حه جی حسینی دیت کو جه حیلا ریکا
خو بادا بۆ دهستی چه پی بۆ بنی گاره ی.. ئینا دهنگی خو بلندکر
و جه حیل تیگه هاندن دا بزقرن بۆ قاما دهستی راستی و خو
خه له ت نه کهن و ل بهر خوژی بهرزه نه کهن و ئه قه گونده و ما
ئهو نا بین.. پاشی داخاز ژ جه حیلا کر دا ئیک ژوان
تفه نگه کی پاقیت دا گوندی پی به سیین و دهه وارا وان
بهیتن.. ههمی جه حیل د خو خه بتین.. به لی کهس نه شییا
سورمی تفه نکا خو بینته خاری و فیشه که کی بت بهر..
جاره ک دی حه جی حسینی.. دهنگی خو بلندکر.. دا ئیک
تفه نگه کی پاقیت به لی ههر چ نه.. ئینا نه حمه دی ئوسمانی ب
ترانه قه گۆته حه جی حسینی.. ئهو ژی دا حه سه ن ره شمالا پف
که ته زورنای.. دا گوندی دویت دهنگی زورنای ده رکه قن و د

ههوارا وان بهین.. ئینا حه جی حسینی ژى بهرسقا ئه حمه دئ
ئوسمانی دا و گوئی: - ((ههري ههري.. ئه حمه دؤ.. ئاقي کتیت
ئاشا برن.. تويی پرسيارا که نگر په را دکه ی.. تو هه ر ژ
سوحبه تیت خو قه نابی.. مال میرات حه سه ن رشمالا نه شیت
دهستیت خو قه که ت و لیقیت خول سه ر ئیک راکه ت.. دئ
چهوا زورنایئ لیدت)).. ئینا ئه حمه دئ ئوسمانی دکه ربیت
زورنا بیژا قیرکره مقاما.. ئینا نه ژ دل هنده کا گوئ: -
(تهو.. تهو.. ههري).

چ جارا ژ بیرا شیرۆی نا چت.. کهس نه شیا چ تهنه گا
پاقتیت.. به لئ هه کوئه ول سه روکانییا سه رسنگی وی
فیشه که ک بره بهر تهنه گا خو یا برنؤ و سیار کربو و ئنیه ت
ژى کربو.. هیدی تهنه نگ ب سه ر ملی خودا ئینا خارئ.. هندی
هاتئ تبلیت وی نه گرتن ئینییه تا تهنه نگئ ب قول پینت..
جاره ک دی حه جی حسینی ده نگئ خو بلندکر و گوئ: - ((بابؤ
ئه قه وه چ خیره.. هه که ژ سه د زه لاما ئیک نه شیت تهنه نگه کئ
بؤ هه وارئ پاقتیت.. پا هه که هنده ک قه چاغ و ریگر هاتنه
به راهییا مه هون نا بیژنه من.. دئ هون چیکه ن)) ئینا
ئه حمه دئ ئوسمانی ب ترانه قه به رسقا حه جی حسینی دا و
گوئ: - ((خالئ حه جی.. قه جاغیت چ؟ حالئ چ؟ هه ر ئه م

ددینن مه ل قئی توفانی .. سینگی خو دایه قئی به فر و سری .. ما
خو نه قه جاغ ژی دین بوینه .. ما حدی قه جاغه کی هه یه ل قئی
توفانی ده رکه قت) هه کو نه حمه دی ئوسمانی نه قئاخفتنه
کری .. شیروزی ب نه نیشکا خو ئینیه تا تهنه گا خو قولپاند ..
تبلا شه دی د گهل تبلا نیقی پیکنه دانه جه لاکئی تهنه گی و بو
گورمین و ل شکیری عه ره ب دهنگ قه دا و هه می دهواتییا
پیکنه گوتن :- (ئافه رین .. سه د جارا ئافه رین بو قئی
چه لنگ و میرخاسی .. نه قه نیشانه تو میری ب سه د
می رانی .. یا ته کری که سی نه کر .. ته سه ری مه هه مییا
بلندکر .. ته رویت خو و بابی خو سپی بن) هه کو هه مییا
زانی کو نه و جه حیلئ شییای د نا ق سه د زه لامادا قئی تهنه گی
پا قیت شیروزی کوری جه جئ حسینییه .. گه له ک که یفا بابی
وی هات و هه ره وخت بو بچت ب چا قئ قه ما چیکه ت .. چه وا
خه لکی گوندی گو هل دهنگی وی تهنه گی بو .. هه می پیکنه
ب ژن و میرقه .. ب بچوک و مه زن قه .. ب پیر و جه حیل قه
رابونه سه ر داری پییا .. فانوس و فه نه ر و خه تیره د ده ستیت
خو گرتن و د تانا دهواتییا هاتن .. جه جئ حسینی تاهری عالی
تیگه هاند کو ئیکسه ر بوبکی بینه قه سری و بیژت هه می
دهواتییت بیانی .. نه و ژی هه ر ماله کا بچنی لییه و خو نه

ڦه گرن.. هه ماله كا بچنئ مالا وانه.

ئهو هه مئ سهر و بهر باش هاته بهر چاقئيت شيرؤى و هه ر
ما د وان هزارادا.. ئه و ژئ هه كو پشتئ نيڦا شه ڦئ هه مييا خو
تير گهرم كرين و خارن خارين و جل كئيت خو زوها كرين..
هه مئ مه زن و رهسپيئيت بهر واريا ل كوچكا هه جئ حسيني
خر بون و دڦيان بزائن كا دئ سوباهئ چ كه ن؟ بهرئ هه جئ
حسين تشته كي بيژت هه زكر ژ وان بزانت.. كا ئه و چ دبين بو
برنا بويكئ بو ربه تكئ د ڦئ كا و دانئ دا.. هنده كا وه سا ديت
كو يا باش ئه وه بنيرن دويڦ زاقئاي را و ل گوندي سوارئ بو
بكه نه دهوات.. هنده كئيت دئ وه سا بو چؤن كو چهند روژه كئيت
دئ ل سوارئ خو بگرن.. كا دئ دونيا چ لي هئيت؟ پاشئ ل
دوماهيا هه مييا هه جئ حسين ئاخفت و گؤت:- ((بهرئ
هه مئ تشتا.. من دڦيت بيژمه وه.. بو من جهئ سهر فه رازيبه
و ژ دل ئه ز هه زدكه م.. كو دهواتا كورئ شيخ محه مه دئ ل
گوندي مه بهئته كرن و هون هه مئ دزانن.. خودئ هندئ دا به مه
كو دهواتا كورئ وئ ل ڦيره بكه ين و نوكه تا ساله كا دئ هه مئ
دهواتئ و دو جارا ژئ هنده ل گوندي مه بن.. هه ر وه كي سهره
و ب ئانه هيا خودئ مه زن چ قوسيري ژئ نا بن.. به لي شيخي
ئه زئ كريمه وه كيلئ خو و باوه ريبا خوب مه هه مييا يا ئيناي..

ڦيڄا هه ڪه وهلي هات رڻيار ٿاسي ڙي بون و دهوار نه شيان
 بدنه ري ٿم همي ليهانا بڪه نه پيت خو و بوبڪي بڪه نه
 پستا خو و همر بگه هينه ربه تڪي و ب ٿانه هيا خودي مهزن..
 هون همي دزانن ٿه ڦرو خودي مهزن ٿانه هي دا ڙ ٿاميديي مه
 بويڪا خو گه هانده سواري و هون همي دزانن ريڪ چندا نه
 خوش بت.. نا گهت ريڪا مه بري.. ني تا ل هاقينا زوي ب
 زوي مروف نه شيت سينگي خو بدته گارهي و شيشڪي و لي
 دهر باز بت.. وه زاني چهند ريڪا ٿاسي بو و چهوا سهر و بهري
 مه ٽيڪ چو.. بهلي خودي ل وي شهنامي هاري ڪاريا مه ڪر
 و ٿم ب سلامه تي دهر باز بون و گه هشتين.. ني يا ب زه حمه ت
 مه خلاس ڪر.. ٿه ڦرو تا سپيڏي هندي به فر تيت بلا بهيت..
 تا هه ڪه بگه هت رومه ڪي ڙي نه شيت ٿه ڦ قوناغا ماي ل مه
 ٿاسي ڪهت.. همر ٽيڪ ڙ دهواتيا بلا باش بيهنا خو بدته و
 ٿاليڪه ڪ خوش بدته دهواري خو و ٿه وپت د خورا نه بين
 بدنه ري.. بلا بمين ڦيره.. سوياهي د گهل تيشته گه هي ب
 ٿانه هيا خودي همي سواري د گهل دهواتيا بلا ناڦي خودي
 بين.. تا ميڙي.. پاشي ل ميڙي بلا سواري پيت نه دهواتي
 بزقن و ڙ ويري ويڻه بلا ميڙي ل به راهيا دهواتي بڪه ڦن و
 ريڪي شه ڪهن بو باره مينڪي.. پاشي باره مينڪي ڙي هاري

کاربیا میزیبا بکن و ریکی څه کهن بو څه رکی .. څه رکی
 قوناغا مه یا سوباهیه و ل شقی دئ مین څه رکی .. تا
 دوزبا ژی خودی که ریمه .. هه که مرن تی نه بت بویکی هه
 بگه هینین ربه تکی .. څیجا خو نه ترسین و ناڅی خودی بین و
 هرن تیر بنڅن و چ هرا نه کهن .. مه زنا یا څوتی .. یا هه بیی
 نه جار بنڅه وهک هه جار .. خودی څیکه و ده رگه ه هزار .
 د گهل سپیدی و لیکنه به فری هه سهن ره شمالا و زورنا بیڅا
 پوف کرنه زورنا بیټ خو و ده هؤل قوت ژی ل ده هولیت خو پاله
 بون .. جه حیل و ټولاز ژی که تنه ره قاس و ده وات و پشت
 څه دانئ .. ده واتیا ده ست پیکر و د گهل جه جی حسینی و
 شیروی کوری وی تیز بونه ریکی بو خویدان و مهیدانک و
 کانی سالکی و که زانیت له څهن و مناسبی پیر ئوسمان و
 کانیکا که را و ملکی میسکی .. ل ویری جه جی حسینی داخاز
 ژبارا پتری ژ سواربیا کر .. ئه ویت نه ده واتی و هاتین بهس بو
 څه کرنا ریکی .. داخاز ژوان کر کو هنده ریکی بو گوندی میزی
 نیزیکی بو .. څیجا بیټ نه ده واتی دا بزڅرن .. ل زڅرینا وان
 ده واتیا شیلکه کا تڅه نگا ل سه را هاڅیتن .. چه وا فه له بیټ
 میزی گوه ل دهنگی تڅه نگا بو .. هه می پیگڅه ژ گوندی
 ده رکه تنه به راهییا ده واتی و هه کو مه زنی میزی شابوی داخاز ژ

حه جی حسینی کری .. دا دهواتی بچنه گوندی زاده کی بخون ..
 حه جی حسینی به رسقا وی دا و گوتی :- ((شاپو .. ما خونه
 نه م دی وه جه ربینین .. هون فله بیت میزی ب مهرداتییا خود
 پی گوتینه و میزی سفره ملله تی به اور بیایه .. به لی تو دزانی
 خواها جه حیل و دهواتییا هیش یا گهرمه .. هه که هاتن و
 روینشتن .. دی خواها وان سار بت و پاشی ب زهحمهت و گرانی
 جارهک دی، دی دهنه ریکی .. به لی دهولهت سه ری خو هندهک
 نانی د گهل هندهک میویژ و قهسپا ب زهلامارا بگه هینن .. ل
 قیره و یقه بلا قه کرنا ریکی ژی خه ما وه بت و تانک
 باره مینکی .. پاشی هون و باره مینکی ریکی قه کهن تا گوندی
 گه قه رکی)) .. هوسا ل وی شه فی هه می پیگفه گه هشتن
 گه قه رکی .. روژا دی ل ده می نیقاریه کا زوی هه کو تغه نگیت
 دهواتییا ل گه فری دودی دهنگ قه داین .. شیخ محه مه دی
 ربه تکی و هه می بیت هاتینه خازتن بو دهواتی .. ل گوندی
 ربه تکی ده رکه تن به راهییا دهواتی و بویکی .. ده می تغه نگیت
 دهواتییا ل نک ربه تکی تیک به هین و دهنگی وان د گهل
 دهنگی دههؤل و زورنا و نارینکا به ربیکا تیکه ل بوین ..
 شیخی ربه تکی ل بهر هیسترا حه جی حسینی راهستییا و
 گوتی :- ((حه جی حسین یا وه کری که سی نه کر .. وه روییت

مه همييا سڀيڪرن.. ههڪه هون نه بانه ڪي ل ڦي به فر و
 باروڦي دا بويڪي ڙ ٿاميديي گههينت ربه تڪي.. ٺه ڦي
 قه نجيبي.. هندي ٺه زو و عه يالي خو هه نه.. ٺه م ڙ بير نا
 كهين)).. ٺينا هيدي حه جي حسين ل دهواري خو په يا بو و
 چو دهستي شيخ محه مه دي و پيڦه ماچيڪر و خود ٽيڪ و دو
 وهرڪرن و حه جي حسيني گوته شيخي:- (شيخي من..
 ٺه زهني مه چ نه ڪريه.. ٺه ڦه حه ڦي ملله تينيبيه.. گه لڪ مه
 ڙ خودي منه ته.. هند هاري ڪاريا مه ڪر.. دا د گه ل ته رو
 سڀي بين و شه رمزار نه بين)) پاشي ڙ كه يفادا روڻدڪيت
 ههردوڪا هاتن خاري.

گه لڪ جارا همي رويدانيت دهواتا ڪوري شيخي ربه تڪي
 دهاتنه بيرا شيروِي و دزاني ڪو هه مرؤڦيت مه زن و
 تيگه هشتي و خودان ٺاقل و بيهن فره دزائن ڪا دگه ل هه ر
 رويدانه ڪي دي چ ڪهن؟ دهمل دهست دزائن ڪا دگه ل هه ر
 رويدانه ڪي چ تشتي راسته و چ تشتي خاپه؟ هه ر زوي بريارا
 درست دهن.. ڪا چ بڪهن و چ بيڙن؟ چونڪي ٺه و د خودان
 سهريورن.. شيروِي ڙ وي رويداني زاني هه ڪه بابي وي نه با و
 د گه ل دهواتي نه با ب وي ڪار و ڪوڪي و هو سا ب سه ر و بهر
 بويڪا شيخ محه مه دي ڙ ٿاميديي نه دگه هشت بنه جهي.. هه ر

وهسا شيرۆي دزاني كو مرۆقهك تيگههشتي د گهل ههر
هندهكا.. چ بنه مال بت يان گوند بت يان عهشيرت و مللت
بت.. گهلهكا فهره و د جهئي خو دا به وهك ئه و بهراني زهنگلي د
ستۆي ددان دا ههمي جهلهب دويش وي بچت.. هوسا شيرۆي
د زاني كو ههر ژهنكي دهمني بابي وي د گهل خو دبره دهوات و
خوشيا يان شونا خو دنارت ههمي جهها ژبه رهندي بو دا ئه و
باش د ههمي سهبرۆيت ژياني بگههت.. ئه و ژي ل ههر رۆژهكي
هندي يا بهر تهنگ بت دا ل خو مهحتل نه بت و دهستا نه
دانت سه ر ئيك و دا بزانت دي چ كهت و چ بيژت؟ ههر ژبه
هندي ژي رۆژ بو رۆژي.. پتر ههمي مرۆف و گونديبيت وي و
بهرواري هه ژي دكه ن و خو نيزيكي وي دكه ن.. چونكي ئه و
باش دزاني شيرۆ مرۆقهك خودان ناخفتن و برياره و دزانت كا
د دهراقيت تهنگا دا.. دي چ كهت؟ چه وا دي خو و مرۆقيت
خو ژناستهنگا دوير ئيخت و گرفتاريبيت وان چاره كهت و
ئالوزيبيت وان قه كهت.

ههر وهسا شيرۆي ئه ف رويدانه ئينا بيرا خو دا هزرا خو
باش د گهريانا ريبه ريدا بكهت.. ئه و گهريانا نه قرو بويه
ناخفتن ل سه ر نه زماني ههمي خهلكي و كه يفا وان گهلهك پي
تيت و دلپت وان پي خوش دبن و ههر ئيك هه ز دكهت كو

رٲبهر بهٲٲته گونڊئ وٲ ٲان ٲهو بهٲته دٲوانا وٲ دا بهٲنت.. ب
ٲالهڪ دٲ ٲه شٲرؤٲ زانٲ كو گهلهڪ نه ٲار ب ٲئ گهريانئ
بهٲ ههرشين و ٲاٲهٲٲ وان ٲئ نا رابن.. نئ ٲهو دزانن ههڪه
ٲٲڪئ وهڪ رٲبهري نه بت.. كٲ دئ شٲٲ بارئ ٲئ مللهٲئ
ههلگرت؟ ٲاشٲ شٲرؤٲ د گهل خو گؤٲ:- ((ب سهء كوٲهڪا
ٲا ٲه دشٲن بارئ مرؤٲهٲٲ خو و گوندهڪٲ ب سٲؤٲئ خوٲه
دگرٲن.. خودئ هاري كاري رٲبهري بت.. ٲهؤئ ٲه ٲ مللهٲه
هه مٲ ب سٲؤٲئ خوٲه گرتئ و بهرئ هه مٲٲا ٲئ لئ.. ههر
خودئ مهزن ٲانههٲٲا وٲ بدهٲ)).

20

خه لکي گوندي دزانن کول هه ر وهرزه کي سالي و ل هه ر
روژه کي شيروي دهم و ژفانيت خو بيت هه ين . . هندی ژ شيروي
بهيت دهم و ژفانيت کار و هاتن و چونيت خو نا گوهورت . .
گوندي دزانن نوکه وهرزي هاشينيه و ژفانيت شيروي بيت
روژانه نهون . . د گه ل بانگي نقيژا سپيدى هشير دبت و ل ناف
جهي خو تيته دهري و گازی کابانييا خو ژي دکهت . . هه که
بهري وي ژخه و نه رابيت و ئیکسه ر دى ل سه ر بانى قه سرى
خار کهفت بو ئودا سه رشو کي دا دهست نقيژي بگرت و ل
نه يوانکي دى نقيژا سپيدى کهت و جزبه کا قورئانن خوبنت . .

پاشی هەر ل ئەیوانکی دئ نقت فه .. دەمی زانی کو تیشت یا
دانا به .. دئ جلکیت خو که ته بهر خو و ژ ئەیوانکی دئ خار
که قت بۆ سەر دۆشکی بن تویی و دئ تیشتی د گهل زهلامیت
مالی خۆت .. هه که میههقان نه بن و هه که میههقانیت وی
مرۆقیت مهزن بن د گهل وان دئ ل کۆچکی تیشتی خۆت ..
تیشتی شپروئی .. نازکه نانن .. دورکه روین .. سهۆکیت ب
په نیری حه شانندی .. ماست و سه رتیک و نیقشک .. دهوی
پهستی .. دهوی ب پیرینه .. هیکیت دلمی یان سهۆکه
هیک .. هندهک جارا قهلی سیلک .. پشتی تیشتی دخۆت
هه که چ شۆل نه بن و کهس نه هات نک .. دئ بهره بیلا خود
بهر خودانت و حه یزه رانی د دهستی خو گرت و دئ چت مالا
خه لیلی سولتان یان مالا سالحی میرزای یان مالا بره هیمی
ئوسمان .. دا سوحبه تا بکه ن یان د گهل ئیکتی شارازا ته ولی
بکهت و هندهک رۆژا ژی د گهل مهزن و رهسپیییت گوندی
دچنه زه قیییت کانی چه لکی ل قاما دی یا گوندی یان ل بن
داریت گولی بهردایی .. چونکی ل سپیتیت هاقینا ئەف ههردو
جهه گه لهک د خوۆش و هوبن و بیهن فرهنه .. هه کو بانگی نقیژا
نیفرو دا شپرو دزقرت مال و خو دشه لینت و ده سرته دهت و
نقیژا نیفرو دکهت و هه که میههقان هه بن ل کۆچکی دئ د گهل

وان فراقینى خۆت و ههكه ميههقان نه بن ل سهه دۆشكى بن
تويى يان هندهك جارا ل ئه يوانكى دى فراقينى خۆت.. ههكه
ميههقان هه بانه فراقين دجودا بون و ههكه ميههقان نه بانه چ
تشتى هه با شيرۆى دخار.. بۆ خارنى هندى ب زهحمهت نه
بو.. گهلهكى ب سانههى بو.. گهلهك جارا هه زدر بهس نان و
ترى.. يان نان و گوندورى.. يان نان و زهلاتى.. يان نان و
ماسهتى بخۆت.. يان دو هيكا دا بۆ كه نه بهر دوشاش و
روينى.. هندهك جارا ژى هه زدر دهيك نورى ب خو ساقارا
ب كه شك بۆ لينت يان سلا ب گوشت.. دا خۆت.. هندى بى
نهفس نه بو.. د گهله بانگى ئىقارى دا نقيژى ل سهه دۆشكى
بن تويى كهت.. پاشى دا جلكيت خو كه ته بهر خو و شويتكا
خو گريدهت و بهه بيللى د بهر خو دانت و هه يزهرانى خو د
دهستى خو گرت و قهستا زه قيببىت كانيبا مالا كهت و ل ناڤ
زه قيببا خارى دا خو مژويل كهت.. تا ديوانا وى ل گفاندى
زه قيببا سهه رى دهاته گريدان و سه ماوهه دهاته دانان.. ژنوى دا
شيرۆ هيت و ل ديوانى حازر بت.. د گهله قه خارنا چايى.. دا
هه مى سوحبه تا كه ن.. بهرى رۆژئاڤا دبو دا ديوان قه رهڤت و
شيرۆ ژى دا زڤرت گوندى و نيزيكى جگاره كيشانه كى دا ل بن
تويى راوهستت دا بزانت كا ل مال چى هه يه؟ پاش دا چت سهه

بانئى حەوسىيى ل پەرى گوندى .. ھنداف رتيا كانيا مالا و يا
ژ مېزى تىت و رتيا ئاقۆكى و ئەو ھەردو رىيىت دچنە برکا
دودى و پىرمىسى .. پتر ھەمى ەردا شىرۆى پى خوش بول
سەر بانئى حەوسىيى قودىكا خو يا جگارا قەكەت و ب نامىرى
جگارا .. جگارهكى تىكەت و د باسكى زەرى كەھەبى راکەت
و بدەتە بەر دەقى خو و بەرى خو بدەتە گارانئى ھەكو دزقرى
گوندى و بىرىقان ژ بىرى دەاتن و خەلك ل سەر شولى ژ ئاقار
و ملكى دەاتن و ئاقىقان ل كانىيى دزقرىن و كەدىنىت ئاقى ل
سەر مىلى يان كونك ل پشتى .. چەوا رۆژ ئاقا دبو و بانگى
مەغەب ددا .. دا شىرۆ زقرت مال و نقىزى ل سەر بانئى
قەسرى كەت و ھەكە مېھقان نە بانە دا ل سەر بانئى قەسرى
شىقى ژى خۆت و ھەكە مېھقان ھەبانە ئىكسەر دا چت سەر
بانئى كۆچكى و د گەل مېھقان شىقى خۆت .. شىقا مالا
شىرۆى نە وەك شىقىت چ ماليت دى بول گوندى .. شىقا مالا
شىرۆى ھەكە مېھقان ھەبانە نە وەك شىقىت چ شەقىت دى
بو .. شىقا ھندەك مېھقان ژى نە وەك شىقا ھەمى مېھقانيت
دى بو .. شىقىت كۆچكى ھەكە مېھقان ھەبانە .. پەلاڤ
گوشت .. گوشتى گيسكا يان بەرخكا يان مريشكا يان ەل
ەلوکا .. ئىپراخ .. د گەل ترشكى .. كوتكليت ساقارى ..

کوتلکیت حهله بی .. رهکیت گوشتی .. پاشی خارنیت دی
دانه قوتا ب ههستی .. ساقارا ب گوشت .. کولندۆک .. دهوینا
ب کوتلک .. نيسکا ب کوتلک .. شیخ مه حشی .. ئیغنی ..
په لاف ماش د گهل قه لی سیلکی و گه له ک خارنیت دی ..
پشتی شیخ دخارن .. سهربانی کۆچکی سه ماوهر دا هیتته دانان
و دیوان دا هیتته گریدان و سوحبهت دا هینه کرن .. پاشی دا
فیقی هیت .. تری .. هژیور .. گوندور .. شتی .. حولیک ..
سیف .. هرمیک و هنده ک جارا ژی د گهل خیار و تروزی و خوخ
و مشمشا هه که هه بانه .. پاشی هیدی هیدی دا دیوان قهره قه
و هیتته بهردان .. شیرۆ ژی ل بانئ کۆچکی ئیکسه ر دا ده ربا ز
بته بانئ قه سرن .. چونکی ههردو بان ل کورثیی ژیری نیزیکی
ئیک بون .. هه که شیرۆی ل سهر بانئ کۆچکی نقیژا عه يشا نه
کربا .. ل سهر بانئ قه سرن .. دا کابانییا وی بهر مالکا نقیژا
دانت و دا نقیژا عه يشا کهت .. پاشی دا چت سهر جهی خو ..
جهی نقستنا شیرۆی و کابانییا وی ل سهر دو تهختیت داری
بو د گهل تهخته کئی دی یی بچوبیک .. هه می ل ئیسفنی دابونه
چی کرن .. ههردو تهخت دانا بون بهر سه یده لیا گه وا بانی .. دا
سپیدی زوی تاقا روژی لی نه دابا و تهختی بچوک ژی ددانا
ب رهخ قه بو زارۆکه ک ساقا هه که د دهستی کابانییا وی دا

با.. ل هه می گوندی هه ر شیره و کابانییا خول سهر تهختا
دنقستن و بهس بو وان ل سهر جهها کوله د هاته قه دان.. هوسا
ب دهم و ژفان هه می روژا شیرۆی ژیا نا خو دبره سهر.. ژبلی
جودابینییی ل وهرزه کی سالی بو وهرزی دیتر.. یان هه که
میپهان هه بانه.. یان هه که ل مال نه با یان خلمه تهک هه با ..
ژوان دهم و ژفانا گیرۆ کربا.

وی ئیقاری ژی وهک هه می ئیقاریبیت هاقینی شیرۆی نقیژا
ئیقاری کر.. پاشی جلکیت خو کر نه بهر خو و بهر بهیلا خو بهر
خو دانا و حه یزه رانی خو ژی د دهستی خو گرت و د کولانا
گوندی دا چو خاری و قهستا کانییا مالا کر.. هه کو ئیقارییا
شیره د کولانا گوندی دا دچو.. ژنک د شهرم و ترسادا دچونه
مالیت خوقه.. حه ز نه دکرن زوی ب زوی شیرۆ وان ببینت..
چونکی شیرۆی خو د گهل وان عاجز دکر و خه بهر دگوتن وان..
هه که دیت بانه بهر دهر گه هیئت وان دیسن و زارۆکیئت وان د
بی سهر و بهرن یان هه کو دئاخفتن ب دهنگهک بلند و خه بهر
دگوتنه ئیک.. دا شیرۆ ل وان حه یتینت و که ته حه وار..
گه لهک جارا ژی ب حه یزه رانی دا چتی.. چ جارا ژ بیرا ژنکیئت
گوندی نا چت هه کول هاقینا بهری دو سالا و ل ئیقارییه کا
روژا نهینی و شیرۆ ب رییا خو دچو بو کانییا مالا گوهل

دهنگی مریه ما سه دی بول سهر به ربانکی دانا کوری خو بی
بچویک و ب باب و باپیر خه بهر دگوتنی .ئینا شیرونی نه کره
نه مهردی دهست دا حه یزه رانی و ل بهر بانکی سه رکته و ب
حه یزه رانی دانای تا ژنک که تییه عهردی و دهستی راستی لی
شکاندی و په لخاندی .هه می باش دزائن شیرو ب چ خه له تییا
رازی نا بت و ئاقل د سهری دا نا مینت . هه کو ژنک خه بهرا
دبیژن یان زه لام خو دادپیشن . هه که روژه کی شیرو ل گوندی نه
با دهنگی ژنکا ب سهر گوندی فه دچو و دهواتا وان بو . دا
ئالوژی ژنی ژنوی ل گوندی دهست پیکه ن و گه له ک جارا زه لام
ب دار و بهرا دا چنه ئیک و شه ریت سواربیا ب دار و بهرا
پیگوتی بون . هه کو بهری ساله کی شیرو نه ل مال و دو زه لاما
ل سهر دهرافکی ئاقتی ل ئاقتو کی کرینه شهر و ئیکی سهری بی
دی شکاندی و ب شه قی ل گوندی بنه مالیت ههر دو زه لاما بهر
بوینه ئیک و دو تا گه شتییه هه لکیشانا خه نجه را . هه می
مهزن و رهسپییت بنه مالیت دی ل گوندی . چونه بهره قانی بی
دا ژئیک فه که ن . به لی نه شییان و پتر شهر شدیا . گه له ک
زه لام بریندار بون و سه ریت چارا ژنی هاتنه شکاندن و بونه
قاف . تا وه لی هات نه حمه دی ئوسمانی د که ربا دا چو سهر
باننی قه سری و کره هه وار و گو ت :- (گه لی سواربیا بهس نه فه

دو روژن شپږو نه ل گونديبه .. بو وه شهرمه هون قئ ئيكي ب
سهري ئيك و دو دئين و خود پهرجاني كهسي نا گرن .. ما نه
شهرمه .. ما شپږو دي هه ر بو وه بي ساخ بت .. هه كه
هه يزه راني شپږو نه بت هون نا بنه مروث .. ناخ ناخ بو
هه يزه راني شپږو .. هه كه هه ر خرکه كا داري هه يزه راني وي
نوکه ب سه د زيرا هات با كرين .. نه ز دا ل سه ر خاترا وه كرم ..
دا تاليمه وه دابا وه .. ل وي شه قئ چه وا نه حمه دي ئوسماني
نه و گازی راهيلا .. دهنگي وي چو گوهيته دهيكه شپږو
هه يشا هه جي حسيني .. ئينا مه خمه لكا خو ب سهري خو دادا
و ئينسي خولام د گه ل خو بر و چو ناښ شهري .. هه كو شه ركه را
گوه ل دهنگي دهيكه شپږو بوي .. شهري خو به تال كرن و هه ر
ئيك چو مالا خو.

ل قئ ئيقاري زي هه كو شپږو گه هشتييه نك مالا ئامينا
هه جي .. نه وي گازی كچا خو به هي جا بي دكر و خه به ر دگو تني ..
هه كو شپږو گوه ل ناقي به هي جا بي و خه به را بوي .. ناقل د
سهري دا نه ما .. چاقيت وي د سهري دا سوږ بون .. دهست دا
هه يزه راني و چو ئامينا هه جي .. هه كو نه وي ديتي كو شپږو بو
وي هات .. چ پي نه ما .. هه ردو دهستيت خو بلن دكرن و گو تي :
- مام بو خاترا خودي من كر و تو نه كه .. من غه وسي

به غدایی ئینا د رتیا ته دا.. به س ئی جاری.. به لا خوژ من
قه که.

شیرۆ ما هه لا ویستی و حه بزه رانی وی ما د دهستی دا..
هه کو گوهل وان ئاخفتنا بوی و دیتی کو کچا وی یا بچوبک
خو تیوه رگری.. ئینا شیرۆ نه چاره بو و نه شییا دانتی و
دهستی خو قه کیشا و گوتی:

- دیلا کچا دیلی.. ما تو نزانى به هیجا ناخی کچا منا
مه زنه.. ل ئی گوندی که سی ئه ئه ناغه نه دانایه سهر کچا
خو.. د سهر ویری را ته قه درئ ئی ناخی نه گرت.. ته خه بهر
گوتنی.. به لی هه که تو دیل نه بایه.. ته ئه و خه بهر نه دگوتنه
کچکی.. به لی من ژ خودی دقیت ئه ئه ناغه بمینت سهر کچا ته.
ههر شیرۆی ئه ئه ئاخفتنه کر و ئیکسه ر رتیا خو گرت و چۆ
کانییا مالا.. ب ری قه ما دهریت ناخی به هیجایی دا.. ئه و
ژی هه کو شیرۆ چۆیه ئامیدی بهر خاندنی.. دلی وی که ته سهر
کچکه کی و حه ژیکر، ناخی وی به هیجا بو.. هه ردوکا ئاخفتن دا
ئیک کو بو ئیک و دو بن.. به لی وه سا چی بو.. هه ردو نه بونه
بارا ئیک.. پشتی هنگی هه کو شیرۆی ژن ئینای و خودی
کچکه دایه کابانییا وی.. ئیکسه ر شیرۆی ژ خوشیییت
ده زگرا خو یا ئامیدی ناخی کچا خو کره به هیجا.. چهند

جاره کئی کچا خو دیت با یان ئیکی گازی کربایی ئیک و ئیک
دا ده زگرا وی هیته بیرئ و ههمی ئەو رۆژیت خوش ئەویت ل
ئامیدیئ قه تاندین .. ژبه ر هندی یا ب دلئ وی نه بو کهس ل
گوندی ناڤئ کچا خو بکه ته به هیجا .. چونکی وی دزانی کهس
نا گهت به هیجا جارا .. ده زگرا وی و کهسا هه ژئ ویرئ نینه
کو ناڤئ وئ به هیجا بت .. هاته بیرا شیرۆی .. هه کو بهری
ساله کئی چۆبه بازئیرئ ئامیدیئ و به هیجا دیتی و تیگه هاندی
کو هه ر ژ خوشتقیییت وئ دا .. ناڤئ کچا خو یئ کریبه
به هیجا .. ئینا به هیجا یئ ژئ ئاخفتن دا شیرۆی هه که هات و
وئ شوبکر ناڤئ کورئ خو یئ نه خری بکه ته شیرۆی .. هیش د
گه ل وان هزر و بیرا گه هشته زه قییت کانیا مالا .. قه ستا
گفاندئ زه قییا خاری کر .. چهوا نئزیکئ هناری بو دیت کۆره
ماره ک ل بنئ دار هناری یئ رابویه سه ر کوریا خو و سه ری خو
یئ بلندکری دا خود وی وه رکهت .. نئ به ری ئەو ماری بیینت
مار ژ دهنگئ پیتیا ب وی هه سی یا بو .. شیرۆی ب له ز دهستی
خو بره به ره بیئلئ .. به لئ ماری به ری وی راکر و خو تیتوه رکر ..
شیرۆی خو هاڤیت قامه کئی دیت مار ب دار هژیرا ل گفانده ی
کهت .. دهستی خو ژ به ره بیئلئ به ردا و هیتلا د کالوخکی دا و د
گه ل خو گۆت :- ((دوربئ ئی ماری نه به ره بیئله .. بلا نه چت

گوھیت خەلکی.. کو بو ماره کی من دەست دا بەرەبیلێ).
حەیزەرانی خول دەستی راستی شدان پشستی ژ بنی گرتی و نه
کره نه مەردی و هندی خودی هیز و شیان دایێ داوہشانده
ماری.. بەلێ حەیزەرانی بەس ل دویتی ماری گرت و قەدکر و
پتر مارتازریا و جارەک دی خو ھاڤیتی و بن پیت وی کەت..
ئەوی لوتکەک ل خودا و خوژ عەردی بلندکر و خو ھاڤیت
حەیزەرانی.. دیت مار چۆ بن بنەکی باجان سووکی و رابو سەر
خو.. ئینا شیرۆی هندی خودی ژ ئینای مار د گەل بنی
باجانی دا بەر حەیزەرانا.. هەکو زانی مار نه هس بو و بەر
دوربا هاتە پەرچقاندن.. هیدی بنی حەیزەرانی دایێ و ئینا
سەر کاردکی و سەری وی باش ب پەحنیا پیتاڤی خو هەرشاند
و حەیزەرانی دایێ و ھاڤیت سەر کەلەکا پەرچانی.. ما د ماری
نیری وەسا دانا کو ئەف کۆرە ماره گەز و نیڤا یێ درێژە و سی
تا چار تبالا یێ پەحنە و هەکە زوی دەست نه هەلاندا.. ئەف
کۆرە ماره دا یێ بەلا ب سەری ئینت.. پاشی ب دەنگەک بلند
شیرۆ د گەل خو ناخفت:- ((هێ هێ بوو ژۆا گوھینی هەکو مار
ھاڤیە د ناڤ شەلی من دا.. بەلێ چ نه کر.. ڤیجا دا ئەڤرو چ
کەت.. مانێ من باش تالیما وی دایێ).. هاتە بیرا شیرۆی
هەکو بەری شەش سالاب مێهقانی و سەرەدان د گەل دەھ

زهلاما چۆبه مالا مهجید ئاغایی شه‌مکانی و پشتی ل بن
که‌پری شیف خارین و چا ژی فه‌خارین.. شیرو هند پین‌ه‌سییا
کو‌تشته‌کی نه‌رم و حولی بی د‌ناف‌شل و ده‌ریبی وی دا..
هیدی ب‌سه‌رفه‌دهستی خول‌سه‌ر‌گیراند.. زانی‌ئه‌فه‌ماره و
ماره‌ک‌مه‌زنه.. ل‌به‌راهی بی نه‌زانی‌چ‌بکه‌ت.. بکه‌ته‌هه‌وار
و‌گازی و د‌ناف‌دیوانی دا‌خو‌به‌ه‌لاقی‌ت و دوخینا‌ش‌لی‌خو
فه‌که‌ت‌دی‌هه‌تکا‌وی‌چت و دبت‌مار‌بکه‌فت‌عه‌ردی و هه‌که
نه‌که‌ت‌عه‌ردی‌دبت‌پتر‌ب‌تازری‌ت و پی‌فه‌ده‌ت و مالا‌وی
بده‌ته‌لایه‌کی.. چونکی‌هاته‌بیرا‌وی‌کو‌ئه‌ف‌ده‌قه‌ره‌یا
پی‌گۆتی‌یه‌ب‌ماریت‌ژه‌هر.. هه‌ر‌ئی‌کی‌ماره‌ک‌ژ‌قان‌پی‌فه‌ده‌ت
ده‌مل‌ده‌ست‌دی‌مرت و ئافی‌ژی‌نا‌فه‌خۆت.. دل‌شی‌رو‌ی‌خو
قوتا و خو‌هه‌لاقی‌ت و هزار‌ئاواز‌گۆتن و ته‌زنکه‌ک‌ب‌سه‌ر
گیانی‌دا‌چۆ.. زانی‌کو‌نۆکه‌ره‌نگی‌وی‌ژی‌هاتی‌یه‌گو‌هورین و
وه‌ر‌گیران‌پشتی‌خۆه‌ب‌ئه‌نی‌دا‌هاتی‌یه‌خاری.. هیدی
ده‌ستی‌خو‌بی‌راستی‌د‌به‌ریکا‌ش‌لی‌دا‌بره‌پیش.. پی‌چه‌ک
رانی‌خو‌بلندکر‌دا‌جه‌ی‌ده‌ستی‌خو‌بکه‌ت و هه‌ر‌وه‌ک
به‌ریکی‌ت‌شه‌لا‌دقه‌کری و به‌رداینه.. ده‌ستی‌خو‌گه‌هاند‌سه‌ر
رانی‌خو‌زانی‌ئه‌فه‌ماره و بی‌د‌ناف‌ده‌ریبی‌وی‌دا.. ده‌ستی
خو‌بر.. هیدی‌کما‌خا‌خو‌ژ‌عه‌ردی‌بلندکر.. ده‌ستی‌خو‌ژ‌یه‌هل

ئینا تا زانی ئەڤه سهری مارییه.. ئیک و ئیک تبلا خو یا بهرانی د گهل یا شههدی دانانه سهر سهری ماری ب سهر دهرپیتی ڤه و گڤاشتن و رانی خو بادا دا بکهڤت سهر ماری و هسک ل عهردی شداند دا مار خو نه لڤینت و خوتی نه ئالینت.. پشتی زانی کو هیزا ماری کیم بو.. ههمی دهستی خو هاقیت قدقدکا ماری و سهری و ههر گڤاشت تا بسته بوی کو مار مت بو.. بی کو دهستی خو ژ ماری بهردهت رابوڤه و مروڤیت روینشتی و هسا زانی کو دی چت دست نڤیژی.. ههکو ژ بن که پری دهرکه تی.. خولامه کی مه سینه ک ئاڤی ئینا د بهراهییی دا.. مه سین ب دهستی چه پی گرت و ژ که پری دویرکه ت.. ل بهر تراشه کی مه سین دانا و ههر ب دهستی چه پی دوخینا خو ڤه کر.. پاشی د مال دوخینی را دهستی چه پی بر و دانا سهر سهری ماری ل شونا دهستی راستی.. دهستی راستی ئیکسه ر ژ بهریکی ئینا دهری و خو هه ژاند تا شهل ب سهر رانادا که تییه عهردی.. ههر دو پیت خو ژ ده لنگیت شهلئینانه دهری و چۆ و یڤه تر.. دیسا ههر ب دهستی راستی دهرپیتی خو د مال دوخینی را گرت و چهند دئینا خاری ههر د ماری دپیچا.. هه تا ب سهر لنگادا هاتی.. ب لهز دهرپیتی خو دانا عهردی.. ما بهری خو دایی.. بسته بو کو چه با روحی د

گیانی دا نہ مایہ .. ہیدی ہردو دلنگیت دہریپیئی خو گرتن ..
ئیک ب دہستی راستی یی دی ژی ب دہستی چہ پی و بلندکر و
دہریی داقوتا حہ تا مار کہ تیبہ عہردی .. ل و یقہ تر و ب لہز
دہست دا بہرہ کی مہزن و دانا سہر ماری .. پاشی د دہریپیئی
خو نیری ل بہر تاقا ہہ یقی .. ہندہک ئاف ژ مہ سینی ل شونا
ہہرشینا سہری ماری و خوبنا وی کر و پاقرکر و گفاشت و
دہستی خو شوشتن و ب لہز دہریی و شہلی خو کرنہ بہر خو و
گہریپیئی شوبتکا خول سہر درست کرن .. دہست ہاقیئی
کوریا ماری گرت و بلندکر .. دبت کو شہ ہمارہ و درتیزیا وی
شہش بوستن و پہنیا وی سی تیلن .. ہیدی زفری بو کہ پری و
مار دانا نیزیکی کہ پری و مہ سینی ئافی ژی دانا بنی کہ پری ..
ہہ کو ب کہ پری ژورکہ تی و مہ جید ئاغای دیتی کو خوھی یی
دای .. ئیکسہر پرسیار ژئی کر .. کا وی چیبہ .. بہراھیی
شیرۆی گوته مہ جید ئاغای کو وی چ نینہ .. نی ہہ کو مہ جید
ئاغای لی سویرکی .. شیرۆ نہ چارہ بو .. چیرۆکا خو و ماری د
ئاف شہلی دا بو گوٹ .. ئینا ہمی مرؤثیت دیوانی حیبتہ تی
بون ل سہر میرخاسی و دل موکمی و بیہن فرہیا شیرۆی و
مہ جید ئاغای زہلامہک نارت پشت کہ پری دا ہمی وی
شہماری ببینن .. چہوا چاقی مہ جید ئاغای ب ماری کہت ..

فیتییه ک قه دا و گۆت: - ((هه ی بابۆ ئه قه چ ئه ژده هابه .. ب خودی هه که هه ر ئیک ل شونا ته با .. چهند جیهانی بۆ گۆت با دا شهل و دهر پیتی خود ناڤ ئی دیوانی دا فرهدت .. ئافه رین بۆ ته .. ئه قه یه میتر ب سه د میتر .. هه می میتر پشتی ته بلا نه بیژن ئه م ژمی میتر)) .. هه ر ژهنگی و تا نۆکه مه جید ئاغایی شه مکانی وی به حسی دکه ت.

هه کو شیرۆی ماری ل ناڤ زه قییه کوشتی و ل وان هزر و بیرا خلاس بوی .. زقری هاته گفاندى زه قییا سه ری .. دیوان هات بو گریدان و سه ماوه ر هات بو دانان و سوحبه ت هات بو شاران .. ل سه ری دیوانی شیرۆی جهی خو کر و گۆت:

- ئه ز گیرۆ بوم .. چونکی ل زه قییا خاری ئه ز ب ماره کی قه مژویل بوم .. تا من کوشتی گیره ب سه ری من ئینان .. چ کۆره مار بو؟

ئینا برایی وی عه زۆی گۆتی:

- ب خودی کاک بۆ مارا .. تویی ده ست هه لی .. ل هه فتییا چۆی ل زه قییا بابینی .. ره ش ماره ک به رهنگاری من بو .. چهند ئه ز مامه پیقه .. به لی من چ ژئی چی نه کر .. هه که عه بۆی ره شیدی د تانا من نه هات با .. دا مینت وه سا . ئینا شیرۆی سه ری خو هه ژاند و به رسقا عه زۆی دا:

-عهزۆ.. هندیکه ماره نه یاره.. مروّف دقیت هه باوه ربیا
خو پێ نه ئینت و هه کو دچتی ل سه ر خوبت و بیریت مروّقی د
سه ری مروّقیدا بن و قه د خو نه شه پلینت.. ته شه ری ماری بی
کری و هه ر خودی دزانت کا هزریت ته ل کیری بوینه.

هه کو شیرۆی ب که نی فه وه گوئییه عهزۆی.. عهزۆ ب وی
ناخفتنی تنگزی و تیک چۆ.. به لی خوب سه رقه های نه دا..
زانی برایی وی بی دبیرتی.. عهزۆ خودی دزانت هه کو ته مار
دکوشت.. کا هزریت ته ل نک چ کچکه کی بوینه.

شیرۆ ما به ری خودا ئینسی خولام و گوئی:
- ئه ری ئه و خلمه تیت.. من گوئییه وه.. چ ب سه ر هاتن.
ئینسی ئه و هه ردو په یالیت د دهستی خودا دانانه د سینیکا
ب ره خ سه ماوه ری فه و گوته شیرۆی:

- به لی مام.. هه می ئه و خلمه تیت ته گوئین ب ئانه هییا
خودی.. دی درست بن و گیرۆ نا بن.. خه ما ویری نه خو..
هه می دی ب سه رتیک فه هین.

- مامو ئینس.. ئه فه خو ش شو له.. به لی ژ بیر نه که ئه و
مروّقیت من گوئییه ته.. ئه ف شه فه به یین قه سری ناگه هدار
که.. ئه فه هنده کیت ل قیره و ییت دی ژی ژ بیر نه که.
هه کو شیرۆی وه گوئی.. ئینسی هه لی دهستی خو بی

راستی دانا سەر پاتکا خو و خۆراند و گۆته شیروۆی:

- خیره .. هەر شەف ئەم بییت تینە دیوانی .. بەلێ ئەقرو تە
ب خو داخاز کر کو بهین .. دیاره تشته کی هەمی .. خۆزی من
زانیا کا خەلاتە یان جەلادە.
ئینا شیروۆ گرنژی و گۆت :

- مام ئینس .. هەر شەف هون تینە کوچکی .. بەلێ ئەف
شەفە داخاز من ئەو بهین قەسری و خوب لەز نه ئیخه .. ئەف
شەفە هەمی تشتا دی زانی و ب ئەرزانی دی کری.

- مام تا ئەف شەفە .. ئەف کەسەرە دی مینت سەر دلێ
من ..؟

- مالا تە . ئەفە بیست ساله ئەف کەسەرە ل سەر دلێ
من .. بلا فان دو سەعەتا بمینت سەر دلێ تە ژێ.

پشتی شیروئی نقیثا مه غره ب کری .. زوی شیف خار و مال
 ئه یوانکا قه سری .. وهک ههر شهف نه چۆ سه ربانی کۆچکی .. ل
 دویف داخازا شیروئی ههمی مه زن و رهسپییت گوندی هاتنه
 ئه یوانکا قه سری .. دلئ ههر ئیکی تشتهک دگۆت .. نه دزانی
 کا شیروئی چ ژ وان دقیت؟
 کیم جارا شیروئی یئ نارتیه دویف ههمی مه زن و
 رهسپییت گوندی و ژ ههمی بنه مالا .. هندهک جارا شیروئی

دنارت دویف ئیکی یان دویا.. ئەو تشستی هەی دا بیژتی..
به‌لێ قی جارێ و نارتنا شیرۆی دویف هەمیبارا.. ئیکا هند کر
کو دلێ هەر ئیکی ژوان ئاوازه‌کی بیژت و هەر بمینه د وان
هزرا دا.. تا هەکو پرسیارا عەزۆی و ئینسی خولام کرین.. ل
دۆر ئەو تشستی ئینس و عەزۆ دزانن.. ب هاتنا ریبەری.. به‌لێ
وان هەردوکا خود وی چەندی نه‌ گه‌هاند و نه‌ گۆتن که‌سی..
ژبه‌ر هندی هەمی پتر حیبه‌تی بون.. کا ئە‌قه‌ چ تشته‌ تا نوکه
که‌س چ ژێ نزانن؟

خه‌لیلی سولتان هزرکر کو دبت ژبه‌ر هاتنا وان هەردو زه‌لاما
بت.. ئەو‌یت ل قی سپیدی هاتینه قه‌سری و دبت ئەو قاسدیت
ریبه‌رینه بیت نارتینه نک شیرۆی و وی ژێ دقیت ژوان بزانت
کا چ بکه‌ت؟ پاشی وه‌سا دانا کو شیرۆی ژبه‌ر قی ئیککیه‌ و
دبت بریار دابت کو بچت نک ریبه‌ری و د گه‌ل وان دی
ئاخفت.. کا د گه‌ل وی کی بچت و کا چەند زه‌لاما د گه‌ل خو
به‌ت؟.. ئینسی هەلی وه‌سا بو چۆ کو شیرۆ ئیقاری ل گفاندی
زه‌قییا کانیا مالا و نوکه‌ گه‌له‌کی ب که‌یفه‌ و ئاخفتنا وی د
گه‌ل ئینسی خولام کا ئەو خلمه‌تیت گۆتینی درست کرینه..
دبت ژبه‌ر هندی بت دا بو عەزۆی برایی شیرۆی بچنه
خازگینیا.. ژبه‌ر هندی ب که‌یف به‌حسی تشتا کر.. پتر

ئینسیٰ حەلئى باوەریبا خو ب قى چەندى موكوم كر.. ئەو ژى
هەكول گشاندەى شىرۆ ب رويەك خوش د گەل براىن خو
عەزۆى ئاخفتى.. بەلئى ھندى ئینسىٰ حەلئى ھاتئى دا بزانت..
ھەكە ھاتنا وان ژبەر خازگىنى يا بت.. ئەو كىيە دئى بۆ عەزۆى
خازن؟ راستە دبێژن كو عەزۆ ھەژ كچا ھەجى مرادى دكەت..
بەلئى ئەو دزانت وەسا زوى ب زوى شىرۆ بۆ نا خازت..
چونكى ئەف خلمەتە يا ب دلئى شىرۆ نینە.. ديسا ئینسىٰ
حەلئى وەسا دانا ھەكە ئەقە بۆ خازگىنىيەت كچا مرادى ژى
بت.. شىرۆ ھندى ب كەيف نا بت.. بەلئى پا ديارە.. خازگىنى
نە بۆ كچا ھەجى مرادینە.. ديارە شىرۆ دكەربیت براىن خو و
كچا ھەجى مرادى، دئى كچكەكا دى بۆ براىن خو خازت..
ھندى ھزرىت خو كرن.. بەلئى زانى كوچ كچكەيت ھند ب دلئى
شىرۆى ل گوندى نین.. دا بچت بۆ براىن خو بخازت.. تو
ببێرى شىرۆى.. ئەو بیەت خازتینە قییرە و ئەو تىتیت وى ژى
گۆتین د درستن.. دا سوباهى بچنە گوندەك دى و كچكەكئى بۆ
عەزۆى بخازن.

ھندیکە برەھیمى ئوسمان بو ددلئى خودا وەسا دانا كو
شىرۆى یى گازی ھەمبیا كرى ژبەر ھندیبیە ديارە د ناف گوندى
دا.. ئالۆزبەك يا ھەى د ناف بەرا دو بنەمالادا و بەرى شىرۆ

مایین خو تیبکەت و تشتەکی بکەت دقیت ئاخفتنا وان ژێ
بزانت دا سوپاهی کەس دل مای نە بت هەکە مالا ئیکێ ژ
گوندی دەرکەر.. یان دبت ئالۆزیهک د ناڤ بەرا گوندی وان و
گۆندەک دی یا هەی و شیرۆی دقیت هەمی پێ بزانت.. بەری
تشتەکی بکەت.. پشتی شیرۆی ب شربنی و ئیک ئیکە ب
خپرهاتنا هەمییا کری.. بالیفکا خو ژ سەر چۆکیت خو را کر و
گۆتە هەمییا:

- خلمەتەک یا هەی.. من دقیت بیژم و هەمییا.. دا ئەم
هەمی هاری کارییا ئیک بکەین.. چونکی وەک ئان خلمەتا
ب هاری کارییا مرۆڤ دی تیدا سەرکەفت و دی رویت مرۆڤ
سپیی بن.

هەکو ئینسی حەلی گوھ ل وئ ئاخفتنی بوی.. د بەر ئاخفتنا
شیرۆی دا و گۆت:

- ئەزبەنی.. تا نۆکە مە نە زانییه کا ئە و خلمەتا تە ئەم
هەمی بو ئیناینه قیرە چیه.. خەلاتە.. جەلادە؟ ئەقە ئیقاری
وەرە.. دلێت مە بییت هزار ئاوازا دبێژن.

بەری ئینسی حەلی ئاخفتنا خو ب دوماهی بینت خەلیلی
سولتان گۆت:

- بابێ نوری بەحسی هاری کاری و روسپیاتیی کر.. ئەقە

ژی نیشانه .. کوئهف خلمه ته .. خه لاته نه جه لاده .
ئینا شیرو ما د خه لیلین سولتان فوکری و گوټ :
- دا بو وه بیژم .. له زی نه کهن و بیهنا خو فره کهن .. ئەف
خلمه تا من دقیت بیژم وه .. باوهر بکهن هه که ئەم هه می هاری
کارییا ئیک بکهین بو مه هه مییا سه رفه رازییه و خه لاته ک
مه زنه و هه که مه هاری کارییا ئیک نه کر و شو لیت مه ب
سه رئیک فه نه هاتن .. نه بهس جه لاده .. به لی خودی نه کهت
سه ر شورییه .

ئینا ئینسی حه لی گوټ :

- ئەزه نی .. ئەفه ئەم هه می مه زنیته بنه مالیت گوندی بیته
ل قیره .. خو قه د فه نه گره .. تشتی تو دبیتزی دی هه ره ئەو بت ..
چ جارا بو چ خلمه تا که سی ژگوندییته مه ملیت خو نه
چه ماندینه .. قی جاری ژی ب ئانه هییا خودی مه زن هه ر
خلمه ته ک هه بت دی ئەم هه می هاری کارییا ئیک کهین و دی
ب دهستی مه فه هیت .. تو بیژه ئیک .. ئەم دی بیژین ئەوه .
ب شان ناخفتنا دلی شیرویی فه بو و گه له ک که یفا وی
هات .. ما به ری خو دا هه مییا و گوټ :

- ئەقرو سپیدی .. ئەو هه ردو زه لامیت هاتینه قه سری ...
هه ردو قاسدیت ریبه ری بون .

چه‌وا شیرۆی ناڤی ریبهری ئینا .. هه‌می بی دهنگ بون ..
هه‌که دهرزبکه‌ک که‌ت با دا مروڤی گوهل دهنگی وی بت ..
هه‌مییا سه‌ریت خو بلندکرن و به‌ری وان ما ل دهڤی شیرۆی ..
کا دی چ بیژت .. شیرۆ ل سه‌ر ناخفتنا خو چۆ:
- ئه‌و هه‌ردو قاسد ریبهری نارد بون .. ئه‌و زی دا مه‌
ئاگه‌هداربه‌کن .. کو سی چار روژیت دی ریبهر دی هیت گوندی
مه‌ .

گه‌له‌ک که‌یفا ئینسی حه‌لی هات .. دهڤی وی د که‌یف و
خوشیادا تیک ئالییا و گوژت:
- وه‌ی گه‌له‌ک ب خیر به‌یت .. سه‌ر چاقیت مه‌ هه‌مییا
به‌یت .. مه‌ داخاز بول ئاسمانا ب ده‌ست مه‌ بکه‌فت ئه‌ڤه‌ ل
عه‌ردی .. ل گوندی سواری دی بینین .. ئه‌ڤه‌ خه‌ونه‌ یان راسته‌ ؟
یا خودی تو خیرکه‌ی .

هه‌ر ب له‌ز خه‌لیلی سولتان ل به‌ر دهڤی دا و گوژت :
- ب خودی هه‌تا نه‌ هیت گوندی و ئه‌ز ب چاقیت خونه‌
بینم .. ئه‌ز هه‌ر باوه‌ر نا که‌م .. کو ئه‌ڤه‌ ریبهر ب خویه هاتییه
گوندی .. ب خودی که‌سی ژ مه‌ باوه‌ر نه‌ دکر کو ریبهر دی هیت
گوندی مه‌ .. مه‌ وه‌سا دانا هه‌که به‌یته‌ ده‌ڤه‌را مه‌ .. دی چت
کوچکا چه‌مانکی یان کوچکا به‌راشی یان کوچکا باره‌مینکی

يان كوچكا شيخ محمه دى ربه تكي.. نى همى ئاغييت
بهرواريا ييت چۆينه بهراھيا ريبه رى دا بچت ماليت وان..
بهلى د سهر وپرى را بهيت كوچكا سوارى.. ئه قه ژى ههر
سهر فه رازيبه ژ خودى مه زن.. دياره ئه م ييت هه ژى قى
سهر فه رازيبينه.. مه گه لك ژ خودى منه ته.
ئينا ب دهنگه ك بلند بره هيمى ئوسمان دا سهر ئاخفتنا
خه ليلى سولتان و گوت:

- ب خودى ئاغا عاجز بن؟ عاجز نه بن؟ ب دلى وان بت؟
يان ب دلى وان نه بت؟ هنديكه ريبه ره مرؤقه ك ب ئاقل و
تيگه هشتييه.. ههر ئه و دزانت كا دى چ كه ت؟ جاميرى نه ژ
كه سى دترست و نه ژ كه سى ژى شهرم دكه ت.. ئه وى قاسديت
خو نارتن.. دى ههر هيت.. چونكى ريبه ره همى تشتا
دزانت.. دزانت كو شيرؤ ژ ئاغا يى عاجز و گرانه و هه كه ئه و
بچت كوچكيت ئاغا و بنيرت د ويش شيرؤى را.. ئه و دزانت
ژ بهر ئاغا شيرؤ نا چت.. ههر وه سا ريبه ره دزانت كو سوارى
گونده ك مه زنه و جهى قه حه واندا همى زه لاميت ريبه رى..
دى يا خو جه بت.. ديسا بو ريبه رى يا هاتيبه قه سه كرن كو
شيرؤ مرؤقه ك دونيا ديتيبه و دهوله مهنده و تيكه لبييت وى د
گه ل همى عه شيره تيت ده قهرى د باشن و ههر جهه كى ريبه رى

دڦٽٽ .. شٽٽٽ بٽٽٽ دٽٽ زهلامٽٽ خو نٽٽٽ و هندي كارٽٽ
ٽاسٽ بن ٽه و دٽٽ ب سانهٽٽ ٽٽٽٽ.
پشتٽٽ شٽٽٽٽ گوه ل وان ٽاخفتنٽٽ برهٽٽٽٽ ٽوسمان
بوي .. گرٽٽٽ و ل سه ر خو گوت:

- مانٽٽ ٽه ٽه و زانٽٽ .. خودٽٽ هه زكه ت پشتٽٽ سٽٽ چار
روژٽٽ دٽٽ .. رٽٽه ر دٽٽ بت مٽٽهٽٽانٽٽ گوندي مه .. ٽه م هه مٽٽ
دزانٽٽ رٽٽه ر و زهلامٽٽ خو نه دٽٽٽٽٽٽٽ كه چكه كه گراٽٽٽ يان
پارٽٽه ك نانٽٽ مه نه .. نه بو خا رن و ٽه خا رنٽٽ رٽٽه ر دٽٽ هٽٽ ..
چونكي جامٽٽٽٽ ل مالا خو و ل هه ر جهه كٽٽ لٽٽ بت .. هه كه
هه زكه ت دٽٽ لوقمٽٽٽ زٽٽٽ خو ت .. به لٽٽ وٽٽ ٽه و ل به ر نٽٽه ..
به لٽٽ هه كه ٽٽٽ بو مٽٽهٽٽانٽٽ مٽٽٽٽ دڦٽٽ مٽٽٽ ته خسٽٽٽ نه
كه ت و هندي ژ مٽٽٽٽٽ بهٽٽٽ قه درٽٽ وٽٽ بگرت .. ٽٽٽٽٽ يا
ٽه ره هه ر نو كه ٽه م خو حازر كه ٽٽٽ و كارٽٽ خو بكه ٽٽٽ و ٽه م و هسا
دانن كو رٽٽه رٽٽٽ نٽٽٽٽٽ هزار زه لاما دٽٽ د گه ل دا بن .. بلا ٽه م
كارٽٽ هزار زه لاما بكه ٽٽٽ .. هه ر پٽر نا بن .. به لٽٽ هه كه كٽٽم تر
ژٽٽ بن .. چ قوسٽٽٽٽٽ نا بن .. ٽه م دٽٽ دهر حه قٽٽ خزمه تا وان
هه لهٽٽٽ .. ٽٽٽٽٽ هه ر ٽٽٽ ژ و ه كارٽٽ خو بكه ت و مٽٽٽٽٽ خو
ٽٽٽٽٽه ٽٽٽ دا ٽه و ژٽٽ كارٽٽ خو بكه ن و هه ر ماله كا پٽٽٽٽٽ
ٽٽٽٽٽٽٽٽٽ .. بلا ٽه م هاري كارٽٽٽ وٽٽ ماله بكه ٽٽٽ.

ئینا ئینسی حەلئ دەستئ خو بلندکر و رابو سەر هەردو
چۆکیئ خو و گۆت:

- بابئ نوری.. چ خەما نە خو.. باوەر بکە خودئ وەسا دئ
قەتینت هەر وەک تو حەزدکەئ و دویش دلئ تە.

ئینا شیرۆ ما د ئینسی حەلئ فوکری و گۆتئ:

- مامۆ ئینس.. هەمی تشتیت هون دبیژن د راستن و من
باوەری ب هەمی ئاخفتنیت وە یا هەئ.. یا من دقیت بیژم..
مرۆف تەنەگەکا باش دکرت و ب ملئ خو قەدکەت.. دبت
بیست سالا ئەو تەنەگ ب ملئ مرۆقی قە بت و هەتا دمەرت بۆ
مرۆقی هەل نە کەفت وئ تەنەگئ ب جەرینت و دەست
هەلینت.. قیجا هۆسا ئەقە هەندە سالن ئەم هەمی بیئ ل بەر
مال و مالدارییئ روینشتین.. ما نە ئەو هەمی بۆرۆژەک
وەسایە.. دا شەرمئ ژ مێهقانئ خو نە کەین و د سەر
فەرازیین.. نە خاسمە هەکە ئەو مێهقان ریبەر بت.

ئیکسەر حەسەنئ ئاشیری رابو سەر چکئ خو و دەستئ خو
بلندکر و گۆت:

- مامۆ.. مە ژئ هەر ئەقە دقیا.. خودئ وەسا حەزکەت و
ریبەر بهیت گوندئ مە.. نئ هاتنا وی هندی دونیا هەیه بۆ مە
ناقەک گرانە.. نە بەس بۆ شیرۆئ و کۆچکا وی.. بەلئ بۆ مە

هه مییا و گوندی سواری ژی.. دهست بو دهستی.. خه لک دی
قهسه کهن و بیژن ل هه یقا ته باخا سالا 1945 ریبه ر و
له شکه ری خو هاتنه گوندی سواری و بونه میه هان ل کوچکا
شیرۆی و نه و قه درئ بو وی هاتییه گرتن که سی بو که سی نه
گرتییه .. نه و میه هان داری جهی دلخوشییا ریبه ری بو و گه لک
که یفا وی هات.. مانئ هه ر نه فه بو مه به سه .. دی خو زیکیت
وی گافی هه کو تیت.

ئەو بەرى سى رۆژا بو.. ھەكو دو قاسدیت ریبەرى
 گەھشتین گوندی و شیرۆ دیتین.. بەلى ل رۆژا ئىكى ژ ھاتن
 وان ھەردو قاسدا.. كەسى ژ گوندی نە دزانى.. كا ئەو ھەردو
 مرۆف ژ كیفە ھاتینە و كیفە چۆن؟ كا وان چ گۆتە شیرۆی و
 شیرۆی ژى چ گۆتە وان؟ بەلى ھەر ئىكى ئەو ھەردو قاسد
 دیتین.. ھەسا زانى كو راپیچانا وان ھەردو قاسدا نە راپیچانا
 بەروارى و دۆسكى و مزوربیا بو.. ھەسا بۆ چۆن كو ھەبت نە
 بت ئەف ھەردو قاسدە ژ نك ریبەرى بیٹ ھاتین یان ژى دبت

میروی ئەف هەردو مروۆقه بیته نارتین دا بزانی کا ریبەر
گه هشتیه دهقەرئ یان نه؟ یان ژئ کا دئ کهنگی گهت؟ ئەو
بهری سئ روژا بو د گهل تیشته گههی ئەو هەردو زهلام هاتین..
ل قهسری تیشته خارین.. د گهل شیرۆی ب تنئ ئاخفتین.. ب
لهز زفرین.. ل شهفا ئیکئ ژ هاتنا وان هەردو زهلاما.. شیرۆی
هه می مهزن و رهسپییته گوندی جهماندن و ب هاتنا ریبهری
ئاگه هدار کرن.

ئەقرو سپیدی زوی شیرۆی تیشته خار و هه می مهزنیته
بنه مالیت گوندی تیگه هاندن کوژ مال نه ده رکه قن و بارا پتری
ژ مروۆقیت خوژی تیگه هینن.. دا بهری نقیژا ئیقاری ژ سەر
شولیت خو بزقرن.. هەر وهسا شیرۆی ئەو ئاگه هدار کرن کو هەر
ئیک ژ وان نیقرو گیسکه کی سه رژیکهت و شیتی بو بیست
که سا درست کهت و ژنکیت وان گه لهک نانی پیژن و هەر
ماله کا کیماسیه ک لی هه بت ژ برنج و روینی یان ژ ئار و
گوشتی ئیکسه ر بهین قهسری و خونه قه گرن و هه می
پیتقییته خوژ قهسری بهن.

پشتی نیقرو.. شیرۆ گه لهک شه پرزه و ئالۆز بو تا نه
گه هشت فراقینی ژئ بخۆت.. گازی ئینسی خولام کر و گووتئ:
- دا بو ته بیژم ئینس.

- بهلئی مام کهره م کهه .

- نزا ئه و ده واريت هه قران برينه سه ر ئاشا زقرين ؟

- مام ئه و شه ش باريت برينه سه ر ئاشي مه و سپينداريبا
ل سه ر روبیي زقرين .. بهلئی ئه و سي باريت برينه سه ر ئاشي
باره مينکي گيرو بون .. هيش نه زقرينه !

- ئينس .. دا بو ته بيژم .. خو شاش نه کهن و چ تشتا ژي
ژ بيرا خو نه بهن .. هه ر نوکه بيژه ژنکا بلا گه مئى درست کهن بو
باريت شه ش هه قرانيت دي ژي و بينه سه ر ئاشي سواري و
سپينداريبا .. هه که گه مئى تيرا نه کر .. بيژه ده يکا من .. بلا
ژنکا ب کارکارا به رده ن و گه مئى د کارکادا بينه ده ري .. مانئى
هه ر بو روژه کا وه ک ئه فرويه .

- خه به ري ته يه مام .. يا باش هه ر ئه وه .. چونکي گه له ک
جارا هه قران ل سه ر ئاشي باره مينکي گيرو دبن .. دبت ئه و
هه رسي بار ژي ئه فرو تا سوياهي نه بنه ئار و ب مه را نه
گه هن .

- بيرا من بينه .. کا وه چ تشتي دي دثيت .. ئينس بيژه
من کا ئه و هه ردو پاتريبيت راديويي ئه ويت وه برينه سواره توکا
دا داگرن گه هشتن يان نه ؟

- بهلئی مام پاتري ئينان د گه ل سندوقه کا توف چاي و

باتمانه کا خوئی و دهسته کئی کیسکیت لوکسا رونا هییی و چار
شیشیت لوکسا و شه شیت فه نه رکا .. د گهل دهه دهستیت
په یالا و چار دهستیت پهرداغیت ئافی .. دیسا نه و زه لامیت
چۆبنه ئیسفنی ژئی زفرین .. گهنم و دو فهردیت شه کری ژئی
ئینان .

- باش بو گه هشتین .. هه که نه گه هشت بانه .. ئهم دا
شه پلین .

- مام .. دلئی ته پیقه نه بت .. هه که خونه گه هشت بانه
ژئی .. مه هند تشتی ل بهر دهست یی هه ی .. کو دپیتقی چ نه
بن .

- ئهو ژئی راسته ئینس .. به لئ ل ده میت وه سا .. هندی
تشتیت زیده و بهر دهست مروقی هه بن .. باشته .. خونه دی
خرابن .

دیسا شیرۆ ب سهر ئاخفتنا خوڤه چۆ و گوته ئینسی :
- نوکه وه خته .. ههرن دو بهران و چار گیسک و دهه
مربشکا سهر ژئی کهن .

- ما نه گه له کن مام ؟

- بابئی من گه له کیت چ نه ؟ ههر ماله کا گوندی هه که وه
زانی گوشت نینه .. بارا میهقانیت وان گوشتی بو فریکه ن ..

دڦٽٽ هه مټ مټهڦانټ گونډى چ قوسټىرى لى نه بن .. باش بو
ته ئينا بيرا من .

- بټټه مام !

- نه و دانى ژنكا قوتاي .. دى تيرا نه ڦرو كهت ؟

- مام .. بلا دلنى ته ب وټرى ڦه .. نه بت .. نه ڦه دو
شه ڦن .. ژنكا گرک يټ دانان .. ب لايه كى پويشكى رويس
دكهن و ب لايى دى ڦه و هندهك ژنكټ دى يټ ل بهر
جونيا .. داني دقوتن .. مام هندي ل بيرا من .. نه ڦه جارا
ټيكيه ل هه يڦا ته باخى ل گونډى مه .. گرکا ددانن و پويشكى
رويس دكهن .

- مامو ئينسو .. تشټټ مه زن جاره كى دقه ومن .. ما تو
زاني نه ڦه جارا ټيكيه رټبه رټټ گونډى مه .. ل ده مټ باب
و باپيرټ مه و تا نو كه چ مرؤڦټټ مه زن وهك رټبه رى ل
كوچكا مه نه بوينه مټهڦان .. كى دټټټ هندي نه مټ بټن ساخ
جارهك دى رټبه ريان ټيكي وهك وى .. دى ل مه بته
مټهڦان .. خو زى نه ز شيبا بامه من تشتهك بو رټبه رى كريا ..
كو كه سى بو كه سى نه كرى .. هه كه گونه نه با و رټبه ر عاجز
نه با دا ههردو كورټ خو و ههردو كورټ براى خو محه مه دى
ل بهر پټ وى سه ر ژى كه م .. كا چه وا پسما مټ مه عه مه ر

ئاغايىن بېسىرى ژەشېرەتا دۆسكېيا سى زەلامىت خو سەر
ژېكرن ل بەر پېت واليىن مېسلن ھەكوب سەرەدان ھاتىيە
گوندى وى.

- مام.. بەرى بچم تە چ شۆلېت دى نېن؟

- تىشەك ژ بېرا من چۆ بو.. باش بو نۆكە ھاتە بېرا من.

- بېژە؟

- قەھوھ.. مە ھەيە.. نېنە؟ ديارە يا ژ بېرا وە ژى چۆى.

- نە مام نە.. باش يا ل بېرا من.. مە حوقەكا دندكېت

قەھوئ ھەبو.. ھەر ل شقېدى مە قەلاندىن و قوتان و ل ئاشكى

وان ژى كرن.. ھەرسى مەسېنېت قەھوئ و مەقلا پەلا و فنجان

ژى مە يېت درست كرىن.

- دئ چ نە ما.. پا ديارە وە ھەمى شۆلېت خو يېت ب سەر

ئېك قە ئېناين.. قېجا ھەرە سەر شۆلېت خو.. بەلى ژ بېر نە

كە.. ل سەر رېكا خو زەلامەكى قرىكە نك شېخ عەبلای و

مەزن و رەسپېيېت گوندى دا زوى بەيئە قېرە.

پشتى شېخ عەبلای ل مزگەفتى نقيژا ئىقارى كرى د گەل

ھندەك سۆفى و ھەجىيا ھاتنە بن سىبەرا تويا بەر دەرگەھى

قەسرى و ل سەر دۆشكى روېنشتن.. ھەر جگارە كېشانەك پى

نە چۆ تا ھەمى مەزن و رەسپېيېت بنەمالا ديوانا خول سەر

دۆشكى بن توبى گريدا..

شېخ عەبلای بۆوان ئەو سوحبەت كىر.. دەمى حاجى
ئاغايى كۆچەر ل شېخەكى عەرەبا بويە مېھقان.. ئىنا شېخى
عەرەبا گەلەك قەدرى وى گرت و دقيا بۆ دياركەت كا عەرەب
چەند ب مەردىنييا خو دپىگۆتېنە.. ھەر وەك خەلك ل سەر
حاتمى تەبى د ئاخقن.. ئىنا حاجى ئاغاي ژى د گەل خو
گۆت:- ((خۆزبىيت وى رۆژى ھەكو تول من دبىە مېھقان..
دا بزانی كا كى ژ مە مەردترە)) دبىژن پىشتى چەند سالەكا..
ھەكو حاجى ئاغا و عىلى خول زۆزانا ھاتىنە سەر زومىت
دەشتا سلىقنەيا.. دونيا باران و تەنگاڤى بو و د مژويل بون
دا كوئىت خو قەدەن.. بار و بارخانا دانن.. د گەل ھندى ئەو
شېخى عەرەبا د گەل پىنجى سوارا ب سەردا ھاتن.. حاجى
ئاغا گەلەك شەپلى و شەپزە بو.. ھەر ئەو ل ھىقىيا وى رۆژى
بو كو ئەف شېخە لى بىتە مېھقان و ئەفە ئەو رۆژ ھات.. بەلى
نە ل قى دەراقى تەنگ دا.. حاجى ئاغاي د گەل خو گۆت:-
(مىر مىرى دەراقى تەنگە.. دەراقىت بەرفرەبى ھەمى كەس
دبە سەر.. بەلى مىرىت دەراقىت تەنگ دكىمن.. مانى خۆزىيا
من ئەو بو.. كو رۆژەك بەپىت و ئەف شېخە ل من بىتە
مېھقان.. دا بۆ وى دياركەم.. نە بەس ئەو ب تى بى مەردە..

قېنجا بلا ئەفرو ئەو رۆژ بت)).

شىخ عەبلای بۆ دیوانى قەسە کر.. کو د وى تەنگاڭ يىن دا
حاجى ئاغای دەنگ ل زەلاما کر.. دا بەرى ھەمى تشتا ھەردو
کوبىنیت مېھقانان و ب لەز قەدەن.. پاشى دەھ کاقرا سەر
ژىکەن و کارى شىقە کا بەرکەفتى بکەن.. دەمى خولام ھاتىن و
حاجى ئاغای تىگەھاندى کو دارىت سوتنى نىن و ئەو یت ھەين
ھەمى د تەرن.. زاد پى نا کەلىت.. ئىنا ل خولاما کرە ھەوار
کو بچن و بارىت گویزا قەکەن.. ھۆسا خولام و کابانىيىت مالا
حاجى ئاغای ئەو ھەمى زاد ل سەر ئاگرى گویزا کەلاند.. دەمى
سفرە ھاتىيە دانان.. مېھقان مانە حىبەتى.. ئىنا شىخى
عەرەبا گۆتە حاجى ئاغای:- ((من مورکر کو توژ من مەرد
ترى.. ئەقە چار سال بون ئەزل ھىقىيا دەراقە کى بەر تەنگ
بوم.. دا تە بچەرىبىنم.. ئەفرو بۆ من ئەو دەراف ھات.. بەلى
سەر بەختى من تو نە بايە.. کەس نە دشىيا خول قى دەراقى
دەربازکەت.. بەلى تە ديارکر کو مەردىت وەک تە دکىمن..
بەلى ھەر نىن)).

دەمى شىخ عەبلای سوحبە تا خوب دوماھى ئىناى.. عەزۆ
ب لەز ژرەخى گوندى ھات و گۆتە شىرۆيىيى براىيى خو:
- کاک ژ دويرقە و ل رىيا ناف زىنى بۆ ئاقۆکى برىت زەلاما

بیت تین بو گوندی.

ئیکسهر شیرۆی گازی ئینسی خولام کر.. دا تفهنگ و
رهخت و بهره بیلا وی بینت.. تا ئینس چۆبه قهسری.. شیرۆ و
هممی زهلام رابونه فه.. به راهیسی ئینسی رهخت دا دهستی
شیرۆی.. شیرۆی ژی.. رهختی تفهنگا خو یا ئه له مان دا
دهستی ئه حمه دی ئوسمانی دا گریدهت و تفهنگا وی ژی
هه لگرت.. شیرۆی دهست دا به ره بیلی و قایشا وی ل سهر
شویتکا خو گریدا.. هه کو ئینسی خولام حه یزه ران دایه دهستی
خو.. دا بده ته دهستی شیرۆی.. شیرۆی ب له ز گوتی:

- بلال شان روژا حه یزه ران بیهنا خو بدهت.. چونکی نا
بت ئه ز حه یزه رانی د دهستی خو بگرم و ریبه ری ل گوندی.. بیه
دانه جهی وی.

شیرۆی هه ردو دهستیت خو دانه قایشا به ره بیلی و ل سهر
شویتکی درست کر.. پاشی دهستی خو یی راستی دا ملی شیخ
عه بلای و گوتی:

- دی ئه ز به نی شیخ.. که ره م که ل به راهییا مه بکه فه دا
بچه میرگا مه زن ل به راهییا میهفانا.

دهمی شیرۆ و شیخ عه بلا د گهل زه لاما د کولانا گوندی دا
دچۆن خاری.. چهند گاشه ک د هاقیت پتر زه لام دویش دچۆن و

ژ دویرقه زارۆکیت گوندی ژى بونه ئیشیک دویف وان.. تا
سه سیقاندیت په ری گوندی هه می پری ژنک و پیره میتر
بون.. هیقییا هه میبا نه و بو هه کو ریهه دگه هت گوندی
ببین..

دهمى شیرۆگه هشتیه رهخى گوندی گازی براین خو
مه حمیدی کر.. دا نیزیکی چل زه لامیت ب چهک بیت دا ب
شهف و رۆژ نویت خو بگرن ل سه ری ملا قاقانی و خرابی
حه وسى و شکیرى عه ره ب و مناسبی پیرمیسى و ملا گولی
بهردای.. هه ر ل ویری مه حمیدی ئیشیکه کا زه لاما دا دویف
خو و قه ستا ره خیت گوندی کرن ل نه و جهیت شیرۆی ده ست
نیشان کرین.

ژ دویرقه شیرۆی و زه لاما سى مرۆقیت سوار دیتن ل
به راهییا له شکه ری بون ریک و ریک ده اتن.. نه و مل و کیری
و شکیر و دول و نهال ل بهر زه لاما مرۆقی نه ددیتن.. هه کو
نه و هه رسى سوار ل مه یدانکی بورین بو سه ر خویدا نا و ل
شیفکا بن زه قییت گوندی ده ربا ز بوین.. شیرۆ و شیخ عه بلا
و زه لام پیش قه چۆن.. هه میبا هند دیت کو ژنکه کى زارۆکه ک
ل ملی بو.. ل بهر په رجانی زه قییا سه ری شیفکی ده رکه ت..
بو قاما وان هه رسى سوارا چۆ.. شیرۆ حیه ته تی و سار بو.. نه

زانی کا دی چ کہت و کا وی ژنکی چ دقتیت؟ ھهکه د وی
 گاقی دا دهستی وی ب وی ژنکی را گههشت با.. ئهول سهر
 رویی عهردی نه دهیلا و ددلی خودا گوت:- ((عهردو قهبه دا
 د شهرمادا بچمه د ناا دا)).. ھهکو شیروی و زهلاما ئه و
 ژنک دیتین بی حمدی خو پیت ھه مییا گران بون.. ھه مییا
 هند دیت.. کو ژنکی زاروکی خودانا د ریکی دا و ب رهخ قه
 راوهستییا و دهستی خودانا سهر ملی دا ژجهی خونه چت و
 ریکی بهر نه دهت.. ھهکو زاروکی ھهرسی سوار دیتین.. کو بو
 وی بیت تین و نه ل ملی دهیکا خوبه و بهری خودایی کول
 ھمی قاما زهلامیت ب چهکن.. ھه ریک و ئیک بهردا
 گری.. چهوا ھهرسی سوارا گوھل گریی زاروکی بو..
 ئیکسهر سوارئ نیقهکی، ئهوی جمه دانیییت وی سور، ژ
 دهواری خو پهیا بو.. د گهل هندئ ھهردو سواریت دی ژئ
 دهواریت خو هاتنه خاری.. ھهکو خودانی جمه دانیییت سور
 هاتی بو قاما ژنکی و زاروکی.. زهلامهکی سهری دهواری وی
 گرت.. ژنوی شیروی و زهلاما زانی کو ئه قه رتبه ره.. زهلامهک
 دو گوره.. نه بی کورته و نه بی درتزه بی نا قه نجییه.. نه بی
 ستوبره و نه بی زرافه بی پرییه.. نه بی سور و سپییه و نه
 بی ئه سمه ره.. بهلی بی گه نمییه.. دهست و زه ندک ستوره و

بادايينه.. سهر و چاف دگريته و گهلهک ب سه همه.. دهستهک
بهرگيزيت پشت په ز بيت ل بهر.. شويتکهکا رهش ب سپي
چنيکري ل پشتي يا گريدايه.. رهختهک رهش ب قوچکيت
رهنگ زيري ل سهر شويتکي يي گريداي.. خه نجه رهک و
باسکي جگارا بيت ل بهر شويتکي را کرين.. دوپرينهک يي
کالوخک يا د بهردا و رهخهک وي يي چويه د پاخلي دا.. د بهر
رهختي را قايشا ده بانجي يا گريدايه و کالوخکي وي يي رهش
بو قاما چه پي يي چوي.. له و نديت خو ژي ل پشت نه نيشکا
بيت گريداين.

هه مييا ديت ده مي خوداني جه مه دانييت سوړ ل هنداف
سهری زاروکی راوه ستياي.. هیدی دهست دا خه نجه ری ژ
کافلانی ئينا ده ری و ريس د دهستی خو يي راستی گرت و
چه مييا.. ژنوی هاته بيرا شيروی کا ئه شه چ زاروکه و کا فني
ژنکي چ دقيت؟ چونکي پشتي کوشتنا بابي خو و هه کو
شيروی جهی وي گرتي.. دهیکا وي تيگه هاند کو ئيک ژ
رهوشتيت مروقيت ماقيل و مه زن ئه وه هه کو دچته گوندهکی و
هه که ژنکه کي زاروکه ک ئينا و هاقيت بهر پييا.. دقيت
ئيکسه ر ژدهواری خو بهيته خاری و ئه و بهندکي ب پيت وي
زاروکی شه گريداي ببرت و هندهک پارا ژي بکه ته د بهريکي

دا.. چونكى ټو زاروټك يې گيرؤ بوى و نه رابويه سهر دارى
پييا و ب برينا وى بهندكى ټو زاروټك زوى دى رابت پييا..
هه رل هنگى شپروى كيټرکه كا "جهرسى" كرى و ههمى دهما د
بهريكى دا بو.. هه كو جار هكى چويه گوندى شلييا بهرى
بگه هت گوندى.. ژنكه ك هات و ل سهر رپيا دهوارى وى،
زاروټكى خو دانا.. ټينا شپروټى ژ دهوارى خو په يا بو و كيټر
ژ بهريكا خو ټينا دهري.. بهندكى ب پيټ زاروټكى ټه برى و
ديناره ك كره د بهريكى دا.

دهمى ريبه رټى چه مييايه عهردى.. بهرى بهندكى ب پيټ
زاروټكى ټه ب خه نجه رى ببرت.. دهيك ا وى زاروټكى ب دهنگه ك
نزم و مهليل گوټه ريبه رى: ((ټه ز خدام ژ ميټر وهره ټه ز ل
هيقيا ته مه.. من خو هاقيت د بهختى ته و خودى دا چاره كى
بكه.. ټه ټه هنده عه مرى وى بويه چار سال و هيش نه رابويه
پييا.. ټه ټه من دانا بهر پيټ ته و بهر پيټ خودى مه زن..
هيقيا من ټه وه پي ته پي خيټى بت)).

هه كو ټو ژنك ژ ټاخفتنا خوب دو ماهى هاتى.. ريبه رى
بهندك برى.. خه نجه را خوژى كره د كاشلانى دا.. د بهر
شويتكى را شداند.. پاشى دهستى راستى دا پاخلا خو و
ديناره ك ب پينجا رټى ټينا دهري و كره د بهريكا زاروټكى دا و

ژعهردی راکر و ب ئەنیا ویشه ماچیکر و گوته دهیکا وی:

- ناڤی زارۆکنی ته چیه؟

ئینا ژنکی لفکا دهرسوکا خود شهرمادا .. ب دهستی راستی دا بهر دهقی خو و بهرسفا ریبهری دا:

- ئەز خدام .. ناڤی خولامی ته سهربهسته.

ههکو ریبهری گوهل ناڤی سهربهستی بوی .. کورک دا دهستی دهیکا وی و گوتی:

- ب ئانه هییا خودی مهزن .. کوری ته سهربهست ههر نیزیکی دی رابت سهر داری پتیا و دی ب دهستیت خو کهیه زاقا و هه می خه لکی گوندی وه دی گوڤه ندا وی کهن و دی عه یالی عه یالی وی ژی بینی.

ژنکی کوری خو ژ ریبهری وهرگرت و دا بهر ملی خو و بو قاما کانیا مالا چۆ .. دا دهلیقی بدهته شیرووی و شیخ عه بلای و هه می خه لکی گوندی دا بچنه دهستی ریبهری و میههشانا و ب خیرهاتنا وان بکهن .. دا سی جارا ژی ریبهرد گهل خو بیژت: - ((سهربهست .. سهربهست .. سهربهست)) .

23

رؤژا دویښ ژهاتنا رښه‌ری و نښیځی ئیڅاری شیروی
ئینسی خولام تیځه‌هاند .. دا د گهل هندهک زه‌لاما نڅین و
مه‌حفیرکا بن و ل بهر سیبه‌ریت داریت مناسی پیرمیسی
دانن .. هه‌ر وه‌سا سی سه‌ماوه‌را ژی بن و چایا خو درست
که‌ن .. پاشی رادیویښ ل کڅچکی بینه ویری د گهل پاتریبا نوی
و تیلا بایښ رادیویښ بن و ب گولپیتکیت دارا دینداری
څه‌که‌ن.

رښه‌ری و هه‌می زه‌لاما جهیت خول بن داریت پیرمیسی

خوښ كړن.. ئينسى خولام د گهل شهش زهلاميت دى ل بهر
سه ماوهره روينشتن و چا تيكړن و په ياله د فخره سينيا دا دانان
و ل بهر زه لاما گيران.

هه كو شيروى كاكى راديوينى باداى.. ئيكسه ر دهنگى
بيژوى هاته گوهيته همييا.. ئينا ريبه رى گوت:
- بابوشيروى.. بلال سهر ويريى بت.. كا چ دهنگ و باس
هه نه؟

ئيكسه ر و ب له ز شيروى گوت:

- بهلى نه زبه نى.

د گهل هندى ديوان بى دهنگ بو و گوهي همييا مال
راديوينى.. بهلى بارا پترى ژوان نه دزاني كا راديوچ ديپرت..
ژبلى ريبه رى و شيروى و چهند كه سه كا.. چونكى راديوچ سهر
ئيزگا به غدا بو و ب نه زمانى عه ربه بى دئاخفت.. چهوا
به لافكرنا دهنگ و باسا ب دو ماهى هات.. ريبه رى گوته
شيروى:

- مانى ته گوهل لى بو كا مير بى چ هزر دكهت و بى چ
ديپرت و چ بى ددلى دا؟
- نه زبه نى دل و دهقى وان نه ئيكن.

ريبه ر ما و دهستى خو بى چه پى دانا سهر ته ختى نه نييا

خو..پشتی دهستی راستی دانایه بهر شوبتکا خورا و گۆت:
- چ جارا دل و دهقی وان نا بن ئیک.. هندیکه مه لکه
هیش زارویه ل بهر چ نینه و خالی وی وهسی تشتهک دقیت و
سه رۆکی وهزیرا تشتهک دی دقیت و نینه و بالیوزی
ئینگلیزی گوھ نا دهت وان خرا و موسه رفی هه قلیری خوب
کهس ژوان هه مییا نا دهت و ئه و ب خو میرهک جودایه..
ئه شهیه کار و باری مه د گهل وان.. ئه زمانی وان تشتهکه و یا
ددلی وان دا تشتهک دییه و کهسی ژوان خیرا مه نه قیت.
ئینا مامه ند ئاغای ب سهر ئاخفتنا ربه ری بهردا و گۆت:
- قوربان ما وان چ ژمه دقیت؟
ربه ر ل سهر ملی خو یی راستی زقری و ب دهنگهک زقر
گۆت:

- بابو.. ئه وان دقیت ل سهر هه می ته عدا و زولم و
دوژمنییا وان ئه م خومت کهین.. چ دقیت.. وئ ب سهری
ملله تی مه بین.. کورت و کرمانج.. وان دقیت ئه م نه بن.
ل قاما دی یا دیوانی سه لیمی مستی گۆت:
- ئه م نه بن.. مانی خودی ئه م بییت داین.. ما خو نه ب
مه یه .

بهری سه لیمی مستی ئاخفتنا خوب دو ماهی بینت مامه ند

ئاغای گۆت:

- راسته خودی مهزن ئەم و ئەو ژى يیت داین.. بهلن وان
نه قییت ئەم ههبن.. ههکه ئەم ههبن.. وهسا بن.. ههر وهک ئەو
حهزدکهن.. نه که دى مه قوت برکهن.

رێبهری ئاخفتنا مامهند ئاغای فهبرى و گۆت:

- بهلن.. چهوا ئەو ههزدکهن.. دقیت ئەم د وهسا بن..
ملله تی رويس و برسى بت.. یی ژار و بهلنگاز بت.. رى و
رێبار ل ناڤ نه بن.. خاندنگهه دکیم بن و ههکه ههبن نه ب
ئهزمانی مه بن.. ل سهه و پیری را حوکم و ئە حکامیت مه ب
دهستی پولیسهکی بن.. ههر ئیک ژ مه ههکه بووجا ملله تی
خو تشتهک قیا ئەو تشته قهدهغه بت.. بهلن گونهههک مهزن
بت.. سزایی و پیری ژى سزایهک دژوار بت.. نه بهس ئەقه بهلن
دقیت وهک مریشکی مه سهه ژیکهت و نا بت خو پیت خوژی
راپاڤین.. هه ما دا دویر نه چن هه کول دو ماهییا سالا چۆی
ئه ز ب گه ریانهکی رابویم بو هۆزیت زیباری و سورجی و خوشناوا
ب دلن موسهرفی هه قلیتری نه بو و ب حازر بونا نینه ری
ئینگلیزی "جاکس" ی.. ب زفری فه گۆته من:- ((ته چ
دقیت.. تو د دناڤ هۆز و گوندیت دهقه ری دگه ری)).. ئینا
من ژى به رسقا وی دا.. کو ئە ز یی دگه رم چونکی هندهک

ئالۆزى د ئاف خەلكى دا يىت ھەين و ئەز ھەزدكەم وان
ئالۆزىيا چارەكەم.. دىسا ھندەك ژ وان نەيارىت ئىكن و خوبن
د ئاف بەرا وان دا يا رشتى.. دا پىك بينم.. ئىنا ھەر
موسەرفى ب نەخۆشى قە گۆتە من:- ((ئەقە ھەمى نە شۆلا
تەيە.. ئەقە شىماتىيە)).. ھەر ژ بەر ھندى بو "ئولى بەگ"
رابوسەر خو و دا تالىما وى دەتتى بەلى من نە ھىلا.. ھۆسا
ھەكە ئىك ژى نەرازى بونا خول سەر زولم و تەعدايا وان
دىاركەت و خوبدەتە بەتەنى و دەستى وان نە گەھتى دى ھىن
و سوکرا مە گرن يان مرۆقەك وى و دى بىژنى:- ((ژ بەر چ
فلان كەس نا روينت خار)).. د گەل ھندى شىرۆى گۆت:

- ئەزبەنى ئەو ئالۆزىيەت مە چارە نا كەن و ھەكە جامىرەك
خەمخۆر و تىگەھشتى ھات و ئەو ئالۆزى چارەكرن يا ب دلنى
وان نىنە.. دىسا ھەكە ئىكى بەرەقانى ژ خو كر و دەستى مىرى
نە گەھشتى دى فەرمانا وى راکەن و نە خۆشىيا بۆ ھەمى خزم
و مرۆقەت وى چىكەن.

ھىدى رىبەرى ئەنیشكا خو يا دەستى راستى ل سەر
بالىفكى راکر و بالىفك دانا سەر ھەردو چۆكىت خو و د
شىرۆى نىرى و گۆت:

- بەلى بابۆ.. ئەو ئالۆزىيەت مە چارە نا كەن و ھەز نا كەن

ئەم ب خوژی وان ئالۆزبیا چاره‌که‌ین.. دا هەر ئیک ژمه
 مینته ب یی دیکه و به‌ره‌نگاری ئیک و دو بین و بهر ئیک قه
 دراوه‌ستیای بین و یی ژئ بهیت یی دی بکوژت.. دا هەر ب
 دویش دوژمنیی و تۆل ستاندنی قه بین.. دا هەر ب ئیک و
 دوقه دمژویل بین و نه گه‌هین چ داخازا ژئ ژ میری بکه‌ین..
 نی میر باش دزانت هه‌که ئەم هه‌می بونه ئیک و دوژمنی و
 نه‌یاری د ناڤ مه‌دا نه ما .. دی به‌ری مه‌ ل ویری بت سهر و
 به‌ری خو چاره‌که‌ین و ژیاننا خو خوش که‌ین و داخازا ماڤیت خو
 بکه‌ین.. ئەڤ چه‌نده ژئ نه یا ب دلئ وانه.. تا یا ب دلئ وان
 نینه ئەم قان تهنه‌نگا هه‌لگه‌ین و ب ملی خو قه‌که‌ین.. نی ئەم
 هه‌می دزانی هه‌ر ل چه‌رخیت مرۆڤ هاتییبه سهر رویی
 عه‌ردی.. چه‌ک هه‌بو.. دا مرۆڤ به‌ره‌قانییا خو پی بکه‌ت..
 چه‌کئ هنگی دار و بهر و شیر و تیر و خه‌نجه‌ر بون و ده‌ست بو
 ده‌ستی.. ل به‌راهییی مرۆڤی چه‌ک هه‌ل دگرت ژ بهر دورندا..
 دا دورنده مرۆڤی نه خۆن.. دیسا پتر هه‌می جه‌ا ل چیا دورنده
 هه‌بون.. ژ بهر هندئ خه‌لکئ چیا گه‌له‌ک هه‌ژ تهنه‌نگا و
 هه‌لگرتنا چه‌کی د که‌ن.. به‌س دا به‌ره‌قانییا خو پی بکه‌ن.
 هه‌ر ب که‌نی قه‌ ریبه‌ر ل سهر ناخفتنا خو چۆ پشتی ده‌ستی
 خو دانایه سهر قونتاغا تهنه‌نگا خو ئەوا ب ره‌خ وی بالیفکئ

ڦه بوئو ل ملی چه پئی دانای:

- ئه ڦ تڦه نڱه مه بیټ ب ملی خوڦه کرین دا دورندیت
وهک گۆرک و هرچا پئی بکوژین.. بهلی پا ئه ڦرو هه که میر خو
بکه ته هرچ و گۆرک د پیستی مرؤڦادا.. دیسا ئه م دی نه چار
بین ب ڦان تڦه نڱا به ره ڦانییا خو بکه ین.

ئینا مامه ند ئاڱای گۆت:

- قوربان .. هه ر مه زنا یا گۆتی .. هه که ئه جه لا بزنی هات
دی نانی شڦانی خۆت .. مخابن ئه و هه می رویپ و رویدانیت
شه ری جیهانی و ده ست دریشییت هتله ری .. بو وان نه بونه
سه ربور و چ مفا بو خوژی نه دیتن..

به ری مامه ند ئاڱا ژ ئاخفتنا خوب دوماهی بهیټ رتیه ری

گۆت:

- سه د جارا مخابن .. وان هه مییا و ل به راهیپی ئینگلیزی
و فره نسا و ئه مریکانی گۆنه هبارییا هتله ری دکهن کو ملله تیټ
جیهانی قوت برکرن و ماقیټ وان دخارن و دگۆتن .. هه که
هتله ر چۆ سوژ و په یمان بت زولم و ته عدایی ل چ عه ردا نه
مینت و هه می ملله ت بگه هن ماقیټ خو .. راسته ئه و گه هشتن
یا خو و یا مه ژی بلا بمینت ب بنی ڦه .. مخابن و حه یف زه لام
و ده وله تیټ مه زن و سه روکیت وان وه سا زوی ئاخفتنیټ خو ژ

بیرکەن.. ھی ھی بۆ ئینگلیزی ئەو چ پیرە فەرمەسۆنە.. بۆ و جا
خو هەمی تشتا دکەت.

ب قی ئاخفتنی ریبەری سەری خودو سی جاراً هژاند و
گۆت:

- دئی بلا ئەف سوحبە تەنە نۆکە بەس بن.. کا جەحیل و
خورت؟ نۆکە ژقانی نیشان هەلاندنی و ئارمانجانییە.

دەمی ریبەری و دیوانی ئەو سوحبە تیت خوب دو ماھی
ئیناین.. دو جەحیل چۆن و کانیا مالا دەرباز بون بۆ کەندالا و
سەری هەوسیی.. چار کیتل قەدان.. ئەو ژی دا ئارمانجانی
دەست پێبکەت.

ریبەری بالیفک ل سەر چۆکیت خو راکر و رابو سەر هەردو
چۆکیت خو.. ما بەری خودا وان چار کیتلا و هەردو دەستیت
خو دانانە سەر هەردو رانیت خو و گۆت:

- بابۆ شیرۆ.. ب من وەرە ئەو کیتل د دویرن.

- ئەزبەنی.. ل هەمی دەمال کەیف و دەواتا.. دەمی ل
گوندی مە زاقای دئینە سەر شوبی ل سەر برکا هە ئەوا دبیتژنی
برکا "دودی" خودان تەنەنگ و سەگفانیت گوندی مە ل قیرە
دروین و نیشان و کیتل ل جەهی نۆکە قەداین ددانی و
دشکینن.

ئينا ريبهري ب كهنى فه گوته شيرۆي:

- من باوهره گونديبيت وه د سه گفانن .. چونكى دانانا
نیشانان ل قى دو برين نیشانان سه گفانييا وهيه.
هه كو ريبهري ژ ناخفتنا خوب دو ماهى هاتى .. خه ليلى
حه جى گوت:

- ئەزبهنى .. خه لكى قى گوندى هه مى هندى بيژه د
سه گفانن .. شيرۆيى برايه ك يى هه ي دبيتنى عه زۆ .. عه زۆ ب
خو عه زۆيه .. زلكا ژ عه ردى دهه لينت .. بو شكاندنا كيلا و
هه لاندنا نیشانان كيم كه س دهستى وي دگرن.

ريبهري ناخفتنا خه ليلى حه جى فه برى و گوت:

- ئيك ژ نيشانيت مرۆقى ميخراس ئەوه .. دقيت يى
سه گفان بت و بو تفهنگا خو يى دهست هه ل بت .. باوهر
بكه ن .. نه سه گفانى گه له ك دهرفه تا ژ مرۆقى دكه ت .. چونكى
هه ر ئيكى مرۆف گوله يا ئيكى بهرده تى .. هه كه ژى نه گرت ..
ئيدى دى ژ دهستى مرۆقى چت و دبت ئەو دوربا خو دانت ..
به لى زه لامى سه گفان ئيك و ئيك دى دوربا خو دانت .. دى
باشه كا نو كه گازى عه زۆي بكه ن بلا بهيت .. بلا كيلا
به راهيى خه ما وي بت.

به رى عه زۆ بهيت نك ديوانى .. شيرۆي گوته ريبهري:

- ئەزبەنى .. دقئیت گولەیا بەراھییی تو د کیلی وەرکەى ..
نا بت خەلکئ گوندی چ کیلا بشکینن بەرى میهفانا .
هەکو عەزۆ هاتی .. ریبەرى بەرى خودایى کو
جەمەدانیییت سەرى وى د سۆرن .. گەلەک کەیفای وى هات ..
ئینا ئیکسەر بەرسقا شیرۆى دا:

- بابۆ شیرۆ .. وه نه بیژە .. کەس ژ مە میهفان نینە .. ئەقە
عەزۆ هات .. ئەقە برنویا من ژى .. بلا ب قئ برنویى ل شونا
من کیلا بەراھییی بشکینت .

- ئەزبەنى .. یا تو دبیژى دى هەر ئەو بت .
هەکو شیرۆى ئەو ئاخفتن کرى .. داخاز ژ برایی خو کر دا
بچت نک ریبەرى و ب برنویا وى کیلا بەراھییی بشکینت ..
پاشى شیرۆ کەتە د هزر و بیړیت برایی خو عەزۆى دا .. راستە
ئەو سەگفانى گوندییە و ناف و دەنگیت وى ب ویرى بیٹ
چۆین و هەکە ئەقرو وى ئارمانجا ریبەرى ژى گۆتى نه
شکاند .. نا بت چ جاریت دى .. چ گولەیا د چ نیشان و کیلیت
دى وەرکەت .. بەلى نا بت تا تەقەنگى ژى ب ملئ خو
قەکەت .. نه بەس ئەقە .. بەلى بارى ژ هەمییی گرانتر ئەو ..
دى ب تەقەنگا ریبەرى هاقیت وئ نیشانى .. ئەقئ چەندى ژى
گەلەک نیشان و رامان بیٹ هەین .. قیجا هەکە عەزۆى ب

برنۆیا ریبهری ئه و کیتل نه شکاند.. بلا نۆکه ویشه عهزۆ چ رهختا نه گریدهت و چ تفهنگا ژى ب ملی خو قه نه کهت و ل بهر چ کیتل و نیشانانا نه راوهستت.. شیرۆ گه لهک ما د هزر و بیریت خودا.. پیتحه سییا کو ئه و دهراقی نۆکه ئه و و برایی خو عهزۆ تیدا.. دهراقهک بهرته نگه.. ئه و ب خویین که تیبیه گه لهک دهراقادا.. بهلی دهراقی ئه قرو ئه و تیدا.. ژوان هه می دهراقا ب سه هم و ترستره.. شیرۆ وه سا بۆ چۆ کو دبت برایی وی قی چهندی نه زانت و باش د بهرا نه چت و د گهل خو گۆت:- ((عهزۆ..عهزۆ.. ئه قرو رو سپیکرنا مه یا که تیبیه د دهستی ته دا.. قیجا ئیکا هند بکه کو ریبهر و هه می مرۆ قییت ل قیره بیژن ته.. ئافه رین و که لاش و سه د باری که لا.. یا خودی تو هاری کار بی.. نی سه ره کئی سی بر ل سه ر من واجب بت.. هه که بهس عهزۆ و ئ کیتلی ب ئانه هییا خودی بشکینت)).

عهزۆ ژى هیدی چۆ نک ریبهری راوهستییا و پاشی خو چه ماند و تفهنگ ژ ریبهری وه رگرت.. هیدی دهست دایی دا سورمی وئ بینته خاری.. بهلی ریبهری گۆتی:
- بابۆ عهزۆ.. پاکیتهک فیشه کا یا تیدا و هه می چه بک که سکن عه سلینه.. چ هزرا نه که ئه ف برنۆیه ژى یا

پینگوتیبیه.. ل نک من گهله کا ب قه دره.. ئەفه ئەو برنۆیه ئەوا
بهری دو سالامه ند ئاغای پیش کیشی من کری.. ته چهوا
دقیقت وهسا دانئ.. چ شونا ته ستیرکا خولئ گرت.. دئ گوله
ب ویرئ کهفت.. نه کیم دکهت و نه زیده ژئ دکهت.. دیسا
کهچ ژئ نا کهت.

جارهک دی عهزۆی خو چهماند.. پشتی تهنهنگ ژ ریبهری
وهرگرتی و گوت:

- بهلئ ئەزبه نی.. بهلئ ئەزبه نی.

دهمی عهزۆی وهسا بهرسقا ناخفتنا ریبهری دای و تهنهنگ د
دهستی خو بی راستئ دا گرتی.. ما د وئ هزرئ دا.. کونۆکه
بارهک گران کهته سهه ملیت وی.. ئەو ژئ ل ناڤ هه می
عهشیره تیت قیره.. بهس رهنگئ جهمه دانیییت وی ژ رهنگئ
جهمه دانیییت ریبهری و عهشیره تا وییه.. تو بیژی هه ر ژ بهر
هندئ ژئ داخاز ژ من کر دا ب برنۆیا وی کیلا بهراهییئ
بشکینم.. هیقیبا من ژ خودئ مهزن ئەوه ئەم شهرمزار نه بن..
هه که من ئەف کیله شکاند دئ گهلهک که یفا ریبهری هیت و
دئ که یفا برایئ من ژئ هیت.. هه ر وهسا دئ حه لا دهزگرا من
ژئ زانت.. د دل دا دئ که یفا وی ژئ هیت.. هه ر وهسا عهزۆ
ما د هزریت ویرئ دا.. کونته قه ی وی تهنهنگ ب ملی خو

ښه کړی هره نیشانه کله بهر گوندییا ناسی دبت ټیک و ټیک
ټول سهر دهست لږ ددهت و هره کیله کا بو هاتییه ښه دان یا
بژکاندی و خه لکښ گوندی ژی چ جارای بی وی نا چنه گاره ی و
نیچیرا په ز کیفیییا .. ټو هه که ټو د گهل نه بت زوی ب زوی نا
چن .. ل هه می زستانا نیچیرا گوندی .. ټو ښه دکهت و دهست
پی دکهت و په ز کیفیییی به راهیییی ههر ټو دکوژت .. عه زو ما
و د گهل خو گوټ: ((دی کس ژ خودی مه زنتر نینه .. ههر ټو
هاری کاره)).

عه زو دو سی گاڤا ژ دیوانا بن داریت پیرمیسی گریډای
دهرکهت .. پستی تفهنگ د دهستی راستی دا بلندکری .. پاشی
ب له ز دهستی چه پی هاقیت لویلییا تفهنگی و دهستی راستی
ژ قونتاغی ښه کر و هاقیت که فا تفهنگی و هیډی سورمه ئینا
خاری و فیشه کهک بره بهر و سورمه بره سلال و زفرانده جهی
وی .. پاشی قونتاغا تفهنگی دا ملی خوی راستی و ژ پی ښه
ستیرکا خول کیلا به راهیییی گرت .. ټو وال دهستی راستی و
هیډی بیتنها خو چک کرو راوهستاند و تبلا شه هدی ل سهر
جه لاکي کیشا .. گوله و هسا ب کیلی کت چریقیین ژی هات ول
نزاری قاما دی .. دهنگ ښه دا و توزا سپی ژ کیلی بلند بو ..
ئینا ریبهری ب دهنگهک بلند گوټ:

- ئافەرىن .. دەستىت تە خۆش .. نى ئەقە عەزۆى رى
قەكر و كىلا ئىكى بارا من و گوندى شكاند فىجا كىلىت ماى
بلا بارا عەشيره تىت دى بن.

زهلام ل چهوشا قهسرى و بو سه ر په يسكا كه وا قهسرى بو
 سه ربانئ قهسرى تا بانئ كوچكى دريز بون.. ئيكى تامان و
 سينيكييت خارنى ددانه دهستى يى دى.. هه ر ئيك ل جهئ خو
 يى راوهستيايى بو.. دا عه بوئى خه زالى و ئه حمه دئ ئوسمانى
 وان هه مى تامان ل سه ر مشه معيت ل عه ردى و ب ريزو
 ته رتيف دانن.. چونكى ئه و هه ردو زه لام د شارازا بون ب
 دانانا سفرئت خارنى.. شيرؤژى ل هنداف سفرئ يى
 راوهستيايى بو.. دا سفره دويث دلى وى بهيت دانان.. پاشى

چۆسەرى دىوانى ل نك رىبهرى و خو چه ماند و گوته رىبهرى:

- ئەزىبهنى .. سفره يا حازره .. كهره كهن.

رىبهرى ئەنىشكا خو يا دەستى چه پى .. ل سەر بالىفكى
راكر و بالىفك دانا قاما ملئ راستى و خو كىشا نك سفرى و
ئىك ئىكه ب ناڤ .. گازی ههمى ئاغا و سەرۆك عەشیر و
ماقيل و مەزنىت هۆزا كر .. دا كهره كهن و بهینه سەر سفر
خارنى و شىقى بخۆن ..

رىبهرى بهرى خو دايى كو ههمىيا خو نىزىكى سفرى كرن ..
ژبلى خەلىلى حەجى .. ما ل جەھى خو و نە هاتە سەر سفر
خارنى .. ئىنا رىبهرى گوته:

- بابۆ .. خەلىل كهره كە وەرە شىقى بخۆ.

ئىنا ب مەلىلى قە خەلىلى بەرسقا وى دا:

- ئەزىبهنى ئەزى تىرم .. دلئى من نا چت شىقى.

بۆ جارا دويى و سىيى ژى رىبهرى داخاز ژ خەلىلى حەجى
كر .. دا بهیت شىقى بخۆت .. بەلى هەر بەرسقا وى ئەو بو كو
بى تىره و دلئى وى نا چتە خارنى.

د گەل هندى رىبهر گەلەك عاجز بو .. چونكى ل دەمى
ئىقارى قاسد بۆ خەلىلى هات بون .. كو شىخىت برىفكا
پسمامى وى كوشتن و شىروى ژى رىبهر ل دور وىرى

ئاگەھدار كر.. ب وئ عاجزىيى قە و ب دەنگەك بلند رىبەرى
گازى شىرۆى كر.. ئىنا شىرۆى ل ھنداڧ سفرى ئىكسەر
بەرسقا وى دا:

- بەلى ئەزىبەنى .. كەرەم كە .. ئەقە ئەز.

ئىنا رىبەرى ب زقرى قە و ب دەنگەك بلند گۆت:

- وەرە بابۆ شىرۆ .. ئەو ئاخفتنا سىپىدى تە گۆتى .. راستە

و من بو تە موركر.

ئىنا شىرۆى ژى بەرسقا وى دا:

- وە زوى ئەزىبەنى.

- بەلى بابۆ .. گەلەك زوى .. وەرە بەرى خوبدە خەلىلى

حەجى .. يى عاجزە و شىقى نا خۆت .. ژ بەر ھندى كو

پسمامى وى يى ھاتىيە كوشتن.. بابۆ نى ئەو رۆژا وە چاڧ

بەلەكىت شىخا كوشتىن.. وە زانى با رۆژەكى چاڧ بەلەكىت

وە ژى دى ھىنە كوشتن.. مانى ھەر ئەقەيە دوژمنى و

نەيارى.. مخابن ھەر كوشتن و خوېن رىتنە.

ھەر چەندە ، خەلىلى حەجى ھاتە سەر سفرى .. بەلى نە ژ

دل.

چەوا ھەمىيا شىف خارن و ئىك ئىكە خول سەر سفرى

دانه پاش.. رىبەر ما ل سەر سفرى تا دىتى كوھەمى زەلام ل

سهر سفری رابون.. چونکی ئیک ژعهدهت و سهخلهتیت
مروقی مهزن ئهون.. ل سهر سفرا خارنی نا رابت.. دی ههر
مینت سهر سفری و خوب خارنی فه مژویل کهت.. دا ههمی
زهلام ب دلی خو بخون.. دا کهس برسی و دشهرمادال سهر
سفری نه رابت.. ههکه یی ژههمییا مهزنتر یان ئاغای بهری
وان بهس کر.

بهری ریبهر خول سهر سفری فهکیشت و رابت.. ب
دهنگهک بلند گوت:

- مه ژ خودی منهته .. سفرهکا دائیم بت.. وهرن بابو..
سفری راکهن.

ئیکسهه ریبهه رابوئه و چۆل سهر لیقا سیقاندی دو دهشو
د دانایی بون.. ریبهه دهستیت خوشوشتن.. پشتی زهلامهکی
ب مهسینکی ئاثل دهستا کری و ل قاما دی زهلامهک یی
راوهستیای بو و خاولیهک ددهستادا بو.. ریبهه ب لیقهکا
خاولییی دهف و دهستیت خو زوهاکرن و لیقا دی یا خاولییی
ههر د دهستی زهلامی دا بو.

پشتی نقیژا عهیشا.. شیخ عهبلال بانئ کۆچکی
سهرکهفت و سلاڤ کره دیوانی.. دهمی چاڤی ریبهه ل بهر
روناهییا لوکسی ب شیخ عهبلای کهتی.. ههر زوی پیش فه

رابو.. دەمی دیوانی دیتی کو ریبەر رابوڤه.. هەمی پیک ڤه
رابونەڤه.. ریبەر پیش شیخی ڤه چۆ و دەستی وی گرت و دا
بهراهییا خو و ئینا سهری دیوانی و دانا نک خو.. پستی
ریبهری ب خیرهاتنا شیخی کری.. دو جارا دەستی خول
باسکی خویی جگارا دا.. ئەوی ب رهخ خه نجه را ل بهر
شویتکی را.. ئیکسه ر ئیک ژ زه لامیت ریبهری پیحه سیا کا
ریبهری چ دڤیت.. رابوڤه و دەستی خو دا سینگی خو و هات
ل نک ریبهری راوهستییا.. هیدی وی زه لامی دەستی خو ژ
سینگی خو ڤه کر و بره د پاخلا خودا و قودیکا جگارا ژئ ئینا
دهری.. خو چه ماند.. قودیک ڤه کر و دا دەستی ریبهری..
ریبهری ژئ قودیک ژئ وەرگرت و جگارهک ژئ ئینا دهری و
گۆته شیخی:

- شیخ ب نیشانا تو جگار کیشی.. که ره م که بو ته
جگارهک.

- به لی ئەزه نی .. راسته .. ئەز جگار کیشم .. به لی ئەز
سه بیلی دکیشم.

- شیخ ئەڤه نه جگاریت کارخانینه .. ئەڤان جگارا ئەز ب
دەستیت خو تیدکه م و ژ توتنا گوندی مه یه .

- ئەزه نی ئەڤه چل سالا پتره .. ئەز هه ر سه بیلی دکیشم.

رېبهري سهري خو بلند كر .. بهري باخفت .. هه ر ئه وي
زهلامى قودىكا جگارا ئيناي .. دهريينى كيسكى توتنى ل بهر
شويتكا خو .. ب دهستى راستى ئينا دهري و كره د دهستى
رېبهري دا و ب دهستى چه پى قودىكا جگارا ژ رېبهري وهرگرت
و كره د پاخلا خودا .. رېبهري داخاز ژ شىخي كر .. دا سه بيلا
خو بدهته قى .. هه ر بله ز شىخي گوټ: ((ئسته غفر الله .. ژ
من يا زېديه)) .. بهلى ده مى رېبهري سويند خارى ب سويندا
خويا پيگوتى .. ((ب سهري بابى خو)) شىخ عه بلا نه چاره
بو و سه بيلا خو .. دا دهستى رېبهري و رېبهري ژى سه بيلا
شىخي ژ توتنى تىكر و تبلا خويا بهراني دانا سه ر و
گفاشت .. نه و زهلامى راوهستىيى ب چه قماقا ئاگرى .. ئاگر
بهردا پرته كا پوبشى ژ كيسكى شىخي ئينايه ده ر و دانا سه ر
سه بيلى .. پاشى رېبهري سه بيل دا دهستى شىخ عه بلاى و نه و
جگارا ل بهراهيى بؤ شىخي ئينايه دهري دا بهر ده قى خو و
نه و زهلامى راوهستىيى ئاگر بؤ بهردايى .. بهري شىخ عه بلا
قورما ئىكى ل سه بيلى بدهت بؤ رېبهري دهستى خو دا سينگى
خو و گوټ:

- من گه لهك ژ ته منه ته .. ره حمه تيت خودى ل ته و
دهيبايت ته بن.

رئبهه ما د شئخى نئرى و ژئى پرسى:

- شئخى من .. تو خه لكئى فى گوندىى ؟

- ئەزبهنى ئەزئى بومبه خه لكئى فى گوندى .. نئى ئەفه چل و

دو سالن ئەز بئى ل فى گوندى.

- بابؤ .. تو بئى حه فى .. چل و دو ساللا مرؤف ل جهه كئى

بت .. دئى بت خه لكئى وى جهى .. چونكى يا ئەز دزانم شئخ و

مه لال گه لهك گوندا دچن .. ههه دو سئى ساللا بئت ل

گونده كئى.

- ئەزبهنى .. باوهه بكه .. خه لكئى فى گوندى هند د گهل

من د باشن نه خاسمه شئروؤ .. فئيجا چ جارا دهست و دلئى من

ناگرن ئەز فى گوندى بهئلم.

د گهل وئى ئاخفتنا شئخ عه بلای .. شئروؤ به رسقا وى دا :

- ئەزبهنى شئخ توژ قه نجبييت خو وه دبئئى .. تو گه لهك

ژ مه باشتى .. هه كه تو هنده بئى باش نه بئى .. ئەم ژى هنده د

باش نا بئى .. ههه تشته كئى ئەم بوؤ ته بكه بئى ههه كئمه .

چهوا شئروؤ ئاخفتنا خوب دو ماهى ئئنا .. رئبهه رى گوؤته

شئخ عه بلای:

- شئخ تو بئى حه فى ههه ل فى گوندى بئى .. مه زئى فى

گوندى شئروؤ خوؤش مرؤفه و ب نئشانانا زه لامئت باش ل فى

گوندى رادبن.. ئەو ھەمى ديارە ھەژ تە دكەن.. سپىدى من ژ
شېرۆى زانى.. نە بەس تومە لايىن گوندىيى.. بەلى توشىخى
ژى.. ھەر ژ بەر ھندى گەلەك ھەژ تە دكەن و قەدرى تە دگرن.
- ئەزبەنى خودى ژ تە و ژ وان ھەمىيا رازى بت ب راستى
ئەف گوندى گەلەك جھى دلخوشىيا منە.

- تو راست دىبىژى.. كەيفى من ب خوژى گەلەك پى
ھاتى.. كىم گوند ھندە د خوش و بۆشن.. پتر كەيفى من ب
رەزىت فى گوندى يا ھاتى.. چ جھا وەك فى گوندى من ھندە
رەزىت ترى لى نە دىتسە.. فى سپىدى من دگۆتە مامەند
ئاغاي.. ھەكە دونيا بو دونيا و تەنا و خوش بو.. ھىقىيا مە
ئەو بەھىن ل فى گوندى رەزەكى بو خو دانىن.
ئىنا شېرۆى گۆتە رىبەرى:

- ئەزبەنى نە بەس رەزەك.. بەلى گوند ب ھەمى مروقتىت
خوقە يى تەيە.. ھەمى گاڤا ئەم بىت د خزمە تا تەدا.
رىبەر ل سەر مىلى خو ژقرى و گۆتە شىخ عەبلای:
- شىخ تو بو فى دونيا يى چ دىبىژى..؟

ل سەر خوشىخى سەبىلا خول بەر دەفى خو راكر و گۆت:
- ئەزبەنى.. تو باش دزانى.. دونيا ھەر ئەف دونيايە..
ئەقە چل و دو سالن ئەزل فى گوندى.. ھەرو ھەر چاقى

روژئی ل هنداف مناسبی پیر ئوسمان ههل تیت و ههر و ههر
هنداف شکیری عه ره ب ئا قدا دبت .. به لی دنیا ههر شهف و
روژه .. بیت تینه گوهورین ههر مروفن .. هه کوئه هاتیم قی
گوندی .. هیش هه جی حسینئ بابی شیروئی خودئ ژئی رازی
بت و ژ هه می مرییت حازرا، ژن نه ئینا بو .. ئه و چو بهر
دلو فانییا خودئ مه زن و ئه قه شیروئی ژئی .. ژن ئینا و کورئ
وی ژئی هنده بی ژئانه .. نه زه نی .. ههر مروف تینه گوهورین ..
ئه قه ی ئه هاتیمه قی گوندی .. من نقیژا ل (172) مرییا یا
کری .. به س ل قی گوندی من (124) ژن ل خه لکی گوندی
بیت مارکین و من د گوهی (452) زارو کادا بی بانگ دایی .
سه لیمئ مستئ ما د شیخی فوکری و ئاخفتنا وی قه بری و
گوئی :

- شیخ ئه قی هه مییی .. تو چه وا دزانی ؟

شیخی به رسقا وی دا و گوئ :

- ئاغا .. من دهفته رهک یا هه ی .. ئه ف تشته هه می من

بیت لی نفیسین .. د گهل روژیت قه ومینیت وان و گه لهک

تشتیت دی ژئی .

ئینا ریبه ری دهستی خو بی راستئ دانا سه ر چوکی چه پی

بی شیخی و گوئ :

- شیخ .. وەسا دیارە کاریت تە گەلەک ب سەر و بەرن ..
من مەلاییت گەلەک گوندا ییت دیتین و ئەزى د گەل
ئاخفتیم .. تا نۆکە بەس من تویى دیتی ئان هەمی تشتا ل
سەر گوندی خو دزانی و دنقیسی .. من باوەره تو گەلەک
تشتیت دی ژى دزانی .. هەکە خودی حەزکەت ب ریا تە دى
ب سەر گەلەک تشتا هەلبن.

- ئەزبەنى .. هەر وەک خودی مەزن بۆ مە د قورئانا
پیرۆزدا ئەشکەرەکرى .. تا زانیارییا قورئانا پیرۆز ژى سى
پشکن .. پشکا ئیکى ژ قورئانى هەمی کەس دزانن .. پشکا
دویى ژ قورئانا پیرۆز بەس مرقیت عالم و زانا دزانن .. پشکا
سیبى ژ قورئانا پیرۆز نۆکە تا رۆژا قیامەتێ سرە و ژبلى خودی
مەزن کەس چ ژى نزانن و چ تى نا ئینتە دەرى .. قیجا یا مە
پىچى دبت .. ئەو تشتى ئەم دزانین دى شروقه کەین و گەهینین
خەلکى .. ئەم هەمی دزانین کو خودی مەزن ل سەر بوسرمانا
شەهده یا دانای د گەل کرنا نقیژا و گرتنا رۆژبیا و دانا زەکاتى
و چونا حەجى بى پىچى بت و تیهەل بهیت .. ئەف هەر پىنج
روکنە ل سەر مە فەرزن .. دیسا ئەم هەمی حەلال و حەرامى ژى
دزانین و ژ ئیک جودادکەین .. کا چ حەلالە و چ ژى حەرامە ؟
هەکو شیخی ئەو ئاخفتن دکرن زەلامەکى ل بنى دیوانى

هیدی کولهک ل هه قالئی خودا و ب دهنگهک نزم گوتئی:
- هئی هئی .. ئەم بیئت ل چ دگهرین و شیخی منی ل چ
دگهریبت و چ دبیتت.

ئینا هه قالئی وی دهقی خو بره بن گوھی و گوتئی:
- کورۆ .. وه نه بیژه .. دی ئاخفتنا شیخی ههر ئەفه بت ..
پا خو نه دی بهحسئی کوشتن و شیریقین و پریقینا تهنهنگا
کهت .. جامیتری مه لایین گوندییه .. شۆلی وی ئەفه یه .. مانئ
ئەم ژى باش شۆلی خو دزانین.

هه کو شیخ عه بلا ژى ل ئاخفتنا خو گه هشتییه بهحسئی
هه لال و هه رامی ریبه ری گوتئی:

- شیخی من .. ئەو تشتی ته گوتی راسته .. به لئ ل سه ر
هه لال و هه رامی .. مرۆف هندهک تشتا بۆ مفایئ خو و دویف
مه ره ما دلئ خو شروقه دکهت .. هه ره وهک فلان تشتی هه لاله و
بیقان تشتی هه رامه .. هندهک که سیته دی .. دی هین .. ئەو
تشتی هه لال دی هه رام کهن و ئەو تشتی هه رام دی هه لال
کهن .. ئەفه چه وایه ؟

- ئەزه نی .. تشتی هه لال ل نک هه مییا یئ هه لاله ..
تشتی هه رام ژى ل نک هه مییا هه ری هه رامه و ل نک هه مییا
یئ دیار و ئەشکه رایه .. ما نه ل نک مه هه می بوسلمانا و بۆ

همه می بوسلمانا خارنا گوشتی بهرازی حرامه و خارنا گوشتی
گارهش و پهزی حلاله.. ما ئیک دشتی گوشتی بهرازی حلال
کەت یان خارنا گوشتی گارهشا و پهزی حرام کەت؟

- شیخ ئەزى د گەل تە و ئەو تشتی تە گوئی گەلەک
راسته.. بەلێ نۆکە تو دزانی و تویی دینی ئەزى ل ناڤ
عەشیرو گوندیت ملله تی دگەرم و داخازی ژ هەمییا دکەم کو
هاری کارییا ئیک و دو بکەن.. کەس کەسێ نە کوژت و
توخیبەکی بو دوژمن و نه یارییی د ناڤ بەرا خودا دانن.. دیسا
داخازی ژ وان دکەم کو هەمی بینه دەستەک و دلەک ل بەر
سینگی خرابیی و هەمی مرۆقیت خراب.. چ ئەو مرۆقنی
خراب ژ مە بت یان یی بیانی بت.. من دقتیت بزنام.. ئەڤ
تشتی ئەز دکەم یی درسته یان نه؟

بی هیڤه و ویڤه .. ئیکسەر شیخی گوئی:

- ئەزبەنی .. ئەڤ تشته نه بەس یی درسته.. بەلێ خودی
دی خیرهکا مەزن بو تە لی نقیست..

رتیبه زقری سەر ئاخفتنا خو گوئی:

- هەکە ل نک تە خیرهک مەزن بت.. بەلێ ل نک ئینگلیز
و میری شویماتییه و گۆنههک مەزنه.. دقتیت ل سەر بهینه
سزا دان.. نه بەس ئەڤه.. بەلێ ئەو دبینن تا ئەڤ تڤهنگیت ب

ملیٰ مہ قہ نا بت ئەم ھەلگەرین و دبیین ھەرامە و شویماتییە ..
 تال ھەیفە ئادارا بۆری ھەکو "میجر مور" و سەرۆکی ئەرکانییت
 لەشکەرئ میری چۆینە نک برایی من یێ مەزن ل گوندئ مە و
 رہئیس عزەتی ئامیدی ژئ یێ حازر بو .. ب روبەک قایم
 ھەردوکا گۆتن برایی من .. کونا بت ئەف تھەنگە ب ملیت
 وەقە بن و داخاز ژئ کرن .. دا وان تھەنگا دانن .. ئینا برایی
 من ژئ گۆتە وان: - ((ھەکە ھون وەسا دانن ئەف تھەنگە ب
 ملیٰ مہ قہ د ھەرام و قەدغەنە .. بەلئ ئەم دبیین .. ھەلگرتنا
 فەن تھەنگا بۆ مە کارەک فەر و پیرۆزە .. چونکی ئەم
 بەرھەنیاا خو پێ دکەین .. ھون ب تھەنگا بیٹ زارۆک و ژنک
 و مرقۆقیت مە دکۆژن .. ئەقە بۆ وە ھەلالە .. بەلئ ھەکە ئەم ب
 فەن تھەنگا بەلا وە و دورندا ژ خو قەکەین بۆ مە ھەرامە ..
 جارا دی ل شارئ ناسرییی وە ئەم دویر کرین و ئاسئ کرین ..
 ھەکە ترسا فەن تھەنگا نە بت .. خودئ دزانت ئی جاری دی مە
 ل کیری ئاسیکەن .. بەلئ ھەکە ژ دەستی وە بەیت دی مە برین
 و توفئ مە ل سەر عەردی قەلین)) .

دەمئ ریبەری ئەف ئاخفتنە گۆتین .. شیخ عەبلا گەلەک
 تنگژی و پوسیدە بو و چاقیت وی ژرۆندکا مارەق بون و ب
 زفیری قە گۆت:

- ئەزبەنى .. ئەزب خودانى عەرد و عەسمانا كەمە ..
هەكە مەرۆف .. چ ل مالا خوبت؟ چ ل سەر ئاخا خوبت؟ چ ل
گوندى خوبت؟ چ ل ناڤ مللەتى خوبت؟ هەكە ئىك هاتە
دەرازىنكا مەرۆفى و دو روپى ژ مەرۆفى ستاندن .. يان بارى دو
روپىيا زيان گەھانده مەرۆفى .. بلا مەرۆف وى بكوژت و گۆنەها
وى ل قى ستۆبى .
د گەل هندى شىخ عەبلای دەستى خوینى راستى بلند كر و
ل ستۆبى خودا .. هەمى ديوانى گوھل دەنگى شرىقىنى بو ..
هەكو دەستى شىخى ب ستۆبى وى كەتى .

25

- کچا من.. ئەزا دبینم رۆژ بۆ رۆژی تو یا ل کیمیئی
ددهی.. گوھئی خو بده دەیکا خو.. دونیا بەر هندی نا کهفت
هیشتا تو یا جه حیل و جوان.. دی خو پیرکه ی.
هه کو هلی ژ دەیکا خو گوھ ل فان ئاخفتنا بوی.. بەرسقا
وی دا و گۆتی:

- ئەری ب خودی دادی تو راست دیژی.. دونیا بەر هندی
نا کهفت مروف بکه ته پشتیک و ل پشتا خو گرتدهت و
بشدینت.. هه ما ئەژی.. هه ر ژ بەر هندی یا پوسیده و بی

زارم.

- ئەز دەق ئېيىكى نا گەھم.. ژ بەر چ؟ ژ بۆچ؟
- دادى .. دا بۆتە بېيژم .. گەلەك جارا ژ دل ئەز
هەز دەكەم .. كو ئەز كچك نە بامە .. دا ھندە بارى من يىن گران
نە بايە .. دادى شۆلا كچكى گەلەكا ب زەحمەتە .. تا ھەكە د
گەل ئېيىكى بگەتە كەنى .. خەلك ھەمى دى بېيژن ھەژىدكەت ..
ژ خو ھەكە ھندەك جەحیل و تۆلاز ھاتنە مالا وان .. ما دى كى
دەقئى خەلكى گرت .. ھەمى دى بېيژن .. ژ بەر كچا وى مالى ..
بىت ھاتىنە مالا وان .. قىچا توب خودى ما نە ئەقە بارەك
گرانە .

- كچا من .. مەژە نە شىت دەقئى خەلكى بگرت .. توژى
ھندە بارى خو گران نە كە .. توژى ھەك ھەمى ھەقائىت خو ..
بەخۆ .. قەخۆ .. بگە كەنى .. خو نە توژ وان يا جودايى؟
- تو راست دېيژى .. ئەز ژ وان نە يا جودا مە .. ئەژى ھەك
وان كچكەم .. بەلى دادى توقەد ژ بېر نە كە كو ھەمى تېلېت
دەستى ھەر تېلن .. بەلى پا تو باش دزانى ھەمى نە ھەك
ئېيىكى .. مانى تېلا بەرانى و قەلېچكى .. ھەردو تېلن .. بەلى
پا ھەردو نە ھەك ئېيىكى .. قىچا ئەژى نە ھەك وانم .. ديسا ئەو
ژى نە ھەك مان!

- کچا من .. ب خودی .. ئەز دەیکا ته مه و ئەز ب خو
ژی د ته نا گههه .. قیجا چهوا دی ئیکی دی د ته گههه؟
- ئەفه توژی وه دبیتی؟ توژی د من نا گههه؟
- ئەری ب خودی .. کچا من نه ئەز د ته دگههه و نه کهسی
دی ژی د ته دگههه .. ههکه تو چهژ عهزۆی دکهی؟ عهزۆ ژ
چهژ ته دکهت؟ ته ئەو دقیت؟ وی ژی تو دقیتی؟ دا بزانی؟ ژ
خوههکه وه چ د گهل ئیک نینه .. مانی تو دزانی ئەفه چند
ساله پسمامی ته .. یی ل هیقییا ته .. بۆشوی پی نا کهی و
خلاس؟ دا ههه نه مینی بهنیشتی دهقی خه لکی .. بهلی من
باوههه ل بهر عهزۆی ژی یا تیک چۆی و ته سههیت ریکا ل
بهر وی ژی بیت بهرزه کین .. ته ئەو ژی یی دو دل کری ..
نزانت تو چهژی دکهی یان تو ترانیت خو پی دکهی؟
ههکو دهیکا ههلی ئەو ئاخفتن دگوتنه ههلی .. ئەوی ژ
ئەو ئاشا د کونکی دهستی دا .. ل سهه بهرمانکی خالی دکره
مه نه لکه کی دا .. کونک دا دهستی ههلی و ب سهه ئاخفتنا
خوئه چۆ و گۆت:

- کچا من .. من ژی ههه بۆ ته به .. ما تا کهنگی ههه ئەز
دی ل نک بابی ته بهره قانییا ته کهم .. دا ته نه ده ته پسمامی
ته .. بهلی ههکه رۆژه کی گۆتی ئەری و تو دایه پسمامی ته و

ناخفتنا خو دایین و نیشان بو ته ئینا.. پاشی گازندا نه که ی
 ما هنگی ئەزا ره بن دئ چ که م و دئ چ خولییین ب سهری خو
 وهر که م؟ یان ما دئ چ ژ دهستی من و ته هیت یان دئ چ ژ
 دهستی عه زوی ژ ی هیت.. هه که تشته ک د دلی دا بت.
 پشتی هه لی کونک ژ دهستی دهیکا خو ئینایه ده ری و
 دهستی راستی دا گرتی و شه پکه کی که فن دابه بن که فشی
 خوی چه پی.. دا بده ته بهر پشتا خو دا ته نه بت هه کو
 کونکی دده ته پشتا خو.. ل بهریانکی خار که ت و قه ستا کانیا
 مالا کر.. دا کونکه کی ئا قی بینت.. نی ئە قه ی ژ بانگی نی قرو
 وهره و تا نوکه بهس یا شی یای دو کونکی ئا قی بینت.. هه رو
 تا قی وه ختی شه ش کونکی ئا قی دئینان و دکرنه مه نه لکا
 مه زن دا.. به لی ل فان روژا هه ر ژنکه کا بچته سه ر کانیا..
 گه له ک گیرۆ دبت.. چونکی هه می مالا.. می هقان بیت هه یین و
 هه می مال د پی تقی گه له ک ئا قینه.. قیجا هه رو ل هه ر ماله کی
 ژنکه ک یا ب کیشانا ئا قی قه مژوبله.. تا ل هنده ک مالا دو
 سی کونکا ددانه سه ر پشتا که ری و دچنه برکا دودئ دا بهس
 ئا قی وی برکی بو شو یشتنی بینن و ئا قی کانیا مالا وکانی
 چه لکی بهس بو قه خارنی و زادی بت.
 هه کو هه لی ب ریکا کانیا قه دچو که ته د هزر و بیریت

ئاخفتنیت دهیکا خودا و زانی کو دهیکا وی ژی یا حقه..
 ههکه عهزۆ ب درستی و ههر وهکی دبیتژن ههژ وی دکهت..
 دقیت تشتهکی بکهت.. ژ خو ههکه ههژیکرنا وی بهس ئاخفتن
 بن.. بلا ل مالا خوروینت.. دا ئه و ژی ریکا خو بزانت و بهس
 هنده ل هیقییی بت.. بهلی ههر وهسا ههلی گه هشته وی
 باوهرییی.. کو عهزۆ گه له ک ههژیکهت و ئه و ژی یی ل
 ریکهکی دگه رییت دا برایی خوشیرووی و دهیکا خو
 رازیکهت.. دا وی بو بخازن.. بهلی پا ل قان رۆژا شیرو و
 عهزۆ و ههمی خه لکی گوندی ب هاتنا ریبهری و میهقاناقه
 دمژویلن.. دبت ئه ف خلمه ته ههر ل بیرا شیرو و دهیکا وی ژی
 نه بت و عهزۆ ژی ل قان رۆژا نه شیت ههر بیژته دهیکا خو و
 لی سویرکهت.

چهوا ههلی گه هشته بهر دیواری کانییی.. فاتا ههقالا خو
 دیت.. مه سینکی وی یی د دهستی دا.. دا بچته شیفکا پشت
 کانییی.. ئینا فاتتی.. ههلی تیگه هاند.. دا کونکی خو دانت
 سهر کافلکی کانییی ل بهر گههی و د گه ل بچت.. چهوا ههردو
 مان ب تنی گوته ههلی:

- ئه ری کچی ههلی ته زانییه؟

- خیره من چ زانییه؟

- چهوا ته نه زانییه.. ل ههمی گوندی و ل نک ههمی
میتهشانا بهحس.. ههر بهحسی عهزویه. ئینا هلئی خود
سوحبهتی نه گه هاند و گوت:

- بو ما چ ل عهزوی هاتییه؟

- ئه ری تو نزانئ یان تو خو تی نا گه هینی؟

- دی تو بیژه و من تیبه گه هینه.

فاتئ پشتی چند چپکیت ئاقتی ب لیلیکا مه سینکن
بهرداینه ددهستی خودا و هاقیتینه سهر و چاقیت هلئی.. هلئی
قه جنقی و کره هوار.. فاتئ ب دهنگه ک هیدی گوتنه هلئی:

- هلئی ئه قه ی ژ دوهی وهره ل ههمی گوندی بهحس بهس
بهحسی عهزویه.. ئه و ژئ هه کول دوهی ئیشاری ل پیرمیسی
بویه نارمانجانی.. ریبهری ب خو تهنه نگا خودا دهستی عهزوی
و بهری ههمییا عهزوی ب تهنه نگا ریبهری کیلا بهراهییین
شکاند.. گه له ک که یفا ریبهری پیتهات.. دیسا دیبیزن گه له ک
که یفا شیروی ژئ هات و ژ که یفادا جهی وی ل ههمی دونیایین
دا نه بو.

ئینا هلئی ب ساری و سستی قه بهرسفا فاتئ دا و گوت:

- ئی و چ دی؟

ئینا فاتئ ب زقزی قه بهرسفا وی دا:

- هه ما هه رئه فه .. ما ئه فه چ نينه ؟
- ب خودی .. ل نک من چ نينه هه که ل نک ته تشتهک
بت.

فاتى ژ وئ ئاخفتنا هه لئ تنگژى و ده مار گرتى بو و
ئیکسه ر دهستى خو هاڤيته پيز پيزکا گوھى هه لئ و گوټى:
- کچى هه لئ خوژى هنده تو يا دفن بلند و سه رره ق نه
بايه .. چ جارا ئه و تشتى د دلى خودا تو نا بيژى .. ب خودى
ئه فه ژ دوھى و هره باشتري من، توفى سوجه تى دزاني .. به لئ
تو خوب سه رقه هاي نا دهى .. ديسا پتر ژ هه مييا ژى که يفا
ته يا هاتى .. به لئ تو خو تى نا گه هينى .. هه ر وه سا ئه ز ژ دل
دزائم تو ته مه تى هه مى دونيا يئ هه ژ عه زوى دکه ي .. به لئ تو
خوب سه رقه نا به ي .. ما نه به سه .. دى ل موده رکى و که رى
عيناتا خو و هره خارى.

هه لئ ژ فان ئاخفتنيټ فاتى گوھشى و هيدي گوھى خو ژ
دهستى وئ ئينا ده رى و گوټ:

- ما هه که که يفا من به يت يان نه هيت؟ ما هه که ئه ز
هه ژى بکه م يان هه ژى نه که م؟ ما هه که ئه ز خوب سه رقه
هايده م يان خوب سه رقه نه بم؟ ما ئه و هه مى چ دئينت؟
- چه وا چ دئينت .. ما تو نا بيژيه خو .. هه که که يفا

شیرۆی ب برایی وی عەزۆی هات.. پشتی گەلەک کە یفا
رێبەری ژێ پێ هاتی.. کی نا بیژت دێ دلێ شیرۆی گەلەک
نەرم بت و دێ مرادا برایی خو حاصل کەت و دێ تە بو خازت؟
کی نا بیژت.. دبت رێبەر ب خوژی تشتەکی بکەت؟
دەمی ناغی رێبەری هاتی.. حەلێ فەجنقی وەک ئەو مرۆغی
تشتەک لێ بەرزە بویی و ئیکسەر دیتی و بەرسقا فاتی دا:
- ب خودی.. فاتی تو خوش یا دبیزێ و خوش یا
دئاخفی.

- ئەز خوش یا دبیزم و خوش یا دئاخقم.. توژی خوش بیژە
و خوش باخفە.

- چەوا خوش بیژم و خوش باخقم؟

- ما نە ئەقە سەری چەند رۆژانە عەزۆی خو کوشت و سۆت
دا تە ببینت.. بەلێ ما دێ چ بیژمە تە.. تو د بەرا نا چی و تە
نە قییت ببینی.

ل دوماهییا وی ئاخفتنا فاتی.. حەلێ دەستی خول ملی
فاتی دا و ب مجدی قە گۆتی:

- دا بو تە بیژم فاتی.. ئەف شەقە د گەل بانگی عەیشا بلا
عزۆ بچت ل نک گوھیشکا هەلالی.. ئەژی دێ چم.. ل ویری
دێ ئیک و دو بینین و بەس دو ئاخفتنا ب تنی دێ بیژم وی..

ههکه گوھئی خو دا من و وان ههردو ئاخفتنا .. من باوهره ئەز
دئی بۆ وی بم .. ههکه ئەوی گوھ نه دا من .. بلا دەستیت خوژ
من بشۆت و پرسیارا من ژى ئیدی نه کهت .. بلا بۆ خول
رێکه کا دی بگهرت.

فاتى ژ وئ ئاخفتنا ههلی ما حیبه تی و گۆت:

- ههکه من نه دیت؟ تو دزانی ل ئان رۆژا هه می ب
رێبهری و مێهئانا فه گه له ک دمژویلن.

- دقیت هه ر بیینی.

- دئی باشه .. ههکه من دیت و گۆت ئەز نا گه هم و نه
هیت.

- ههکه نه هات .. ژ نۆکه و یقه .. نه ئەز و نه ئەو .. بلا
به حسێ من ژى نه کهت .. نه ئەز وی دنیاسم و نه ئەو من
دنیاست .. ئەز ل مالا خو و ئەو ژى ل مالا خو ..

عهزۆ ما حیبه تی هه کو فاتى گۆتییه وی کو ههلی دقیت ..
ئەف شهفه وی ببینت .. نه زانی دئی چ کهت و چ بیژت .. ب
لايه کیشه .. که یفا وی گه له ک هات .. هه کو فاتى ئەو ئاخفتن ژ
ههلی بۆ ئیناین .. چونکی عهزۆ وهسا دزانی کو ههلی گه له کا
سه ر رهقه و ئاخفتنا وئ ئیکه و نا بت دو .. جارەک دی وهسا
ب سانه هی وئ نا بینت .. ئیجا ئەف داخازا وئ کو ئەف

شهفه وی بیینت.. دیاره تشته کی مه زنی هه ی.. عه زۆ وه سا بۆ
چۆ کو دبت بابی هه لئ یی رازی بوی.. دا هه لئ بده ته
پسمامی وی.. ژ بهر هندی وه سا ب له ز هه لئ دفتیت وی
بیینت دا تشته کی بکه ت.. هه کو ئه و هزر هاتییه د سه ری
عه زۆی دا.. گه له ک تیک چۆ و دونیا یا روهن ل پیش چاڤا
تاری بو.. به لئ هه کو ئه و ئاخفتنی هه لئ گو تینه فاتنی
ئیناینه بیرا خو.. عاجزییا وی سڤک بو.. وه سا زانی هه که
بابی هه لئ ئه و دا با پسمامی وی.. نه دگۆته فاتنی بلا عه زۆ
بهیت.. دا دو ئاخفتنا بیژمی.. هه که گو هئی خو دا من.. من
باوهره.. ئه ز دئی بۆ وی بم.. گه له ک ل نک وی ئاخفتنی
راوهستییا و که یفا وی پی هات و زانی ئه ف ئیکه ژی نیشانه
کو هیش هه لئ هه ژ وی دکه ت و هه ر تشته کی د ده ستیت وی
دا.. ژ بهر هندی ژی داخازا ژ فاتنی کری دا ب له ز ئه ف شه فه
وی بیینت..

چه و فاتنی ئه و داخازا هه لئ گه هانده عه زۆی.. هندی عه زۆ
هات دا فاتنی رازیبکه ت و بچت بیژته هه لئ کو ئه و گه له کی
مژویله و نه شیته ئه ف شه فه وی بیینت.. گوند ژی یی تژی
زه لامه و ل گه له ک جه ا ب شه ف نوبه دار بیته هه ی.. تا ل
جهی ژفانی وان.. هنداف گو هیشکا هه لالی چه په ره کی لی ده ه

زهلام بيټ تيدا.. هندی عهزۆ هاتى ههر فاتى قايل نه بو.. کو
بچته نک حهلى و ئەفى ژفانى ديتنا ههر دوکا گيرۆکهت..
فاتى وهسا بۆ عهزۆى ديارکر کو دقيت ههر ئەف شهقه بچت و
حهلى ببينت.. فاتى عهزۆ تينگه هاند کو پشتى ئامانیت شيفى
ل بهر ميتهشانا رادکهن.. ئەو ب خودى چت نک حهلى.. دا
حهلى بزانت کو وى ههمى ئاخفتن.. گه هاندنه عهزۆى.
بهرى نقيژا عهيشا فاتى گه هشته مالا حهلى و داخاز ژ
دهيکا حهلى کر.. دا د گهل وى بچت سهر کانبيى.. ئەو ژى دا
هارى وى دو سى کونکيت ئاقى بينت.. نى ل وان روژا و تا
درهنگى شهقى.. کانى ههر يا پر ژنک بو و فانوسهک ژى دانا
بون سهر ديوارى کانبيى و ژنک بى ترس و لهرز بر بهر دچونه
سهر کانبيى.. نى ل روژيت دى.. پشتى نقيژا مهغره ب چ
ژنک نه د ويران.. زوى ب زوى و د خورا نه ديتن بچنه سهر
کانبىيا مالا.. ل گوندا ب شهف کانى گه لهک ب ترس و
سه همن.. ژنکا گه لهک ئاخفتن ب کانبىيا مالا فه دگوتن..
ئامينا حه جى سويند دخار.. بهرى دو سالا هه کو د گهل ميړى
خول ميړى زفرى و بهرى نقيژا عهيشا گه هشته نک کانبىيا
مالا.. ميړى وى پشتيى خويى چلى دانا سهر کاڤلى
کانبيى.. دا ئامينا کابانبىيا وى بچت د کانبيى فه دهرتفه

دہت و جہودکئی خوژی تژی ئاٹا تہزی بکہت.. ھہکو ئامینا
 گہہشتییہ بہر دہری کانییی.. ھند دیت کوژنکہکن
 مہخمہلہکا سپی یا ل سہری و یا ل سہر فہرشی کانییی نقیژئی
 دکہت.. ئہوئی ژئی خو تئی نہ گہہاند.. وہسا دانا کوئہفہ
 عہیشا جہجی حسینیہ.. بہلی ھہکو گہہشتییہ بہر سولینا
 کانییی.. دہست و چاقیت خو شویشتن و جہودک ژئی تژی ئاٹ
 کر.. رابوقہ دا زوی دہرکہفت و خوگیرؤ نہ کہت چونکی
 مالخویئ وئ ل بہر دہری کانییی ل ھیقییی بو.. چہوا بہری
 خو دا فہرشی نقیژا.. چ ژنک ل سہر نہ دیتن.. ترسی ژنوی
 خو ہاقیت دلئی وئ.. بہلی وہسا دانا.. ھہکو وئ دہست و
 چاقیت خو دشویشتن.. ئہو ژنکا مہخمہلہکا سپی ل سہری..
 نقیژا خو خلاس کر و دہرکہت.. بہلی ھند باوہریا وئ ب وئ
 ہزری نہ ہات.. چونکی ھہر چہوا با.. دا ئہو ژنک د گہل وئ
 ئاخفت بہری دہرکہفت.. بہلی ھہکو ہاتیہ بہر دہری کانییی
 و پرسیارا میئرئ خو کری.. کا ئہو ژنک ژ کانییی دہرکہت؟
 بہلی میئرئ وئ تینگہہاند کو وی چ ژنک نہ دیتینہ.. ھنگی
 ھہر وہخت بو دا ئامینا جہجی د ترسادا کہفت.. دہستی خو
 بیئ چہپی ل رویئ خو دا و داخاز ژ میئرئ خو کر دا لہزی بکہن
 و بچنہ مال و ئہو ژنکا نقیژل سہر فہرشی دکر.. ھہبت و نہ

بت ئەو پير خەججايە .. تا ئامينا حەجى و ميړى خو
گەشتينه مال .. د ترسادا تا هاتى و نه ساخ بو و سى روژا
كەتە مال و هەمى خەلكى گوندى زانى .. كو ئامينا حەجى د
ترسيت پير خەججايى دا تايەك گران هاتى و نه ساخ بو .. ژ
وى روژى وەرە پتر خەلكى گوندى باوهركر كوب شەف ل سەر
كانى و روبارا ژمەچيتر خو دياردكەن و خەلكى دهنگيښن و
دبت هەر ئەو ژمەچيترن خو دئينه سەر كەيسى هندەك مرۆښ و
پير خەججايى ئەوا توريى وى ژى يى ل پشت كانيا مالا ..
هنده كيت دى ژى وەسا ددانا كو هەما ئەو پير خەجججا ب
خوبه .

هەكو حەلى و فاتى ب هەجەتا چونا سەر كانىيى ژ مال
دەرکەتین .. ئيکسەر حەلى خو نيزيكي کوتانى کر و خو چه ماند
و چود کوتانى قە .. سەرى گيسسکه کی گرت و ل کوتانى
دەرکەت .. دەرئ کوتانى ژى دويښ خورا گرت و هيدي گيسک
دويښ خورا کيشا .. ئينا فاتى گوتى :

- کچى حەلى ئەڤه دى چ کەى ؟

- هس به خو بى دەنگ کە .

- کچى چهوا خو بى دەنگ کەم .. مه بى گوتيه دهیکا

تە .. دى چنه سەر كانىيى .. تو يا گيسسكى دويښ خورا

دکیشی .. نهری هه که ئەم دیتن دی چ بیژین؟

- کچی فاتنی .. پا ب چ هه جهت دی چنه نک گوھیشکا
هه لالی .. هه که ئیکی ل وارا ئەم دیتن .. دا بزانت گیسکی مه
بی بهرزه بوی و ئەم بیته د دویف را هاتین و ئەفه مه دیت.
ئینا فاتنی دهستی خوب پشتا گیسکی را ئینا خاری و خو
چه ماند و گوته هالی:

- هالی ئەفه ته دایه ب کی فه .. ب خودی ته سه ری ژ
پیرا سیرا ژی ستاندى.
ئینا هالی بهرسقا وی دا:

- فاتنی بی دیسکی چیکهت دقیت چمبلا ژی بیتى.
فاتنی هیدی دهستی خول کماخیت هالی دا و ب سوجهت
فه گوته:

- پا دیاره ئەزا هندا خه شیم و ئەف گیسکی بی ئەزمان
چمبلن و عه زۆ ژى دیسکه .
چهوا هالی و فاتنی ژ دویرغه ره شاتییهک ل نیزیکی
گوھیشکا هه لالی دیتن .. ئیکسه رهردو ژ ئیک فه بون ..
پاشی ب دهنگهک بلند فاتنی گازی هالی کر:
- نهری کچی هالی ته گیسکی وه دیت؟
هالی ژى هه ب دهنگهک بلند بهرسقا وی دا و گوته:

- ئەرى ئەقە .. من ل قېرە دیت.

د گەل قى ئاخفتنى .. حەلن قەستا عەزۆى کر و د گەل خو
کەتە قى زىمارى:

(ئەرى عەزۆ.. ژبنە مالیت باب و خانەدانا .. هەکە ل ناڤ
مىرخاس و عەگیدا تو سەرکیش بى .. ئەقرو دەست هەلینە و
قى دەلیقى ژ دەستیت خو نه که .. هەکە ئەقرو تو دەست نه
هەلینى .. نۆکە و یقە هەمى هیقى و خۆزىیت من و تە بو
چینە .. ئاڤ و ئاڤ دى چن و هندی ئەم هەردو دویڤ را ببهزین
هەر قىرا نا گەهین و چ مفا نینە .. ئەرى عەزۆ کورى
دایگورىک و نازدارا .. هەکە ل ناڤ هەقال و برادەرا تو ئاشق
و ئەقیندار بى .. نى هەر من ئەو سۆزا دایە تە .. هندی تو
هەبى و ئەز ما بى .. ئەز هەر یا تە بى .. کەسى دى د قى دلئ
دا نه حەبىنم .. تا قەرقەرى من کەرکەرکەن و تیرکى سەرى من
ب کفنى گرىدەن و خرینا تەقرو مەر و بىرا بت و فەرشا دانە
سەر بىزارى تورى من .. ئەز هەر ل هیقىیا بەژن و بالایی تە
بى .. ئەرى عەزۆ ل ناڤ مىرخاسا چ سەگفانو .. ل نىچىرا پەز
کىقىیا چ دەست هەلو .. ئەقرو بو نىچىرا خو .. بو ئەسمەر و
چاڤ رەش و خەزالا خو .. دەست هەلینە .. ئەرى ما دى
نىچىرەک دى وەک من بىنى .. ئەقرو قى نىچىرى ژ دەست خو

نه كه .. هه ر وهك نيريبين كيښي ب شاخيت خو.. خه جي ژ
 سيامه ندى كرى .. ئه رى عه زؤ ل قى جي هانن بو دلى خو.. من
 تو هه لېژارتى دا ب هه لاليبا خودى و پيغه مبه رى يا ته بم .. تا
 مرنى هه ر د گه ل ته بم .. تو بو من بى و نه ز بو ته بم)) .
 هه كو دهنگى هه لى هاتيبه گو هيت عه زؤى .. ده مى د گه ل
 هه قالا خو فاتى ناخفتى و ديتى كو ره شاتيبا هه لى بو تالى
 وى فه يا تيت .. نه و ژى د گه ل خو كه ته قى دان و ستاندنى :
 ((ئهرى هه لى هه لا منى .. ئهرى هه لى جانا منى .. ئهرى
 هه لى رونا هيبا هه ر دو چا قيت منى .. گه لهك نارين و زه ريبا
 ده رگه هى قى دلى قوتا .. به لى بو هه ميبا هه رى ناسى بو .. بو
 كه سى فه نه بو .. به لى هه كو من تو ديتى .. هه مى شانيت قى
 گيانى بو ته بونه ده رگه ه و فه بون .. دا نه ژى بيم به ندى پشت
 وان هه مى ده رگه ها .. به ندى نارين و تورينا خو .. ئهرى
 هه لى .. خو زى سه د خو زيبيت خودى را د ده ريبى ميرى
 مرادارا .. مرادا من و ته حاصل ببا .. سه ريت من و ته ل سه ر
 باليفكه كى بانه .. هه لى هه كه تونه ژ ماليت به گ و شتيخ و
 ناغا بى .. به لى تو بو من تاجا سه رايى .. په ريبا به ر دلایى ..
 خو زى من زانى با .. كا دى هه ر دو ناخفتنيت ته بو من چ بن ..
 خو زى نه و هه ر دو ناخفتن .. بو من بيانه كليلا جي هانا ته ..

بههشتا من و ته .. جیهانا همه می خوشییت مه .. حهلی بهختی
ته و خودی مه .. هنده کیل و بیلانن ب دلن من نه که .. ئهقی
دلن رهبن ب کیپرا ئهشقی کهرکه نه که .. هه رتوب وان
ههردو ئاخفتنا .. واری ژینا من پر هیقی و خوشی که) .
هه کو حهلی ئه و ههردو ئاخفتن گوتینه عهزوی .. عهزوی
سه ری خو هه ژاند و قهستا کوچک و دیوانن کر .. هیدی هیدی
حهلی ژنی دا ری و هاته نک فاتن .. هندی فاتن داخاز ژ حهلی
کر .. کا وان چ کر و چ گوت .. دا تشته کی بزانت .. حهلی ژنی
گوتن :

- کچی فاتن .. خوقه د نه وهستینه .. نی من ههردو
ئاخفتنیت د دلن خودا گوتنه عهزوی .. تا ئه ز بو عهزوی نه هییم
خازتن و قه گوهازتن .. نا بت کس بزانت کا ئه و ههردو
ئاخفتنیت من و عهزوی چ نه ؟

هەر ل ئەو گاڤا ریبەر گەهشتییە گوندی .. هندی بیژە
 کەیفای شیرۆی هات .. هەمی دونیایێ تیرا وی نه دکر .. کەوێک
 ب پەرڤه نه دچۆد دهڤی دا .. ژ بهر هندی هەری شه پرزه و
 مژویل بو .. چونکی ل نک شیرۆی خەون بو .. ریبەر بهیت
 گوندی وی و ل کۆچکا وی رابت و روینت و بنقت .. ل مالا
 وی بخۆت و ڤه خۆت .. ئەڤ رویدانه ههتا ههتایێ بۆ شیرۆی و
 بنه مالا وی و هەمی خەلکی گوندی وی ژێ دی

سه رفه رازبیت.. هندی دنیا هیه دی قه سه کهن و بیژن و
سوجه تا هاتنا ریبه ری بو گوندی سواری کهن.

شیرۆی ئەف ئیکه هه می باش دزانی و گه له ک هزریت خو
تیدا دکرن.. ژبه ر ویری هه ری مژویل بو و ده بار و هه ویا وی ل
چ شونا نه دهات.. ل ئە و شه فیت ریبه ر ل گوندی د گه ل بانگی
سپیدی شیرۆیی هشیار بو و ده می شیخ عه بلای ب خو بانگ
ددا.. دهنگی وی ل گوندی و ل هه می کییری و شکیری و
زویرکییت رهخ و روییت گوندی دهنگ قه ددا.. دهنگی شیخ
عه بلای هندی نه رم و هه لیم بو هه ر ئیککی گو هه لی با خونه
دگرت.. ئیکسه ر دا ژ نا ف نفینیت خو ده رکه فت و جهی خو
هیلت و ده ست ده ته مه سینئ ئا فئ و ده ست نفیژا خو گرت و
ده سرن قه ده ت و نفیژا سپیدی که ت.

هه ر وه سا ل فان سپیدا پتری هه می سپیدا شیخ عه بلای
دهنگی خو مه لیل دکر و به ر ددا.. چونکی گه له ک که یفا وی
هات بو.. نی ئە قه ی ئە و ل فی گوندی ته مه ت فان سپیدا
زه لاما ل مزگه فتنی نفیژ نه کرینه.

ل رۆژا سییی ل سه ر هاتنا ریبه ری بو گوندی و پشتی شیخ
عه بلای به ری مرۆفیت ل مزگه فتنی نفیژ کری.. سه له وات
قه دان.. زکر ژمی کر.. پاشی ده ستیت خو بلن دکر نه به ر ئاسمانی

و دوعا و داخاز ژ خودی مهزن کرن.. ههمی نقتیژکه را د دویف
دا گوتن ئامین : یا خودی مهزن تو پیت مه ل سهر رییا راست
روکم که ی.. یا خودی مهزن تو دلی مه ل سهر ئاینی
بوسلمانه تییی موکم که ی.. یا خودانی عهر د و ئاسمانا بو خیر
و باشییی تو مه ب هیز بیخی و ژ شهر و خرابییی مه دویر
بیخی.. یا خودی مهزن تول سهر خاترا پیغه مبه ر و چاک و
ئه ولییاییت خو که ی.. گوندی مه و ملله تی مه ژ ههمی نه
خوشی و رویپ و به لا بپاریزی.. یا ره بی تو بو خاترا
خوشتییی خو که ی "محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم"..
ههمی مرؤقییت خراب بقه لینی و دهستی وان ل بهر مه رانه
که ی.. یا خودی مهزن.. ههر ئیکتی ل خیرخازییا مه و
خیرخازییا ئاینی مه بگه رییت تو سهر فه رازکه ی و هاری کارییا
وی بکه ی.. یا ره بی ههر ده رگه هی ته یه .. ده رگه هی ههمی
مرادا.. تو مرادا مه حاصل که ی.. تو گوئه هییت ده بیاییت مه و
ده بیاییت حازرا ب وهرینی و ب رحمه تا خود گه ل مه ههمییا
بکه ی.. ئامین.. ئامین.

دهمی شیخ عه بلا هاتییه بهر ده رگه هی مزگه فتی.. شیرو
بهری وی ده رکه ت بو و ل هیقییی راوهستییا بو.. دا پیکفه
بچن.. چه وا گه هشتنه نک قه سری.. شیرو شیخ

ئاگەھدار كر.. دا نه چته مال و بوخارنا تيشتنى بىنت
قهسرى.. دا د گهل ريبه رى و ميتهفانيت ل كوچكى تيشتنى
بخون.

پشتى همييا تيشت خارى و بويه تيشته گه ه.. ريبه ر ل
ديوانى رابوڤه.. د گهل چار مهزن و ماقىلال دهره چكىت
كوچكى خاركه ت و ئيكسه ر گازى شىروى كر.. هه كو شىروى
ل بن توبا بهر دهر گه هى قهسرى به رسقا وى داي.. ريبه رى
گوته:

- بابو شىرو.. گوندى وه چهند كانى لى هه نه ؟
- نه زبه نى .. دو كانى ييت لى.. ئەفاهه ديترنى كانىيا
مالا و ئەوال قاما دى يا گوندى ديترنى.. كانى چهلكتى..
ئاڤا قه خارنا گوندى ژقان ههردو كانىيانه و ل بهر هه ر
كانىيه كى بركه ك ههيه.. ئەو ژى بو ئاڤدانا هنده ك زهڤى و
چه ما.. ديسا كانىكه كا دى. ئاڤا وى دچته بركه كى ل ژورىيا
گوندى.. ديترنى بركا دودى.. كانىكه كا دى ژى ئاڤا وى..
دچته بركه كى ل روژئاڤا گوندى.. ديترنى بركا به قالا.. خه لكى
گوندى ژوان ههردو كانىك و بركا.. ئاڤى نا قه خون.. بهس بو
شين كرنينه.

ئينا ريبه رى دهستى خو يى راستى دريژكره قاما روژهه لاتى

و گۆته شیرۆی:

- ئەوا ههیه کانیا مالا ؟
- بهلئێ ئەزبه نی .. هه ما ئەوه.
- نۆکه من دقیت د گهل ته و شیخی و جماعه تی بچینه
ناش زه قییت کانیا مالا.
- بهلئێ ئەزبه نی .. ب راستی ل قی ده می تا به ره رکئی
نیقرو گفاندیت چه میت ویری گه له ک د خوش و هوین.
- ریبه ر و جماعه ت ب ریکه تن .. هه ر زوی شیرۆی ئینسی
خولام تیگه هاند دا ب له ز بچت سی چار مه حفیرکا و هنده ک
بالیفکا بینه گفاندی زه قییا سه ری.
- چه وا ریبه ر و شیخ و شیرۆ و چار مه زن و ما قیل گه هشتن
زه قییا سه ری .. ریبه ری جهی خول سه ر مه حفیرکه کی خوش
کر .. ده ستی خو در یژکر .. دا هه می روینن خاری .. ما د وارا
فوکری .. پاشی به ری خو دا شیرۆی و گۆت:
- هه ر وه ک ته گۆتی .. بابۆ شیرۆ .. کو دو کانیا قییت ئافی
بیت ل گوندی وه بو شه خانی .. د گهل دو کانیا قییت دی بو
ئاقدانا چه ما .. باشه .. به س .. ملکێ وه یی ئافی .. هه ر
ئه قه یه .. چه م و زه قییت ل به ر قان کانیا ؟
- ئەزبه نی گه له ک ملکێ دی ژێ یی ئافی مه یی هه ی ..

به لئی ئه و ملک ژ گوندی یی دوبره .. ملکئی ئاقوکی ئه وی هون
 د رییسا وی را هاتینه گوندی .. ئه و هه می ژی ملکئی
 سواریبانه .. ل قاما رۆژئاقا گوندی و ل ئاف به را مه و گوندی
 سپینداری ئاقه کا بۆشا لی .. دو ئاش ل بهر تینه گیران ..
 دبیژنی ملکئی "سه رویی" .. ئه و ملک .. قامه کا سواریبانه و
 قاما دی ژی یا سپینداریبانه .. پاشی ئه و ئاف دبه روبا ر و ل
 قاما سپینداریبا جوییت ئاقی بهر دگرن بۆ ملکئی بهر
 بویکا .. ئه و ملک ژی یی سواری و سپینداریبایه .. پاشی ل
 قاما سواریبا جوبه ک دی .. دچته سه ر ملکئی چه لوکی .. ئه و
 ژی یی ته کیا بریفکانه .. هه ر وه سا سواری و سپینداری .. وی
 ملکئی ب حاسل دکهن .. پاشی ملکئی باکباکی ئه وی ژی
 سواری دکهن و نوکه هنده ک مال بییت لی هه یین .
 - ئه قه گه له ک ملکه .

- ئه زبه نی .. هیش یی مای .. پشتی ملکئی باکباکی ..
 دی ملکئی چه م قاید و چه مکی مه لا و چه مکی سماق هییت ..
 وی ملکئی ژی سواری دکهن .. پاشی ل دو ماهیبا وی جوی ..
 گوندی میزی تییت ئه و ژی وه قفا غه وسی به غدایه و فه له
 دکهن .. ملکئی میزی هندی بیژه یی زوره چ گوندیت به رواربیا
 هنده ملک لی نینه و ب فه له بییت میزی ب تنی قه نا هییت

هممیی شین کهن.. هر سال هندهکی ددهنه خه لکی سواری دا
ب حاصل بکهن.. دیسا د ناڤ بهرا مه و گوندی میزی هندهک
ملکی ناڤی یی هه ی دبیژنی میسکی و کانیکا کهرا.. نهوی
ژی سواری دکهن.

مامه ند ناڤای بهری خودا شیرووی و گوتی:

- وهسا دیاره ملکی وه ژ گوندی یی دویره.

- بهلی گهلهکی دویره و هاتن و چون گهلهک وهختی دبت..

مرۆقی د وهستینت تا دچت ناڤ ملکی و دزقرت.. بهلی پا
باب و باپیریت مه گوندی ل قیره دانای.. ههمی سپیدا خه لک
دچن ناڤ ملکی و ئیثارییا ژی وهستیای دزقرن گوندی.. نه
ژی وهک وان بییت ماین و ل سهر دهوسا وان دچین.

ریبهری نه نیشکا خو یا دهستی راستی دانا سهر بالیفکی و
دهستی خو هاقیت ئه رزنکا خو و بهری خودا شیخ عه بلای و
گوت:

- چ ژ ویری چیتتر نینه.. بو شولیت باش مرۆف گوهی خو
بدهته باب و باپیریت خو.. ل سهر دهوسا وان بچت.. بهلی
ههکه هندهک جارا مرۆف شولهک باش بکهت.. تا ههکه باب و
باپیریت مرۆقی ژی نه و شول نه کر بت.. دی گهلهک که یفا
خه لکی پی هیت.. ههکه باب و باپیریت مرۆقی ژی د ساخ

بان.. دا گهلهک که یفا وان ژى پى هیت..

پاشى ئیکسه ریبهرى سهرى خو بلند کر و گۆته شیروى:
- بابؤ.. ته ناقتى دو جها ئینا کو ملکى وه قفا غهوسى
به غدا و تهکيا بریفکانه.. ئهري چهوا ئه و ملک گههشته وان؟
هه ب لهز شیروى بهرسقا ریبهرى دا وگۆت:

- ئهزبهنى.. هه رباب و باپیریت مه.. بۆمه یا
قهسهکرى.. هندهک ژ ملکى چهلۆکى شیخیت بریفکا ژ خه لکى
گوندى ههسنهکا مشخانه کر بو و گههشته وان و بارا پترى ژ
ملکى دى.. ژ بهرى وهره خه لکى گوندى کر بو خیر بۆ وه قفا
غهوسى به غدا و تهکيا بریفکا.. ئه و ژى هه که ئیک نه ساخ
بیا.. یان خودى که ره مهک د گهل کر یا یان کهت با د
گرفتاریهکى دا.. دا زه قیهکى که ته نه زر و خیر.
هه کو ریبهرى گوهل وى ئاخفتنى بوی گۆت:

- دیاره خه لکى گوندى وه گهلهک که ژ شیخ و مشایخا
دکهن و تشتى وان باوه رى پى هه ی گهلهک که ژى دکهن و بۆ
ته خسیر نا کهن و هه ر تشته کی ژ دهستی بهیت بۆ دکهنه دیارى
و پیش کیش دکهن.

شیخ عه بلا ما د ریبهرى نیری و گۆت:

- ئهزبهنى.. ئیک ژ ره وشت و نیشانیت مروقتى چاک

ئەو . . ھەكە باوەری ب تشتەكى ئینا بو تەخسیر نا كەت . . چ
تشتی ژى بهیت دى بو كەت و ملیت خو نا چه مینت .
ریبەر گرنژی و دەستی خودانا سەر چۆكى شیخ عەبلای و
گۆتى :

- خۆزیکیت شیخی . . نۆكە شیرو و خەلكی گوندی گەلەك
قەدری تە دگرن .

- ئەزبەنى . . یا ئەز دزانم ل گەلەك گوندا مەلاییت وان
پتر ژ دو سى سالانا مین . . بەلى ژ بەر باشییا خەلكی قى
گوندى ئەقە چل و دو سالە ئەزل قیرە . . تا نۆكە كور و
نەقیبیت من . . خو ددانن كوئەو خەلكی قى گوندىنە .
ریبەری دەستی خول سەر چۆكى شیخی راكر و بەرى خودا
شیروى و گۆت :

- بابو شیرو . . گوندی وە چەند مالن ؟
- ئەزبەنى نیزیكى دو سەد مالانە .
- چەند زەلام دشین چەكى ھەلگرن ؟
- ئەزبەنى . . نیزیكى سى سەد و پینجى زەلام دشین
چەكى ھەلگرن . . بەلى نۆكە ل گوندی مە حەفتى كەسا تەنگ
بیت ھەین و چەك ھەلگرن .
- چاقى خودی لى بت . . گەلەكن . . خودی ھەر زیدەكەت .

- ئەزبەنى .. عەشىرەتا بەروارى ژىربىيا نىزىكى چل و
سى گوندانە .. بەلى گوندى سوارى و پاشى گوندى سپىندارى
ژ ھەمى گوندىت عەشىرەتى مەزنتەرن .. ب من وەرە ل
عەشىرەتت دۆسكى و مزورى و زىبارىيا ژى چ گوندىت بۆش
تەمەتى سوار و سپىندارى لى نىن .. تا ل وەختى خو ناحىە و
قشله و خاندنگەھ ژى ل گوندى مە بون.

دەمى ئەو سوحبەت د ھاتە كرن .. ھاتە بىرا شىرۆى كو
گوندى سوارى ژ بەر مەزنى و پىتقىيا جھى وى ل ناڤ مللەتى
بەروارىيا ھەر ژ وەختى ئوسمانىيا قشله لى بو پاشى بو ناحىە
و پاشى خاندنگەھ لى ھاتە قە كرن .. ھەمى دزانن كو قشلا
سوارى نۆكە نەخۆش خانەيە و ھەمى بەروارى .. تەلۆبى نوژدار
دىاسن و ھەمى نەخۆشەت مللەتى تىنە نك تەلۆى .. تا
برىندارىت سى چار تڤەنگا تەلۆدەرمان دكەت و ساخ ژى
دكەت .. مانى ھەر تەلۆ بو .. ھەكول سالا 1937 شىرۆل
شىفشكى سپىندارىيا ھاتىيە برىنداركرن و برىيە گوندى
سپىندارى ھەر زوى زەلام ھاتنە دوىڤ تەلۆبى نوژدار و ل نىڤا
شەڤى برنە سپىندارى .. دا برىنەت شىرۆى دەرمان كەت و
بكەوينت.

باش تىتە بىرا شىرۆى .. ھەكو قشلا سوارى يا پر جەندرمە

ول بن قشلىق تەول خانە و كۆلىق دەوارىت جەندەرما بو و ب
رەخ قە كادىنا كايىق و ئالفىق دەوارا بو.. ل وەختى خو.. وان
جەندەرما و چاويشى وان، ل سەر خەلكى سوارىق دانا بو.. كو
ل سەرى پايزى ھەر مالەك فەردەكى كايىق.. يان بىست
رىسىيىت گيايى بىنە كادىنا قشلىق.. بوئالفىق دەوارىت
جەندەرما ل زستانى.. چ جارا رويدانا خاندنگەھى ژ بىرا
شىرۆى نا چت.. ئە و ژى ل سەرى بەھارا سالا 1939 بو.. ب
رەخ ئاقاھىيىق قشلىق خاندنگەھا سوارىق بو.. نۆكە مالا
سەلىمى نامىيە و نىزىكى ھەفتى زارۆكىت سوارىا لى دخاندىن
دىسا دو زارۆك ژ گوندى سپىندارى.. دھاتن مالىت خال و
خەزىت خودا بخوين و سى زارۆك ژى يىت ئاغايىت
بارەمىنكى.. دھاتنە مالا شىرۆى وان دا بخوين.. ئىك ژ وان
سەعيدى كورى ئەمربخانا خویشكا شىرۆى بو.. كابانىيا
سلىمان ئاغايى بارەمىنكى.. خاندن ل خاندنگەھا سوارىق تا
پۆلا چارى ھەبو.. ھەر زارۆبەكى پۆلا چارى ب دوماھى ئىنابا
دقلىت چۆبا باژىرەكى.. نە كە دا ل مال رونت خارى.. ھەمى
زارۆكىت سوارىيا ئەو پۆلا چارى خلاس دكرن.. ژ دەبىايىت
كەسى ژ وان نە دھات بنىرنە چ باژىرا.. بەس وەختى خو.. ھەكو
شىرۆى پۆلا چارى تمام كرى.. بابى وى سالەكى ناردە

ئامىدىيىنى و سالەكى زى ناردە مىسلى تا پۇلا شەشى خلاس
كرى و باش فيرى قەلەم و خاندنى بوى و پاشى زقرى مال و
خاندنگەھ ھىلا.. دىسا شىرۆى زى ھەرسى برايت خول
وختى خو ناردەنە ئامىدىيىنى و دھوك و مىسلى بۇ خاندنى
پشتى پۇلا چارى ل گوندى تام كرین.. بەلى دىسا ھەر ئەو زى
پشتى پۇلا شەشى زقرینە گوندى.

چ جارا ژ ھزرا شىرۆى نا چت ل سەرى وى بەھارى رۆژا سى
شەمى بى بو.. ھەكو دەبانجا خو يا برینوك ل پشتا خو گىدای و
ھەيزەرانى خود دەستى خو گرتى و قەستا خاندنگەھى كرى..
كەسى نە دزانى كا بۇچ شىرۆى قەستا خاندنگەھى كر و كا چ
د سەرى وى داپە و كا ئىنيە تا وى چىيە؟ كابانىيا وى زانى و
دلى وى خو ھەلاقتى.. چونكى چ جارا وى نە دىتييە كول فى
دەمى رۆژى شىرۆ وەسا كارى خو بکەت و ژ مال دەرکەقت و
قەستا خاندنگەھى بکەت.. وى زانى كو شىرۆ دى تشتەكى
كەت.. ئىكسەر چۆنك خەسىيا خو.. دقىيا ل ئەيوانكى
تشتەكى بىژت خەسىيا خو.. بەلى دلى وى نە گرت.. وەسا
زانى ھەكە ئەو وى خلمەتى بىژت خەسىيا خو و خەسىيا وى
ھزركەت كو وى شىرۆى پىئەكرى.. دىسا ھەكول ئەيوانكى
چاقتى دەيكا شىرۆى ب ناف چاقتى بوبكا وى كەتىن.. دقىيا

تشته کی بیژته بویکا خو.. به لی هه کو هزریت خو کرین.. زانی
 یا باش ئه وه.. نه ئاخفت و خو بی دهنگ کهت.. هه که بویکا
 وی ئه و خلمهت زانی دبت قهسه کهت و هه می گوند بزانت و
 پیبچه سییت.. هه ر بی دهنگی ده رمانه.. هه که ئه وی ب شهف
 ئه و خلمهت نه گو تبا شیروزی.. که سی دخورا نه ددیت ئه قی
 خلمه تی بو شیروزی قهسه کهت.. نی هه کو هه می خلمهت و
 شولیت ئاسی د ده ستیت ره سپی و مه زنیته گوندی دا رون دبن
 و دقین چاره کی بو بین و دخورا نه بین بیژنه شیروزی.. یان
 بو وی خلمه تی شیرو ب یا وان نه کهت و گو هی خو نه ده تی..
 ئیکسه ر دی چن و خو هاقینه نک ده یکا شیروزی.. دا بیژنه
 ده یکا عه یش کو چاره کی بینت.. چونکی شیرو د بهر چ را نا
 هیته و گو هی خو نا ده ته که سی.. قیجا هه ره هیقیه کا وی..
 هنگی دا ده یکا شیروزی د گهل وان ئاخفت.. هه که زانیبا کو
 شیرو یی حه قه.. دا بیژت وان.. نه هه لین و نه ده یین.. ئه ز د
 خورا نا بینم بیژم شیروزی.. چونکی ئه وی راسته و هون د نه
 حه قن.. ژ خو هه که عه یشی زانیبا شیروزی دلنی وان یی هیتلای
 و یی نه حه قه.. دا بیژت وان ره سپی و مه زنا.. هه رن وه حه ق
 یی نه بت ب هیقییا من قه به یلن.. ئه ز دی بیژم شیروزی..
 ل وی سپیدا بهاری ژی ده می وی دیتی کو شیرو د ئودا

خوفه یی کار و کۆکی خودکەت و پاشی هاتە ئەیوانکی..
 زانی دئی شیرۆ تشتەکی کەت.. چونکی وەسا دیار بو یی بئ
 زارە و چریسکیت ئاگری ژ چاڤا ییت دپەشن.. هەر ئیکئی
 دیتبا دا بیژت دیپشکەکی یی ب ناڤ چاڤا قەدای.. دەمی
 چاقیت دەیکا شیرۆی ب ناڤ چاقیت وی کەتین.. کەسئ چ نە
 گۆت یی دی.. دیسا پشتی شیرۆ ژ قەسری دەرکەتی و ل
 ئەیوانکی چاقیت عەیشی ب ناڤ چاقیت بویکا وی کەتین..
 کەسئ ژ هەردوکا ژئ چ نە گۆت یا دی.. هەردو هاتن سەر
 دۆشکی ئەیوانکی خو مژویل کەن.. هەر وەک ییت ل هیڤییا
 تشتەکی و هەر ئیکئی یا وی د دلی دا بو.

باش تیت بیرا شیرۆی کا چەوا ل وی رۆژا بهاری گاقیت
 خو هاقیتن و قەستا خاندنگەهی کر.. هەکو گەهشتییە بەر
 دیواری قشلی.. تەلۆیی نوژدار ل بەر دیواری قشلی ل سەر
 کورسیکەکی یی روینشتی بو.. بەر بەرۆژک یی خوش بو و
 چاقئ رۆژی لی بو.. دەمی تەلۆی دیتی کو سیتافکا مرۆڤەکی
 ژئ دەرباز بو.. هەر زوی سەری خو بلند کر و سەر ملی چەپئ
 زقری.. زانی کو سیتافکا شیرۆیە.. ئیکسەر رابوڤە.. دا
 بزانت کا ئەڤە چ خیرە و ژ بەر چ شیرۆژی بوری و سلاڤ نە
 کری؟ دبت ل خاندنگەهی تشتەک قەومی بت؟ ما

راوهستیاییی ..ل هیقییا ویری هه کو شیرو دزقرت دا دگهل
باخفت و بزانت .. کا ژ بهر چ هنده شیرو یی بیزاره تا کو
سلاڤ ژی نه که تی؟

ههر شیرو گه هشته بهر ده رگه هنی خاندنگه هنی پرسیارا
ئه حمدی ده رگه فان کر کا زه کی ئه فه ندی ل کیرییه .. ده می زانی
کو زه کی یی د ئوده کا شاگردا فه ده رسا ددهت .. شیرو هات ناف
حه وشا خاندنگه هنی و ئه حمدی ده رگه فان ب ره خ فه بو .. ده می
زه کییی سه یدا و کاریده ست گوهل دهنگه دهنگه کی بویی .. ما
د په نجه ری را .. به ری خو دایی دیت کو شیرویه .. ژ ئودا
شاگردا ده رکهت و قه ستا هه وشی کر .. ده می دیتی کو شیرو
چو د ئودا وی فه .. ئیکسه ر دویف شیرو را چو د ژور فه و
ب خیره اتنا وی کر .. بی هیرقه و ویرقه شیرو گوتی :-
(ئه ری تو وه لی هاتی کو هه ژ کچکیت گوندی مه بکه ی و ب
دویشه بی) .. هه کو زه کی ئه فه ندی وه سا شیرو دیتی .. رهنگی
وی وه رگیرا و ده قی وی تیک ئالییا و قیشاف قیدا هاته
خاری .. به ری بگه هت و باخفت .. شیرو کره هه وار و لی
حه یتاند :- ((هه ی یاره مه ز .. ده قی خو تیک نه ده و تیک نه
ئالینه ئه قرو عزرائیل بابی ته بت توژ ده ستیت من خلاس نا
بی .. ما میری تو ئینایه قیره .. دا زارو کیت مه فیری خاندن و

نقیسینی بکهی.. یان ژی دا حهژکچکیت گوندی مه بکهی؟
 مه همییا قهدری ته دگرت کو تو مروقهک غهریب و
 بیانییی.. بهلی دیاره توقهدری خو نزانئ.. ئەهی نان خوړکی
 سفر درین.. بۆییت وهک ته ههر چویتی باشه).. بهری شیرو
 ئاخفتنا خوب دوماهی بینت.. دهست دا حهیزه رانی و ل
 کپله کیت زهکی پاله بو و کیری دخورت ویری بده بهر.. قیری
 و حهواریییت زهکی ب سهر گوندی فه چۆن.. کهس نه ویرییا
 بچته ههوارئ و تانی یان تا بهره قانییی ژی.. نی هندهک جارا
 ههکول گوندی دپونه لیک کهتن و شه ره دهف.. دا ههر ئیک
 بیژت یی دی:- ((ئی هی.. ئەفه شیرو هات)).. ههر ئیک
 دا خو قه کیشت.. چ ژن با یان میتر با.. دا ئیکسه ر شه ری خو
 بهتال کهن و ههکو شیرویی ددانا ئیکی.. حه دی کئی هه بود تانا
 وی بهیت و بهره قانییی بکهت.. تا گه لهک جارا شیخ عه بلای
 ژی د خورا نه ددیت بچته بهره قانییی.. ل ئە یوانکی چهوا
 عهیشی و بویکا خو های ژقیری و حهواریییا بون و دیتن کو
 خه لکی گوندی بۆتالی قشلی و خاندنگه هی بیت دکه نه غار..
 کهسی نه دزانی ئەفه چیییه؟.. هندهکا و هسا هزر دکر کو ئەفه
 ته لۆیی نوژدار یی برینداره کی دهرمان دکهت.. یان یی ددانی
 ئیکی دئینته ده ری.. ههر عهیشی و بویکا خو دزانی کو ئەفه

شیرۆیه .. گوهری خودا دهیکا خو .. چونکی ل شفیدی دهمن
شیرۆژ کۆچکی زفیری و چۆیه د ئودا خوفه و کابانییا وی چۆیه
ئه یوانکی دا ترارهکی ئافعی بۆببنت .. دهیکا وی چۆد ئودا وی
قه .. ئیکسه ر شیرۆی زانی کو دهیکا وی خلمه تهک یا پین
هه ی .. هه کو کابانییا وی هاتی ب له ز تراری ئافعی ژئی
وه رگرت و سه ری خو لی هه ژاند دا بچت ده رقه و وی و دهیکا
وی بهیلت ب تنی .. دهیکا وی نه و تیگه هاند کو زه کییی
سه یدایی خاندنگه هنی دلی خو یی بریبه کچا حه جی نه مینی و
به حسنی وئ یی کری .. کچکی ژئی های ژچ نینه و دو سی
جارا یی چۆیه د به ریکا کچکی دا .. دا د گه ل باخفت .. به لی
کچکی گوهر نه دایی و جارا چاری جوته کی گوهارکا د گه ل
خودیکا رونا هییی هاقیتن بهر کچکی .. به لی نه وی ژئی نه
وه رگرتن و هاقیتنه بهر پیت وی .. هه ر وه سا دهیکا شیرۆی
نه و ناگه هدارکر .. کو که س ب فی تشتی نزانن و د ترسادا
کچکی یا گو تییه دهیکا خو و دهیکا وی یا هاتییه نک
عه یشی و خو یا هاقیتیه به ختی وی .. کا چ بکه ت؟ .. به ری
خو کیفه بده ت؟ .. دا سو باهی که س چ گازندا ژ وی و کچا وی
نه که ت .. هه ر وه سا کابانییا شیرۆی ژئی زانی کو نه قه
شیرۆیه .. زه کی نه فه ندی قوتا و قاری ژئی به ردان .. چونکی ب

شەف ھەکو دەیکا شیرۆی ئەو ئاخفتن د گەل دکرن.. ئەوئ ژئ
گوهل ھندەک ئاخفتنیت وان بو.. ئەو ژئ ھەکو ناقتی زەکی
ھاتی.. بەلئ قەد خوب سەرڤە ھای نە دا.. نە ل نک شیرۆی
و نە ل نک دەیکا وی ژئ.. پشتی ل وی سپیدا بەھاری
شیرۆی کەلا خورپتی و ئەوا د سەرئ خودا کری و زەکی پەل
قوت کری.. ھیدی زڤری قەسری.. ھەکول ئەیوانکی
روینشتی.. کەسئ د خورا نە دیت بەیت نک و د گەل
باخت.. گازی ئینسئ خولام کر.. کو بچت دویت شیخ
عەبلای و ئینسئ ھەلئ را.. دەمئ ھەردو ھاتینە ئەیوانکا
قەسری.. شیرۆی داخاز ژوان کر کو ھەردو بچنە مالا ھەجی
ئەمینئ و خالدئ ھاجەرئ ژئ د گەل خو بہن و دەستیریپئ ژ
ھەجی ئەمینئ وەرگرن دا کچا وی ل کورئ خالدئ ھاجەرئ..
پسمامئ وی مارکەن و ھەر ل وی شەڤئ کچکئ بکەنە بویک
و قەگوھیزن.. ھەکە جلیک ژئ نە بن.. بەین بۆبویک و زاقای
جلیکا ژقەسری بہن.. ھۆسا ھەر ل وی شەڤئ کچا ھەجی
ئەمینئ بۆپسمامئ وی قەگوھازت و دەنگئ نارینکئ و تڤەنگا
ب سەر گوندی قە چۆ.. دەمئ ژبەر قوتان و دوربا نالە نالا
زەکی بو و ھەر ل سپیدئ زوی ئەحمەدی دەرگەڤان زەکی ل
دەوارەکی سوارکری و برە سوارەتوکا.. ئەو رۆژ ئیک و تا نوکە

هه می خه لک دزانن کو میری خاندنگه ها گوندی سواری راکر و
دائیخست .. هه ر وهک بهری هنگی ناحیه ژی ژی راکری .
هه کول گفاندی زه قیبا کانیا مالا شیرۆی بو ریبه ری
به حس کری کو سواری مه زنترین گونده ل ناف بهرواری ژیریبا و
د وهختی خودا قشله و ناحیه و خاندنگه ها ژی لی بون .. ریبه ر
گرژی و گوته شیرۆی:

- بابۆ شیرۆ .. مانی ئەم .. بی قی ئیکی هه مییی دکه ین دا
ناحیه و خاندنگه ها گوندی وه بزقرنه شه و جاده بهیتی .. نه
بهس بو گوندی وه .. به لی بو هه می گوندیت ملله تی مه ژی ..
دا ئەم ژی وهک خه لکی ب خو شی و سه رفه رازی و ته نایی
بژین .. به لی وهک فان داخزیت مه ئینگلیز و دو یقه لانکیت
وان ددانن شویماتی و سه ردا چۆن و مایی تیکرن .. نی ئەزی
گه هشتیمه وی باوه ربیی وان خیر و خو شی و سه رفه رازیبا مه
نه قیت .. به لی هه که هه ر ئیک ژ مه خول مالا خو بی دهنگ و
مت که ت .. ئەز ب سه ری بابی خو که مه هه تا هه تاییی دی حالی
مه هه ر ئەفه بت .. به لی هه که ئیک ژ مه ناخفت و بی ت دی ژی
هاری کاریبا وی کرن .. باوه ربکه ن دی ئینگلیز و می رژی نه
چار بن و دی گو هی خو دهنه مه .. ژ خو هه که هه ر ئیک ژ مه
رابو سه ر خو و بی ت دی هه میبا خو بی دهنگ کرن و هاری

کاربیا وی نه کرن.. روژه کی دویا ما دی ب تنی چ کهت.. دی
میر هیئت و ته پا خول سه ری دت.. من دقیت بیژم نا بت نه م
هو بمینین.. ئیک بهر ئیکی فه راوه ستت.. ئیکی سه ری یی
دی نه قیت و دوژمنی وی بت.. هه ما دویر نا چین.. نه فه هون
بهرواری ژیری.. ئاغاییت چه مانکی یی بییری بو ئاغاییت
باره مینکی دکولن.. ئاغاییت باره مینکی د بهر ئاغاییت
چه مانکی دراوه ستیایینه دا خوین و تولا سلیمان ئاغای
فه کهن.. تا ئاغاییت به راشی و چه مانکی پسمامیت ئیکی..
به لی هه ر ئیکی سه ری یی دی نه قیت.. دیسا بابو شیرۆ تو و
ئاغاییت چه مانکی و ئاغاییت باره مینکی نه ئیکن و نه ز دزانم
نه و به هشتا نه و ژی بچنی تو نا چیبی.

هه کو ریه ری نه و ئاخفتنا دوماهییبی کری.. شیرۆی زانی
کو نه فه ژ نوی ئاخفتنا وی هات دا نه وادلی خودا بیژت..
رابو سه ر چکی خو و به ری خودا ریه ری و گو ت:

- نه زبه نی.. هه می تشتیت ته گو تین د راستن و د جهی خو
دانه.. به لی من دقیت بیژم و هه می خه لکی فی ملله تی ژی
دزانن.. نه فه شیخ عه بلا.. نه مروقی منه و نه مروقی وانه..
نه و مروقی خودییه.. بلا پاقتی سه ر به ختی خو.. نی هه ر ئاغای
بابی من دا کوشتن و هاتنه به راهییا من و ب شه ش تفه نگا نه ز

بریندارکرم دا من بکوژن.. بارا خو وان ئەز کوشتم.. بەلێ
خودێ مهزن بارا خو ئەز هیتلام و نه کوشتم.. ژ بهر چ؟ خو نه
من مالێ وان خاریبه؟ چ جارا ئەز مالێ وان نا خوم.. ژ خو نه
من ملکێ وان ژێ ژ وان ستانیدییه؟ ژ که ره ما خودێ ل گوندێ
خو.. من ژێ ته مهت وان ملکێ هه ی دیسا من نه دهست ب
کوشتنا وان ژێ کریبه و هه که ئەز تشته کی بکه م.. بهس دا
به ره فانییا خو بکه م.. نێ هه می عاجزییا ئاغا ژ من ئەوه..
دقیین ب که یفا خو ته عدايي و زولمێ ل عالهمی بکه ن و ب
که یفا خو خه لکی بکوژن.. تا کچکیت وان ژێ ب که یفا خو
بده نه شوی و نه ختی وان بخۆن.. بەلێ هه که ئیک هاته نک
من دا ژ ته عدا وان دویرکه م.. ئاغاییت مه دی خو عاجزکه ن و
بیژن.. شیرۆ یی ل ئاغاتییی دگه رت.. ئەزه نی ئەز ب گۆزا
بابی ته که مه من ئاغاتێ نه قییت و ئەز ئاغاتییی نا که م هه که
ئهو ئاغاتێ حاشا ته عدا ی و زولم بت.. بەلێ پا هه که ژاره کی
به لنگاز ته شقه له و ته عدا لی هاتنه کرن و خو ها قییت ناف مالا
من.. من بقییت و نه قییت.. دی به ره فانییی ژێ که م و ته عدا
وان ئاغا ل سه ر راکه م.. ما ئەفه خراییه؟ هه که ئەفه باشی
بت یان خرابی بت.. یا ب دلێ ئاغا نا بت.. ئالۆزییا من د
گه ل وان هه ر ئەفه یه و هه می ملله تی به رواریییا ژێ قی ئیکێ

دزانن.

ئەو ئاخفتنییت شیروۆی.. گەلەک ب دلی ریبەری بون.. ما د
شیروۆی فوکری.. ئەنییا وی بو گری و هەر دەستیت خو تیک
را هوسین و گۆت:

- ئەز ب سەری بابی خو کەمە .. ئەو ئاخفتنییت تە گۆتین
هەمی د راستن و هەمی بییت گەهشتینە من.. هەر ژ بەر هندی
ژی.. دەمی ئەز هاتیمە ناف مللەتی بەروارییا.. ئیکسەر ئەز
هاتم کۆچکا تە.. بەلی نۆکە و د قان کاو و دانادا دقیت یا
چۆبی ئەم هەمی ژ بیرکەین و دەست ب قوناغەکا نوی و تازه
بکەین.. پاشی هەر ئیک دی گەهت یا خو.

ئینا شیروۆی دەستی خو دا سینگی خو و گۆت:

- ئەز بەنی.. هەر تشتەکی تو دبێژی ل سەر سەری مە..
ئەو فەرمانە.

- بابۆ ئەو تشتی من گۆتی.. نە بەس ل ناف وە بەروارییا
هەیه.. دیسا دۆسکی و سندی و گولی ژی د وەسانن و هەر
ئیکی ئالۆزییا خو.. د گەل یی دی هەیه.. پا بو مزوربیا هەر
نە بیژە.. شیخیت بریفکا و مالا حەجی مەلوی بییت بەربوینە
ئیک و دو.. هەمی لە ل وی و بابی وی پتر ژ یی دی بکوژت..
مانی هون دزانن بەری دو رۆژا ژی شیخا پسمامی خەلیلی

کوشتن.. بابئی من کهس ب کوشتنی خلاس نا بت.. تا بو
دوژمنیی و نه یارییی ژی دوماهییه ک یا هه ی..
ئینا شیخ عه بلای بهردا سه ر ناخفتنا ریبه ری و گۆت:
- نه زبه نی.. هه می تشتی تو دبیتزی راسته .. هه می خه لک
و عالهم دوژمنی سه ری که وییه .. که و ب خوژی دوژمنی سه ری
خۆیه .

- دا بو ته بیژم شیخ.. نه بهس نه قه یه .. به لی هه که ئیک
ژمه یی دی نه قیا دئ هه وار و تانا خوبه ته نک مرۆقییت
خراب و بیانی دا بو دوژمنی وی بشکیین.. نک من نه قه
گه له ک کاره ک نه خۆش و زیانداره .. دقیت هه مرۆقه ک خراب
ل خو بزقرت.. هه تا هه تایب ب خرابیی نا چته سه ر.. نی نه قه
شه ری جیهانی ژی هنده چ نه مایه و ب دوماهی هات.. نه قه
هه می ده رگه ه قه بون.. دا ئەم ژی ده نگی خو بگه هینین هه می
خه لکی جیهانی و داخازا مافییت خوبکه یین.. دا وه ک خه لکی
ب خوشی و سه رفه رازی بژین و نانه کا رحه ت بخوین.. ل بیرا
من و تا نوکه نه قه شه ش جارا گوندئ مه کاقل بو و خانیییت
مه هاتنه سوۆتن و خراب کرن و ئەم مشه خت بوین و ته رکه زاری
دونیا یی بوین.. جار بو تورکیا.. جار بو ئیرانی.. جار بو ژیرییا
عیراقتی.. جار ژی بو سلیمانایی.. نه قه هه می ژ بهر و یرتییه ..

مه دقيقت ب خوشى و سهر فەرازى بژين وهك ههمى عالهمى..
بهلىن ئەف چەندە يا ب دلىن ئىنگلىزى و مىرى نينه..
ل دوماهييا ئاخفتنى.. ريبهري بهرى خودا شيرۆى و گۆت:
- بابۆ شيرۆل دۆر سەر و بهرى وه بهرواريبا.. مه زانى ته
چ گۆت.. بهلىن ل دۆر سەر و بهرى دى تر توچ ديبىژى؟
شيرۆل سەر چكىن خو روينشت و هەردو دەستيت خودانانە
سەر چۆكىت خو و گۆت:

- ئەزبهنى.. ئەز نه ئاغايىن چ عەشيرهتا مه و نه مهزنهكن
هنده مه.. دا باخقم و ئاخفتنا من ژى سەنگا خو هەبت..
هەر ب لەز ريبهري بهرسقا شيرۆى دا و گۆت:
- وه نه بيبزه بابۆ.. بلا تو ئاغايىن چ عەشيرهتا نه بى..
بهلىن هەر وهك بهرى نۆكه من گۆتى.. دەمى مه قەستا گوندى
ته كرى و ئەم هاتين كۆچكا ته.. مه توژ مهزن و ئاغايهكى پتر
گرتى.. فييجا من باوهره ئاخفتنا ته دى ل نك مه ژ ئاخفتنا
ئاغايهكى ب سەنگ تر بت.

- ئەزبهنى.. ههكه هيرك ئەم هزريت خو بكهين.. نه بهس
ل دۆر سەر و بهرى مه ل قييره.. بهلىن تا ل دۆر سەر و بهرى مه
ل ئيران و توركييا و شونيت دى ژى.. ئەم دزانين ههمى چەند
جارا بيت رابوبنه سەر خو و پيکۆل و بزاقيت كرين.. بهلىن

مخابن یا ب سهری وان هاتی ب سهری که سی نه هاتییه ..
دیسال قیره ل وهلاتی مه .. نه زیه نی ما نه ته ب خو گوت کو
شش جار مالیت وه کافل بون .. ئەم هه می دیسا دزانین کا چ
ب سهر شیخ مه حمیدی هات و چند هاته ئیشاندن .. هه تا نه
چار بو دا نوکه ل مالا خو روینت و ل گوندی "داره گه لی" خو بی
دهنگ که ت .. ئەفه هه می ژ بهر چ ؟

هه کو شیروی گوتی .. ژ بهر چ .. هه مییا سهریت خو بلند کرن
و د شیروی فوکرین .. شیروی زانی نه و بیته ل هیتقییی دا
بیته کا ژ بهر چ .. ئینا شیرو ل سهر ئاخفتنا خو چۆ و گوت :

- چونکی مه چ هه قال نه بون و نین .

ئینا ریه ری هه ر ب له ز گوته شیروی :

- هه قالیت چه وا باو شیرو .

- نه زیه نی .. ئەری ما هه که ئینگلیز نه با دا مه لک

فه یسه لی مه زن بته مه لکی عیراقی و دا مه لک عه بدولا بته
مه لکی فه له ستین و ئوردنی ؟ مانی هه ر ب ریا ئینگلیز و
فره نسا و ئیتالیا و ئەلمانیا چند ملله ت گه هشتن ئامانجیت خو
و چند ده ولته هاتن دانان .. باوره بکه ن هه که ده وله ته کا
مه زن ب درستی هاری مه نه که ت یا دی هه می ژ خویه ..
حالی مه دی هه ر ئەفه بت .. وه ک حالی زه مبیل فروشی ..

پاشی شیرو د ریبهری فوکری و گوټ :

- نه زبه نی .. فیجا هه که دهوله ته که مه زن ناخفتن دایه ته ..
دا هاری مه بکه ت و تشته کی بومه بکه ت .. نه و خو ش
شوله .. ناقی خودی بینه و که س ژ خودی مه زنتر نینه .. هه که ژ
خو که سی ژ وان چ ناخفتن نه داینه ته .. یا ژ خوبه و تا پشتا
خوب که سی ژ مه ژی گهرم نه که .

دهمی شیرو ناخفتنا خو شه بری و وه گوټی .. هه می بی
دهنگ بون .. ئینا هه ر شیرو به ری خودا ریبه ری و گوټ :
- نه زبه نی .. نه زقی هندی دزانم و من گوټ .. فیجا نزا
ناخفتنا من یا ب دلجی وه بو .. یان نه ؟

ریبه ری پالا خو ژ بالیفکی فه کر و جگارک ژ قودیکتی ئینا
دهری و د باسکی راکر .. به ری باسکی بده ته بهر دهقی خو ..
ئینسی خولام ناگر بهردا جگاری و ریبه ری ژی قورمه ک ل
جگاری دا و رک و رک به ری خودا شیرو و گوټ :

- نه زب سه ری بابی خو که مه .. نه و ناخفتنا ته گوټی کو
نم د پیتقی هه فاله کینه گه له که درسته و یا د جهی خو دایه ..
به لی نه م ژی نا بت زوی ب زوی هه فالینیبیا هه ر دهوله ته کی
بکه ین .. بو و یری ژی خودی که ریبه .. به لی ناخفتنا ته کو
پشتا خوب که سی ژ وه گهرم نه که م .. نه زب و یری نه د گهل

ته مه .. مانى بابؤ شيرؤ بهرى ههمى تشتا ئەم د پيتقى وپرى
نه .. پشتا ئىك و دو بگرين .. نى باب و باپيريت مه يا
گوتى .. ههكه كورى مرؤقى و براينى مرؤقى گوھى خودان
مرؤقى دى خزميت مرؤقى ژى گوھى خوده نه مرؤقى .. ههكه
خزميت مرؤقى گوھى خودان مرؤقى دى گوندى مرؤقى ژى
گوھى خوده نه مرؤقى .. ههكه گوندى مرؤقى ژى گوھى خودا
مرؤقى دى عهشيره تا مرؤقى ژى گوھى خوده نه مرؤقى .. ههكه
عهشيره تا مرؤقى ژى گوھى خودا مرؤقى دى ههمى ملله تى
مرؤقى بو مرؤقى بته پشت و دى هارى مرؤقى كه ت .. پاشى
هنكى هه ر وهك ته گوتى دى مرؤف بته خودان هه قال و
دهوله تهك دى هارى كارييا مرؤقى كه ت .. نى تا چ دهوله ت ژى
هارى مرؤقى لاواز و بى زهقه ر و بى دهنك نا كه ن .. كه س
هه قالى مرؤقى مرى نينه هه ر وهك دبىژن .

بهرى ريبه ر ئاخفتنا خوب دو ماهى بينت شىخ عه بلادى
دهست دا بو زنجيرا سه عه تا خو .. سه عه ت ل به ريك ا خو ئينا بو
دهرى و ژ كیفى وى دهرتخست بو .. چه وا گوھ ل وى ئاخفتنا
ريبه رى بو .. سه عه ت هيتلا د دهستى خو بى راستى دا و
ئىكسه ر گوت:

- ئەزبه نى .. ئاخفتنا ته گه له كا د جهى خودايه .. ئەو

تشتی مروقی دقیت هه که دویف نه چت و دویف نه گهرت و
پیکولی بۆ نه کت.. کهس نا هیت دهستی مروقی بگرت و
بیژنه مروقی هانی.. هه می تشتا ئحم ئحمه ک بۆ دقیت.

مامه ند ئاغا ما د شیخی فوگری و گۆت:

- ئه زبه نی شیخ.. ئحم ئحمه ک یا چه وایه ؟

- ئاغا.. ئه وی ئحم ئحمی.. سه ره هاتیه ک یا هه ی.. ئه و

ژی دبیزن.. مه لایه کی ل مزگه فتا باژیره کی هه ر شیره ت ل
سو فی و چه جییا دکرن.. کو دقیت مروف روژی و نقیژیت خو
بکه ت و ل سه ر ویری دقیت بۆ دونیا دارییا خوژی هه ر کزه
کزه کی بکه ت.. ئینا سو فییه کی گوته مه لایی:- ((سه یدا
ئه ری مانئ بی کزه کزژی خودی هه ر دی قه تینت)). ئینا
مه لای ژی به رسقا وی دا و گۆتی:- ((بابو راسته به لی دقیت
مروف ژی هه ر ئحم ئحمه کی بکه ت)). ئینا روژه کی مروقه کی
ده وله مه ند و خانه دان چۆ وی مزگه فتی.. دا زه کاتا مالی خو
بده ت.. پشتی ل ناف مزگه فتی گه ریایی دا ئیکی ببینت و
زه کاتا خو بده تی.. به لی کهس نه دیت.. هه کو سو فی زانی کو
مروقه ک بی دگه رت ئه و ژی کوخی و کره ئحم ئحم.. ده وله مه ند
ژی دویف ده نگی وی هات و پشت ستونه کا مزگه فتی سو فی
دیت و له په کی زیرا دایی.. ئینا ژنوی ئاخفتنا مه لای هاته بیرا

سۆفی کو هەر تشته کی ئحم ئحمه ک پی دقیت.

مامه ند ئاغای ژی بهردا سه ر ئاخفتنا شیخی و گۆت:

- ئەف سه ره ها تییبا خوش وه سا دیاردکه ت کو پی ل سه ر
قه تکا پشتی بت.. خودی ژی بو د کولینی دا نا هاقیت.

ئینا ریبه ر ما و به ری خودا شیرۆی و گۆت:

- قیجا بابۆ شیرۆ.. هه ر وه ک شیخی و مامه ند ئاغای
گۆتی.. ئەم ل سه ر قه تکا پشتی نا روینین.. به لی ئەم ژی ب
ئانه هیبا خودی دی ئحم ئحمه کی که یین.. ژ به ر هندی ئەم بییت
ل ئاف عه شیر و گوندیت ملله تی دگه رین.. دا هون هه می بو
ئیک و دو ببه پشت و هاری کاریبا مه ژی بکه ن.

- ئەزه نی.. هه ر تشته کی تو دبیتژی دی ئەو بت و بو مه
فه رمانه .

- بابۆ شیرۆ.. چه ند رۆژه کا دبت ئەم بمینین گوندی وه..
ئهوژی دا هنده ک قاسد و ناما بنیرین بو هنده ک مه زن و ئاغا .

- ئەزه نی.. چ خه ما نه خو.. نوکه تا ساله کا دی ژی هه ر
ل قیتره بن و خونه دانن میه هقان و ب ئانه هیبا خودی چ
قوسیری نا بن و بسته بن.. چ عه ردی وه ژی دقیت تا دهوک و
زاخو و میسل و شه نگار و ئیسفنی..زه لامیت شارازا و خودان
باوه ر بییت هه یین بو قاسدییی و نارتنا ناما .

- بابؤ.. بهری ههمی تشتا.. من دقیت ئیکئی باوه رییی د
گهل نامه کی بنیرم بؤ شیخی بریفکا.. ئەز حەز دکەم ئەز ب خو
بچمه گوندی بریفکا نزا توچ دبیری؟

- ئەز بهنی.. دۆر ئیکئی باوه رییی ته حەق نه بت.. شانی
مالا بریفکا ل سەر چه لۆکی کریتی ئەحمەدی.. گه له کی
باوه رییییه.. نامه کی بؤ شیخی بریفکا بنقیسه.. عاجزییا وی
هەر هنده کو نه یاریت وی ییت د گهل ته.. وهسا دزانت کو
دهرگه هی ته لی هاته گرتن و دی هاری نه یاریت وی که ی.. ب
من وهره شیخی بریفکا مرۆقه ک تیگه هشتی و سەر خوبه.

- بابؤ.. راسته نه یاریت وان ییت د گهل من.. بهس ئەفه
نه ئەوه.. کو دهرگه هی من ل وان هاته گرتن.. ئەز وهسا
دبینم.. کو هندیکه مزگه فته و ئەم ههمی دزانی چهند شونه ک
پیرۆزه.. به لی ههمی مرۆف بهری خو دده نی و قهستا مزگه فتی
دکه ن.. مرۆقیت باش دی ل سەر باشییا خوبن و مرۆقیت
خراب ژی دی ل خو زقن و دهستا دی ژ خرابیی به رده ن..
قیجا هەر ئیکئی قهستا مه بکه ت.. دهرگه هی مه بقوت.. ئەو
دهرگه هی فه کرییه. هه که ئەو که سی باش بت.. ئەم دی هاری
کارییا وی کهین.. دا باشتەر لی بهیت و هه که خودی نه که ت
که سه ک ژ وان کیماسیه ک ل نک بت.. پتر ئەم دی هاری

کاربیا وی کهین دا ئەو کیماسی ل نک نه مینت و باشتەر لئ
بهییت.. یی بهییت نک مه.. ئەم وی ب نه یاری وی را نا
بهردەین دا تۆلێت خو لئ قه کهت.. به لئ دئ هاری کاربیا وی
کهین.. دا دلئ وی نهرم ببت و ژ نه یاری خو ناش ببت و دا
ههردو لا پیک بهین.. ما ئەقه ژ ویری چیتەر نینه کو بچت د
گهل میری دا فیشهک و تهنهنگا بدهنی.. دا ب مه و نه یاریت
وی را بهردهت.. ده رگه هییت مه دقه کرینه بو هه می کوریت
ملله تی مه.. دا بینه دهستهک و دلک و بهندهک.. به لئ هون
ب چاقئ سه ری خو ییت دبین.. کا میرچ دکهت؟ هه که دو
لیک که تن و کرنه شه ر نا چت وان پیک بینت.. به لئ دئ
تههنگا ده ته لایه کی یان ههردو لا.. دا پتر لیک بکه فن و ب
ئیک را بچن.. ئەم هه ر وی تشتی نا کهین.

گهلک که یفا شیرووی ب وان ئاخفتنیت ریه ری هات.. هه ر

ل سه ر چکی خو گوته ریه ری:

- ئەز به نی.. ب خودئ تو باش ئی که تی.. ئەو تشتی تو
دبیتزی هه که خودئ ئانه ه بدهت و بکه ی.. باوهر نا که م که س ژ
ته عاجز بیت و ده رگه هه کی خرابییی دئ هیته گرتن و هه می دئ
وی که ن یا تو چه زدکه ی.

- ئەز دئ نامه کی بو شیخن بریفکا نیرم و هه که ب دلئ

وی ژی نه بت ئەم ھەمی پیتکفە بچین گوندی وی.. ئەز ب
سەری بابی خو کەم.. ھەکە ئەز و دارجگاری خوب تنی چۆبنە
ویری.. ھەر دی چم.. چ جار خرابییا وان ددلی مەدا نینە و من
باوەرە.. چ جار خرابییا مە ژی ددلی وان دا نینە و ھەمی دەما
ھاتن و چۆن د ناڤ بەرا مەدا ھەبون. ھون ھەمی دزانن ل سالا
(1907) شیخی مە د گەل ھژمارەکی ژماقیل و ئاغیت کوردا
چۆنە دەوکی و شیخی بریفکا دیت و شیخی مە ب ناڤی خو
بروسەک بو ستەمبولی نارت و ھەر ل سەر ویری ئوسمانی ژی
ژی عاجز بون و ل بەر دانا تال میسلی ل سیداری دان.. دیسا
ل سالا 1923 شیخی مەزنی بریفکا ھات گوندی مە.. دا
ئاڤەکی ب وی ئاگری داکن.. ئەوی ھنگی میری ھەلکری.
د گەل ھندی شیرۆی گۆتە ریبەری:

- ئەزبەنی.. ئەم ھەمی دزانین.. ھەمی کەس نە شین
باشیی بکەن و یا ب زەحمەتە.. بەلی ھەمی کەس دشین
خرابییی بکەن و یا ب سانەھیە.. نی باشیی ھەر باشی د
دویڤ را تیت و خرابییی ژی ھەر خرابی دویڤ را تیت.. چ
تشتی مروڤ بچینت دی وی چنت و دروت.

وئ شەقی ھەمییی چاقیت شیرۆی نه چۆنه سەر ئیک ما د
 ھزیت ویری دا.. کو سپیدی و پشتی خارنا تیشتی ..ریبەر
 دئ خاترا خو خازت و دئ گوندئ وان هیلت .. هاته بییری کا
 ئەو کار و حازری و خزمەتا کری یا ب دلئ ریبەرییە .. یان نه؟
 نئ وان تەخسیر نه کرییە .. چ ل نک خو نه هیلایە .. تشتی
 ژئ هاتی کر .. راسته بەرئ ریبەری ل وئ چەندی نییە .. بەرئ
 وی یئ ل تشتەکی مەزنتەر .. ھەکە ئەو ل قان تشتا گەریابا ..
 دا میر قەسر و قوسیر و سەنتەنەتا دەتی .. بەس دا خو بی

دهنگ كهت و ل مالا خو روينت خاری .. بهلی نه شهی ل بیرا همییا و تا نوکه فی بنه مالی نهف ریبازه یا گرتی و نهف باری گران یی دایه پشتا خو و ب ستوییی خوفه یی گرتی .. ههر ژ بهر هندی ژی چهند نه خوشی بیت دیتین و چهند جارا قهسر و قوسیر و گوندیت وان بیت هاتینه تالان کرن و سوتن و کاقل کرن .. دیسا چهند جارا بیت مشهخت بوین و تهرکهزای دونیایی بوین .. ههمی دزانن کا چهوا برایی وان یی مهزن ل سالا 1914 و ل باژییری میسلئ ئوسمانیا ب قناری قه کر .. ههر وان نهف ریبه ب نیفا دلئ خو یا گرتی و ههر خودئ ژی نهفه یا کریبه بارا وان .. فیجا نه و ب فی ری درازینه هندی یا نه خوش و پر ئاستهنگ بت .. دقتت خول بهر بگرن و بیهنا خو فرده کهن .

هه کو شیرۆ د شان هزر و بیرا وهر بوی .. خو وهرگیرا سهر کیله کا چه پی و دهستی خو یی راستی بره بن بالیفکی و سه عه تا خو ئینا دهری و ژ کویفی وی دهریخست و تبلا خو یا بهرانی دا ئاسنکه کی بلند و گفاشت .. ئیکسه ر قه پاغکا سه عه تی رابو .. مال بهر رونا هییا فانوسا ل نه یوانکی بهر ری خودا سه عه تی .. زانی هیش زویه بو نقیژا سپیدی .. سهر کیله کا راستی و جارهک دی که ته د هزر و بیریت ویری دا کو

رۆژ بۆ رۆژی پتر میر یی ژ ریبهری تویره دبت و دتنگرت .. نهو
ژی دا پتر سهر و بهر نه خوش ببت .. شیرۆی وهسا باوهری
هات کو قی گهری میر دی ئیکا هند کهت یا کوچ جارا نه
کری .. ئینگلیز ژی وهک گۆرگی دهف خوبن یی لی هاتی ..
پستی ل بارا پتری ژ شهری جیهانی شیباینه هتلهری و کهس
ل بهر سینگی نه مای .. ههز نا کهت کهس بیژتی نه و سهری
خول بهر راکهت .. ههر میری بهغدا ژی ب ویری ههز دکهت و
ما کی دی بیژتی نه .. هندیکه مه لکه یی بچوبکه .. خالی وی
وهسییه و نا بیژت نه و دۆرکا ددهت بۆ تشته کی وهسا .. دیسا
سهروکی وهزیرا .. ههر ب که یفا خو ئیکی دئینن و دبهن ..
ههکه یی ب دلی ئینگلیزی نه بت و شۆله کی باش بکهت ههر
نا هیلن .. قیجا ههکه قی جاری ژی ریبهر د گهل میری نه
گه هشت چ دوماهییا و ژ ئیک نه گرتن و نه چۆنه چ سهرا ..
ههر خودی خیرکهت .. به لی وهسا دیاره ههکه وه لی هات ..
ریبهر ژی نا هیلت نهو چ خوشییا ب خوبه ن .. ما ههکه بۆ
مروقی یا نه خوش بت .. بلا بۆ دوزمنی مروقی ژی ژههرا ماری
بت .. مانئ ههر ریبهر د دهر حهقی وان ههل تیت .. ههکه
ریبهری و بنه مالا وان و جامیریت وهک شیخ مه حمیدی .. نهقه
هنده ساله نهف ئیکه نه کرپانه .. ههر خودی دزانت کا دا چ ب

سهری مه هیټ و بابانییټ مه دا ل کیری سافی بن.. ب
خودی ئه و نانی ئه م نوکه دخوبن هه ر دهولت سهری وانه.. نه
که مه نه دخار.. هه که رۆژهکی خیرهک و خوشیهک ب مهرا
بگهت.. هه ر دی ل سهر دهستی فان جامیرا بت.
د گهل هندئ شیرۆی دیت دهیکا وی هاته سهری ئه یوانکی
و فانوسا وی یا دهستی دا.. بهری ئه و گازی شیرۆی بکهت..
شیرۆی گوټی:

- دادی هیټ بانگ نه دایه و نقیټرا سپیدی نه بویه.
ئیکسه ر دهیکا وی دا سهر ئاخفتنا وی و گوټی:
- کوری من.. ئه ز دزانم هیټ نقیټرا سپیدی نه بویه.. به لی
پا ما دی چ ژ ته فه شیرم!
دهمی شیرۆی گوهل وی ئاخفتنا دهیکا خو بویی.. دلی وی
خوهه لاقیټ و هزار ئاواز گوټن.. ئیکسه ر رابو ناف نقینیټ
خو روینشت.. دهست دا دهرسوکیټ خو.. هه کو دهیکا وی
وهسا دیتی.. زانی کو شیرۆ شه پلی و شه پرزه بو هه ر زوی
گوټی:

- ل سهر خو کوری من.
- کا دی بیټه.. کا چ قه ومییه؟
- کوری من.. خو شاش نه که.. چ تشتی وهسا نه بویه..

ب ئانه هييا خودى مه زن خيره .

- خيرا چ ؟

- كورئ ده بكا خو.. وه نه بيژه.. كابانيبا ته يا ته نگاڤه..
دئ پئ هاى بت.. قئيجا دقئيت ئيكي بنيرنه دويڤ داپيركن
را.. دويڤ ژرماما زه ليخا زيبارى را.
هنگى ب هه مى هئزا خو شيرؤى.. بيهنا خو هه لكيشا و
دهرسؤكيت خو كرنه سه رئ خو و گوته ده بكا خو:

- تو ب خودئ كهى.. ئەڤه هه وارا وئيرئيه.. هه ما ئەڤه
مابو.. ئەڤ رهنگه ژڤئ مه حفيرئ بيئ كئمه.. ئەم بيئ چ حال
دا و ئەڤه چ حاله؟ مال خراب نه كئ.. دئ بلا ئەڤ شهڤه ژئ خو
گرت با.

- كورئ من وه نه بيژه.. ما خو نه ب دهستئ وئيه..
ره به نئ.. ئەڤه هه زكرنا خودئيه.. خودئ بكهت هاتنا قئ
جامئيرى بو گوندئ مه خيره.. دا خودئ بو بكهت ته سلامه تئ.

- دادئ ئينسىء خولام ل سه ر دؤشكئ بن تويئ بيئ
نقستئيه.. بيژه نوبه دارئ ل بهر ده رئ قه سريئ.. بلا گازی
ئينسى بكهت دا بهئيت سلال و د گهل باخڤه.. نه بهس بچته
دويڤ ژرماما زه ليخا زيبارى را.. به لئ بلا بچت دويڤ مه تا
ئاس ژئ را.. بلا ئەو ژئ بهئيت هارى كارييا وئ بكهت..

به لئی دادی ژبیرا ته نه چت ببنه د ئودا سه رشوکی فه ل
دوماهییا قه سری ..دا کهس پین نه حه سییت و چ دهنگه دهنگ نه
هین.

هه کو دهیکا شیرۆی چۆبی .. دا گازی نوبه داری بکهت ..
ژرماما زه لیخا زیباری .. هاته هزرا شیرۆی .. ئه و ژنکا بهری
بونا شیرۆی د گهل میړی خو ئیسلامی هاتیه گوندی وان .. ئه و
ژی میړی وی ل مرۆقییت خو دلماپی بو .. بابی شیرۆی ژى
دانانه د خانییی مزگهفتی فه هه ر ب ره خ مزگهفتی ب خو فه ..
دا ئاکنجی ببن و دا ئیسلامی میړی وی ژى سه خبیرا مزگهفتی
بکهت هه ر وهک مجیۆری .. چونکی گه له کتی خودی نیاس بو .

هه ر وهسا هاته بیرا شیرۆی .. کو زه لیخا زیباری داپیرکییا
وی یا کری د گهل هه می خویشک و براییت وی ژى و ئه فه
سه ری چل سالا پتر وه ره .. ئه ف ژنکه داپیرکییا هه می ژنکییت
گوندى دکهت و هه می ژنکییت گوندى وهسا هزردهن کو پی
ژرماما زه لیخا پی خیرییه و تا پشتی میړی وی ئیسلام چۆبه
به ر دلوفانییا خودی مه زن .. زه لیخا د گهل زارۆکییت خو هه ر
مانه گوندى و هه کو هه ردو کوریت وی مه زن بوین و ژن بو
ئیناین ژقرینه ناف عه شیره تا خو و چۆنه گوندى خو .. به لئی
زه لیخا هه ر ما .. دهست و دلئی وی نه چۆنی گوندى به ردهت و

بچت.. هه ڪو گهله ڪ جارا ڪورپٽ وي هاتينه د دويڻ را.. دا
بزقرت و بچت نڪ وان.. دا وان تيگه هينت ڪو ڪه س ڙ
خه لڪي ڦي گوندي بو وي مروف و خزمترا نينه.. ڦيجا هندي
روڙهڪ ڙڙيبي وي ما بت دي هه ر ل ڦي گوندي بت.. نوڪه ڙي
هه مي دهما نه ڦيبيه ڪ وي بي ل نڪ.. دا دهبارا خو پي بينت..
گهله ڪ كه يفا خه لڪي گوندي ڙي پي تپت و قه دري وي دگرن..
هه ر وهخته ڪي ڙنڪه ڪا گوندي زاني و پي حه سييا.. ڪو دي
پيهاي بت ٽيڪسه ر دي نيرت دويڻ ڙماما زهليخارا.. ڙماما
زهليخا ڙي چ وهختي هاتنه دويڻ را.. شهف بت يان روڙبت
دي فانوسا خو هه لڪهت و د دهستي خو گرت و دي قه ستا وي
مالي ڪهت نه و ڪو دي ڙنڪا وي پي هاي بت.. تا پشتي ڙنڪ
راديبت سه ر خو و ب سلامه تي ڙي دڪه ڦت.. سي شهف و سي
روڙا نه و دي مينت وي مالي دا سه خبيرا ڙنڪي و بچوڪي وي
بڪهت و نا هيلت چ دهنگ و ته پين ڙي ل وي مالي بهين و دي
قورثانه ڪي هنداف سه ري ڙنڪي ڦه ڪهت.. دا مه پيتر نه هنگيڦن
و ب رهخ وي ڦه دي بچوبڪي وي دانت سه ر بيڙينڪه ڪي و
پشتي سي روڙا بو ده مي دهه روڙا هه رو سي جارا ڙماما
زهليخا تپت و سه را ڙنڪي و بچوبڪي وي ددهت پشتي دهه
روڙا و تا چلڪيت ڙنڪي خلاس دين.. هه رو جاره ڪي دڦيت

ژرماما زهلیخا ژنکی و بچوبکی وی هه بیینت.. دا ههمی
پیتقییا چارهکته.. هوسا ژرماما زهلیخا یا بویه لایهک ژ
دیروکا گوندی سواری.

چهوا نوبه داری بهر ده رگه هی قه سری گازی ئینسی خولام
کر.. شیرو زوی رابوئه چو خاری و دهست نقیژا خو گرت..
هه کو نوبه داری شیرو دیتی بی دهسریقه دهت.. گازی ههمی
زهلامیت سهر دوشکی کر.. دا ژخه و رابنهقه و نقیژیت خو
بکه ن.

هیدی.. هیدی شیرو گاقیت خو هاقیتن و قهستا
مزگهفتی کر دا نقیژا خویا سپیدی بکهت.. چونکی هه
دهمهکی شیرو پی هه سیبا کوزنکه کا مالی دئ ب بچوبکی
های بت.. نهو و برایت خو.. دا قه سری هیلن.. دا ل کوچکی
خون و قه خون و نقن بو دهمی سی روژا.

پشتی شیرو نقیژا سپیدی کری.. هندهک ئاخفتن د گهل
شیخ عه بلای کرن.. زقری بو مال ل نک حیسیلا قه سری
حه یدهری گزیر هاته د بهریکی دا و گوئی:

- مام .. مزگینییا من ل ته.. خودی بو دهیکا نوری کره
سلامه تی و کورهک بو.

شیرو دهستی خول ملی حه یدهری گزیر دا و گوئی:

- وهى توب وى مزگينىيى فە ب خىر هاتى .. هەرە نك دەيكا من و بىژى ئەو دەستى بەرگىزىت شەرنەخى ئەوى بۆ من ژ زاخو هاتى .. بلا بدەتە تە .. دى بۆ تە گەلەك د باش بن .. بلا ئەو ژى مزگينىيا تە بن حەيدەرۆ .

ھندى بىژە كەيفى شىرۆى هات و دلې وى خوش بو .. كەوك ب پەرڤە نە دچۆ د دەقى دا .. ئاخفتنا دەيكا وى هاتە بىرى كو پى رىبەرى پى خىرىبە .. ھەر وەسا هاتە ھزرى كا چ ناڤ دانت سەر .. بەلې د گەل خو گۆت ((نۆكە ھەوارا چ ناڤا نىنە .. وەختى ناڤى ژى دى ھىت)) .

د وان ھزر و بىرادا شىرۆى قەستا پىستىركا بانى كوچكى كر و سەركەفت سەر بانى .. دىت كو رۆژى ل وان چل و چىا يا داى و چار زەلامىت رىبەرى ھەر ئىكى لڤكە كا بەركە كى يا گرتى ل ھنداڤ جھى رىبەرى .. ئەوژى دا رۆژ لى نە دەت و دا ب دلې خو ژ خەو ھشيار بت .. شىرۆ ما د وى دىمەنى فوكرى و سەرى وى بۆ ھىلينا ھزر و بىرا و زانى كو سپىدى زوى رىبەرى ھشيار بى و نڤىژا خويا كرى و پاشى بى نڤستىبە ھە .. بى ھەقە باش بنڤت و بىھنا خو ڤەكت .. چونكى ئەڤرو قوناغە كا دى يا ل بەر .

د وان ھزrada دەنگى رىبەرى هاتە گوھا ھەكو دگۆتە وان چار

زەلامىت خو:

- بابۆ.. ئەقە سەد جارا من گۆتە وە.. ھندە ئىزايى ب
مەرا نەبن.. مە گۆنەھ بار ژى نە كەن.. ئەوئ بەركى ل
ھنداف ھەر سى گەنجىت ھە بگرن دا تاف لى نە دەت.
ھەكو رىبەر ل ناف نقىنا رابوبەقە.. شىرۆى دىت كار و
كۆكى وى يى كرىبە و جلكىت وى يىت ل بەر.. شىرۆى زانى
دەمى نقىزا سپىدى كرى.. كار و كۆكى خو يى كرى و ھوسا خو
يى درىزكرى و يى د خەو چۆبى.

دەمى رىبەر ل ناف جەھ رابوبەقە.. تەمۆبى خولام ھەر زوى
جوتى پىلافا وى دانا دا بكەتە پىت خو و قەستا دەشۆبى كر و
چەند مستىت ئاقى ھاقتىتە سەر و چاقىت خو پشتى
زەلامەكى ب مەسىنى ئاف ل دەستا كرى و پاشى ھەر وى
زەلامى ل سەر مىل خو خاولى دا دەستى رىبەرى و خو
زوهاكر.. پاشى شىرۆى دەستى خو درىزكر دا رىبەر ل بەراھىيا
وان بكەقت و ھەمى پىكقە بچنە كۆچكى دا تىشتى بخۆن.
سفر تىشتى ب ھەمى رەنگىت خارنى يا خەمىلانى بو..
سىنىكىت ماستى.. سىنىكىت سەرتى.. نىشكى..
ھنگقىنى.. دەوى پىستكى.. پەنير.. ھىكىت دلمى د
فنجانادا.. دا بەرى خارنى قەخۆن.. سەوكىت ھىكا..

سینیکیت قهلی سیلکئی .. نازکه نان .. سهۆکیت په نیر و
سهرتی .. سهۆکیت ب گزنیژ .. نانئ ته نک و دۆرکیت گهرم ..
ههر سئ سه ماوه رژی ل بهر دهری کۆچکئی د دانای بون و
په یالیت چایی ب فه رخه سینیییا دبرنه کۆچکئی فه و ل بهر
زه لاما دگێراندن.

رێبهری ب دو سئ که قچکیت هنگفینی له خریا خو
شکاند .. پاشی هیکه کا دلئ فرکر .. پاشی دهست دا سهۆکه کا
ب گزنیژ و دهست ب خارنئ کر .. بهری رێبهر ژ خارنئ ب
دوماهی بهیت .. ئینسی خولام هاته ژۆر و سینیکه کا نیشکی
د دهستی دا بو ئیکسهر دانا بهری رێبهری و گۆت:

- ئەز بهنی دهیکا سه ره بهستی .. ئەف نیشکه .. بو ته یئ

نارتی.

شیرۆی سه ری خو بلند کر و ب حیه تی فه گۆته ئینسی:

- ئینس ئەفه هه می خارنه !

- راسته مام .. ئەفه هه می خارنه .. به لی پشتی رێبهری

به ندکئ پیت سه ره بهستی فه کری و بری .. نوکه رابو سهر دارئ

پیییا .. قیجا دهیکا سه ره بهستی د خوشییادا که دا دهستی

خو .. ئەف نیشکه شوکرانی نارت .. هه می مرادا دلئ وئ ئەوه

بو توبه رکئ رێبهر ژئ بخۆت.

رښهري سهري خو بلند كر و دهستي خو يي راستي ل بهر
دهقي خو گرت و گوت:

- سهريه ست .. من گه لهك ژ خودي منه ته كو سهريه ست رابو
سهر داري پييا .. نه خشي وي روژي بت كو هه مي خورتيت قي
گوندي بو سهريه ستي گوښه ندي گريدهن.

پشتي رښهري و هه مي مهزن و زه لاميت ل كوچكي خول
سهر سفرې څه كيشاين و هه كو زه لام دمژويل و ئامانيت سفرې
ل كوچكي دبرنه سهر دوشكي بن تويي دا سفره كا دي دانن بو
نه و زه لاميت هيش تيشت نه خارين دا ده ست ب خارني
بكن .. هتي رښهري رابوڅه و زه لامه كي پيلاقا وي بو دانا ..
هه مي زه لاميت كوچكي ل بهر رښهري رابونه څه .. رښهري ژي
دهستي خول وان دريژ كر دا ل جهيت خو روينه خاري و گوته
زه لامه كي دا گازی شيروي بكه ت .. هه كو شيرو هاتي رښهري
تيگه هاند كو وي يي گوھ ل ناڅ و دهنگيت دهيكه وي بوي
عه يشا حه جي حسيني كا چه وا هه كو شيرو ل مال بت؟ يان ل
مال نه بت؟ نه و ب خو سهر و بهري ميتهفانا درست دكه ت و
هه كه ميتهفانه ك مهزن هاته كوچكي و شيرو ل مال نه بت نه و
ب خو دي هيت كوچكي و ب خپره اتنا ميتهفاني كه ت و دي
جگاره كيشانه كي ل نك مينت .. پاشي دي زفرت قه سري .. ژ

بهر هندی هەر میهقانه کی هاتبا کۆچکی.. ههکه شیرۆ ل مال
با دا گهلهک که یفا وی هیئت و ههکه شیرۆ ل مال ژێ نه با پتر
دا که یفا میهقانی هیئت و چ خه م نه دخارن چونکی دزانی هەر
دهیکا شیرۆ ل شونا وی دئ هه می کار و باری کۆچکی و
میهقانا دروست کهت.. دیسا ریبهری شیرۆ ئاگه هدارکر.. کو
ئه و هه زده کهت بچت قه سرئ و خاترا خو ژ دهیکا وی بخازت و
قه درئ خو بو دیار کهت ژ بهر ئه و هه می ئیزال قان روژا ژنکیت
وان کیشای ب حازر کرنئ قه و ب سه ر و بهرئ میهقانا قه .

ده می ریبه ر و مامه ند ئاغا د گه ل شیرۆی چۆینه ده رگه هئ
قه سرئ.. دال ده ره چکا سه ر که قن.. ب له ز دو زه لام بهری
وان.. شیرۆی نارتن و چۆنه د ئه یوانکا قه سرئ قه.. دهیکا
شیرۆی ل نک بویکا خو دهیکا نوری بو د مه زه لا سه رشوکی
قه.. هه کو گو ه ل ده نگه ده نگا هه ردو زه لاما بوی.. هه ر
ئیکسه ر هاته ئه یوانکی و ژ هه ردو زه لاما زانی.. کو ئه قه
ریبه ر ب خو هاته قه سرئ دا وی ببینت و سلاف که تی.. گه لهک
که یفا وی هات و د گه ل خو گو ت: ((من ژ خودئ مه زن
منه ته.. بهری بمرم ئه قه دئ ریبهری ژێ بینم.. نه بهس ئه قه..
به لئ خودئ مه زن ئه م هه ژئ و پیرئ گرتین کو سی شه ف و روژا
ببته میهقانی گوندئ مه و زاد و خارنا مالا مه بخو ت و ل

ڪوچڪا مه رابت و روپنت و بنقت.. ل نڪ مه نه ٿه ڇهون بو..
به لئ نه و ڇهون بو راستي).

هر زوى عهيشا هه جى حسيني شالا خول پشتا خو
شداند.. زنجيرا سههه تي ل ستويي خو دانا و سههه ل بهر
شالا خو راڪر.. مههه لا خو يا سڀي ل سهر سهرى خو دروست
ڪر.. ڪورته ڪي بهه بي ڪره بهر خول سهر ڪراسي قه ناويزي بي
خيچ خيچ.. هيدي هيدي گاقيت خو هاڻيتن و هات ل سهرى
نه يوني ل نڪ ڪوچڪ و بخيري بي راوهه ستيا.. گوھ ل دهنگي
شپري بو ڪو بي ديپرتنه ريهه ري:

- نه زبهني ڪه رهه ڪه سلال.

چاقيت دهيا شپري مانه ل قاما دي يا نه يوني.. ڪا
ڪهنگي دي ريهه سههه ڪهقت.. ل نڪ وي نه و گاف بو هزار
گاف و سال.. چونڪي وي باش دزاني هندي مروقت وي ديتين
و هه تا نوڪه و هندي مروقت نوڪه وي ٿه ڙي بيبت ڪهس نا
گههت ريزا ريهه ري و ڙدل هه زڪر ڪو پشتي ديتنا ريهه ري ب
ههردو چاقا حوتم بيت و ڪهسي دي نه بيبت.. ديسا ڙدل
هه زڪر ڪو نوڪه وي ٿه ٿه قه سر و ڪوچڪه ويران بن.. هه ڪه
ئيدي نوڪه وي ٿه ڪهسي وهه ريهه ري لي نه بت ميپهان.
دگهه ل هندي ديت چههه دانيه ڪا سور ل دهه چڪي بلند بو و

رټبهر ب خو سه رکهفت.. نه زانی چ بکهت و چ بیژت.. ما و
هیرک د رټبهری فوکری.. دیت زه لامه ک دو گوره.. سر و
چاڅ خره و تیر مویه.. دفن داسه و نه رزنک ناڅه نجیبه.. دو
دهرسوکیټ سور ل سه ری خو بیټ گریډاین و لفکا دهرسوکا
دویټ ب سه ر پاتکا خول قاما راستن دا یا بهردای..
دهسته ک بهرگریټ پشټ په ز بیټ ل بهر و شویتکه ک رهش ب
رهنگی سپی چنیکری یا گریډای.. ده می چاقیټ وی ب ناڅ
چاقیټ رټبهری که تین ته زنکه ک ب سه ر گیانی دا چو
خاری.. زانی کو مروڅه ک ب ترس و سه هم و هه بیه ته.. هه کو
رټبهری گاقیټ خو بو سه ری نه یوانکی هاقیټین.. ل سه ری
نه یوانکی کوچکی ناگری بول هه ر هه کټ کوچکی مه حفیره ک
یا دانای بو و دوشه که ک ل سه ر بو و هنده ک بالیفک ل ره خا
بون و دو مه سینیت قه هوئی ل بهر کوچکی د مه قلیدا بون..
پشتی دهیکا شیروی سلاڅ ژ رټبهری وهرگری و ب خیره اتنا
وی کری.. دهستی خو بیټ راستن دانا سه ر سه ری خو و دهستی
خو بیټ چه پی ژی دا سینگی خو و گوټ:

- گاڅ گاڅ تول سه ر چاقیټ مه هاتی.. مالا مه و
گوندی مه ب هاتنا ته روهن و ناڅه دان بون.. پی ته پی
خیرټیبه.

دهمى ريبهر و مامه‌ند ئاغا د گهل ده‌يكا شيرۆي
روينشتين.. شيرۆ ما ژ پي شه.. ريبهر ما د ده‌يكا شيرۆي
فوكري و گوت:

- شان ههرسى رۆژا وه گه‌له‌ك زه‌حمه‌ت و ئيزا ب مه‌را بر و
كيشا.. من دقيت قه‌درى خو بو وئ ئيزايى دياركه‌م..

ده‌يكا شيرۆي ده‌ستى خو دا سينگى خو گوت:

- ئەز خدام.. توب خودى كه‌ى وه نه‌ بيژه.. ما دى ئيك ژ
وه چيتر هه‌ بت ئەم خزمه‌تا وى بكه‌ين و ئيزايى قى را به‌ين..
خۆزى تو ههر ميته‌قانى كوچك و ديوان و قه‌سرا مه‌ باى.. مال
ههر مالا ته‌يه.. سه‌رى مه‌ و زاروكيت مه‌ و هه‌مى گوندى مه‌
بيت ل به‌ر ته‌.. هيقييا مه‌ ژ خودى مه‌زن نه‌ وه هه‌رى سه‌رفه‌راز
بى و ل سه‌ر دوژمن و نه‌يارا يى سه‌ركه‌فتى بى و ل هه‌مى
ئالۆزى و گرفتارييا قورتال بى و هه‌رى مراد حاسل بى.. ههر
ئيكى به‌ره‌نگارى ته‌ بت خودى وى.. ل دونيايى و ئاخه‌تى رو
ره‌ش و شه‌رمزاركه‌ت.

ل سه‌ر خو ريبهر د شيرۆي فوكري و گوت :

- خودى هارى كارى مه‌ بت.. دا چ ته‌عدا و زولما ل سه‌ر
ملله‌تى خو نه‌ هيلين و ئەف بارى ل سه‌ر مللى مه‌ ژى سقك
بيت.. هندی ل بييرا مه‌يه خه‌لكى قى ملله‌تى ههر د نه‌ خو‌ش

یادا بیت دکه لن و ل بهر وان نه خویشیا بیت کهر و لال و
حوتم بوین.. ههر خودی هاریکار بت.
دهیکا شیروئی ل دوماهییا وی ئاخفتنی دهست دا دو فنجانا
د تراری بهر کوچکی دا ههلگرتن و مهسینئ قه هوئی ل سهر
مه قلی بلندکر و قه هوه کره ههر دو فنجانا.. ئیک دا ریبهری و
یا دی ژی دا مامه ند ئاغای.. پشتی ههر دویا قه هوه
قه خارین.. عهیشی ههر دو فنجان بهردان د تراری ئاخی دا..
شیروئی ژی دهست دا قودیکا خو یا جگارا ژ پاخلا خو ئینا
دهری.. ئیکسه ر قودیک قه کر و خو چه ماند.. جگاره کا ب
دهستیت خو تیکری دا ریبهری و یا دی ژی دا مامه ند ئاغای و
گۆت:

- که ره م که ن.. توتنا گاره ی گه له کا خو شه.. ئەف توتنه ژ
زه قییا بایینییا دهیکا منه.

ئینا ریبهری بهرسفا وی دا و گۆت:

- چ پی نه قیت توتنا قاما گاره ی یا پی گۆتییه.. هه می
دهما دهست مروقی نا کهفت.

پشتی ریبهری باسکی خول بهر شویتکا خو ئینایه دهری و
جگاره کر به تی دا و مامه ند ئاغای ئاگر ل بهر جگاری گرتی..
ریبهری قورمه ک ل جگاری دا.. دهستی دی دانا سهر چوکی خو

و باليفك دا قامه كى.. دهيكه شيروى پيحه سيبيا كو ريبه رى ب
لهزه و دقيت رابت.. ئينا وئى ژى ب لهز گوت:
- نهز خدام.. مه داخزهك يا ههئى.. بهلى..
دهمى دهيكه شيروى وه گوتى و ل سهر ئاخفتنا (بهلى)
راوه ستيبى و ئاخفتنا د دويش دا نه گوتى.. دلئى شيروى خو
ههلاقيت و نه دزاني كا داخاز دهيكه وى چيهه؟ ريبه ر ما د
شيروى فوكرى.. پاشى به رى خو دا دهيكه شيروى و گوت:
- چ داخازا ته ههئى.. بسته بيته.
- نهز خدام.. شقيدى خودئى كه رهم كر و پئى ته يئى خيبرى بو
و كابانييا شيروى كورهك بو.. قييجا ژدل نه م حه زده كين
ناقه كى دانييه سهر.. بلا ناقي وى خه ما ته بت.
ريبه رى دهستى خو يئى راستى كره د بهر شويتكا خورا و
دهستى چه پئى دانا سهر نه نييا خو.. باسكى ب جگاره هه ر ما
دناف ههردو ليقادا.. ما و هزريت خو كرن.. پاشى گوت:
- بلا ناقي وى ريبه ر بت.
گه لهك كه يفا دهيكه شيروى هات.. نه زاني دئى چ بيترت..
هه ر ريبه رى دا سهر ئاخفتنا خو و گوت:
- بلا ناقي مه ل سهر بت.
- نهز خدام.. وه ناقي خو دانا سهر.. ترسا من نه وه.. وه

ناقى خودانا سەر و تەمەتى وى ناقى نە بت و نە دەت ب
ناقى خوڧە .

- دەيكا شېرۆى .. ب ئانەھىيا خودى دى مەزن بت و دى
دەتە ب ناقى خوڧە و ب دەستىت خو بکەنە زاڧا و ھەمى
خەلکى گوندى وە گوڧەندا وى بکەن .

ھەکو رېبەر د گەل شېرۆى و مامەند ئاغاي ژ قەسرى
دەرکە تىن و ل بن توبى راوہستىيائىن .. شېرۆ ما د وان ھەمى
زەلاما فوکرى دىت کو سى زەلاما ھەفسارىت سى دەوارا ل بەر
دۆشكى يىت گرتىن .. رېبەرى بەرى خودا شېرۆى و شېخ
عەبلای و گوڧ:

- ھندە وەختە ئەم دى چىن .. ھىش دونيا يا ھوبىن و گەرم
نە بوى و نە بويە تەحرە .. دا ب ھوبىنکاتى بگەھىن گوندى
سپىندارى و ئىسقى عەلوى بىيىن و پاشى بچن سنجى و
محەمەد ئاغايى بەراشى ژى بىيىن .

- ئەزبەنى .. خودى پى ئاگەھە .. ئەم ھەز دکەين ھون ھەر ل
نک مە بانە .. قىجا ھەكە ھەر دى چن .. خودى د گەل وە بت ..
وہغەرا خىرى بت .

رېبەرى ناقى خودى ئىنا و ب کۆلانا گوندى دا چۆ .. شېرۆ
و شېخ عەبلا ھەر ئىک ل رەخەكى وى ، ھەرسى د گەل ئىک

دئاخفتن.. زهلامیت ب چهک ژی ژگوندی ده رکه تن و خه لکن
گوندی ژژنک و زاروکا ژ کال و پیرا ژ جه حیل و زهری و جوانا
ل سهر سیفان دیت وان مالا راوهستیان نه ویت دی ریهه د بهرا
چت.. ههر مالهکا ریهه د بهرا بوربیا کابانییا مالی دا ترارهک
ثاقی ل بهر پیت وان ره شینت و دا مستهکا گه نمی ژی د سهر
هاقیت .

دهمی هه می گه هشتین مهیدانکا ره زیت خاری ب رهخ
مناسی شیخ مهندی فه.. هه فساریت سی دهوارا د دهستیت
سی زهلامادا بون.. ریهه ما و بهری خودا شیرووی و گوټ:
- نه فه نه م دی چین.. وه بو مه گه لهک کر.. نه ز نزانم دی چ
بیژم.. به لی هه می هیقییا مه ژ خودی مه زن نه وه روژهک بهیت
قان هه می قه نجییت ته ل سهر خوراکه م.
ههر ب لهز شیرووی به رسفا ریهه ری دا:

- نه ز به نی.. توب خودی وه نه بیژه.. مه چ نه کریبه.. نی
چ تشتی مرؤف بو ته بکهت ههر کیمه.. نی تو گه له کی.
د گه ل هندی ریهه چو دهستی شیخ عه بلای.. پاشی خودا
قاما شیخ عه بلای و هیدی دهستی خول ناف دهستی وی ئینا
دهری و چو دهستی شیرووی.. ههر زوی و ب لهز شیرووی خو
چه ماند دا ب دهستی ریهه ری فه ماچیکهت.. به لی هیدی

رېبهري دهستې خو يې چه پې دا ملې شيرۆي و بلندكر.. دا شيرۆ نه گه هت و ب دهستې وي فه ماچي نه كه ت.. هيش دهستې شيرۆي د ناف دهستې رېبهري دا بو.. رېبهر ما و رك و رك بهرې خو دا شيرۆي.

شيرۆ پيحه سيبيا كو رېبهري دقيت تشته كي بيژت.. ههر زوي گوته رېبهري:

- نه زبهني.. كه ره م كه بيژه.. چ فه رمان ته ههيه؟
ئينا رېبهري دهستې شيرۆي د ناف دهستې خودا گفاشت و دهستې چه پې ژي دانا سه ر ملې وي و گوته:

- نه خير.. من چ فه رمان نين.. به لي بابۆ شيرۆ من داخزهك يا هه ي.. نزا دئ توچ بيژي؟

- نه زبهني.. يا تو ديبيژي فه رمانه.. نه داخزه.

ئينا رېبهر د شيخ عه بلای فوكري و ب كه ني فه گوته:

- داخزا من و يا شيخ عه بلای ژيبه.

- به لي نه زبهني داخزا وه ههردوكا ل سه ر سه ري من.

- بابۆ شيرۆ.. نه ز چ ل ته نا فه شيرم.. ب راستي بهري

نه ز بهيم گوندي وه من گوھ ل ناقي براي ته عه زوي بو.. نه ز

د ناف گه لهك عه شيرهت و گوندا گه ريام.. بهس من ديت ژبلي

عه شيرهتا مه براي ته عه زوي جه مه دانيبيت وي ژ رهنگي

جهمه دانبييت مه نه .. ده مي پير ئيفاري ب تهنه نكا من و بهري
همه مييا كيلا ئيكي شكاندي .. پتر كه يفا من پيهات و من
حه ئيكر و ب دلي من فه نوسييا .
شيرۆ شه پرزه ما و نه زاني كا ژ بهر چ هنده ري بهر په سنا
برايي وي دكه ت .. هند گه هشت و گو ت :
- نه زه ني .. نه ز و نه و .. ب هه مي ئيكي خو فه تا مرني
هه ر خزمه تكاريت ته نه .

- قي جا بابو شيرۆ .. نه ز دي ئاخفتنه كي بيژم ته .. هنده تو
ب خو دزاني برايي ته عه زۆ يي ژنانه .. دقيت تو دلي وي نه
هيلن و نه و كيژا وي دقيت و حه ژي دكه ت بو بخازي و
فه گو هيزي .. ژ خو هه كه نه ختي كيژي زور بت و داخازيت بابي
وي ب ته فه نه هين و تو د خورا نا بيني .. نه فه نه ز .. به يله
ب هيشييا من فه ..

هه كو ري بهري وه گو تي .. ده ستي خو يي چه يي .. دو جا را
حيل ل سينگي خو دا .. ب ده ستي راستي ژي ، ده ستي شيرۆ ي
گفاشت و هژاند .

ده قي شيرۆ ي تيك ئالييا ته زنكه ك ب سه ر گياني دا چۆ .
نه زاني دي چ كه ت و چ بيژت .. قه د باوه ر نه دكر و هه ر ل
بيري ژي نه بو .. كو دي ري بهر قي داخازي ژي كه ت .. چ پي نه

ما هند گه هشت و گۆت:

- ئەزبەنى.. خەما و یرى نه خو.. یا تو دبىژى دى ئەو بت.
- بابۆ شىرۆ ژ بىرا ته نه چت.. بو براىى خو گوڤه نده كا
ژىهاتى بكهى.. دا هەمى خورتىت گوندى وه ب دلەت خوش
گوڤه ندا وى بكهن.

هنگى رىبه رى پتر دهستى شىرۆى د ناف دهستى خودا
گفاشت و هژاند.. بهرى خو دا شىخ عەبلای و گرنژبەنى كى جهى
خول سەر لىقىت هەرسىكا كر.

پاشى ل بهر بهرەكى رىبه رى ل دهوارى سوار بو و رهوانه رى
بو.. چاقىت شىخ عەبلای و شىرۆ پى قە مان تا ل گەوييا
گەلىكا بهرىقه بوى.. دا وهك روژى ل گوندهكى دى هەل
بهىت.. شىرۆ ژى د گەل خو كه ته د قى زىمارى دا و سەرى خو
هژاند.

(خۆزى سەد خۆزىكىت هەر مرۆڤه كى د گەل ته دا بت.. دا
هەرى روسپى و سەرفەراز بت.. خۆزى سەد خۆزىكىت هەر
جهه كى تولى بى .. دا هەرى ب خەمل و رهوش بت).

سوپاسى

ژ دل ئەز سوپاسىيا برا و هەڤال
(هەڤال زاخويى) سەرنڤيسەرى حەفتينا
"الاھالى" دكەم ل سەر هاريكاريا وي بۆ
چاپكرنا قى رۆمانى پىشتى بابەتتى وي زانى
ويحەسيای كو ئەو دەرگەھىت من قوتاین بۆ
چاپكرنى، دىي هيقى و دىي كليل بون.

سوپاسى بۆ

- هەردو برا (سەعيد و مەحمەد) ي كوريت
رەشىدى حەسەنى سوارى ل دور چينا تىپا.
- گەنجى دەست هەل (هەكار فندى) ل سەر
دەرھىنانا رۆمانى.

محمد سلیم سواری

- ل سالا 1951 ل گوندی سواری ب رهخ چیبایی گاردی شه هاته دونیایی .
- خاندنا خویا سه ره تایی و ناچه نجی و نامادهیی ل باژیتری میسلئی بدوماهی ئینا .
- ل سالا 1978 باوه رناما بکالوریوس ب ماتماتیکی " ریاضیات " وهرگرت .
- ل سالا 1974 تا 2001 ب دهها بهرنامه ل رادیویا کوردی ل به غدا ناماده و پیششکیش دکرن، دگهل نقیسینا هژماره کا مهزن یا چیروکتیت زارقه کرنی .
- ل سالا 1980 بویه ئەندامی ئیکه تیا نقیسه ریت عیراقی وکورد .

- ل سالا 1985 بويه ئەندامى رۆژنامەنقىسىت عىراقى وگورد .
- ئەندامى دەستەكا نقىسەرەت گەلەك گوشار و رۆژنامىت كوردى بو ... نوکە ژى سكرتيرى نقىسىنا حەفتينا ما " الأهالى " يه .

● ژ بەرھەمىت وئ ىنت چاپكرى :

- مزگىنى (چىرۆك) سالا 1983 .
- رىيا بەرانى (چىرۆك) سالا 1986 .
- كەقالى بى پەرواز (چىرۆك) سالا 1996 .
- كانىيا ئاشقان (ھۆزان) سالا 2001 .
- طريق الكبش (چىرۆك) ژ كوردى ھاتىه وەرگىران بۆ عەرەبى سالا 2003 .
- بابى منۆ (چىرۆك) سالا 2005 .
- دىفچوون و ئامادەكرنا رۆمانا (بوھژىن) پشكا دوىى يا شەھىد د. نافع ئاكرەبى سالا 1998 .